Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 25. rujna 2023.
(OR. en)

13351/23
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2023/0335(NLE)

ECOFIN 921
FIN 952
UEM 255

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	PRILOG PROVEDBENOJ ODLUCI VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10149/2021; ST 10149/2021 ADD 1) od 6. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Portugala

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni Prilog Provedbenoj odluci Vijeća o izmjeni na temelju prijedloga Komisije COM(2023) 555 final.

PRILOG

ODJELJAK 1.: REFORME I ULAGANJA U OKVIRU PLANA ZA OPORAVAK I OTPORNOST

1. Opis reformi i ulaganja

A. SASTAVNI DIO 1.: National Health Service (nacionalna zdravstvena služba)

Ta komponenta portugalskog plana za oporavak i otpornost usmjerena je na nekoliko izazova s kojima se portugalski zdravstveni sustav trenutačno suočava u pogledu trenutačnih i promjenjivih potreba za zdravstvenom skrbi i povezanih troškova. Prvo, nepovoljni demografski trendovi u Portugalu – obilježeni ubrzanim starenjem i naknadnim potrebama za dugotrajnom skrbi – podudaraju se s promjenjivim obrascima bolesti, sve većim opterećenjem kroničnih i degenerativnih bolesti, kao i s postupnim povećanjem multimorbiditeta. Drugo, u Portugalu je i dalje prisutna znatna smrtnost koja se može izbjeći i relativno mali broj godina zdravog života u dobi od 65 godina. Treće, postoji prostor za stavljanje većeg naglaska na promicanje zdravlja i prevenciju bolesti, u kombinaciji s rješavanjem problema rascjepkanosti zdravstvenih usluga i nedostataka u pristupu zdravstvenoj skrbi. Četvrto, izravna plaćanja za zdravstvenu skrb među najvišima su u EU-u, a prijavljeni financijski teret zdravstvene skrbi relativno je visok. Naposljetku, portugalska nacionalna zdravstvena služba već se nekoliko godina suočava s zahtjevnom financijskom situacijom. Konkretno, Portugal ima rezultate opetovanih spašavanja javnih bolnica od strane vlade, koja nije uspjela izbjeći sustavan ciklus zaduženosti bolnica, što je imalo popratne učinke na odnose lanca opskrbe.

Glavni je cilj komponente ojačati kapacitet za odgovor portugalske nacionalne zdravstvene službe kako bi se odgovorilo na demografske i epidemiološke promjene u zemlji, na terapijske i tehnološke inovacije te na trend povećanja potražnje za zdravstvenom skrbi i povezanih troškova. U tu se svrhu komponentom nastoji ojačati ključna uloga usluga primarne zdravstvene zaštite u okviru cjelokupne strukture nacionalne zdravstvene službe, unaprijediti usluge dugoročne zdravstvene skrbi i skrbi za mentalno zdravlje te povećati učinkovitost dovršenjem reforme modela upravljanja javnim bolnicama i promicanjem digitalizacije usluga zdravstvene skrbi.

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o jačanju kontrole ukupnih rashoda, troškovne učinkovitosti i odgovarajućeg proračuna, s naglaskom na trajnom smanjenju zaostataka u bolnicama (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2019.), kao i na Preporuku za pojedinu zemlju o jačanju otpornosti zdravstvenog sustava i osiguravanju jednakog pristupa kvalitetnoj zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2020). Komponenta pridonosi i provedbi preporuke za pojedinu zemlju da se ulaganja usmjere na zelenu i digitalnu tranziciju (preporuka za Finsku br. 3 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

A.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r01: Reforma primarne zdravstvene zaštite

Glavni je cilj reforme ojačati ključnu ulogu usluga primarne zdravstvene zaštite u odgovoru na zdravstvene potrebe stanovništva u okviru cjelokupne strukture nacionalne zdravstvene službe. U tu je svrhu reformom obuhvaćeno šest prioriteta: i) jačanje kapaciteta za probir i ranu dijagnozu, posebno najčešćih patologija; jačanje kapaciteta primarne zdravstvene zaštite za odgovor stvaranjem proaktivnijih zdravstvenih centara s proširenim portfeljem usluga i područjima intervencije, kao i boljom integracijom s drugim razinama skrbi, te prilagodbom postupaka individualnim karakteristikama svakog korisnika i povezanim životnim putom, smanjenjem velike varijabilnosti kliničkih praksi (među ostalim u pogledu propisivanja ambulantnih lijekova), poboljšanjem kliničkog upućivanja među različitim razinama zdravstvene skrbi i nastojanjem da se poveća učinkovitost ograničavanjem udvostručavanja usluga ili pružanja neučinkovite, neodgovarajuće ili male vrijednosti skrbi; ispravljanje regionalnih i lokalnih asimetrija u pogledu objekata i opreme dostupnih u uslugama primarne zdravstvene zaštite; podupiranje odgovora u zajednici i stvaranje programa potpore za korisnike i njihove obitelji, uz bolje uključivanje građana i zajednica, među ostalim dovršetkom prijenosa odgovornosti u području zdravlja sa središnje na lokalne vlasti; v. poboljšanje vještina radne snage u zdravstvu, jačanje multidisciplinarnog timskog rada i povećanje broja stručnjaka, uključujući stručnjake; i vi. ostvarivanje digitalne tranzicije nacionalne zdravstvene službe i iskorištavanje njezina potencijala za modernizaciju i pojednostavnjenje upotrebe zdravstvenih usluga. Pritom se tom reformom osiguravaju poboljšani okvirni uvjeti za povezana ulaganja u usluge primarne zdravstvene zaštite.

Reforma se sastoji od provedbe nekoliko zakonodavnih i regulatornih mjera s ciljem: i) proširenje odgovornosti i opsega intervencije skupina zdravstvenih centara, kao i tipologije funkcionalnih jedinica koje ih čine; preispitivanje pravnog režima za organizaciju i funkcioniranje funkcionalnih jedinica, kao i sustava poticaja koji se dodjeljuju elementima koji ih čine; razvoj instrumenta za stratifikaciju rizika kako bi se podržalo kliničko upravljanje u funkcionalnim jedinicama skupina zdravstvenih centara; i iv. dovršetak prijenosa odgovornosti u području zdravstva sa središnje uprave na općine.

Ključna etapa i ciljevi povezani s provedbom reforme moraju biti dovršeni do 31. prosinca 2023.

Reforma RE-r02: Reforma mentalnog zdravlja

Glavni je cilj te reforme poboljšati mentalno zdravlje u Portugalu. U tu je svrhu reforma strukturirana u pet intervencijskih osi: i. deinstitucionalizacija pacijenata koji borave u psihijatrijskim bolnicama ili institucijama socijalnog sektora; i. dovršenje nacionalne pokrivenosti lokalnim uslugama mentalnog zdravlja u području bolničke skrbi, izvanbolničke skrbi i skrbi u zajednici; III) proširenje nacionalne mreže integrirane kontinuirane skrbi, s naglaskom na mentalnom zdravlju; i. reorganizaciju forenzičkih psihijatrijskih usluga; i v. provedbu regionalnih zdravstvenih planova za demenciju.

Konkretno, reforma se sastoji od revizije postojećeg Zakona o mentalnom zdravlju, kojim se utvrđuju opća načela politike mentalnog zdravlja u Portugalu i uređuje obvezno pritvaranje osoba s

psihičkim poremećajima, i Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju, kojom se utvrđuju vodeća načela za organizaciju, upravljanje i ocjenjivanje usluga mentalnog zdravlja. Među ostalim, u te pravne odredbe uvode se sljedeće promjene: i) u zakonodavstvo uključiti načela Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom; i ii. povećanje autonomije i dobrog upravljanja lokalnim uslugama u području mentalnog zdravlja osnivanjem integriranih centara za odgovornost. Na taj će se način tom reformom osigurati bolji okvirni uvjeti za povezana ulaganja u usluge skrbi za mentalno zdravlje.

Ključne etape povezane s provedbom reforme moraju biti dovršene do 31. ožujka 2023.

Reforma RE-r03: Završetak reforme modela upravljanja javnim bolnicama

Glavni je cilj reforme povećati učinkovitost u bolnicama nacionalne zdravstvene službe. U tu je svrhu njezin cilj: i) reforma organizacije i unutarnjeg upravljanja javnim bolnicama; i. rekonfiguriranje bolničke mreže u skladu s planiranjem kapaciteta u smislu potražnje za uslugama i ponude ljudskih resursa i infrastrukture; poboljšanje povezanosti s drugim elementima nacionalne zdravstvene službe, posebno s uslugama primarne zdravstvene skrbi i skrbi za mentalno zdravlje, kao i s palijativnim i integriranim mrežama kontinuirane skrbi; uključivanje zdravstvenih djelatnika i posredničkih struktura u upravljanje javnim bolnicama; i v. usmjeravanjem odgovora na stvarne potrebe građana u pogledu zdravlja i dobrobiti.

Objektivni parametri za procjenu uspješnosti upravitelja bolnica uključuju se u ugovore o upravljanju, procjenjujući kvalitetu usluge i financijsku situaciju javnih bolnica. Time se doprinosi osiguravanju dosljednosti s prioritetima vladine zdravstvene politike i predvidljivijem upravljanju bolničkim resursima, pri čemu se autonomija kombinira s pojačanim praćenjem i odgovornošću. Provedba izmijenjenih ugovora o upravljanju postupna je i daje se prednost u skladu s razinom učinkovitosti, dimenzijom i geografskom raspodjelom javnih bolnica. Nadalje, ojačat će se nadzorna uloga ministarstava zdravstva i financija kako bi se osigurao integriran i dosljedan pristup procjeni uspješnosti bolnica i pravodobnom ispravljanju odstupanja od odobrenih proračuna.

Osim toga, jača se centralizirana nabava kako bi se ostvarile daljnje uštede u pogledu učinkovitosti, posebno uzimanjem u obzir preporuka iz nedavne neovisne evaluacije. Konkretno, centraliziranu nabavu treba proširiti na medicinsku opremu i proizvode. Nadalje, planira se poboljšanje unutarnjeg upravljanja javnim bolnicama, posebno osnivanjem integriranih centara za odgovornost i provedbom sustava naknada koji se temelje na uspješnosti i koji se primjenjuju na jedinice povezane s takvim centrima. S tim u vezi stupa na snagu sustav potpune predanosti Državnoj zdravstvenoj službi za zdravstvene djelatnike.

Nadalje, mjera uključuje inicijative za preoblikovanje bolničke mreže kako bi se osigurala bolja povezanost usluga. Posebno se dodatno razvijaju odgovori na hospitalizaciju kod kuće kako bi se pružila bolnička skrb u domu pacijenta, u bliskoj vezi s uslugama primarne zdravstvene zaštite, nacionalnom mrežom integriranih usluga kontinuirane skrbi, socijalnim sektorom i lokalnim zajednicama. Nadalje, ojačat će se laboratorijski kapaciteti Nacionalne zdravstvene službe za dijagnosticiranje zaraznih bolesti i povećati njezin kapacitet za intenzivnu medicinsku skrb.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C01-i01: Usluge primarne zdravstvene zaštite s više odgovora

Cilj je tog ulaganja proširiti usluge primarne zdravstvene zaštite i ojačati ključnu ulogu usluga primarne zdravstvene zaštite u odgovaranju na zdravstvene potrebe stanovništva u okviru cjelokupne strukture nacionalne zdravstvene službe. Ulaganje se temelji na reformi usluga primarne zdravstvene zaštite.

Ulaganje uključuje sljedeće inicijative:

- Prvo, nekoliko podulaganja poboljšavaju pristup, kvalitetu i učinkovitost usluga primarne zdravstvene zaštite, čime se doprinosi dovršetku nacionalne pokrivenosti programima probira i jačaju kapaciteti za ranu dijagnozu. Te mjere uključuju: i. proširenje probira raka na sve zdravstvene centre, uključujući rak debelog crijeva i raka vrata maternice; i. proširenje probira za dijabetičnu retinopatiju na sve zdravstvene centre; iii. osiguravanje kapaciteta svih zdravstvenih centara za mjerenje C-reaktivnih bjelančevina; i. opremanje

skupina zdravstvenih centara spirometrima za ranu dijagnozu, praćenje i liječenje astme, kronične opstruktivne plućne bolesti i pušenje; v. pružanje opreme za zdravstvenu skrb i ambulantnog praćenja krvnog tlaka u jedinicama zdravstvene skrbi; i. proširenje dijabetičarskih pregleda na sve skupine zdravstvenih centara; donošenje individualnih planova skrbi za složene i multimorbidirane pacijente; utvrđivanje protokola upućivanja u najtraženijim područjima skrbi, a to su oftalmologija, otorinolaryngologija, ortopedija i urologija; ix. dovršavanje integriranog informacijskog sustava koji olakšava upućivanje pacijenata između razina zdravstvene skrbi.

- Drugo, druga podulaganja usmjerena su na proširenje područja intervencije skupina zdravstvenih centara, čime se povećava kapacitet za odgovor te razine zdravstvene skrbi i jača ponuda medicinskih specijaliteta jačanjem specijaliziranog i timskog rada u zdravstvenim jedinicama. To uključuje: i) postavljanje stomatoloških ureda u zdravstvenim centrima; stvaranje integriranih dijagnostičkih centara (uključujući barem rendgenske i kliničke analize) u skupinama zdravstvenih centara; stvaranje usluga rehabilitacije u zdravstvenim centrima (odgovarajući fizički prostori i rehabilitacija, multidisciplinarni i interdisciplinarni timovi); i. osiguravanje opreme za sve zdravstvene centre (vreća za hitne slučajeve, defibrilator i nadzor vitalnih znakova) za kvalificirani odgovor na hitne situacije (osnovna potpora životu); i v. jačanje zamaha za program kako bi se smanjila neodgovarajuća i/ili preventivna upotreba hitnih zdravstvenih usluga.

- Treće, daljnjim podulaganjem osigurava se nadogradnja objekata i opreme zdravstvenih centara, povećanje energetske učinkovitosti, osiguravanje uvjeta pristupačnosti, kvalitete, udobnosti i sigurnosti za pacijente i stručnjake te njihova prilagodba novim modelima pružanja zdravstvene skrbi. Oni, među ostalim, uključuju: i. izgradnju 124 nova zdravstvena centra; i. preuređenje ili prilagodba 347 zdravstvenih objekata kako bi se povećala energetska učinkovitost, poštovali krizni planovi i osigurala pristupačnost, sanitarna sigurnost i udobnost; i iii. nadogradnju zdravstvene opreme.

- Četvrto, dodatna podulaganja usmjerena su na poboljšanje odgovora u blizini, s naglaskom na kućnu skrb i skrb u zajednici, interveniranje u najrizičnije stanovništvo i promicanje deinstitucionalizacije i izvanbolničke skrbi. To uključuje: i. osiguravanje zdravstvenih centara s električnim vozilima za potporu pružanju skrbi kod kuće; i. proširenje broja mobilnih jedinica kako bi se obuhvatile regije s niskom gustoćom; pružanje tehničkih uvjeta zdravstvenim centrima za savjetovanje na daljinu i praćenje kroničnih bolesti na daljinu, primjerice u slučaju zatajenja srca; i. jačanje jedinica za skrb u zajednici i timova integrirane kontinuirane skrbi; v. osnivanje zajedničkih timova za potporu palijativnoj skrbi u skupinama zdravstvenih centara; i vi. stvaranje psihosocijalnih interventnih programa u području uobičajenih mentalnih bolesti (depresije i tjeskobe) u skupinama zdravstvenih centara.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C01-i02: Nacionalna mreža integrirane kontinuirane skrbi i nacionalna mreža palativne skrbi

Cilj je ulaganja unaprijediti nacionalne mreže palijativne i integrirane kontinuirane skrbi u pogledu bolničkog i izvanbolničkog liječenja te kućne njege. Ulaganje se temelji na reformi nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom predstavljenoj u 3. sastavnici o socijalnim odgovorima i dio je portugalske strategije deinstitucionalizacije i sveukupnog nastojanja da se riješe nepovoljni demografski trendovi s kojima se zemlja suočava.

Ulaganje se sastoji od strukturiranog i postupnog programa za pružanje financijske potpore promotorima iz javnog, socijalnog ili privatnog sektora kako bi se: i) proširiti nacionalnu mrežu integrirane kontinuirane skrbi za 5500 kreveta (u postojećim ili novim jedinicama); i. osnovati 20-dnevne jedinice za promicanje autonomije, s ciljem praćenja 500 ambulantnih pacijenata; uspostaviti 50 kućnih timova integrirane kontinuirane skrbi kako bi se odgovorilo na 1000 pacijenata kod kuće (uključujući opremu i električna vozila); i. proširiti integrirane odgovore u području mentalnog zdravlja na 1000 mjesta, u 50 rezidencija i socio-profesionalnih jedinica (potpora izgradnji novih odgovora ili proširenju postojećih odgovora); v. otvaranje do 100 mjesta u 10 timova za potporu mentalnom zdravlju kod kuće (potpora za nabavu potrebnih materijalnih resursa i električnih vozila za aktivnosti timova); i. proširiti nacionalnu mrežu za palijativnu skrb za 20 jedinica za palijativnu skrb s niskom razinom složenosti kako bi se odgovorilo na 400 pacijenata; i vii. osnovati do 100 mjesta u 10 zajedničkih timova za palijativnu skrb (potpora nabavi potrebnih materijalnih resursa i električnih vozila za aktivnosti timova).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C01-i03: Završetak reforme mentalnog zdravlja i provedba strategije demencije

Cilj je ulaganja poduprijeti provedbu reforme usluga skrbi za mentalno zdravlje, čime se doprinosi proširenju i jačanju kapaciteta nacionalne zdravstvene službe za odgovor u području mentalnog zdravlja.

Ulaganje se sastoji od komplementarnih podulaganja u objekte, strukture i ljudske resurse, i to: i. stvaranje usluga smještaja u zajednici koje omogućuju deinstitucionalizaciju pacijenata koji borave u psihijatrijskim bolnicama ili u socijalnom sektoru, koji nemaju koristi od ponude nacionalne mreže integrirane kontinuirane skrbi, uključujući povećanje za 500 mjesta za skrb o mentalnom zdravlju u nacionalnoj mreži integrirane kontinuirane skrbi u području skrbi za mentalno zdravlje; i. izgradnja četiriju bolničkih jedinica u općim bolnicama, čime se ukida akutni smještaj u psihijatrijskim bolnicama; osnivanje 15 integriranih centara za odgovornost kako bi se prevladale prepreke pružanju nebolničke skrbi, uz veći stupanj autonomije i odgovornosti; i. obnove 20 postojećih objekata lokalnih službi za mentalno zdravlje; v. osnivanje 40 timova zajednice za mentalno zdravlje; i. redizajniranje, širenje i preuređenje forenzičkih psihijatrijskih usluga; i vii. razvoj mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje za „izgradnju putova pacijenata” u kontekstu demencija.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Investicijski RE-C01-i04: Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo

Cilj je ulaganja dovršiti izgradnju dijela planirane bolnice u Istočnom Lisabonu i opremiti bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo, čime bi se ojačala bolnička mreža i ponuda bolničke skrbi u vrlo

naseljenoj regiji u kojoj je potražnja za zdravstvenim uslugama znatna. Time se nastoji osigurati bolji pristup zdravstvenoj skrbi za znatan dio stanovništva i doprinijeti smanjenju nejednakosti i socijalnoj koheziji u regiji.

Ulaganje se sastoji od:

- izgradnja dijela bolnice u Istočnom Lisabonu, odnosno i. Poente Tower, jednog od pet stupova glavne bolnice, ii. izgradnje zemljišne čestice B, koja je namijenjena, među ostalim, administrativnim područjima, mentalnom zdravlju, fizikalnoj medicini i rehabilitaciji te iii. izgradnji parcele C, koja je namijenjena, među ostalim, istraživanju i obrazovanju,
- kupnju opreme koja će se ugraditi u bolnicu u Istočnom Lisabonu i novu bolnicu u Sintri i
- kupnja teške medicinske opreme koja će se ugraditi u bolnice u Lisabonu i regiji Vale do Tejo.

Oprema koja se ugrađuje u bolnici u Istočnom Lisabonu i novoj bolnici u Sintri uključuje: i. klinička, medicinska i visokotehnološka oprema; i. opću opremu, uključujući specijalizirani namještaj; i iii. računalnu opremu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Investicijski RE-C01-i05-RAM: Jačanje regionalne zdravstvene službe Madeire

Cilj je ovog ulaganja provedba Strateškog plana za regionalni zdravstveni sustav autonomne regije Madeire i Regionalne strategije za promicanje mentalnog zdravlja.

Ulaganje se sastoji od dva podulaganja. Prvo, uključuje podulaganje za širenje, razvoj i poboljšanje regionalne mreže integrirane kontinuirane skrbi, među ostalim obnovom i proširenjem broja mjesta u svim tipologijama u skladu s načelom deinstitucionalizacije, u suradnji s privatnim i socijalnim sektorom te u područjima koja karakteriziraju akutnije starenje stanovništva i/ili manje instalirani kapaciteti. Drugo, obuhvaća i podulaganje za jačanje kapaciteta za odgovor u području mentalnog zdravlja i demencije povezane sa starenjem, uključujući nadogradnju infrastrukture i opreme u ustanovama za bolničku i primarnu skrb, osiguravanje novih mjesta za hospitalizaciju kod kuće i dnevne bolničke usluge te osnivanje timova za mentalno zdravlje u zajednici.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C01-i06: Digitalna tranzicija u području zdravstva

Cilj je ulaganja ukloniti uska grla koja ometaju digitalnu tranziciju u nacionalnoj zdravstvenoj službi, uključujući nedostatak odgovarajućeg hardvera i softvera na raspolaganju zdravstvenim djelatnicima, ojačati standardizaciju informacijskih sustava u nacionalnoj zdravstvenoj službi te poboljšati korisničko iskustvo i pristup podacima.

Ulaganje se sastoji od četiri podulaganja. Prvo, mreža zdravstvenih podataka poboljšava se s ciljem poboljšanja kvalitete usluge i otpornosti računalnih sustava dostupnih u nacionalnoj zdravstvenoj službi, olakšavanja uporabe podataka u sustavima za potporu odlučivanju, osiguravanja interoperabilnosti među različitim informacijskim sustavima i usklađenosti s odgovarajućim sigurnosnim načelima. Drugo, komunikacija između građana i zdravstvenih jedinica

pojednostavnjuje se, standardizira i digitalizira elektroničkim alatima, kao što su platforma usmjerena na građane i alati za telezdravstvo kako bi se povećao pristup zdravstvenoj skrbi. Treće, nadograđeni i interoperabilni alati dostupni zdravstvenim djelatnicima (npr. platforme za praćenje i rehabilitaciju na daljinu te sustavi kojima se poboljšava prenosivost podataka između primarne zdravstvene zaštite, bolnica i integriranih ustanova za kontinuiranu skrb) te relevantno osposobljavanje u području digitalnih vještina. Četvrto, promiče se digitalizacija kliničkih evidencija s ciljem provedbe aktivnosti praćenja rada nacionalne zdravstvene službe.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

Ulaganje RE-C01-i07-RAM: Digitalizacija Regionalne zdravstvene službe Madeire

Cilj je tog ulaganja potaknuti digitalizaciju regionalne zdravstvene službe Madeire uvođenjem digitalnih tehnologija za potporu kvaliteti i učinkovitosti usluga zdravstvene skrbi te osnaživanjem zdravstvenih djelatnika i građana.

Ulaganje se sastoji od nekoliko projekata, uključujući: i) uvođenje digitalnih tehnologija za potporu praćenju pacijenata, intenziviranje termina u području telezdravstva i praćenje zdravstvene situacije građana na daljinu; jačanje digitalnih tehnologija i umjetne inteligencije za epidemiološki nadzor; povećanje digitalizacije zdravlja i poboljšanje interoperabilnosti informacijskih sustava; poboljšanje pristupa građana zdravstvenim informacijama i uslugama digitalnim sredstvima; i v. osposobljavanje građana i dionika za upotrebu digitalnih zdravstvenih resursa u području zdravstva.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje RE-C01-i08-RAA: Digitalna bolnica na Azorima

Cilj je ulaganja povećati ponudu zdravstvene zaštite i osigurati bolji pristup zdravstvenoj skrbi na Azorima digitalizacijom svojih regionalnih zdravstvenih usluga.

Ulaganje se sastoji od stvaranja elektroničke zdravstvene evidencije za svakog građanina, povećanja interoperabilnosti informacijskih sustava kako bi se omogućila razmjena kliničkih informacija među zdravstvenim djelatnicima, poboljšanja dostupnosti zdravstvene skrbi na najudaljenijim otocima bez bolnice provođenjem savjetovanja putem telemedicine te osiguravanja potrebnog hardvera, softvera i informacijskih sustava.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RE-C01-i09: Univerzalni sustav aktivne potpore životu

Cilj je ulaganja promicanje fizičke i emocionalne dobrobiti u Portugalu povećanjem niske razine tjelesne aktivnosti u zemlji i doprinosom boljem sprečavanju bolesti i upravljanju teretom nezaraznih bolesti.

Ulaganje se sastoji od: i. nacionalnu kampanju i tehnološku platformu za promicanje tjelesne aktivnosti, povećanje znanja građana o koristima redovite tjelesne aktivnosti za sve dobne skupine, propisivanje vježbi u skladu s njihovim sposobnostima i poticanje usvajanja zdravijeg načina života; i. širenje školskog sporta na zajednicu promicanjem aktivne mobilnosti, od mlađe dobi i tijekom cijelog života, te sporta u obiteljskom kontekstu kao sredstva za promicanje uspjeha učenika i zdravijeg načina života; i iii. poticanje bavljenja tjelesnom aktivnošću na radnom mjestu, promicanje provedbe mjera i programa te osiguravanje prostora i opreme za tjelesnu aktivnost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RE-C01-i10: Program modernizacije tehnologije NHS

Cilj je tog ulaganja poboljšati tehnološki park nacionalne zdravstvene službe (NHS) kojim se doprinosi poboljšanju zdravstvenih usluga.

Tim se ulaganjem osigurava kupnja teške medicinske opreme za bolnice NHS-a, na temelju izvješća koje je odobrilo Ministarstvo zdravstva u kojem se utvrđuju potrebe za opremom tih bolnica, u okviru sljedećih kategorija: angiografski sustavi, skeneri za računalnu toografiju s jednom fotonskom emisijom, skeneri za emisiju positrona, sustavi za snimanje magnetske rezonancije, skeneri računalne tomografije, linearni akceleratori i kirurški roboti.

Bolnice NHS-a i jedinica primarne zdravstvene zaštite NHS-a koje primaju financijska sredstva u okviru ulaganja RE-C01-i04 odnosno RE-C01-i01 isključuju se iz tog ulaganja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

A.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.1	Re-C01-r01	M	Stupanje na snagu pravnih akata u području primarne zdravstvene zaštite	Stupanje na snagu revidiranih pravnih akata				TROMJESEČJE	2023	Revizija pravnih akata u području primarne zdravstvene zaštite, i to: i. zakonodavstvo na kojem se temelje funkcionalne jedinice centara primarne zdravstvene zaštite (uključujući Uredbu sa zakonskom snagom br. 73/2017 za obiteljske zdravstvene jedinice modela B, Vladinu uredbu br. 1368/2007, pravila i model naknada obiteljskih zdravstvenih jedinica modela B i povezani pravni akt te pravne akte na kojima se temelji funkcioniranje drugih vrsta jedinica primarne zdravstvene zaštite); i ii. zakonodavstvo na kojem se temelje skupine zdravstvenih centara (uključujući pravne akte na kojima se temelje skupine zdravstvenih centara, odnosno Uredbu sa zakonskom snagom br. 28/2008).
1.2	Re-C01-r01	T	Omogućavanje pristupa instrumentu za stratifikaciju rizika za potporu kliničkom upravljanju u funkcionalnim jedinicama skupina zdravstvenih centara		Broj	0	1 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Broj funkcionalnih jedinica zdravstvenih centara koje dobivaju pristup informacijama iz instrumenta za stratifikaciju rizika koji obuhvaća registrirane korisnike. Instrumentom za stratifikaciju rizika omogućuje se proaktivna intervencija u populacijama s većim kliničkim rizikom i društvenom osjetljivošću, osiguravajući programe probira i rane dijagnoze koji se temelje na stanovništvu diljem zemlje, kao i pravodobno liječenje i odgovarajuće praćenje korisnika koji boluju od najčešćih bolesti (kardiovaskularne bolesti, dijabetes, rak, dišni, mentalni i osteoartikularni).
1.3	Re-C01-r01	T	Završetak procesa decentralizacije odgovornosti u području zdravstva u općinama		Broj	0	201	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj novih općina u kojima je proces decentralizacije odgovornosti u području zdravstva dovršen, u skladu s Uredbom sa zakonskom snagom br. 23/2019 od 30. siječnja, potpisivanjem obavijesti o prijenosu od strane Ministarstva zdravstva, regionalnih zdravstvenih uprava i općina. Prijenos odgovornosti obuhvaća: i. sudjelovanje općina u odlukama o planiranju, upravljanju i ulaganju jedinica primarne zdravstvene zaštite te odjelima intervencija u vezi s ovisnim ponašanjem i ovisnostima, posebno u njihovoj izgradnji, opremi i održavanju; upravljanje, održavanje i očuvanje druge opreme povezane s primarnom zdravstvenom zaštitom; III) upravljanje zdravstvenim djelatnicima u kategoriji

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										operativnog pomoćnika funkcionalnih jedinica zdravstvenih centara i odjeli intervencija u vezi s ovisnim ponašanjem i ovisnostima u kojima je integrirana nacionalna zdravstvena služba; upravljanje uslugama logističke podrške skupinama zdravstvenih centara.
1.4	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu nove Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju, kojom se utvrđuju načela organizacije usluga zaštite mentalnog zdravlja	Stupanje na snagu nove Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Nova Uredba sa zakonskom snagom odražava prijedloge izmjena radne skupine osnovane Odlukom Vlade br. 6324/2020 od 15. lipnja, kako je izmijenjena Odlukom Vlade br. 11485/2020 od 20. studenoga, s ciljem utvrđivanja načela organizacije usluga skrbi za mentalno zdravlje.
1.5	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu novog Zakona o mentalnom zdravlju, kojim se utvrđuju načela povezana s pravima osoba s duševnim bolestima i uređuje obvezna hospitalizacija ili liječenje	Stupanje na snagu novog Zakona o mentalnom zdravlju				TROMJESEČJE	2023	Novi Zakon o mentalnom zdravlju odražava prijedloge izmjena radne skupine osnovane Odlukom Vlade br. 6324/2020 od 15. lipnja, kako je izmijenjena Odlukom Vlade br. 11485/2020 od 20. studenoga, kako bi se utvrdila načela koja se odnose na prava osoba s mentalnim bolestima i regulirala obvezna hospitalizacija ili liječenje.
1.6	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju				TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju zajedničkim odobrenjem ministarstava zdravstva i financija. Novi predložak mora se poštovati u svim budućim ugovorima o upravljanju koje potpisuju svi javni upravitelji poduzeća u državnom vlasništvu u zdravstvenom sustavu kako bi se povećala odgovornost i potaknule prakse upravljanja koje se temelje na uspješnosti.
1.7	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog računovodstvenog plana upravljanja Nacionalne zdravstvene službe	Stupanje na snagu novog računovodstvenog plana upravljanja				TROMJESEČJE	2024	Izrada računovodstvenog plana upravljanja za nacionalnu zdravstvenu službu kako bi se na nacionalnoj razini prikupile informacije o troškovima, prihodima i rezultatima bolničkih usluga, čime bi se poboljšala raspodjela resursa u Nacionalnoj zdravstvenoj službi, utvrđivanje referentnih vrijednosti i utvrđivanje područja u kojima je potrebno poboljšati operativnu učinkovitost zdravstvenih subjekata. Središnja uprava zdravstvenog

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										sustava objavljuje novi računovodstveni plan upravljanja normativnom okružnicom.
1.8	Re-C01-r03	T	Uspostava novih integriranih centara za odgovornost u bolnicama nacionalne zdravstvene službe		Broj	0	10	ČETVRTO TROMJES EČJE	2022	Osnivanje novih integriranih centara za odgovornost u bolnicama nacionalne zdravstvene službe kako bi se: i. poboljšanje pristupa uslugama zdravstvene skrbi te njihove kvalitete i učinkovitosti; jačanje kliničkog upravljanja, autonomije i odgovornosti zdravstvenih usluga; poticati zdravstvene djelatnike da nastave raditi u javnim bolnicama; i. dijeliti rizike i koristi između zdravstvenih službi i bolnica; v. vrijednost misije svake zdravstvene službe i bolnice u regionalnom i nacionalnom kontekstu nacionalne zdravstvene službe.
1.9	Re-C01-r03	T	Uspostava novih integriranih centara za odgovornost u bolnicama nacionalne zdravstvene službe		Broj	10	25	ČETVRTO TROMJES EČJE	2025	Osnivanje novih integriranih centara za odgovornost u bolnicama nacionalne zdravstvene službe kako bi se: i. poboljšanje pristupa uslugama zdravstvene skrbi te njihove kvalitete i učinkovitosti; jačanje kliničkog upravljanja, autonomije i odgovornosti zdravstvenih usluga; poticati zdravstvene djelatnike da nastave raditi u javnim bolnicama; i. dijeliti rizike i koristi između zdravstvenih službi i bolnica; v. vrijednost misije svake zdravstvene službe i bolnice u regionalnom i nacionalnom kontekstu nacionalne zdravstvene službe.
1.10	Re-C01-r03	T	Jačanje odgovora na hospitalizaciju u domovima u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe		Broj	0	5 000	ČETVRTO TROMJES EČJE	2024	Povećati kapacitete za odgovor u kućnoj hospitalizaciji omogućavanjem pružanja zdravstvenih usluga kod kuće s diferencijacijom, složenošću i intenzitetom na razini bolnice tijekom ograničenog razdoblja, uz blisku povezanost s uslugama primarne zdravstvene zaštite, nacionalnom mrežom integrirane kontinuirane skrbi, socijalnim sektorom i širom zajednicom, što se mjeri brojem novih slučajeva hospitalizacije kod kuće (definiran kao skup skrbi koja se pruža tijekom razdoblja u kojem je pacijent pod odgovornošću kućne hospitalizacije, koja se neprekidno provodi od datuma prihvata do datuma otpuštanja, osim dana otpuštanja).
1.11	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje centraliziranih mehanizama nabave lijekova	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje centraliziranih mehanizama				TROMJES EČJE	2024	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje centraliziranih mehanizama nabave lijekova, za provedbu preporuka neovisne procjene centralizirane nabave lijekova u Portugalu koju je proveo austrijski Nacionalni institut za javno zdravstvo u okviru Programa potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				nabave lijekova						strukturnim reformama.
1.12	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog režima rada za potpunu predanost u Nacionalnoj zdravstvenoj službi	Stupanje na snagu novog režima rada s punom predanošću				TROMJESEČJE	2023	Novi režim rada s punom predanošću za zdravstvene djelatnike u nacionalnoj zdravstvenoj službi, koji uključuje odgovarajuće mehanizme za organizaciju radnog vremena i tablica naknada.
1.13	Re-C01-i01	M	Stupanje na snagu uvjeta za upućivanje na hitne epizode pregledane u bijeloj, plavoj ili zelenoj u bolničkim hitnim službama za druge vrste usluga zdravstvene zaštite, uključujući usluge primarne zdravstvene zaštite	Stupanje na snagu uvjeta za upućivanje na hitne slučajeve				TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu postupaka i administrativnih pravila postupka upućivanja za korisnike s izvanrednim epizodama pregledanima u bijeloj, plavoj ili zelenoj u bolničkim hitnim službama za druge vrste zdravstvene zaštite, odnosno za usluge primarne zdravstvene zaštite, s izravnim rasporedom termina.
1.14	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica		Broj	0	20	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Broj izgrađenih novih zdravstvenih jedinica kojima se osigurava pristupačnost, kvaliteta, udobnost i sigurnost za korisnike i zdravstvene djelatnike te ih se prilagođava novim modelima zdravstvene skrbi. Nove jedinice grade se kako bi se zamijenile neprimjerene zgrade, a potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
1.15	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica		Broj	20	124	TROMJESEČJE	2026	Broj izgrađenih novih zdravstvenih jedinica kojima se osigurava pristupačnost, kvaliteta, udobnost i sigurnost za korisnike i zdravstvene djelatnike te ih se prilagođava novim modelima zdravstvene skrbi. Nove jedinice grade se kako bi se zamijenile neprimjerene zgrade, a potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
1.16	Re-C01-i01	M	Dovršiti nacionalnu pokrivenost programa probira i ranog dijagnosticiranja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti	Izvješće o dovršetku obuhvata programa probira i rane dijagnoze u primarnoj				TROMJESEČJE	2026	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i) uvođenje probira vrata maternice u zdravstvenim centrima; uvođenje probira kolona i rektuma u zdravstvenim centrima; uvođenje probira dijabetičke retinopatije u 300 zdravstvenih centara; uvođenje hoterskih ispita i ambulatornog praćenja krvnog tlaka u funkcionalnim

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				zdravstvenoj zaštiti						jedinicama; v. uvođenje alata za dijagnostiku i liječenje astme, kronične opstruktivne plućne bolesti i pušenja (spirometre) u zdravstvene centre; i vi. uvođenje C-reaktivnog doziranja bjelančevina u zdravstvene centre.
1.17	Re-C01-i01	M	Povećati kapacitet za odgovor centara primarne zdravstvene zaštite i proširiti njihova područja djelovanja	Izvješće o povećanju kapaciteta za odgovor centara primarne zdravstvene zaštite i proširenju njihovih područja djelovanja				TROMJESEČJE	2026	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i) proširiti dijabetičke konzultacije stopala na skupine zdravstvenih centara; i. osnivanje stomatoloških ureda u zdravstvenim centrima; stvaranje integriranih dijagnostičkih centara (s niskom složenošću komplementarnih sredstava za dijagnostiku i terapiju, rendgensku i kliničku analizu) u skupinama zdravstvenih centara; i. stvaranje ureda za pokrete i rehabilitaciju u skupinama zdravstvenih centara; v. oprema (vreća za hitne slučajeve, defibrilator i nadzor vitalnih znakova) za kvalificirani odgovor u izvanrednim situacijama (osnovna potpora životu) zdravstvenim centrima; VI) protokole upućivanja u najtraženijim područjima skrbi, a to su oftalmologija, otorinolaryngologija, ortopedija i urologija.
1.18	Re-C01-i01	M	Obnova zdravstvenih ustanova i opreme kako bi se osigurali pristupačnost, kvaliteta i sigurnosni uvjeti u centrima primarne zdravstvene zaštite	Izvješće o obnovi zdravstvenih ustanova i opreme				TROMJESEČJE	2026	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i. obnovu ili prilagodbu 347 zdravstvenih objekata radi povećanja energetske učinkovitosti, usklađivanja s kriznim planovima i/ili osiguravanja pristupačnosti, sigurnosti i udobnosti za korisnike i zdravstvene djelatnike, od čega se potpora u iznosu od najmanje 170 838 136 EUR odnosi na obnovu energetske učinkovitosti, a bespovratna sredstva u iznosu od najmanje 13 046 589 EUR odnose se na obnovu energetske učinkovitosti kako bi se u prosjeku postigla barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada (zahtjevi za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada uključuju se u postupke javne nabave i osiguravaju se u natječajnim specifikacijama); i ii. modernizaciju opreme (uključujući, među ostalim, osnovnu kliničku opremu, opremu informacijske i komunikacijske tehnologije, opremu za energetsku učinkovitost i sigurnosnu opremu).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.19	Re-C01-i01	M	Jačanje intervencija u zajednici u području skrbi, doma i u zajednici	Izvješće o jačanju mjera skrbi u zajednici, kućanskih i društvenih intervencija				TROMJESEČJE	2026	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i. osiguravanje najmanje 770 električnih vozila za potporu pružanju kućne njege u zdravstvenim centrima; i ii. povećanje broja novih mobilnih jedinica za najmanje dodatnih 34 kako bi se obuhvatile regije s niskom gustoćom.
1.20	Re-C01-i02	M	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore od strane regionalnih zdravstvenih tijela	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore				TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore od strane regionalnih zdravstvenih tijela, u kojoj će se definirati model upravljanja programom i odgovarajući zahtjevi podnositelja zahtjeva.
1.21	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane skrbi i palijativne skrbi u bolničkoj i izvanbolničkoj skrbi		Broj	0	7 400	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integrirane kontinuirane skrbi i palijativne skrbi u bolničkoj i izvanbolničkoj skrbi stvaranjem sljedećih novih mjesta: i) novih 5500 bolničkih kreveta u nacionalnoj mreži integriranih usluga kontinuirane skrbi u okviru opće mreže; i. novih 500 mjesta u dnevnim jedinicama za promicanje autonomije u okviru nacionalne mreže integriranih usluga kontinuirane skrbi; III) novih 1000 mjesta u integriranim uslugama kontinuirane skrbi u području mentalnog zdravlja; i iv. novih 400 kreveta za bolničko liječenje s niskom razinom složenosti u nacionalnoj mreži usluga palijativne skrbi. Uključuje upotrebu bespovratnih sredstava u iznosu od najmanje 226 730 193 EUR za izgradnju nove zdravstvene infrastrukture. Potražnja za primarnom energijom za te nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
1.22	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane skrbi i palijativne skrbi u kućnoj njezi		Broj	0	1 200	TROMJESEČJE	2024	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane skrbi i palijativne skrbi u kućnoj njezi stvaranjem sljedećih novih mjesta: i) 1000 novih mjesta u integriranim timovima za kontinuiranu kućnu njegu; i. 100 novih mjesta u timovima za potporu mentalnom zdravlju u okviru nacionalne mreže integriranih usluga kontinuirane skrbi; i iii. 100 novih mjesta u timovima za potporu palijativnoj skrbi u zajednici.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.23	Re-C01-i03	T	Obnova forenzičkih psihijatrijskih jedinica i opreme		Broj	0	3	ČETVRTO TROMJES EČJE	2025	Izgradnja nove forenzičke psihijatrijske jedinice (Sobral Cid) i obnova drugih dviju jedinica (lisabonski bolnički centar u Lisabonu i bolnica u Magalhãesu Lemosu) kako bi se osigurali uvjeti koji su u skladu s poštovanjem ljudskih prava, osobito privatnosti, udobnosti i humanizacije prostora, a da se pritom ne zanemaruju sigurnosni uvjeti svojstveni izvršenju sudskih naloga i sprječavaju daljnje osude Portugalske Republike od strane međunarodnih organizacija (Europski odbor za sprečavanje mučenja).
1.24	Re-C01-i03	M	Razvoj mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje za „izgradnju putova pacijenata” u kontekstu demencija	Izvješće o uvođenju novih mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje i njihovu razvoju				ČETVRTO TROMJES EČJE	2022	Aktivnosti podizanja svijesti i osposobljavanja u području demencije s ciljem podupiranja reformi u području socijalnih i zdravstvenih usluga usmjerenih na osoblje socijalnih i zdravstvenih službi ili drugih subjekata koji rade sa širom javnošću u području socijalne i zdravstvene politike, kao i korisnike socijalnih i zdravstvenih usluga.
1.25	Re-C01-i03	M	Završetak jačanja mreže za zaštitu mentalnog zdravlja	Izvješće o dovršetku svih opisanih inicijativa za jačanje mreže za zaštitu mentalnog zdravlja				ČETVRTO TROMJES EČJE	2025	Dovršetak svih definiranih intervencija za jačanje mreže za skrb o mentalnom zdravlju, uključujući: i) osnivanje četiriju novih bolničkih jedinica za hospitalizaciju u općim bolnicama; i. osnivanje 15 integriranih centara za odgovornost u području usluga mentalnog zdravlja; obnova 20 postojećih lokalnih usluga u području mentalnog zdravlja; i. stvaranje 500 odgovora na potrebe institucionaliziranih osoba s kroničnim mentalnim bolestima; v. nadogradnju triju objekata i opreme za forenzičku psihijatriju; i. izgradnja triju rezidencijalnih forenzičkih prijelaznih jedinica; i vii. razvoj mjera osposobljavanja za „stvaranje putova pacijenata” u kontekstu demencija. Uključuje upotrebu bespovratnih sredstava u iznosu od 58 507 675 EUR za energetsku obnovu kako bi se u prosjeku postigla barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786. Zahtjevi za poboljšanje energetskih svojstava zgrada ugrađuju se u postupke javne nabave i osiguravaju u natječajnim specifikacijama.
1.40	Re-C01-i04	M	Potpisivanje ugovora o upravljanju za izgradnju bolnice u Istočnom Lisabonu	Potpisivanje ugovora o upravljanju za izgradnju bolnice				TROMJES EČJE	2023	Ugovor o upravljanju potpisali su ACSS i subjekt posebne namjene (SPV) za izgradnju bolnice u Istočnom Lisabonu. Ugovor odražava uvjete koji se odnose na opseg usluga (projektiranje, izgradnja, financije, održavanje

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				u Istočnom Lisabonu koji su potpisala javna tijela i subjekt posebne namjene						infrastrukture, opskrba i održavanje opće opreme zgrada) i trajanje. Ugovor sadržava i odredbu u kojoj se navodi da je potražnja za primarnom energijom za nove zgrade najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
1.26	Re-C01-i04	M	Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i kupnja opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo	Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i kupnja opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo				TROMJESEČJE	2026	Kupnja opreme koja se ugrađuje u bolnicama u Lisabonu i Vale do Tejo, koja uključuje bespovratna sredstva u ukupnom iznosu od 78 740 000 EUR, i to klinička/medicinska i visokotehnološka oprema; opća oprema, koja se sastoji od namještaja prilagođenog zadacima koji se obavljaju u različitim prostorima i koji je lako čistiti i ergonomski dizajniran; i računalnu opremu. Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu, odnosno i. Poente Tower, ii. izgradnje zemljišne čestice B i iii. izgradnje zemljišne čestice C, koja uključuje ukupno 100 000 000 EUR bespovratnih sredstava. Potražnja za primarnom energijom za te nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
1.27	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja dostupnih mjesta u kućnom bolničkom sustavu regionalne zdravstvene službe Madeire		Broj	0	1 500	TROMJESEČJE	2026	Jačanje kapaciteta za odgovor regionalne zdravstvene službe Madeire povećanjem broja dostupnih mjesta u kućnom bolničkom sustavu, čime se omogućuje pružanje zdravstvenih usluga kod kuće s diferencijacijom, složenošću i intenzitetom na razini bolnica, uz blisku povezanost s primarnom zdravstvenom zaštitom i drugim uslugama.
1.28	Re-C01-i05-RAM	T	Osnivanje lokalnih timova za mentalno zdravlje u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire		Broj	0	11	TROMJESEČJE	2026	Jačanje kapaciteta za odgovor regionalne zdravstvene službe Madeire u području mentalnog zdravlja i demencije povezanog sa starenjem stvaranjem zajedničkih timova za mentalno zdravlje.
1.29	Re-C01-i05-RAM	M	Uvođenje klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava upućivanja korisnika za regionalni model integriranih usluga kontinuirane skrbi Madeire	Izvješće o uvođenju klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava prijave korisnika				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Uvođenje klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava upućivanja korisnika s ciljem jačanja regionalnog modela integriranih usluga kontinuirane skrbi Madeire, kao i njezine koordinacije i tehničkog upravljanja.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.30	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja mjesta u integriranim uslugama kontinuirane skrbi u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire		Broj	0	1 080	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj novih i obnovljenih mjesta stvorenih u okviru integriranih usluga kontinuirane skrbi u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire, mjereno u smislu novih i obnovljenih kreveta, općenito (uključujući oporavak, srednjoročnu i rehabilitacijsku jedinicu te jedinicu za dugoročnu skrb i održavanje), mentalno zdravlje i pedijatrijske usluge. Uključuje korištenje bespovratnih sredstava i. za izgradnju nove zdravstvene infrastrukture čija je potražnja za primarnom energijom najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije; i ii. provesti obnovu radi povećanja energetske učinkovitosti.
1.31	Re-C01-i05-RAM	T	Obnova usluga primarne zdravstvene zaštite u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire		Broj	0	15	TROMJESEČJE	2026	Broj obnovljenih ustanova primarne zdravstvene zaštite u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire.
1.32	Re-C01-i06	T	Nadogradnja lokalnih mreža informacijske tehnologije		%	0	90	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Postotak nadograđenih lokalnih mreža informacijske tehnologije u Nacionalnoj zdravstvenoj službi, koje organizira i provodi tijelo za zajedničke službe Ministarstva zdravstva, koje će tako moći djelovati u okviru novog modela jedinstvene komunikacije (Voice over Internet Protocol).
1.33	Re-C01-i06	T	Uvođenje funkcija za telezdravstvo i praćenje na daljinu		%	0	15	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Postotak korisnika s pristupom novim funkcijama telezdravstva i praćenja na daljinu, čime se omogućuje pružanje zdravstvenih usluga na daljinu, čime se povećavaju razine pristupa zdravstvenoj skrbi i sudjelovanje građana u postupku prikupljanja informacija na daljinu i liječenja.
1.34	Re-C01-i06	T	Provedba administrativnih modula informacijske tehnologije, osnovnih kliničkih modula i kliničkih modula za hitne slučajeve		%	0	15	TROMJESEČJE	2025	Postotak zdravstvenih djelatnika s pristupom integriranim modulima informacijske tehnologije, osnovnim kliničkim modulima i kliničkim modulima za hitne slučajeve za: i. bilježenje i pregledavanje kliničkih informacija u okviru primarne, bolničke i kontinuirane zdravstvene skrbi kako bi se osigurala dostupnost i integracija zdravstvenih informacija te pružila veća sigurnost korisnicima i zdravstvenim djelatnicima; i ii. usluge zdravstvene skrbi u hitnim slučajevima, registar medicinskih sestara i telenadzor zdravstvenih usluga.
1.35	Re-C01-i07-RAM	T	Nova računalna oprema za regionalnu zdravstvenu službu		Broj	0	3 600	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Broj nove računalne opreme za regionalnu zdravstvenu službu Madeire za praćenje i osiguravanje veće blizine korisnicima regionalne zdravstvene službe Madeire,

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			Madeire							promicanje smanjenja rizika od pogrešaka te poticanje učinkovitosti i brzog pristupa korisničkim podacima.
1.36	Re-C01-i08-RAA	T	Bolji pristup korisničkom portalu regionalne zdravstvene službe Azora		Broj	0	25 000	TROMJESEČJE	2025	Broj dodatnih pojedinačnih korisnika godišnje koji pristupaju korisničkom portalu regionalne zdravstvene službe Azora zahvaljujući proširenju digitalnih zdravstvenih usluga i medicinskih informacija koje su u njima dostupne.
1.37	Re-C01-i08-RAA	T	Uvođenje termina za telemedicinu u regionalnoj zdravstvenoj službi Azora		Broj	0	1 000	TROMJESEČJE	2024	Broj godišnjih termina telemedicine u službama primarne zdravstvene zaštite i liječničkim specijalistima u regionalnoj zdravstvenoj službi Azora.
1.38	Re-C01-i09	T	Završetak provedbe programa „Školska sportska zajednica” i „Školski sport na parkovima” u školama		Broj	0	1980	TROMJESEČJE	2025	Broj kompleta za bicikle koji se sastoje od bicikala različitih veličina isporučenih u školama drugog ciklusa radi podučavanja vožnje biciklom učenicima, kao i kompleta za bicikle za odrasle koji se isporučuju javnim školama u okviru programa „Zajednica škola za sport”
1.39	Re-C01-i09	M	Pokretanje nacionalne kampanje za univerzalni sustav aktivne potpore životu i povezane tehnološke platforme	Novi komunikacijski kanali i platforma koja je u funkciji za nacionalnu kampanju za univerzalni sustav aktivne potpore životu				TROMJESEČJE	2025	Pokretanje nacionalne kampanje za univerzalni sustav aktivne potpore životu i povezane tehnološke platforme kako bi se povećalo znanje građana o prednostima redovite tjelesne aktivnosti, u svim dobnim skupinama i u skladu s njihovim mogućnostima, s ciljem poticanja usvajanja zdravijeg načina života.
1.41	Re-C01-i10	M	Odobrenje izvješća u kojem se utvrđuju potrebe NHS-a za teškom medicinskom opremom	Odobrenje izvješća				TROMJESEČJE	2023	Odobrenje izvješća Ministarstva zdravstva u kojem se utvrđuju potrebe bolnica nacionalne zdravstvene službe za tešku medicinsku opremu. U tom se izvješću utvrđuje potreba za prvom kupnjom te vrste opreme i potreba za zamjenom postojeće teške medicinske opreme.
1.42	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme		Broj	0	19	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Broj teške medicinske opreme kupljene za bolnice NHS-a u skladu s potrebama utvrđenima u izvješću, kako je navedeno u dokumentu 1.41.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.43	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme		Broj	19	68	TROMJESEČJE	2026	Broj teške medicinske opreme kupljene za bolnice NHS-a u skladu s potrebama utvrđenima u izvješću, kako je navedeno u dokumentu 1.41.

B. SASTAVNI DIO 2: Stanovanje

Ovom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi povezani sa strukturnim nedostatkom trajnih i privremenih stambenih rješenja za ranjivije skupine, kako u kontinentalnom Portugalu tako i u autonomnim regijama Azorima i Madeiri, a istodobno se neizravno doprinosi jačanju sustava socijalne zaštite. Javni stambeni objekti čine samo 2 % ukupnog fonda u Portugalu i smatraju se nedostatnima za zadovoljavanje potreba najpotrebitijih i izloženih riziku od socijalne isključenosti.

Glavni su ciljevi komponente sljedeći: i. povećanje ponude socijalnog i cjenovno pristupačnog stanovanja (uključujući rješavanje drugih povezanih potreba, kao što su nedostatak osnovne infrastrukture i opreme, nezdrava i nesigurna mjesta stanovanja, nesigurnost ili nedostatak ugovornih veza, prenapučenost ili neprikladnost stanovanja za posebne potrebe stanovnika s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću); ii. stvaranje nacionalnog javnog odgovora na hitne i privremene potrebe za smještajem koje proizlaze iz neočekivanih ili nepredvidivih događaja kao što su prirodne katastrofe, požari, pandemije, migracijska kretanja, zahtjevi za azil ili situacije neposredne opasnosti kao što su nasilje u obitelji, trgovina ljudima, rizik od deložacija i drugo; i iii. povećati ponudu studentskog smještaja po pristupačnim cijenama. Ulaganja u komponentu podrazumijevaju izgradnju novih stambenih objekata i obnovu postojećih.

Ovom komponentom pridonosi se rješavanju preporuka za Portugal izdanih Portugalu u okviru europskog semestra 2019. i 2020., a posebno: Poboljšati učinkovitost i primjerenost socijalne sigurnosne mreže (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2019); Zajamčiti dostatnu i učinkovitu socijalnu zaštitu i potporu dohotku (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2020); i povećati broj osoba s diplomom u visokom obrazovanju, posebno u području znanosti i informacijske tehnologije (putem ulaganja u studentski smještaj) (preporuka za zemlju br. 2 2019). Komponentom se pridonosi i rješavanju preporuke za pojedinu zemlju koja se odnosi na klimatsku tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020). Komponenta pridonosi i provedbi nekoliko načela europskog stupa socijalnih prava, kao što su: „Omogućuje se pristup socijalnim stanovima ili kvalitetnoj pomoći za stanovanje za one kojima je potrebna” (EPSR 19.a); „Ranjivi ljudi imaju pravo na odgovarajuću pomoć i zaštitu od prisilne deložacije” (EPSR 19.b); „Beskućnicima se pružaju odgovarajuća skloništa i usluge kako bi se promicala njihova socijalna uključenost” (EPSR 19.c); „Socijalna zaštita” (EPSR 12); „Uključivanje osoba s invaliditetom” (EPSR 17); „Pristup osnovnim uslugama” (EPSR 20); „Obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje: Svi imaju pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje kako bi održali i stekli vještine s pomoću kojih mogu u potpunosti sudjelovati u društvu i uspješno se kretati na tržištu rada (EPSR 1). Uključuju se i ekološke dimenzije, posebno promicanjem nove gradnje s visokim standardima energetske učinkovitosti.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

B.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r04: Nacionalni plan hitnog i privremenog stanovanja

Cilj je reforme stvoriti nacionalnu javnu mrežu kako bi se odgovorilo na hitne i privremene stambene potrebe u okviru obnove stambenih politika u Portugalu, s ciljem zaštite i osnaživanja utvrđenih ciljnih skupina te poticanja socijalne uključenosti i borbe protiv nejednakosti.

Reforma se sastoji od stvaranja strukturiranog i međusektorskog odgovora za osobe kojima su potrebna rješenja za hitni ili privremeni smještaj te razvoja potrebnog pravnog i regulatornog okvira za uspostavu modela upravljanja ulaganjima RE-C02-i02 (Nacionalna bespovratna sredstva za hitne i privremene smještaje) te se njome utvrđuju metodologije za određivanje i upućivanje na smještaj i socijalnu potporu za osobe koje primaju potporu.

Provedba reforme trebala je biti dovršena do 31. lipnja 2021.

Ulaganje RE-C02-i01: Program potpore za pristup stanovanju

Cilj je ulaganja zaštititi pristojno i primjereno stanovanje za obitelji s najvećim potrebama i za najugroženije skupine.

Ulaganje se sastoji od pružanja uglavnom socijalnog stambenog smještaja, ali i od pružanja financijske potpore za obnovu ili izgradnju utvrđenim ciljnim skupinama koje nemaju financijski kapacitet za jamčenje primjerenosti vlastitog stambenog prostora za najmanje 26000 kućanstava do 2026. Ulaganja se sastoje od izgradnje novih zgrada ili obnove postojećih stambenih objekata, kao i, kad god je to potrebno, kupnje novih zgrada ili najma zgrada za podnajam.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C02-i02: Državna bespovratna sredstva za hitne i privremene smještaje

Cilj je tog ulaganja osigurati privremeni ili hitni smještaj ranjivim skupinama stanovništva u kontinentalnom Portugalu. To ulaganje služi za provedbu reforme nacionalnog hitnog i privremenog stambenog plana uključenog u komponentu. Sljedeće rizike ili socijalne hitne situacije čine okvir za planirane intervencije: nepredvidivi ili izvanredni događaji, potreba za hitnim smještajem i osnaživanjem osoba koje su privremeno lišene stanovanja, uključujući žrtve nasilja u obitelji, žrtve trgovine ljudima, osobe pod međunarodnom zaštitom, beskućnike; izvanredne i propisno obrazložene potrebe za hitnim i privremenim smještajem za osobe kod kojih postoji neposredna i stvarna opasnost da će ostati bez smještaja ili u postupku deinstitucionalizacije; potrebe za smještajem, privremene i neophodne za javni interes, državnih dužnosnika i službenika.

Ulaganje se sastoji od stvaranja 2000 hitnih smještaja, kao i 473 smještajnih jedinica, tri bloka za sigurnosne snage (u slučajevima opravdanima javnim interesom) i pet centara za privremeni smještaj iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C02-i03-RAM: Jačanje ponude socijalnih stanova u Autonomnoj regiji Madeiri

Cilj je tog ulaganja odgovoriti na stambene potrebe obitelji koje žive u teškim uvjetima i koje nemaju financijske kapacitete za pokrivanje troškova pristupa odgovarajućem stanovanju u Autonomnoj regiji Madeiri.

Ulaganje se sastoji od izgradnje i/ili kupnje socijalnih stambenih objekata za 805 kućanstava (ulaganje uključuje i studije, projekte, stjecanje zemljišta i izgradnju), potporu obnovi 325 privatnih stambenih objekata (uključujući poboljšanu energetsku učinkovitost). Ulaganjem se predviđa i nabava usluga za razvoj informacijskih sustava i rješenja e-uprave u stambenom sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-02-i04-RAA: Povećanje uvjeta stanovanja u stambenom fondu Autonomne regije Azora

Cilj je ulaganja ojačati stambene ponude na različitim razinama nakon znatnog pogoršanja degradacije zgrada u Autonomnoj regiji Azorima i smanjenja ponude na tržištu nekretnina.

Ulaganje se na različitim otocima sastoji od:

- izgradnja 100 zgrada
- dovršetak 75 stanova; and
- sanacija zgrada (dubinska obnova 63 zgrade, srednja obnova 329 zgrada i male intervencije u 135 zgrada) za ukupno 527 intervencija.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C02-i07-RAA: Infrastruktura za zemljišne parcele za stambene objekte

Cilj je ulaganja stvoriti ili poboljšati infrastrukturu za zemljišne parcele u Autonomnoj regiji Azorima i dodijeliti ih odabranim kandidatima. Cilj je odabranim kandidatima omogućiti izgradnju vlastitih kuća na tim zemljišnim parcelama uz kontrolirane troškove. Taj je program uspostavljen Regionalnim zakonodavnim dekretom br. 21/2005/A od 3. kolovoza 2005. Ulaganjem se dodjeljuje 145 zemljišnih parcela.

Pri odabiru kandidata za izgradnju vlastitih kuća u tim grupama prednost imaju mladi (mlađi od 35 godina ako su sami ili imaju ukupnu dob mlađu od 70 godina ako su u braku ili žive u paru).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Investment RE-C02-i08-RAA: Jačanje fonda socijalnih stanova

Cilj je ulaganja ojačati fond socijalnih stanova Autonomne regije Azora. Ulaganje se sastoji od izgradnje 126 stambenih objekata.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

B.2. Ključne etape, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu bespovratne financijske potpore.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.1	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – potpisani sporazumi o suradnji ili financiranju		Broj	0	75	TROMJESEČJE	2022	Potpisivanje sporazuma o suradnji ili financiranju. Lokalne strategije smještaja predstavile su općine. U tim se strategijama utvrđuju 1) sve potrebe prihvatljive u okviru tog programa (kako je navedeno u Uredbi sa zakonskom snagom br. 37/2018 od 4. lipnja) i 2) subjekti koji promiču stambena rješenja. Nakon što IHRU (Institut za stanovanje i rehabilitaciju gradova) potvrdi usklađenost lokalnih strategija smještaja s programom, potpisuju se sporazumi o suradnji s općinama ili sporazumi o financiranju s drugim korisnicima kojima se utvrđuju konkretna ulaganja koja treba promicati te se utvrđuje rok za njihovu provedbu.
2.2	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanim energetskim svojstvima) stambeni objekti koji se pružaju kućanstvima		Broj	0	1 500	TROMJESEČJE	2023	Broj stambenih objekata isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za projekte koji su u tijeku i predviđeni proračunom za 2021. i 2022., što predstavlja do 188 250 000 EUR ukupnih sredstava dodijeljenih za tu mjeru).
2.29	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanim energetskim svojstvima) stambeni objekti koji se		Broj	1 500	10 000	TROMJESEČJE	2025	Broj stambenih objekata isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za projekte koji su u tijeku i predviđeni proračunom za 2021. i 2022., što predstavlja do 188 250 000 EUR ukupnih sredstava dodijeljenih za tu mjeru).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			pružaju kućanstvima							
2.3	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanim energetskim svojstvima) stambeni objekti koji se pružaju kućanstvima		Broj	10 000	22 360	TROMJESEČJE	2026	Broj stambenih objekata isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za projekte koji su u tijeku i predviđeni proračunom za 2021. i 2022., što predstavlja do 188 250 000 EUR ukupnih sredstava dodijeljenih za tu mjeru). Za sanaciju referentna jedinica po stambenom objektu iznosi 73 kvadratna metra, a za nove građevine 95 kvadratnih metara za 22360 stanova.
2.4	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju hitnog i prijelaznog smještaja		Broj	0	500	TROMJESEČJE	2022	Broj smještaja za koje su potpisani sporazumi o financiranju. Subjekti podnose zahtjeve za financiranje u okviru poziva na podnošenje ponuda koji je otvorio IHRU (Institut za stanovanje i urbanu rehabilitaciju) koji, nakon što je procijenio i zatražio mišljenje ISS-a (Institut za socijalnu sigurnost) o valjanosti i izvedivosti podnesenih prijava, ugovara financiranje i određuje rok za njegovu provedbu. Smještaj znači dio ili cijela zgrada s neovisnim pristupom koja se sastoji od jednog ili više odjeljaka za smještaj i dodatnih privatnih prostora ili stambenih jedinica za više od jednog kućanstva.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.5	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju hitnog i prijelaznog smještaja		Broj	500	1 000	TROMJESEČJE	2024	Broj smještaja za koje su potpisani sporazumi o financiranju. Subjekti podnose zahtjeve za financiranje u okviru poziva na podnošenje ponuda koji je otvorio IHRU (Institut za stanovanje i urbanu rehabilitaciju) koji, nakon što je procijenio i zatražio mišljenje ISS-a (Institut za socijalnu sigurnost) o valjanosti i izvedivosti podnesenih prijava, ugovara financiranje i određuje rok za njegovu provedbu. Smještaj znači dio ili cijela zgrada s neovisnim pristupom koja se sastoji od jednog ili više odjeljaka za smještaj i dodatnih privatnih prostora ili stambenih jedinica za više od jednog kućanstva.
2.6	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – smještaj s građevinskim radovima koji su započeli ili kupljeni za smještaj u hitnim i prijelaznim situacijama (koji će se izgraditi ili kupiti u skladu sa standardom energetske učinkovitosti ili sanirati poboljšanim energetskim svojstvima) u izgradnji		Broj	0	350	TROMJESEČJE	2023	Smještaj za koji su započeli građevinski radovi ili kupljeni smještaj. Nakon što je financiranje ugovoreno, iznos se vraća subjektima ovisno o izvršenju ugovora. Potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za projekte koji su u tijeku i predviđeni proračunom za 2021. i 2022., što predstavlja 14 800 000 EUR ukupnih sredstava dodijeljenih za tu mjeru).
2.7	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – stvoreni smještaj za hitne i prijelazne objekte (izgrađene ili kupljene u skladu sa standardom energetske učinkovitosti ili rehabilitirane, uključujući i kupljene, s poboljšanim energetskim		Broj	0	2 000	TROMJESEČJE	2026	Dostava smještaja sponzorskim tijelima. Smještaj znači dio ili cijela zgrada s neovisnim pristupom koja se sastoji od jednog ili više odjeljaka za smještaj i dodatnih privatnih prostora ili stambenih jedinica za više od jednog kućanstva. Potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za projekte koji su u tijeku i predviđeni proračunom za 2021. i 2022., što predstavlja 14 800 000 EUR ukupnih sredstava dodijeljenih za tu mjeru). Referentna jedinica u prosjeku iznosi 73 četvorna metra za 2000 nastambi.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			svojstvima) i isporučene nositeljima projekata							
2.8	Re-C02-i02	T	Smještaj isporučen sigurnosnim snagama i privremeni smještaj isporučen iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga		Broj	0	473	TROMJESEČJE	2026	Broj stambenih objekata isporučenih snagama sigurnosti (SSGNR – socijalne službe za nacionalnu republičku gardu; SSPSP – Socijalne službe za policiju javne sigurnosti) za potrebe privremenog smještaja, uključujući tri bloka za snage sigurnosti (u slučajevima opravdanima javnim interesom). Ulaganje uključuje i pet centara za privremeni smještaj iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
2.10	Re-C02-i03-RAM	T	Stanovanje s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri		Broj	0	590	ČETVRTOTROMJESEČJE	2024	Broj stambenih objekata dodijeljenih prihvatljivim kućanstvima u vezi s izgradnjom socijalnih stanova ili kupnjom stambenog prostora za socijalne stanove koji primaju potporu. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Stanovanje s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri		Broj	590	805	TROMJESEČJE	2026	Broj stambenih objekata dodijeljenih prihvatljivim kućanstvima u vezi s izgradnjom socijalnih stanova ili kupnjom stambenog prostora za socijalne stanove koji primaju potporu. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Referentna jedinica po stambenom objektu u prosjeku je 90 kvadratnih metara za 805 stambenih objekata. Nadalje, ulaganje uključuje i nabavu usluga za razvoj informacijskih sustava i rješenja e-uprave u stambenom sektoru.
2.12	Re-C02-i03-RAM	T	Broj obnovljenih stambenih objekata u privatnom vlasništvu, uključujući poboljšanu energetsku učinkovitost		Broj	0	325	TROMJESEČJE	2026	Broj privatnih stambenih objekata u vlasništvu stanara obnovljenih za ciljne skupine koje nemaju financijskih sredstava za izvođenje radova sanacije.
2.13	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fond javnih stambenih objekata u Autonomnoj regiji Azorima		Broj	0	24	ČETVRTOTROMJ	2021	Broj intervencija, uključujući prema potrebi urbanizaciju zemljišta, s dovršenim radovima kako bi se povećao fond socijalnih stanova. Ako uključuje novu gradnju, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Prosječna veličina stambenih objekata iznosi oko 120 kvadratnih metara.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								ESEČJE		
2.14	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – obnova		Broj	0	40	ČETVRTOTROMJESEČJE	2021	Ulaganje uključuje obnovu ili dovršetak zgrada i stanova, što se mjeri brojem intervencija. Intervencije uključuju: —pretvorbu nestambenih javnih zgrada u stambene objekte, —Financijska potpora za prenamjenu degradiranih socijalnih zgrada (Bairros Sociais) —obnova javnih stambenih prostora radi usklađivanja s postojećim zakonodavstvom o stanovanju, uglavnom sa zahtjevima u pogledu energetske učinkovitosti. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786. Prosječna veličina predmetnog stambenog objekta iznosi oko 100 kvadratnih metara.
2.16	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – obnova		Broj	40	101	ČETVRTOTROMJESEČJE	2023	Ulaganje uključuje obnovu ili dovršetak zgrada i stanova, mjereno brojem intervencija, s dovršenim radovima. Intervencije mogu uključivati: —pretvorbu nestambenih javnih zgrada u stambene objekte, —Financijska potpora za prenamjenu degradiranih socijalnih zgrada (Bairros Sociais) —Obnova javnih stambenih prostora radi usklađivanja s postojećim zakonodavstvom o stanovanju, uglavnom sa zahtjevima u pogledu energetske učinkovitosti. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada. Prosječna veličina predmetnog stambenog objekta iznosi oko 100 kvadratnih metara.
2.17	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – izgradnja zgrada		Broj	24	100	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Broj intervencija, uključujući prema potrebi urbanizaciju zemljišta, s dovršenim radovima kako bi se povećao fond socijalnih stanova. Ako uključuje novu gradnju, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Prosječna veličina stambenih objekata iznosi oko 120 kvadratnih metara.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.18	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – obnova		Broj	101	602	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Ulaganje uključuje obnovu ili dovršetak zgrada i stanova, što se mjeri brojem intervencija. Intervencije mogu uključivati: —pretvorbu nestambenih javnih zgrada u stambene objekte, — operacionalizacija plana za promicanje najma mladih (npr. pretvorba lokalnog smještaja (Alojamento Local) u dugoročni najam, rehabilitacija gradskih središta). —Financijska potpora za prenamjenu degradiranih socijalnih zgrada (Bairros Sociais) —obnova javnih stambenih prostora radi usklađivanja s postojećim zakonodavstvom o stanovanju, uglavnom sa zahtjevima u pogledu energetske učinkovitosti. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada. Dotični stambeni objekti imaju prosječnu veličinu od oko 100 kvadratnih metara.
2.19	Re-C02-r04	M	Stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom kojom se odobrava pravni okvir za nacionalni planhitnog i privremenog stanovanja	Stupanje na snagu zakonodavne uredbe				TROMJESEČJE	2021	Uredbom sa zakonskom snagom definira se struktura plana i stambenog fonda, posebno u pogledu prihvatljivih korisnika, stambenih rješenja i modela financiranja. Uz pravni okvir vladi se predstavlja i odobrava nacionalni plan stanovanja, koji uključuje strateško planiranje stambenih rješenja koja treba promicati i potrebnu potporu u tu svrhu, ovisno o lokalnim potrebama i posebnostima te društveno-teritorijalnoj koheziji.
2.30	Re-C02-i07-RAA	T	Infrastruktura zemljišnih parcela		Broj	0	145	TROMJESEČJE	2026	Broj zemljišnih parcela s infrastrukturom koja je stvorena ili poboljšana i dodijeljena odabranim kandidatima nakon postupka odabira u kojem su utvrđeni uvjeti i zahtjevi za odabir. Mladima se daje prednost, kako je navedeno u opisu ulaganja.
2.31	Re-C02-i08-RAA	T	Jačanje fonda socijalnih stanova Autonomne regije Azora – izgrađeni stanovi		Broj	0	126	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Broj dovršenih izgrađenih stambenih objekata. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Prosječna veličina stanova iznosi približno 101 četvorna metra.

B.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C02-i05: Cjenovno pristupačni javni stambeni fond

Cilj je ulaganja odgovoriti na trenutačnu dinamiku cijena stambenih nekretnina u odnosu na razine dohotka portugalskih kućanstava, posebno u velikim urbanim sredinama, osiguravanjem javnog fonda kuća koje se mogu iznajmljivati po pristupačnim cijenama za određene ciljne skupine.

Ulaganje se sastoji od izgradnje, uključujući kupnju, novih zgrada i rehabilitacije javnih stambenih objekata kako bi se osiguralo 6800 stambenih objekata i naknadnog iznajmljivanja po pristupačnim cijenama za utvrđene ciljne skupine.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C02-i06: Studentski smještaj po pristupačnim cijenama

Cilj je tog ulaganja povećati nacionalnu ponudu cjenovno pristupačnog smještaja za studente jer je to i dalje jedna od najvećih prepreka pristupu tercijarnom obrazovanju. Tim se smještajem doprinosi smanjenju izravnih troškova studenata i njihovih obitelji, s posebnim naglaskom na socijalno i ekonomski najranjivijim studentima. Postojećom ponudom podupire se samo mali udio (oko 10 %) studenata kojima je potreban smještaj, u kontekstu znatnog povećanja troškova stanovanja, posebno u najvećim gradskim središtima u kojima su visoka učilišta koncentrirana.

Ulaganje se sastoji od osiguravanja 18000 novih i obnovljenih kreveta izgradnjom novih zgrada, obnovom postojećih zgrada te modernizacijom i proširenjem postojećih studentskih smještajnih jedinica za prioritetno korištenje od strane studenata. Osim toga, tek nakon što se zadovolje studentske potrebe, kreveti se mogu staviti na raspolaganje i istraživačima, nastavnicima i nenastavnom osoblju visokih učilišta, posebno u području nacionalne ili međunarodne mobilnosti, među ostalim u okviru programa ERASMUS+, mreža „europskih sveučilišta” i drugih međunarodnih sporazuma o mobilnosti s portugalskom državom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C02-i09: Proširena mjera: Program potpore za pristup stanovanju (zajmovi)

Cilj je ulaganja povećati ulaganja RE-C02-i01: Program potpore za pristup stanovanju u okviru sastavnice 2. Proširenim dijelom mjere povećava se broj stambenih objekata namijenjenih kućanstvima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

B.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu zajma

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.20	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni fond javnog stanovanja – Stambeni objekti s početnim radovima (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili rehabilitirani s poboljšanim energetskim svojstvima)		Broj	0	520	TROMJESEČJE	2022	Broj stambenih objekata za koje radovi započinju nakon natječajnog postupka i potpisivanja ugovora. Ako uključuje novu gradnju, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
2.21	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni fond javnog stanovanja – Stambeni objekti s početnim radovima (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili rehabilitirani s poboljšanim energetskim svojstvima)		Broj	520	1400	TROMJESEČJE	2024	Broj stambenih objekata za koje radovi započinju nakon natječajnog postupka i potpisivanja ugovora. Ako uključuje novu gradnju, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
2.22	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni javni stambeni objekti – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili obnovljeni poboljšanim energetskim svojstvima)		Broj	0	520	TROMJESEČJE	2024	Broj stambenih objekata isporučenih prihvatljivim kućanstvima putem zamjene za stanovanje po pristupačnim cijenama (DL 82/2020 od 2. listopada) ili putem općinskog programa. Cjenovno pristupačno stanovanje definirano je kao ono koje je stavljeno na raspolaganje u skladu s programom pristupa zakupom, uspostavljenim Uredbom sa zakonskom snagom br. 68/2019 od 22. svibnja, sustavom zakupa koji se podupire, uspostavljenim Zakonom br. 81/2014 od 19. prosinca, kako je izmijenjen, sustava uvjetnih najamnina, uspostavljenog Zakonom br. 80/2014 od 19. prosinca, sustava kontroliranih troškova, koji je uređen Provedbenom odlukom ministra br. 65/2019 od 19. veljače, ili posebnih općinskih programa. Ako uključuje novu gradnju, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
2.23	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni javni stambeni objekti – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili obnovljeni poboljšanim energetskim svojstvima)		Broj	520	1400	TROMJESEČJE	2025	Broj stambenih objekata isporučenih prihvatljivim kućanstvima putem zamjene za stanovanje po pristupačnim cijenama (DL 82/2020 od 2. listopada) ili putem općinskog programa. Cjenovno pristupačno stanovanje definirano je kao ono koje je stavljeno na raspolaganje u skladu s programom pristupa zakupom, uspostavljenim Uredbom sa zakonskom snagom br. 68/2019 od 22. svibnja, sustavom zakupa koji se podupire, uspostavljenim Zakonom br. 81/2014 od 19. prosinca, kako je izmijenjen, sustava uvjetnih najamnina, uspostavljenog Zakonom br. 80/2014 od 19. prosinca, sustava kontroliranih troškova, koji je uređen Provedbenom odlukom ministra br. 65/2019 od 19. veljače, ili posebnih općinskih programa. Ako uključuje novu gradnju, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
2.24	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni javni stambeni objekti – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili obnovljeni poboljšanim energetskim svojstvima)		Broj	1400	6 800	TROMJESEČJE	2026	Broj stambenih objekata isporučenih prihvatljivim kućanstvima putem zamjene za stanovanje po pristupačnim cijenama (DL 82/2020 od 2. listopada) ili putem općinskog programa. Cjenovno pristupačno stanovanje definirano je kao ono koje je stavljeno na raspolaganje u skladu s programom pristupa zakupom, uspostavljenim Uredbom sa zakonskom snagom br. 68/2019 od 22. svibnja, sustavom zakupa koji se podupire, uspostavljenim Zakonom br. 81/2014 od 19. prosinca, kako je izmijenjen, sustava uvjetnih najamnina, uspostavljenog Zakonom br. 80/2014 od 19. prosinca, sustava kontroliranih troškova, koji je uređen Provedbenom odlukom ministra br. 65/2019 od 19. veljače, ili posebnih općinskih programa. Ako uključuje novu gradnju, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.25	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama – broj studentskih mjesta za smještaj s objavljenim natječajima		Broj	0	7000	TROMJESEČJE	2022	Broj novih i obnovljenih smještajnih mjesta prvenstveno za studente višeg obrazovanja za koje su objavljeni javni natječaji. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
2.26	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama		Broj	0	7 200	TROMJESEČJE	2024	Broj novih i obnovljenih mjesta koja su prvenstveno studentima visokog obrazovanja stavljena na raspolaganje u gradskim ili mješovitim zgradama namijenjenih, u cijelosti ili djelomično, za privremeni smještaj studenata koji studiraju u mjestu koje nije njihovo prebivalište i kojima je potreban smještaj u svrhu visokog obrazovanja, uključujući studentske rezidbe visokog obrazovanja, koje nužno obuhvaćaju spavaće sobe, kupaonice, kuhinje i prostore za obroke, a mogu uključivati mjesta studiranja i smještaja, parkiranja i opreme; Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
2.27	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama		Broj	7 200	13 300	TROMJESEČJE	2025	Broj novih i obnovljenih mjesta stavljenih na raspolaganje prvenstveno studentima visokog obrazovanja u gradskim ili mješovitim zgradama namijenjenih, u cijelosti ili djelomično, za privremeni smještaj studenata koji studiraju u mjestu koje nije njihovo prebivalište i kojima je potreban smještaj u svrhu visokog obrazovanja, uključujući studentske rezidbe visokog obrazovanja, koja nužno obuhvaćaju spavaće sobe, kupaonice, kuhinje i prostore za obroke, a mogu uključivati mjesta studiranja i smještaja, parkiranja i opreme; Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.28	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama		Broj	13 300	18 000	TROMJESEČJE	2026	Broj novih i obnovljenih mjesta stavljenih na raspolaganje prvenstveno studentima visokog obrazovanja u gradskim ili mješovitim zgradama namijenjenih, u cijelosti ili djelomično, za privremeni smještaj studenata koji studiraju u mjestu koje nije njihovo prebivalište i kojima je potreban smještaj u svrhu visokog obrazovanja, uključujući studentske rezidbe visokog obrazovanja, koja nužno obuhvaćaju spavaće sobe, kupaonice, kuhinje i prostore za obroke, a mogu uključivati mjesta studiranja i smještaja, parkiranja i opreme; Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
2.32	Re-C02-i09	T	Program potpore za pristup stanovanju (zajmovi) – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanom energetskom učinkovitošću) stambeni objekti koji se pružaju kućanstvima		Broj	22 360	26 000	TROMJESEČJE	2026	Broj stambenih objekata isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Za sanaciju referentna jedinica po stambenom objektu iznosi 73 kvadratna metra, a za nove građevine 95 kvadratnih metara za 3640 stambenih objekata.

C. SASTAVNI DIO 3: Socijalni odgovori

Portugal se već dugi niz godina suočava s važnim demografskim i socioekonomskim izazovima koji su se pojačali zbog pandemije bolesti COVID-19. Ovom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se sljedeći izazovi: starenje stanovništva, prava osoba s invaliditetom i drugih ovisnih osoba te siromaštvo i socijalna isključenost među zajednicama i skupinama u nepovoljnom položaju.

U tom se kontekstu ovom komponentom rješavaju strukturni izazovi povezani sa socijalnom politikom i nedostaci u pokrivenosti socijalnim uslugama za stanovništvo/regije kojima je potrebna pomoć, kako u kontinentalnom Portugalu tako i u autonomnim regijama Azorima i Madeiri.

Glavni su ciljevi komponente sljedeći: i. poboljšanje ustanova socijalne skrbi i osiguravanje bolje teritorijalne pokrivenosti; jačanje i širenje mreže socijalnih odgovora s pomoću inovativnih rješenja te pilot-projekata i intervencija; razvoj novih mjera potpore u zajednici kojima se doprinosi promicanju neovisnog života, sprečavanju ovisnosti i razvoju odgovora za neinstitucionalizaciju u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom; osiguravanje pristupa uključivom životu i sudjelovanju u društvu i gospodarstvu za osobe s invaliditetom; i v. promicanje iskorjenjivanja siromaštva razvojem sveobuhvatne nacionalne strategije usmjerene na najranjivije zajednice i zajednice u nepovoljnom položaju.

Komponentom se podupire provedba preporuke za pojedinu zemlju o jačanju otpornosti zdravstvenog sustava i osiguravanju jednakog pristupa kvalitetnoj zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.). Osim toga, njime se pridonosi rješavanju preporuke za pojedinu zemlju o poboljšanju učinkovitosti i primjerenosti socijalne sigurnosne mreže i poboljšanju razine vještina stanovništva (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2019.), jamčenju dostatne socijalne zaštite i potpore dohotku te osiguravanju jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2020.) i poboljšanju učinkovitosti portugalskog sustava socijalne zaštite, posebno pojednostavnjenjem njegova okvira (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 2022. i 2023.). Komponentom se neizravno podupire i odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020).

Očekuje se da će ta komponenta pridonijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji. Projekti povezani s izgradnjom, proširenjem i obnovom objekata za socijalne odgovore usmjereni su na energetsku učinkovitost, uporabu energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i smanjenje troškova energije i goriva. Ekološke dimenzije uključuju se promicanjem nove gradnje s visokim standardima energetske učinkovitosti. Osim toga, uključeni subjekti moraju biti opremljeni lakim vozilima s nultim emisijama. Naposljetku, ta komponenta uključuje mjere kojima se poboljšava upotreba digitalnih alata, posebno putem socijalnih usluga koje pružaju potporu starijim osobama i vlade stvaranjem alata IKT-a i e-usluga usmjerenih na osobe s invaliditetom.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

C.1. Opis reformi i ulaganja za bespovratnu financijsku potporu

Reforma RE-r05: Infrastruktura i socijalni odgovor – Reforma opskrbe

Cilj je ove mjere proširiti, nadograditi i rehabilitirati mrežu i infrastrukturu socijalnih usluga koje pružaju javne i privatne socijalne ustanove. Mjera je usmjerena na posebno ranjive skupine u gospodarskom, socijalnom i zdravstvenom smislu, kao što su siromašne osobe i obitelji s niskim

prihodima, starije osobe i osobe u stanju ovisnosti, osobe s invaliditetom te djeca i mladi. Nadalje, integriranim intervencijama zdravstvene i socijalne potpore predviđenima ovom mjerom promiče se autonomija uzdržavanih osoba njihovom rehabilitacijom i društvenom reintegracijom u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom1 i Europskom strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.2 i Zelenom knjigom o starenju – Poticanje međugeneracijske solidarnosti i odgovornosti3.

Ta se reforma sastoji od pokretanja programa nove generacije opreme i socijalnih odgovora stupanjem na snagu pojednostavnjenja sustava ugradnje socijalne opreme. Program je usmjeren na mjere kao što su:

- Poboljšanje socijalne skrbi i usluga prilagođenih potrebama koje se pružaju u domovima za starije i nemoćne osobe (ERPI), nakon procjene potreba;
- Promicanje licenciranja i/ili regularizacije ERPI-ja izvan službenog sustava;
- Preispitivanje zakonodavnog okvira za licenciranje socijalnih ustanova,
- Promicanje inovativnih socijalnih odgovora kao što je zajedničko stanovanje manjeg opsega;
- Razvoj inovativnog modela kućne podrške;
- Jačanje socijalne potpore za osobe u situaciji društvene izolacije stvaranjem multidisciplinarnih timova i mehanizma za mapiranje i praćenje socijalno osjetljivih situacija (Radarski socijalni projekti);
- Povećanje razine radne snage i kvalitete pružanja socijalnih odgovora, uglavnom na područjima s niskom razinom pokrivenosti;
- Jačanje socijalnih usluga i potpore namijenjene osobama s invaliditetom ili uzdržavanim osobama te promicanje njihove autonomije i neovisnog života.

Ulaganje RE-C03-i01 – Nova generacija opreme i socijalni odgovori doprinose provedbi reforme.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r06: Nacionalna strategija za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.

Cilj je ove mjere olakšati i produbiti uključivanje osoba s invaliditetom u sva područja života, promicati njihovu autonomiju, neovisnost i samoodređenje te osigurati jednake mogućnosti za sve građane, bez obzira na njihove sposobnosti.

Ta se reforma sastoji od donošenja Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025. Strategija odražava obveze iz Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom4 i omogućuje pokretanje niza mjera, kao što su:

- Preoblikovanje postojećeg regulatornog okvira kad god je to potrebno;
- Preoblikovanje sustava procjene i izdavanja potvrda o invaliditetu;
- Sveobuhvatna dijagnoza osoba s invaliditetom razvojem sustava za prikupljanje podataka i pokazatelja za praćenje kako bi se poduprlo donošenje odluka;
- Intervencije u javnim prostorima kako bi se osobama s invaliditetom olakšao pristup;
- Prilagodbu sustava osposobljavanja, zapošljavanja i kvalifikacija za osobe s invaliditetom;
- Razvoj inovativnih socijalnih usluga i pristupa koji se temelje na zajednici;
- Sudjelovanje osoba s invaliditetom u sportu, kulturi i slobodnim aktivnostima.

[1] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

[2] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes

[3] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

[4] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

- Proširenje modela potpore neovisnom životu kojim se pruža osobna pomoć osobama s invaliditetom;

Ulaganja RE-C03-i02: Pristupačnost 360° i RE-C03-i05: Platforma i pristup te ulaganja RE-C01-i02: Nacionalna mreža integrirane kontinuirane skrbi i nacionalna mreža palijativne skrbi doprinose provedbi reforme.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r07: Ugovaranje integriranih programa potpore za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolskim područjima

Cilj je te mjere borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti u općinama u najnepovoljnijem položaju u metropolskim područjima Lisabona i Porta.

Ta se reforma sastoji od skupa integriranih pilot-mjera koje treba razviti nakon procjene i utvrđivanja posebnih potreba zajednice. Nakon te faze dijagnoze integrirane intervencije osmišljavaju se i usmjeravaju na dva područja:

- Intervencije u javni prostor i socijalnu infrastrukturu kao što su jaslice i osnovne škole, zdravstvene ustanove i ustanove za društvena i kulturna događanja, radionice i/ili tečajevi osposobljavanja; and
- Intervencije nematerijalne prirode za promicanje socijalne kohezije, kao što su aktivno uključivanje zajednica u njihovo osmišljavanje i provedbu, promicanje poduzetništva malih lokalnih poduzeća, osmišljavanje projekata za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja, pružanje strukovnog osposobljavanja i promicanje sporta.

Ta će se reforma temeljiti i strukturirati u skladu s prvom portugalskom nacionalnom strategijom za suzbijanje siromaštva (ENCP) i tematskim intervencijama za posebne skupine koje su u njoj utvrđene.

Reforma se provodi ulaganjem RE-C03-i06 – Integrirane operacije u zajednicama u nepovoljnom položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r08: Nacionalna strategija za suzbijanje siromaštva

Cilj je ove mjere suzbijanje siromaštva razvojem višedimenzionalnog, integriranog, srednjoročnog i dugoročnog pristupa.

Reforma se sastoji od donošenja Nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva (ENCP). Strategijom se osigurava okvir za tematske intervencije usmjerene na određene skupine, od djece do starijih osoba, uključujući najranjivije skupine. U njemu se utvrđuju uvjeti za razvoj i provedbu integriranih politika usmjerenih na posebnosti socijalne isključenosti i siromaštva na lokalnoj razini. Osim toga, propisuje se i stvaranje jedinstvenog okvira za praćenje pokazatelja povezanih sa siromaštvom.

InvestmentRE-C03-i06 – Integrirane operacije u zajednicama u nepovoljnom položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta doprinose provedbi reforme.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Ulaganje RE-C03-i01: Nova generacija opreme i društveni odgovori

Cilj je ove mjere nadograditi i proširiti mrežu usluga socijalne skrbi kako bi se razvile učinkovitije metode pružanja usluga, postigla šira nacionalna teritorijalna pokrivenost i poboljšali radni uvjeti stručnjaka u tim strukturama i kvaliteta skrbi koja se pruža korisnicima.

To se ulaganje sastoji od:

- obnovu i proširenje postojećih socijalnih usluga i izgradnju novih, kao što su jaslice, domovi za starije osobe (ERPI-ji) i centri za aktivnosti i osnaživanje uključenosti (CACI);
- širenje mreža društvenih odgovora Residences for Autonomy and Inclusion and Home Support Services (Residences for Autonomy and Inclusion and Home Support Services) povećanjem broja korisnika koji bi mogli biti obuhvaćeni;
- širenje mreže društvenih odgovora novim tipologijama kao što je zajedničko stanovanje;
- kupnju tehničke i digitalne opreme, uključujući kupnju električnih vozila; and
- pokretanje pilot-projekta pod nazivom „Radar Social" čiji je cilj na nacionalnoj razini ispitati gotovo proaktivan i inovativan model integrirane socijalne potpore. Taj je model već ispitan u općini Lisabon i obuhvaća samo jednu ciljnu skupinu (stariji), a sada je namijenjen obuhvaćanju cijelog kopna sa širim područjem primjene u pogledu ciljne skupine (svaka osoba kojoj prijeti socijalna isključenost, uz nedovoljnu socijalnu i/ili obiteljsku potporu). Projekt uključuje utvrđivanje i mapiranje potreba te druge mjere kao što su promicanje građanskog sudjelovanja, promicanje upotrebe digitalnih i informatičkih alata za pristup osnovnim uslugama zajednice i promicanje sporta. U tu se svrhu osniva 278 timova za socijalne intervencije u općinama kontinentalnog Portugala. Timovi su odgovorni za identificiranje starijih i drugih ranjivih osoba kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti te pružanje potpore na temelju njihovih pojedinačnih potreba.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C03-i02: Pristupačnost 360°

Cilj je ove mjere poboljšati uvjete pristupačnosti za osobe s invaliditetom u javnim prostorima, javnim zgradama i stambenim objektima na cijelom državnom području.

To je ulaganje u potpunosti u skladu s Europskom strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.5 i sastoji se od tri potprograma:

- program intervencija u javnom prometu za razdoblje 2021. – 2025. (PIVP), koji uključuje operacije i građevinske radove na najmanje 200 000 m² javnog prostora, kao što su pločnici i trupovi;
- program intervencija u javnim zgradama 2021. – 2025. (PiEP), koji uključuje rad i građevinske radove u najmanje 1500 zgrada javnih usluga; and
- program stambene intervencije za razdoblje 2021. – 2025. (PIH), koji uključuje radove na obnovi i izgradnji najmanje 1000 postojećih stambenih objekata osoba s invaliditetom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C03-i03-RAM: Jačanje socijalnih odgovora u Autonomnoj regiji Madeiri (ARM)

Cilj je ove mjere ojačati mrežu socijalnih usluga u Autonomnoj regiji Madeiri.

To ulaganje sastoji se od intervencija u domovima za starije i nemoćne osobe (ERPI) i širenja struktura socijalne potpore za beskućnike. Te intervencije uključuju izgradnju novih te obnovu i nadogradnju postojećih objekata te kupnju potrebne tehničke, digitalne i informatičke opreme, uključujući kupnju električnih vozila kako bi se olakšao i poboljšao doseg stručnjaka za socijalne usluge u udaljenim područjima.

Intervencije uključuju rehabilitaciju i širenje stambenih i nestambenih struktura za starije osobe, koje su namijenjene osobama u dobi od 65 i više godina koje ne mogu ostati u svojem boravištu. U opravdanim iznimnim situacijama mogu smjestiti i odrasle osobe mlađe od 65 godina.

[5] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes

Intervencije usmjerene na beskućnike uključuju stvaranje noćnog prijema kako bi se odgovorilo na hitne situacije i osigurao smještaj, stvaranje kupaonica i praonice za promicanje osobne higijene, obnovu prostora za obroke i aktivnosti na radionici za razvoj socijalnih vještina i kompetencija među korisnicima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C03-i04-RAA: Provedba regionalne strategije za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti – mreže socijalne potpore (ARA)

Cilj je ove mjere provesti prioritete Regionalne strategije za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2018. – 2028. (ERCPES) Autonomne regije Azora. U strategiji su definirana četiri strateška prioriteta koja se međusobno nadopunjuju:

- P1 – Osiguravanje potpunog i uključivog razvojnog procesa za svu djecu i mlade od početka života;
- P2 – Jačanje socijalne kohezije u regiji;
- P3 – Promicanje teritorijalne intervencije; and
- P4 – Osiguravanje odgovarajućeg znanja o fenomenu siromaštva u regiji.

To ulaganje sastoji se od niza intervencija kojima se povećava pristup djece i mladih socijalnim i obrazovnim uslugama te jača socijalna kohezija pružanjem potpore obiteljima kojima je potrebna pomoć i osobama s invaliditetom kako bi ih se integriralo u društvo i tržište rada. One uključuju barem stvaranje mjesta za potporu obrazovanju za borbu protiv ranog napuštanja školovanja, subvencije kućanstvima s niskim prihodima kao poticaj za sudjelovanje u dječjim vrtićima, stvaranje dodatnih (fizičkih) mjesta u dječjim vrtićima i centrima za dnevnu skrb, stvaranje novih mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za potporu osobama s invaliditetom, kupnju automobila za obnovu voznog parka socijalnih automobila Instituições de Solidariedade i osposobljavanje za pojedince iz obitelji obuhvaćenih dohotkom za socijalnu uključenost kako bi im se pružile dodatne osnovne vještine kako bi im se omogućilo da uđu na tržište rada.

Naposljetku, to ulaganje uključuje i pokretanje pilot-programa pod nazivom „Uvedeno starenje” čiji je cilj promicanje izvaninstitucionalne skrbi za starije osobe i/ili osobe s invaliditetom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C03-i05: Platforma + pristup

Cilj je ove mjere poticati uključivanje osoba s invaliditetom pružanjem skupa digitalnih informacijskih alata i usluga kako bi se olakšalo ispunjavanje njihovih potreba i olakšalo njihovo sudjelovanje u društvu.

Ulaganje se sastoji od pet programa:

- Georeferenciranje lokacije i uvjeta pristupačnosti javnih zgrada;
- Globalni sustavi informiranja i pozicioniranja (GPS) za velike javne zgrade i omogućavanje uključivanja privatnih zgrada;
- Georeferenciranje parkirnih mjesta za osobe smanjene pokretljivosti;
- Digitalne informacijske platforme;
- Stvaranje pozivnog centra za usmeno prevođenje portugalskog znakovnog jezika.

Ti su programi osmišljeni kako bi se osobama sa smanjenom pokretljivošću pružila georeferentna rješenja za uvjete pristupačnosti na javnim cestama, javnim i privatnim zgradama i parkirnim mjestima, stvorila digitalna informacijska platforma koja objedinjuje i pojednostavnjuje informacije o relevantnom zakonodavstvu i podupire resurse za osobe s invaliditetom te kako bi se gluhim građanima osigurao centar za poziv kojim se jamči usmeno prevođenje na portugalski znakovni jezik u stvarnom vremenu dostupnoj cijeloj javnoj upravi.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C03-i06: Integrirane aktivnosti u zajednicama u nepovoljnom položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta

Cilj je ove opsežne i inovativne pilot-mjere borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti u općinama u najnepovoljnijem položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta. Pod uvjetom da su intervencije uspješne, mogu se povećati.

To ulaganje sastoji se od niza mjera povezanih s posebnim potrebama tih općina. Te mjere uključuju osnaživanje zajednica, razvoj novih i inovativnih pristupa socijalnoj koheziji i intervencija u javnom prostoru, socijalnoj i sportskoj infrastrukturi i stambenim objektima. Glavni su ciljevi mjera sljedeći:

- Promicanje zdravlja i kvalitete života zajednica podupiranjem projekata koje podnose udruge lokalnih vlasti, nevladinih organizacija, građanskih pokreta i organizacija stanovnika, zdravstvenih tijela ili drugih javnih tijela;
- Fizičku nadogradnju javnog prostora i socijalne, zdravstvene, stambene ili sportske infrastrukture;
- Obnova socijalno ugroženih područja, promicanje socijalne kohezije u velegradskim područjima;
- Poticanje poduzetništva malih lokalnih poduzeća;
- Poboljšanje pristupa zdravlju i borba protiv ovisnosti;
- Razvoj programa aktivnog i zdravog starenja;
- Osmišljavanje projekata za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja;
- Poboljšanje kvalifikacija odraslih osoba i certificiranje njihovih vještina;
- Dijagnozu potreba stanovništva i razvoj pismenosti odraslih, učenje portugalskog jezika i programe digitalne uključenosti;
- Strukovno osposobljavanje i politike za promicanje zapošljivosti prilagođene lokalnim okolnostima i dinamici;
- Pristup kulturi i kreativnosti te vrednovanje međukulturalnosti;
- Poticanje sudjelovanja zajednice u upravljanju samim programom;
- Osnaživanje lokalnih aktera u partnerskim mrežama;
- Rješenja za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti;
- Promicanje sporta kao jednog od socijalnih instrumenata koji okupljaju članove zajednice, promiču vrijednosti i suzbijaju društvene nejednakosti;
- Građanstvo i pristup pravima i građansko sudjelovanje.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca6; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti7; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama8 i postrojenjima

6 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

7 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

za mehaničko-biološku obradu9; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C03-i07-RAA: Nadogradnja i širenje mreže domova za starije osobe (ERPI)

Cilj je ove mjere pružiti potporu starijim osobama u Autonomnoj regiji Azorima.

To ulaganje sastoji se od intervencija u domovima za starije osobe (ERPI-ji). Te intervencije uključuju proširenje i obnovu postojećih objekata koji obuhvaćaju 91 mjesto u domovima za starije i nemoćne osobe.

Ulaganjem se doprinosi pružanju specijalizirane i trajne skrbi onima koji imaju razinu ovisnosti ili žive u nesigurnim situacijama koje im ne omogućuju primanje usluga podrške u kućanstvu. Infrastrukturom se izbjegavaju prepreke fizičkoj pristupačnosti, u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i nacionalnim zakonodavstvom, odnosno Nacionalnom strategijom za uključivanje osoba s invaliditetom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Reforma RE-C03-r38: Pojednostavnjenje i učinkovitost sustava socijalne sigurnosti

Cilj je te reforme pojednostavniti portugalski sustav socijalne sigurnosti („Sistema de Segurança Social”) kako bi se poboljšala njegova učinkovitost u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti poboljšanjem primjerenosti, pokrivenosti i korištenja socijalnih naknada. Reformom se nastoji doprinijeti nacionalnim ciljevima Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava, odnosno cilju smanjenja siromaštva za 765000 osoba do 2030. i provedbi načela iz Preporuke Vijeća o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje.

Portugalski sustav socijalne sigurnosti obuhvaća tri podsustava: i. sustav socijalne zaštite građanstva („Proteção Social de Cidadania”) ili nedoprinosni režim; ii. sustav osiguranja koji se temelji na doprinosima zaposlenika i poslodavaca („Sistema Previdencial”) ili sustav doprinosa; i iii. dopunski sustav („Sistema Complementar”), koji je dobrovoljan i uključuje javne i privatne dopunske sustave.

Reformom se uzima u obzir izvješće koje sastavlja stručna radna skupina i odgovarajuća relevantna savjetovanja s dionicima te se utvrđuju sljedeći elementi:

- Jedinstvena socijalna naknada. Time će se konsolidirati najmanje osam nedoprinosnih socijalnih naknada u okviru sustava socijalne zaštite državljanstva, uključujući program minimalnog dohotka („*Rendimento Social de Inserção”*). U usporedbi sa socijalnim

8 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

9 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

naknadama koje treba konsolidirati, jedinstvenom socijalnom naknadom osigurava se barem jednaka pokrivenost osobama koje se nalaze u situaciji velike gospodarske i socijalne ranjivosti. Jedinstvenom socijalnom naknadom pridonosi se uklanjanju preklapanja između postojećih programa, a dizajnom se promiče jednostavniji i izravniji pristup socijalnim naknadama. Tijekom postupka osmišljavanja i provedbe osigurava se sudjelovanje i savjetovanje s relevantnim socijalnim partnerima.

- Zakon o socijalnim davanjima. Time se pojednostavnjuje, usklađuje i konsolidira zakonodavstvo kojim se uređuju socijalne naknade kako bi se osigurala veća transparentnost i bolje razumijevanje dostupnih socijalnih naknada. Kodeks o socijalnim davanjima slijedi model Kodeksa sustava doprinosa („*Código dos Regimes Contributivos do Sistema Previdencial de Segurança Social"*) koji trenutačno obuhvaća samo jedan od tri prethodno navedena podsustava socijalne sigurnosti.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

C.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.1	Re-C03-i01	T	Isporuka električnih vozila		Broj	0	2 500	TROMJESEČJE	2026	Dostava novih električnih vozila prilagođenih za kućnu pomoć i pomoć u kući Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS) ili sličnim subjektima socijalne skrbi koji ispunjavaju uvjete, novih električnih vozila prilagođenih za kućnu pomoć i/ili za prijevoz osoba smanjene pokretljivosti.
3.2	Re-C03-i01	T	Osnivanje timova za socijalnu intervenciju (Radar Social)		Broj	0	278	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Osnivanje 278 timova za socijalne intervencije u općinama kontinentalnog Portugala.
3.3	Re-C03-i01	M	Dodjela ugovora o potpori za promicanje tijela za stvaranje i širenje mreže socijalnih ustanova/socijalnih odgovora.	Dodjela ugovora o potpori tijelima za promicanje mreže društvenih infrastruktura/odgovora				TROMJESEČJE	2022	Dodjela ugovora o potpori za tijela koja su se prijavila na natječaj za stvaranje i širenje mreže socijalnih ustanova/socijalnih odgovora (koja obuhvaća djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom i druge) i za koja je utvrđeno da su u skladu s definiranom Uredbom, u okviru dostupne omotnice. U slučaju nove izgradnje zgrada natječajnim postupkom osigurava se da je potražnja za primarnom energijom u novim zgradama najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
3.4	Re-C03-i01	T	Stvaranje novih mjesta i obnova postojećih mjesta u socijalnim ustanovama		Broj	0	39 405	TROMJESEČJE	2026	Otvaranje najmanje 15000 novih mjesta i obnova preostalih mjesta za djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom i druge ranjive osobe u dječjim vrtićima, domovima za smještaj starijih osoba (ERPI), centrima za dnevnu skrb, službama za pomoć u domu (DAS), centrima za aktivnosti i osnaživanje za uključivanje (CACI), rezidenciji za samostalnost i uključivanje te inovativnim tipologijama. U slučaju izgradnje novih zgrada, potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
3.5	Re-C03-i01	T	Korisnici usluga kućne podrške i osoblje koji primaju pristup tabletima i drugoj informatičkoj i komunikacijskoj opremi, tehničkoj opremi ili osposobljavanju.		Broj	0	63 825	TROMJESEČJE	2026	Broj korisnika ili osoblja službi za kućnu podršku koji dobivaju pristup barem tabletima i drugoj informatičkoj i komunikacijskoj opremi ili opremi za tehničku pomoć ili osposobljavanju.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.6	Re-C03-i02	T	Stambeni objekti s boljom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti		Broj	0	190	TROMJESEČJE	2024	Broj stambenih objekata (s prosječnom površinom od 40 m²) koji imaju koristi od intervencija za poboljšanje uvjeta pristupačnosti za osobe smanjene pokretljivosti.
3.7	Re-C03-i02	T	Stambeni objekti s boljom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti		Broj	190	1 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj stambenih objekata (s prosječnom površinom od 40 m²) koji imaju koristi od intervencija za poboljšanje uvjeta pristupačnosti za osobe smanjene pokretljivosti.
3.8	Re-C03-i02	T	Javni prostor s poboljšanom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti		Broj	0	200 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Površina javnog prostora (kvari, pločnici itd.) u kvadratnim metrima s pomoću intervencija (uglavnom izravnavanje pješačkih staza, prolazak kroz tračnice, reguliranje prometa, premještanje infrastrukture i ulične opreme, poboljšanje pristupa zgradama) kako bi se poboljšali uvjeti pristupačnosti za osobe smanjene pokretljivosti.
3.9	Re-C03-i02	T	Javne usluge s poboljšanom pristupačnošću za osobe s ograničenom pokretljivošću		Broj	0	1 500	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj javnih uslužnih objekata koji imaju koristi od intervencija (uglavnom rampe i pristupna vrata zgradama, šalterima i sanitarnim čvorovima koji su usvojeni za osobe s invaliditetom) kako bi se poboljšali uvjeti pristupačnosti za osobe sa smanjenom pokretljivošću.
3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Nova i rehabilitirana mjesta u stambenim i nestambenim domovima za njegu		Broj	0	910	TROMJESEČJE	2025	Broj novih i obnovljenih mjesta dostupnih u domovima za smještaj i nestambenu skrb (uključujući dnevne centre i noćne centre) u Autonomnoj regiji Madeiri. Potražnja za primarnom energijom u novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije, a obnovljene zgrade moraju imati poboljšanu energetsku učinkovitost.
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Planovi života za integraciju beskućnika.		Broj	0	20	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj potpisanih planova života za integraciju beskućnika.
3.27	Re-C03-i03-RAM	T	Broj mjesta u domovima za starije i nemoćne beskućnike		Broj	0	90	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj mjesta otvorenih u domovima za starije i nemoćne beskućnike. U slučaju novih zgrada potražnja za primarnom energijom za novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba za zgradama gotovo nulte energije.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.12	Re-C03-i04-RAA	T	Osposobljavanje pojedinaca iz obitelji obuhvaćenih dohotkom za socijalnu uključenost		Broj	0	4 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj pojedinaca iz obitelji obuhvaćenih dohotkom za socijalnu uključenost koji su prošli 650 osposobljavanja kako bi mogli ući na tržište rada.
3.13	Re-C03-i04-RAA	T	Nova mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za skrb o osobama s invaliditetom		Broj	0	207	TROMJESEČJE	2026	Broj novih mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za skrb o osobama s invaliditetom To uključuje izgradnju četiriju zgrada i prilagodbu drugih dviju zgrada. U slučaju novih zgrada potražnja za primarnom energijom za novim zgradama mora biti najmanje 20 % niža od potreba za zgradama gotovo nulte energije.
3.14	Re-C03-i04-RAA	T	Vozila kupljena za Instituições Particulares de Solidariedade Social		Broj	0	100	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj novih električnih vozila isporučenih u vozni park Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS).
3.15	Re-C03-i04-RAA	T	Starenje na snazi u projektu		Broj	0	425	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj starijih osoba ili osoba s invaliditetom obuhvaćenih projektom Aging u Autonomnoj regiji Azorima.
3.16	Re-C03-i04-RAA	T	Mjere za borbu protiv ranog napuštanja školovanja djece i mladih.		Broj	0	11 561	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Djeca i mladi obuhvaćeni mjerama za borbu protiv napuštanja školovanja i promicanje sudjelovanja u visokom obrazovanju: i) subvencije kućanstvima s niskim dohotkom kao poticaj za promicanje prisutnosti jaslica; i. uspostavu točaka za potporu studijama; plaćanje naknada za visoko obrazovanje studentima za obitelji s niskim primanjima; i. stvaranje novih mjesta za djecu u jaslicama i vrtićima.
3.17	Re-C03-i05	M	Objava ponude za „Izgradnja digitalne infrastrukture za pristupačnost 360°”	Objava obavijesti o nadmetanju za nabavu digitalne infrastrukture za pristupačnost 360° u Službenom listu – Diario da Republica				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	I. objava poziva na podnošenje ponuda za izgradnju digitalne infrastrukture koji obuhvaća i. georeferencirane informacije o javnim i privatnim zgradama, ii. globalne informacijske sustave i sustave za određivanje položaja (GPS), iii. georeferenciranje parkirnih mjesta.
3.18	Re-C03-i05	M	Digitalna informacijska platforma za osobe s invaliditetom	Početak rada platforme				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Početak rada digitalne informacijske platforme koja objedinjuje i pojednostavnjuje informacije o relevantnom zakonodavstvu i podupire resurse za osobe s invaliditetom.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.19	Re-C03-i05	M	Pozivno središte za portugalski znakovni jezik	Početak rada službe pozivnog centra za portugalski znakovni jezik				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Početak rada pozivnog centra koji gluhim građanima pruža zajamčeno usmeno prevođenje na portugalski znakovni jezik (LGP) u stvarnom vremenu koje je dostupno svim javnim upravama.
3.20	Re-C03-r08	M	Donošenje nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva	Donošenje nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva				TROMJESEČJE	2021	Nacionalna strategija za suzbijanje siromaštva (ENCP) pruža okvir za tematske intervencije za posebne skupine, od djetinjstva do starosti, uključujući najranjivije skupine. U njemu se utvrđuju uvjeti za razvoj i provedbu integriranih politika usmjerenih na posebnosti socijalne isključenosti i siromaštva na lokalnoj razini. Osim toga, njime se nalaže i stvaranje jedinstvenog okvira za praćenje pokazatelja povezanih sa siromaštvom.
3.21	Re-C03-r06	M	Donošenje Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.	Donošenje Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Nacionalnom strategijom za uključivanje osoba s invaliditetom stvaraju se uvjeti za: • novi sustav procjene i izdavanja potvrda o invaliditetu; • novi sustav prikupljanja podataka, liječenja i organizacije informacija o invaliditetu kako bi se poduprlo donošenje odluka; • kvalificiranje intervencija u javnim prostorima; • uključivanje osoba s invaliditetom u odluke, mjere, programe i projekte; • proširenje modela potpore neovisnom životu kojim se pruža osobna pomoć osobama s invaliditetom; • prilagodba sustava osposobljavanja, zapošljavanja i kvalifikacija za osobe s invaliditetom.
3.22	Re-C03-r05	M	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme sa sljedećim značajkama: Utvrđivanje zahtjeva za izdavanje dozvola i regularizaciju stambene strukture za starije osobe koje djeluju nezakonito; Uvođenje kriterija kvalitete u usluge i socijalne ustanove za skrb; Stvaranje okvira za uvođenje novih vrsta socijalnih odgovora kao što su suradničko stanovanje i novi modeli kućne podrške kako bi se zadovoljile različite potrebe starijih osoba.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.23	Re-C03-r07	M	Odobrenje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta	Odobrenje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta za dotična područja.				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Odobravanje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolskim područjima Lisabona i Porta. Akcijski planovi usmjereni su na dva glavna područja: i. intervencije u javnom prostoru i socijalnoj infrastrukturi kao što su jaslice i osnovne škole, zdravstvene ustanove i ustanove za kulturna događanja, radionice i/ili tečajevi osposobljavanja; intervencije nematerijalne prirode za promicanje socijalne kohezije, kao što su aktivno uključivanje zajednica u njihovo osmišljavanje i provedbu, promicanje poduzetništva malih lokalnih poduzeća, osmišljavanje projekata za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja, pružanje strukovnog osposobljavanja i promicanje sporta. Uspostavlja se model upravljanja koji se temelji na načelima višerazinskog upravljanja i uključuje različite aktere od središnje vlasti do lokalnih područja/susjedstava. Istodobno moraju postojati lokalne tehničke jedinice kao operativni predvodnici ovog modela kako bi se promicalo vlasništvo i blizina u upravljanju ugovorima i njihovoj provedbi.
3.24	Re-C03-i06	M	Potpisivanje sporazuma između općina Lisabon/Porto i lokalnih tehničkih jedinica kojima se utvrđuje područje primjene mjera koje treba podržati.	Potpisivanje sporazuma o planovima za 12 područja intervencije				TROMJESEČJE	2022	Potpisivanje sporazuma između metropolskih područja Porta i Lisabona i lokalnih tehničkih jedinica zaduženih za svako od 12 područja intervencije (tj. četvrti) kojima se utvrđuje opseg mjera koje će se podupirati, vremenski okvir njihova izvršenja, dodijeljena proračunska potpora u iznosu od 225 milijuna EUR i odabrani pokazatelji uspješnosti. Mjere koje se podupiru pripadaju sljedećim kategorijama: • Promicanje zdravlja i kvalitete života zajednica • Fizičku nadogradnju javnog prostora ili jačanje socijalne, zdravstvene, stambene ili sportske infrastrukture • Gospodarska obnova socijalno ugroženih područja •Poduzetništvo malih i lokalnih poduzeća • Pristup zdravlju, razvoj zdravlja zajednice i borba protiv ovisnosti • Programi aktivnog i zdravog starenja • Projekti za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja •Kvalifikacija odraslih osoba i certificiranje vještina • Dijagnoza potreba stanovništva i razvoj pismenosti odraslih, učenje portugalskog jezika i programi digitalne uključenosti • Strukovno osposobljavanje i politike • Pristup kulturi i kreativnosti • Sudjelovanje Zajednice u upravljanju programom

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										• Osnaživanje lokalnih aktera u partnerskim mrežama • Rješenja za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti • Promicanje sporta •Građanstvo i pristup pravima i građansko sudjelovanje Opis poslova za predstojeće pozive na podnošenje projekata uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
3.25	Re-C03-i06	M	Objava izvješća o praćenju metropolskih područja Porta i Lisabona u vezi s mjerama poduzetima u svakom od 12 područja intervencije.	Objava izvješća o praćenju na metropolitanskim područjima Porta i Lisabona				TROMJESEČJE	2024	Objava izvješća o praćenju metropolskih područja Porta i Lisabona u kojem se opisuje napredak postignut u provedbi mjera koje se financiraju iz programa u svakom području intervencije, uključujući izvršenje proračuna i uspješnost u odnosu na odabrane pokazatelje za svaku mjeru.
3.26	Re-C03-i06	T	Potpuna provedba najmanje 90 % mjera		%	0	90	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Potpuna provedba najmanje 90 % mjera dogovorenih u sporazumima potpisanima za 12 područja intervencije, za izvršeni proračun od najmanje 225 000 000 EUR.
3.28	Re-03-i07-RAA	T	Proširena ili obnovljena mjesta u domovima za starije i nemoćne osobe		Broj	0	91	TROMJESEČJE	2026	Broj mjesta u domovima za starije osobe (ERPI) proširenih ili obnovljenih u autonomnoj regiji Azorima. U slučaju izgradnje novih zgrada, potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
3.29	Re-C03-r38	M	Izvješće radne skupine za jedinstvenu socijalnu naknadu	Objava izvješća radne skupine za jedinstvenu socijalnu naknadu				TROMJESEČJE	2025	Objava izvješća radne skupine za jedinstvenu socijalnu naknadu, koje sadržava glavne elemente njegove strukture i formalne provedbe. Izvješće uključuje procjenu njegova učinka na pokrivenost, razinu primjerenosti i djelotvornosti, uključujući aspekte kao što su sprečavanje preklapanja, uklanjanje nedostataka u socijalnoj zaštiti i poboljšanje razine iskorištenosti.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.30	Re-C03-r38	M	Stupanje na snagu jedinstvene socijalne naknade (u okviru sustava socijalne zaštite građanstva) i Zakonika o socijalnim davanjima	Odredba u zakonodavstvu u kojoj se navodi stupanje zakonodavstva na snagu				TROMJESEČJE	2026	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se uspostavlja jedinstvena socijalna naknada (u okviru sustava socijalne zaštite građanstva), nakon objave izvješća radne skupine za jedinstvenu socijalnu naknadu i savjetovanja s relevantnim dionicima. Stupanje na snagu zakonodavstva o Zakoniku o socijalnim davanjima kojim se pojednostavnjuje, usklađuje i učvršćuje zakonodavstvo kojim se uređuju socijalna davanja.

D. SASTAVNI DIO 4: Kultura

Komponenta se odnosi na izazove povezane s posljedicama pandemije bolesti COVID-19 i naslijeđene probleme koji proizlaze iz kroničnog nedostatka resursa za održavanje, obnovu i modernizaciju kulturnih instalacija i opreme.

Glavni su ciljevi komponente Kultura obnova zgrada i nacionalnih spomenika; zaštita obrtničkih tehnika i zanimanja; modernizacija tehnološke infrastrukture i kulturnih instalacija; digitalizacija umjetničkih djela i kulturne baštine; i internacionalizaciju, modernizaciju i digitalnu tranziciju knjižara i izdavaštva knjiga.

Komponenta pridonosi ispunjavanju preporuka po državama članicama da poduzmu sve potrebne mjere za djelotvoran odgovor na pandemiju, održavanje gospodarstva i potporu njegovu oporavku (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2020); i poduprijeti upotrebu digitalnih tehnologija za povećanje konkurentnosti poduzeća (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

D.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RE-C04-i01: Kulturne mreže i digitalna tranzicija

Cilj je mjere nadogradnja tehnološke infrastrukture javnih kulturnih instalacija kojom se potiče njihova digitalna tranzicija. Konkretnije, to uključuje buduće očuvanje umjetničkih djela i kulturne baštine; poboljšanje kulturnog iskustva; povećanje potražnje za kulturnim aktivnostima i dopiranje do nove publike, posebno novih generacija. Očekuje se da će se otpornost sektora povećati promicanjem novih poslovnih modela kao što su pretplata i internetski prijenos; te potpora kulturnim područjima sa snažnom tehnološkom komponentom kao što je produkcija 3D filmova.

To ulaganje sastoji se od sljedećih intervencija:

- modernizacija tehnološke infrastrukture kulturnih ustanova
    - kupnja informatičke opreme, stvaranje mobilnih internetskih knjižnica, informacijskih sustava i integriranih kataloga za 239 javnih knjižnica;
    - postavljanje pokrivenosti *bežičnim* internetom u 50 muzeja, palača i spomenika;
    - kupnja digitalne opreme i opreme za videoprojekciju za 155 kina i javnih centara za suvremenu umjetnost;
    - tehnološku modernizaciju i održavanje javnih laboratorija;
    - tehnološka modernizacija nacionalnog arhiva pokretnih slika (ANIM);
    - ugradnja nacionalnog arhiva zvuka.
- digitalizacija i virtualizacija zbirki Glavne uprave za knjige, arhive i knjižnice (DGLAB), portugalske nacionalne knjižnice, javne knjižnice Évora, Cinematheque, zbirki kojima upravljaju Glavna uprava za kulturnu baštinu (DGPC) i regionalnih uprava za kulturu i digitalizaciju audiovizualnog materijala iz povijesnih arhiva te zemlje:
    - digitalizacija i virtualizacija zbirki javnih knjižnica (20000000 slika);
    - digitalizacija i virtualizacija zbirki nacionalnih arhiva (19 5 00 000 dokumenata);
    - digitalizacija 59500 zapisa javnih muzeja;
    - virtualni posjeti muzejima;
    - digitalizacija 1000 filmova (Cinematheque); and

- digitalizacija i stavljanje na raspolaganje javnosti 45000 sati audiovizualnog materijala iz povijesnih medija i pružatelja usluga televizijskog emitiranja u zemlji

– Internacionalizacija, modernizacija i digitalna tranzicija knjiga i autora:

  - potpora u prevođenju i objavljivanju knjiga na strane jezike.
  - potpora za prevođenje i izdavanje književnih djela, uključujući audioknjige i e-knjige;
  - potpora modernizaciji i digitalnoj tranziciji knjižara za kupnju opreme i tehnologije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C04-i02: Kulturne baštine

Cilj je ove mjere obnova kulturnih objekata koji su klasificirani kao kulturna baština. Jedan je od glavnih ciljeva prilagodba tih postrojenja novim ekološkim standardima. To podrazumijeva mjere kao što je smanjenje potrošnje primarne energije u zgradama, zajedno s intervencijom u povijesnim zelenim parkovima s jedinstvenom florom i faunom radi promicanja prilagodbe klimatskim promjenama i njihova ublažavanja učinkovitom ponovnom uporabom vode za navodnjavanje.

To ulaganje sastoji se od sljedećih intervencija:

- stvaranje repozitorija informacija i dokumentacije o domaćoj obrtničkoj proizvodnji, identifikaciji i mapiranju sirovina;
- postavljanje laboratorija i pravaca inicijative za tehnološki centar*Saber Fazer*(zaštita obrtničkih tehnika i zanimanja), uključujući stavljanje proizvoda na tržište;
- stvaranje aktivnosti (pedagoških i informativnih o tradicionalnim tehnikama);
- dovršetak radova u muzejima, spomenicima, državnim palačama i nacionalnim kazalištima, uključujući obnovu i/ili prekvalifikaciju;
- izgradnja zgrade nacionalnog arhiva Sound.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

D.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.1	Re-C04-i01	M	Tehnološke specifikacije za mrežu kulturnih objekata	Izvješće o tehnološkim specifikacijama za mrežu kulturnih ustanova				TROMJESEČJE	2022	Detaljna definicija tehnoloških specifikacija za mrežu kulturnih objekata
4.2	Re-C04-i01	T	Financijska potpora digitalnoj tranziciji knjižara		Broj	0	200	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj knjižara primio je financijsku potporu za digitalnu tranziciju knjižara, subvencionirajući 60 % troškova košarice tehnološke opreme i usluga po knjižari (npr. skener za knjige, Wi-fi i VPN mreže, internetske stranice za knjižare, integrirani računovodstveni sustav itd.)
4.3	Re-C04-i01	M	Digitalizacija i virtualizacija javnih zbirki	Digitalizacija i virtualizacija javnih zbirki				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Digitalizacija i virtualizacija zbirki: glavna uprava za knjige, arhive i knjižnice; portugalska nacionalna knjižnica, javna knjižnica Évora, Cinemateca i muzeji (koji upravljaju DGPC i regionalne uprave za kulturu) Javne knjižnice (20000000 slika) Nacionalni arhivi (19500000 dokumenata) Javni muzeji (59500 zapisa) Virtualni posjeti muzejima (65 muzeja) Cinematheque (1000 filmova) Arhivi pružatelja povijesnih medija i usluga televizijskog emitiranja (digitalizirani i stavljeni na raspolaganje javnosti, 45000 sati sadržaja videokaseta)

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.4	Re-C04-i01	M	Isporuka modernizirane tehnološke infrastrukture za mrežu kulturnih ustanova	Isporuka modernizirane tehnološke infrastrukture za kulturne objekte				TROMJESEČJE	2026	Isporuka računalne opreme i integriranih informacijskih i katalogskih sustava za 239 javnih knjižnica; pokrivenost bežičnim internetom 50 muzeja, palača i spomenika; kupnja opreme za projekciju videozapisa i kina za 155 kina i javnih centara za suvremenu umjetnost.
4.5	Re-C04-i01	T	Financijska potpora za prevođenje i izdavanje književnih djela		Broj		5 200	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj književnih djela kojima je pružena financijska potpora za prevođenje i objavljivanje književnih djela te izdavanje audioknjiga i e-knjiga financiranjem 60 – 70 % troškova prevođenja i izdavaštva.
4.9	Re-C04-i01	M	Tehnološka modernizacija ANIM-a – nacionalnog arhiva pokretnih slika	Isporuka opreme				TROMJESEČJE	2023	Isporuka opreme za tehnološku modernizaciju Nacionalnog arhiva pokretnih slika.
4.10	Re-C04-i01	T	Isporuka opreme za ugradnju nacionalnog arhiva Sounda i za tehnološku modernizaciju javnih laboratorija		Broj	0	5	TROMJESEČJE	2026	Broj zgrada i laboratorija za koje je isporučena oprema (Nacionalni arhiv Sound i javni laboratoriji: José Figueiredo Laboratory, CNANS, LARQ i Forte de Sacavém).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.6	Re-C04-i02	M	Uspostava mreže „Saber Fazer”	Stvaranje repozitorija informacija i dokumentacije o domaćoj obrtničkoj proizvodnji, identifikaciji i mapiranju sirovina				ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Uspostava mreže „Saber Fazer”: stvaranje repozitorija informacija i dokumentacije o domaćoj artizanalnoj proizvodnji; te utvrđivanje i mapiranje sirovina koje se upotrebljavaju u obrtničkoj proizvodnji.
4.7	Re-C04-i02	T	Potpisani ugovori za obnovu i očuvanje zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta	Broj potpisanih ugovora	Broj	0	49	TROMJESEČJE	2023	Broj kulturnih lokaliteta za koje su potpisani ugovori za obnovu i očuvanje muzeja, spomenika, državnih palača i nacionalnih kazališta.
4.8	Re-C04-i02	T	Dovršeni radovi na obnovi i očuvanju zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta	Završetak radova	Broj	0	75	TROMJESEČJE	2026	Broj kulturnih lokaliteta na kojima su završeni radovi na obnovi i očuvanju muzeja, spomenika, državnih palača i nacionalnih kazališta.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.11	Re-C04-i02	M	Ugradnja laboratorija i putova inicijative za tehnološki centar „Saber Fazer" te stvaranje pedagoških i informativnih aktivnosti o tradicionalnim tehnikama.	Ugradnja laboratorija i putova te stvaranje informativnih aktivnosti				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Postavljaju se laboratoriji i putovi inicijative za tehnološki centar „Saber Fazer". Stvaraju se pedagoške i informativne aktivnosti o tradicionalnim tehnikama
4.12	Re-C04-i02	M	Završetak izgradnje Nacionalnog arhiva zvuka	Završetak građevinskih radova				TROMJESEČJE	2026	Završetak izgradnje zgrade za nacionalni arhiv Sound. Zgrada mora imati iskoristivu površinu od najmanje 1 100 m² i biti opremljena za, među ostalim, čuvanje zvučnih dokumenata. Potrošnjaprimarne energije zgrade n ew mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.

E. SASTAVNICA 5: Ulaganja i inovacije

Ovom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi povezani s relativno skromnom razinom istraživanja i inovacija, posebno poticanjem veza između poduzeća i znanosti, s posebnim naglaskom na inovacijama u području zelene tranzicije, te izazovima povezanima s kroničnom nedovoljnom kapitalizacijom portugalskog poslovnog sektora koja se dodatno pogoršala zbog pandemije bolesti COVID-19.

Cilj je komponente povećati konkurentnost i otpornost portugalskog gospodarstva mjerama osmišljenima za jačanje istraživanja poticanjem prijenosa njegovih rezultata u poslovni sektor, čime se promiču inovacije i ulaganja. Dio komponente koji se odnosi na istraživanja i inovacije usmjeren je na poboljšanje suradnje između akademske zajednice i poduzeća, jačanje znanstvenog i tehnološkog potencijala Portugala te potporu provedbi ambicioznih i sveobuhvatnih programa istraživanja i inovacija kojima se rješavaju glavni socioekonomski i okolišni izazovi. Očekuje se da će se to postići povećanim i učinkovitijim ulaganjima u istraživanje i razvoj te inovacije, ciljanom potporom za bolje pretvaranje rezultata istraživanja u ulaganja, diversifikaciju i specijalizaciju proizvodne strukture, iskorištavanjem stvarnog potencijala za konkurentnu potvrdu postojećih industrijskih sektora i područja u nastajanju te doprinosom dvostrukoj tranziciji. Konkretno, cilj je te komponente povećati izvoz robe i usluga visoke dodane vrijednosti, povećati ulaganja u istraživanje i razvoj (putem novih visokokvalificiranih radnih mjesta i povećanjem rashoda poduzeća za istraživanje i razvoj) te doprinijeti smanjenju emisija CO2.

U skladu s potrebom za podupiranjem solventnosti proizvodnog sustava i rješavanjem tržišnih nedostataka u pristupu financiranju, ta komponenta uključuje reformu i ulaganja kojima se doprinosi poboljšanju portugalskog tržišta financiranja poduzeća osnivanjem i jačanjem kapitala Nacionalne razvojne banke, *Banco Português de Fomento* i razvojem novih financijskih instrumenata. Komponentom se uvode i reforme tržišta kapitala kako bi se dugoročno ojačala tržišta kapitala u Portugalu revizijom postojećeg pravnog okvira i donošenjem novih zakona, s posebnim naglaskom na društvima za ulaganje u vrijednosne papire radi razvoja gospodarstva (SIMFE), subjektima za zajednička ulaganja i revizijom Zakonika o vrijednosnim papirima.

Komponentom se podupire provedba preporuke za pojedinu zemlju o ulaganjima u klimatsku tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020.), preporuke za pojedinu zemlju o usmjeravanju ekonomske politike povezane s ulaganjima u inovacije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2019.) i preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2020. (usmjeravanje ulaganja na zelenu i digitalnu tranziciju). Komponenta pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o provedbi privremenih mjera usmjerenih na osiguravanje pristupa likvidnosti za poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, i promicanje privatnih ulaganja radi poticanja gospodarskog oporavka (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

E.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r09: Promicanje istraživanja, inovacija i razvoja te inovativnih ulaganja u poduzeća

Cilj je reforme potaknuti ulaganja u istraživanje i razvoj, posebno osiguravanjem povoljnih okvirnih uvjeta za povećanje učinkovitosti i djelotvornosti javnih i privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj. Reforma je dio ažuriranja Strategije za tehnološke i poduzetničke inovacije za razdoblje 2018. – 2030. Cilj je ovog ažuriranja olakšati financiranje i operacionalizaciju javno-privatnih partnerstava kao potpore ambicioznim istraživačkim i inovacijskim programima. Cilj je reforme pojednostavniti pristup instrumentima financiranja za aktivnosti istraživanja i razvoja te pridonijeti povećanju predvidljivosti i stabilnosti financiranja uspostavom višegodišnjeg programskog okvira za javna ulaganja u istraživanje i razvoj, uz potporu neovisnog sustava praćenja ulaganja u istraživanje i razvoj. U vezi s tom reformom treba provesti ulaganja RE-C05-i01.01 i RE-C05-i01.02.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r11: Proširenje i konsolidacija mreže institucija sučelja.

Cilj je reforme poboljšati veze između akademske zajednice i poduzeća kako bi se poboljšali protok znanja i prijenos tehnologije.

Reforma se sastoji od revizije i standardizacije zakonodavnog i regulatornog okvira sustava tehnološkog sučelja, posebno tehnoloških centara i centara INTERFACE osnovanih u okviru programa INTERFACE. Tehnološki centri i centri INTERFACE povezuju istraživačke organizacije (uključujući visoka učilišta) i poduzeća kako bi poduprli prijenos znanja i tehnologije. Reformom se utvrđuje postupak osnivanja tih subjekata te njihov model upravljanja i financiranja.

Radna skupina za razvojnu tehnološku infrastrukturu koju je osnovala vlada zadužena je za pripremu zakonodavnog prijedloga.

U vezi s tom reformom treba provesti ulaganja RE-C05-i01.01 i RE-C05-i01.02.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r12: Program istraživanja i inovacija za održivu poljoprivredu, hranu i poljoprivrednu industriju.

Cilj je reforme ojačati poljoprivredni sektor u Portugalu i osigurati sigurnost opskrbe hranom i ishrane, doprinijeti zdravlju i dobrobiti, poboljšati upravljanje ruralnim područjima, unaprijediti očuvanje biološke raznolikosti, boriti se protiv učinaka klimatskih promjena, uz potrebne prilagodbe i doprinose ublažavanju njihovih učinaka te poticati druge gospodarske aktivnosti, kao što su, među ostalim, poljoprivredne usluge, pa čak i ugostiteljstvo i turizam.

Reformom se podupire provedba inovacijskog programa za poljoprivredu 20|30. Sastoji se od osiguravanja potrebnih sredstava za ažuriranje i pripremu postojeće infrastrukture te promicanja funkcionalnih saveza duž poljoprivredno-prehrambenog lanca, poduzeća i istraživanja kako bi se promicao razvoj i integracija istraživanja i inovacija usmjerenih na potrebe poljoprivrednog sektora u cilju zelene i digitalne tranzicije.

Provedba reforme trebala je biti dovršena do 31. prosinca 2020.

Ulaganje RE-C05-i01.01: Mobiliziranje programa/Saveza za poslovne inovacije.

Cilj je tog ulaganja mobilizirati i ojačati znanstvene i tehnološke kapacitete Portugala uvođenjem ambicioznih programa istraživanja i inovacija koji se temelje na konzorcijima poslovnog i akademskog svijeta.

Ulaganje se prvenstveno sastoji od bespovratnih sredstava za provedbu programa mobilizacije/Saveza za poslovne inovacije s pomoću dvaju komplementarnih instrumenata: i. paktove za inovacije kojima se promiče suradnja i koji vode razvoju inovacijskih projekata te ii. pokretanje projekata usmjerenih na istraživanje i razvoj te njihovu pretvorbu u novu robu i usluge ulaganjem. Programi mobilizacije odabiru se putem otvorenih konkurentnih poziva na podnošenje strateških planova koje predlažu konzorciji između poduzeća i akademskih, znanstvenih i/ili tehnoloških institucija. Ta se ulaganja temelje na strateškom okviru koji će se provesti u okviru RE-r09 i jačaju ulogu institucija sučelja i konsolidaciju te mreže.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca10; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti11; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama12 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu13; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i01.02: Zeleni programi/Savezi za poslovne inovacije

Cilj je tog ulaganja provesti iste instrumente kao u dokumentu RE-C05-i01.01, no specijalizirani su za ograničeni skup zelenih programa putem konzorcija između poduzeća i akademskih, znanstvenih i/ili tehnoloških institucija za potporu inovacijama (s naglaskom na zelenoj tranziciji, područje 022 Priloga Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost).

10 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

11 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

12 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

13 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca14; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti15; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama16 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu17; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i02: Misija sučelja – obnova mreže znanstvene i tehnološke potpore i smjernice za proizvodnu strukturu

Cilj je ulaganja ojačati i osnažiti nacionalni znanstveni i tehnološki sustav te poboljšati veze poslovne akademske zajednice kako bi se osigurao učinkovit prijenos tehnologije i pretvaranje rezultata istraživanja u inovacije. Ulaganje se sastoji od konsolidacije novog modela financiranja centara za sustav tehnološkog sučelja i suradničkih laboratorija CoLAB privatnih neprofitnih udruženja ili poduzeća čiji je cilj izravno ili neizravno stvaranje kvalificiranih radnih mjesta provedbom istraživačkih i inovacijskih programa koji se temelje na strukturi jedne trećine osnovnog financiranja, 1/3 konkurentnog financiranja i jedne trećine tržišnog financiranja, osiguravanjem 186 milijuna EUR osnovnih sredstava za *misiju sučelja*. Ulaganje se sastoji od 500 društava koja imaju koristi od ovog programa i usluga koje pružaju subjekti INTERFACE. Očekuje se da će se kombiniranim djelovanjem u okviru reforme RE-r11 i Investicija RE-C05-i02 ostvariti prethodno navedeni ciljevi.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući

14 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

15 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

16 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

17 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

uporabu na kraju proizvodnog lanca18; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti19; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama20 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu21; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i03: Program istraživanja i inovacija za održivu poljoprivredu, hranu i poljoprivrednu industriju [Inovacijski program za poljoprivredu 20 30].

Cilj je tog ulaganja potaknuti istraživanje i inovacije kako bi se postigla održivija poljoprivreda.

Ulaganje se sastoji od bespovratnih sredstava za javne i privatne subjekte za potporu inovacijskom programu za poljoprivredu 20|30. Program je strukturiran u 15 vodećih inicijativa kojima se podupiru projekti istraživanja i razvoja i inovacija te pet projekata za strukturiranje inovacija usmjerenih na digitalizaciju. Ti istraživački i inovacijski projekti odgovaraju potrebama utvrđenima u portugalskom strateškom planu za zajedničku poljoprivrednu politiku. Različite inicijative uključuju mjere za kružno biogospodarstvo i preciznu poljoprivredu. Pri odabiru projekata u obzir se uzimaju različiti proizvodni sustavi i sektori. Očekuje se da će se poduprijeti 100 istraživačkih i inovacijskih projekata. Osim toga, ulaganje uključuje oporavak i nadogradnju znanstvenih objekata i opreme 24 eksperimentalna gospodarstva i laboratorija (inovacijski centri).

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca22; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih

---

18 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

19 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

20 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

21 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

22 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

referentnih vrijednosti23; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama24 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu25; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Investment RE-C05-i04-RAA: Dokapitalizacija poslovnog sustava Azora

Cilj je mjere riješiti strukturni problem nedovoljne kapitalizacije poduzeća u Autonomnoj regiji Azorima.

To ulaganje sastoji se od osnivanja subjekta posebne namjene koji zatim ulaže 125 000 000 EUR u održiva azorska poduzeća uglavnom u obliku vlasničkog kapitala. Ulaganjem se dopunjuju nacionalna ulaganja usmjerena na kapitalizaciju poduzeća regionalnom omotnicom i namjenskim instrumentima koji odgovaraju posebnostima poslovne strukture Autonomne regije.

Svi projekti provode se u potpunosti u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Osim toga, Portugal se obvezao da će se u dokumentu o politici ulaganja koji se odnosi na instrument od 125 000 000 EUR, koji će donijeti Banco Português *de Fomento kao upravljačko* tijelo subjekta posebne namjene, detaljno navode kriteriji za odabir/prihvatljivost za poduzeća kojima se pruža potpora, pri čemu se osigurava poštovanje klimatskih i okolišnih zahtjeva Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući usklađenost s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za podržanu imovinu/aktivnosti i/ili društva te utvrđivanje ciljeva ulaganja i ciljanih povrata. Radi usklađenosti s tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) poduzeća koja primaju potporu, politikom ulaganja zahtijeva se sljedeće:

- primjena provjere održivosti,
- popis za isključenje koji se sastoji od sljedećih elemenata:
    - Djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca26;

---

23 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

24 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

25 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

26 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

- Aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti27;
- Aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama28 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu29;
- Djelatnosti kod kojih dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati dugoročnu štetu okolišu, kao što je nuklearni otpad; and
- Istraživanje, razvoj i inovacije posvećeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima.

- obvezne provjere usklađenosti sa zakonodavstvom koje provode *Banco Português de Fomento* i/ili njezini odabrani financijski posrednici za transakcije izuzete od provjere održivosti i
- korisnici potpore u obliku vlasničkog kapitala koji najmanje 50 % svojih prihoda ostvaruju od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje kako bi donijeli i objavili planove zelene tranzicije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Investment RE-C05-i05-RAA: Gospodarski oporavak azorske poljoprivrede

Cilj je ulaganja potaknuti poljoprivredu na Azorima, sa snažnim naglaskom na održivosti i promicanju lokalne proizvodnje. Poljoprivreda na Azorima ima veliku gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu važnost za regionalnu koheziju s obzirom na rascjepkanost regionalnog područja koje karakteriziraju otoci s posebnim obilježjima. Cilj je tih ulaganja i. pridonijeti otpornosti i održivom rastu regionalnog proizvodnog potencijala, ii. ublažiti gospodarske i socijalne posljedice krize na poljoprivredni i poljoprivredno-prehrambeni sektor na Azorima i iii. doprinijeti dvostrukoj klimatskoj i digitalnoj tranziciji u poljoprivrednom i poljoprivredno-prehrambenom sektoru na Azorima.

Ulaganje se sastoji od i. potpore projektima ulaganja u inovacije proizvoda i proizvodnih procesa za regionalna poljoprivredna poduzeća, ii. javnih ulaganja u inovacije i dvostruku tranziciju (uključujući program za poboljšanje vještina poljoprivrednika za dvostruku tranziciju i održivu potrošnju, uključujući certificiranje) i iii. javnih ulaganja u restrukturiranje, uključujući ulaganja u inovacije proizvodnih procesa i zelenu tranziciju regionalne mreže za klanje i certificiranje kvalitete mlijeka.

---

27 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

28 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

29 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i07-RAM: Instrumenti kapitalizacije za trgovačka društva u Madeiri

Cilj je ove mjere poduprijeti ulaganja u Autonomnu regiju Madeiru s ciljem rješavanja strukturnih problema s likvidnošću lokalnih poduzeća te jačanja konkurentnosti regionalnog gospodarstva.

To ulaganje sastoji se od jačanja financijske potpore odobrene kreditnom linijom (investe*RAM 2020)*. Instrumentom se poduzećima osiguravaju kreditna jamstva kojima se jamči ukupan iznos zajmova u iznosu od 15 900 000 EUR. Instrumentom se subvencioniraju i kamatni rashodi za zajmove (za 100 % nerizične (Euribor) stope uvećane za najmanje 60 % raspona rizika do 3,4 %). Ulaganje se provodi protokolom između *Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial* i financijskih posrednika koje oni odaberu.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu" u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravni sporazumi između *Banco Português de Fomento*, *Instituto de Desenvolvimento Empresarial* i financijskih posrednika koje su oni odabrali, kao i naknadni provedbeni sporazum (protokol) financijskog instrumenta:

- Isključiti sljedeći popis djelatnosti i imovine iz prihvatljivosti: (i) djelatnosti i imovina povezani s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca[30]; ii. aktivnosti i imovina u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti[31]; iii. aktivnosti i sredstva povezana s odlagalištima otpada, spalionicama[32] i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu[33]; and
- Zahtijevati usklađenost primatelja s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i08: Više digitalnih znanosti

Cilj je ove mjere ubrzati proces digitalne transformacije i digitalizacije znanosti te usluga kojima se podupire nacionalni znanstveni i tehnološki sustav.

[30] Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

[31] Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

[32] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

[33] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

U tu svrhu ulaganje:

- Dovršetak kampusa „Znanost XXI” i „Znanstvena služba” (fizička i internetska), gdje će usluge i mehanizmi financiranja za istraživače, subjekte za istraživanje i razvoj te ustanove visokog obrazovanja biti dostupni na jednom mjestu;
- Uspostaviti Nacionalni centar za napredno računalstvo (CNCA), koji će pokrivati portugalski nacionalni doprinos novom superračunalu „Deukalizacija” i dovršiti podatkovnu infrastrukturu/potpornu infrastrukturu za rad dvaju superračunala „Deucalion” i „Mare Nostrum 5”;
- Podupiranje pokretanja projektnog programa istraživanja i razvoja usmjerenog na razvoj i provedbu naprednih sustava kibersigurnosti, umjetne inteligencije i znanosti o podacima u javnoj upravi, kao i programa znanstvenog osnaživanja;
- Povećati broj tečajeva koji se nude putem Nacionalne platforme za masovne internetske tečajeve (NAU);
- Provedba Nacionalnog programa za otvorenu znanost i istraživačke podatke (PNCADAI).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C05-i09 – rast: Mobilizacija programa/Saveza za poslovne inovacije

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01, u okviru sastavnice 5. Proširenim dijelom mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga dovršenih iz programa mobilizacije/Saveza za poslovne inovacije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i10 – rast: Zeleni programi/Savezi za poslovne inovacije

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01.02 u okviru sastavnice 5. Proširenim dijelom mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga iz dodatnih zelenih programa.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

E.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.1	Re-C05-r09	M	Ažuriranje smjernica za strategiju za tehnološke i poslovne inovacije za Portugal 2030.	Objava ažuriranih smjernica za strategiju za tehnološke i poslovne inovacije za Portugal 2030.				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Ažuriranje Odluke Vijeća ministara o odobravanju smjernica za strategiju tehnoloških i poslovnih inovacija za Portugal, 2018. – 2030., uzimajući u obzir nedavno donesenu strategiju za Portugal do 2030. i nove izazove gospodarskog oporavka.
5.2	Re-C05-r11	T	Proširenje mreže priznatih laboratorija za suradnju		Broj	26	35	TROMJESEČJE	2021	Priznavanje i dodjela kvalifikacija za nove suradničke laboratorije – Proširenje mreže suradničkih laboratorija priznavanjem i dodjelom titule novim subjektima, što proizlazi iz postupka prijave i evaluacije koji provodi neovisno ocjenjivačko povjerenstvo stručnjaka s priznatim međunarodnim zaslugama koje je imenovao Upravni odbor FCT-a, I.P (Zaklada za znanost i tehnologiju)
5.3	Re-C05-r11	M	Stupanje na snagu novog pravnog režima za tehnološke i inovacijske centre	Stupanje na snagu novog pravnog režima za tehnološke i inovacijske centre				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Zakonodavstvo preispituje i standardizira zakonodavni i regulatorni okvir subjekata koji čine dio znanstvenog i tehnološkog sustava, određujući njegov model financiranja i evaluacije.
5.4	Re-C05-r12	M	Odobrenje inovacijskog programa za poljoprivredu	Odobrenje inovacijskog programa za poljoprivredu				ČETVRTO TROMJESEČJE	2020	Objava Odluke Vijeća ministara o potvrđivanju inovacijskog programa za poljoprivredu. Odluka Vijeća ministara objavljena 15.10.2020.
5.5	Re-C05-i01.01	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (planovi		Broj	0	6	ČETVRTO TROMJESEČJ	2022	Sklapanje šest ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; Poslovni plan/ulaganje; iznos financiranja; Ciljeve kojima je korisnik vezan;

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			inovacija).					E		Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 60 proizvoda, procesa ili usluga. Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) primjenom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
5.6	Re-C05-i01.01	T	Završetak provedbe šest ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata)		Broj	0	6	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima, koji proizlaze iz provedbe šest ugovora (sporazuma o inovacijama ili mobiliziranja projekata) sklopljenih s konzorcijima.
5.7	Re-C05-i01.02	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	0	4	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Sklapanje četiriju ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; Poslovni plan/ulaganje; iznos financiranja; Ciljeve kojima je korisnik vezan; Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 40 proizvoda, procesa ili usluga i odražava usklađenost s područjem intervencije 022 (Istraživački i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljičnom gospodarstvu te otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) primjenom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.8	Re-C05-i01.02	T	Dovršeni proizvodi, procesi ili usluge (PPS) relevantni za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama		Broj	0	4	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga koji proizlaze iz provedbe četiriju ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) sklopljenih s konzorcijima, što odražava usklađenost s područjem intervencije 022 (Postupci istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljičnom gospodarstvu te otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama).
5.9	Re-C05-i02	T	Ugovori sa subjektima za sučelje, uključujući suradničke laboratorije – kolabovi, sklopljeni		Broj	0	20	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Nakon poziva na podnošenje ponuda, odabir subjekata kojima će se pružiti potpora. Ovaj je poziv ograničen na predlagatelje koji su priznati kao „sučelje” ili kao suradnički laboratoriji. Ugovori odražavaju usklađivanje s područjima intervencije 021 (prijenos tehnologije i suradnja između poduzeća, istraživačkih centara i obrazovnog sektora) i/ili 022 (Procesi istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima, s naglaskom na niskougljičnom gospodarstvu i otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) primjenom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
5.10	Re-C05-i02	T	Poduzeća koja imaju koristi od usluga koje pružaju subjekti sučelja, uključujući suradničke laboratorije – Colabs		Broj	0	500	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Izvješća o provedbi koja subjekti sučelja podnose svake godine omogućuju mjerenje kvantitativnog napretka u odnosu na posebne ciljeve koji su se primjenjivali u trenutku dodjele osnovnih sredstava, posebno broja poduzeća koja imaju koristi od pruženih usluga.
5.11	Re-C05-i03	M	Natječajni postupak za istraživačke i inovacijske projekte	Objava obavijesti o otvaranju natječajnog postupka za istraživačke i inovacijske projekte				TROMJESEČJE	2021	Pokretanje natječaja za istraživačke i inovacijske programe/projekte koji će se financirati u okviru inicijativa inovacijskog programa za poljoprivredu 2030. Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01)

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira osigurava se da su projekti usmjereni na: o niskougljičnom gospodarstvu, otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama smanjenjem emisija, povećanjem sekvestracije ugljika ili jačanjem otpornosti i prilagodbe klimatskim promjenama u skladu sa zahtjevima iz područja intervencije 022 kako je navedeno u Prilogu VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost ili projektima istraživanja i razvoja u području digitalizacije kao što su jedinstveni portal za poljoprivredu, prelazak na digitalnu tehnologiju te projekti istraživanja i inovacija povezani s lancima vrijednosti, u skladu sa zahtjevima područja intervencije 009.
5.12	Re-C05-i03	T	Završetak inovacijskih i istraživačkih projekata usmjerenih na zelene aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu do 2030.		Broj	0	100	TROMJESEČJE	2025	Ukupno 100 financiranih i dovršenih projekata u području istraživanja i inovacija. Potpora istraživačkim i inovacijskim projektima i programima kojima se doprinosi najmanje jednoj od 15 inicijativa inovacijskog programa i koji su usmjereni na niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
5.13	Re-C05-i03	T	Završetak pet strukturiranih projekata usmjerenih na digitalne aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu do 2030.		Broj	0	5	TROMJESEČJE	2025	Ukupno pet financiranih i dovršenih projekata za strukturiranje inovacija. Potpora inovacijskim projektima kojima se doprinosi barem jednoj od 15 inicijativa inovacijskog programa i koji su usmjereni na digitalizaciju.
5.14	Re-C05-i03	T	Obnova/modernizacija inovacijskih centara u poljoprivredi		Broj	0	24	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Stvaranje nacionalne inovacijske mreže za poljoprivredu, hranu i ruralni razvoj unapređenjem 24 inovacijska centra. To ulaganje uglavnom obuhvaća obnovu infrastrukture i kupnju laboratorijske znanstvene opreme.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.15	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje Uredbe o instrumentu za dokapitalizaciju poduzeća na Azorima	Regionalna vlada Azora donijela je uredbu o uspostavi mjere kapitalizacije i kojom se nalaže da *Banco Portugues de Fomento* donese investicijsku politiku				TROMJESEČJE	2021	Regionalna vlada Azora donijela je uredbu kojom se utvrđuje mjera kapitalizacije i kojom se nalaže da *Banco Portugues de Fomento* donese investicijsku politiku kojom se, među ostalim, utvrđuju kriteriji prihvatljivosti i odabira društava korisnika za svaku vrstu financijskih instrumenata. Uredbom se zahtijeva da politika ulaganja sadržava kriterije za odabir/prihvatljivost za usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) poduzeća koja primaju potporu, pri čemu se zahtijeva: —upotrebu provjere održivosti, —popis za isključenje koji se sastoji od sljedećih elemenata: — Ulaganja povezana s fosilnim gorivima (uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca), osim za toplinu/energiju na bazi prirodnog plina koja je u skladu s uvjetima iz Priloga III. Smjernicama o načelu nenanošenja bitne štete — Aktivnosti u okviru ETS-a s predviđenim emisijama ekvivalenta CO2 koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti utvrđenih za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica. Ulaganja u postrojenja za zbrinjavanje otpada na odlagalištima, postrojenja za mehaničku biološku obradu (MBT) i spalionice za obradu otpada. Popis izuzeća ne primjenjuje se na postrojenja namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati; postojećim postrojenjima u kojima je svrha ulaganja povećanje energetske učinkovitosti, hvatanje ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporaba materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva ulaganja ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja. Djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može dugoročno naštetiti okolišu (npr. nuklearni otpad). — Istraživanje, razvoj i inovacije posvećeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima. —obvezne provjere usklađenosti s propisima koje provode BPF i/ili njegovi odabrani financijski posrednici za transakcije izuzete od provjere održivosti

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										—korisnici potpore u obliku vlasničkog kapitala koji najmanje 50 % svojih prihoda ostvaruju od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje za donošenje i objavu planova za zelenu tranziciju.
5.16	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje politike ulaganja za instrument dokapitalizacije poduzeća na Azorima	BPF donosi investicijsku politiku koja obuhvaća sve financijske instrumente predviđene mjerom.				TROMJESEČJE	2021	BPF donosi investicijsku politiku koja obuhvaća sve financijske instrumente predviđene mjerom. Investicijsku politiku razvija i donosi BPF kao upravljačko tijelo subjekta koji drži udjele koji proizlaze iz financijskih instrumenata provedenih kako bi se pružila potpora poduzećima odabranima kao korisnici. Politika ulaganja odražava kriterije odabira/prihvatljivosti i primjenjive obveze/ciljeve utvrđene u Uredbi za instrument za dokapitalizaciju poduzeća na Azorima.
5.17	Re-C05-i04-RAA	T	Isporuka ukupnog iznosa od 125 000 000 EUR nefinancijskim društvima regije u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s politikom ulaganja instrumenta. Indikativno, procjenjuje se da će najmanje 300 poduzeća dobiti potporu provedbom plana.		EUR	0	125 000 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Isplata potpore nefinancijskim društvima regije u obliku vlasničkog i kvazivlasničkog kapitala u ukupnom iznosu od 125 000 000 EUR, u skladu s politikom ulaganja donesenom za instrument dokapitalizacije poduzeća na Azorima. *Banco Portugues de Fomento* odgovorna je za izvješćivanje o provedenim operacijama. U tom se izvješću, osim financijskih kretanja, objavljuje i popis trgovačkih društava korisnika, njihov PIB i CAE, datum ugovora, dodijeljena financijska sredstva, vrsta korištenog financijskog instrumenta i, prema potrebi, uključeni financijski subjekt.
5.18	Re-C05-i05-RAA	M	Objava programa Azora za poljoprivredu, inovacije i digitalizaciju	Objava programa Azora za poljoprivredu, inovacije i digitalizaciju				TROMJESEČJE	2022	Objava Programa za inovacije i digitalizaciju u poljoprivredi na Azorima, uključujući plan za razvoj mreže za praćenje i obavijesti o poljoprivredi na otočnoj razini, kao i plan za prelazak na digitalnu stvarnost i preciznu poljoprivredu.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.19	Re-C05-i05-RAA	T	Nove (zamijeniti zastarjele strukture) ili prekvalificirane strukture odgovorne za klanje životinja te certificiranje kvalitete mlijeka i sigurnosti hrane		Broj	0	3	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak radova na novim (zamijeniti zastarjele strukture) ili prekvalificiranim strukturama odgovornima za klanje životinja, certificiranje kvalitete mlijeka i sigurnosti hrane kako bi se odgovorilo na razvoj i sve veću potražnju tržišta, uključivanjem ulaganja u inovacije proizvodnih i organizacijskih procesa, u zelenu tranziciju, digitalnu tranziciju i dobrobit životinja.
5.20	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji se podupiru u okviru programa potpore za restrukturiranje poduzeća u sektoru prerade i stavljanja na tržište		Broj	0	9	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Projekti odobreni i ugovoreni u okviru programa potpore za inovacije u proizvodima i procesima proizvodnje i organizacije, zelenu tranziciju i digitalnu tranziciju usmjerene na restrukturiranje poduzeća u poljoprivrednom sektoru prerade i stavljanja na tržište.
5.21	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji primaju potporu u okviru programa potpore za restrukturiranje poljoprivrednih gospodarstava		Broj	0	178	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Projekti odobreni i ugovoreni u okviru programa potpore za inovacije u proizvodima i procesima proizvodnje i organizacije, zelenu tranziciju i digitalnu tranziciju usmjerene na restrukturiranje poljoprivrednih gospodarstava.
5.22	Re-C05-i05-RAA	T	Poljoprivredna gospodarstva koja primaju specijaliziranu tehničku potporu u okviru Programa za osnaživanje poljoprivrednika		Broj	0	2 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Poljoprivredna gospodarstva koja imaju koristi od specijalizirane tehničke potpore u okviru mjera koje se provode u okviru Programa za osnaživanje poljoprivrednika.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.33	Re-C05-i07-RAM	M	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokol) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokol) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika, koji obuhvaća sve financijske instrumente predviđene mjerom				TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokol) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika koji obuhvaća sve financijske instrumente predviđene tom mjerom. Provedbeni sporazum i naknadni pravni dokumenti financijskog instrumenta zahtijevaju primjenu popisa za isključenje (kako je utvrđeno u opisu mjere) i provjeru usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
5.34	Re-C05-i07-RAM	T	Kreditna jamstva za potporu projektima regionalnih poduzeća.	—	EUR	0	15 900 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Davanje jamstava u iznosu od 15 900 000 EUR zajmova, zajedno s potporom za kamatne rashode za zajmove u okviru nacionalnog sustava uzajamnih jamstava, kojima se podupire najmanje 10 regionalnih projekata.
5.35	Re-C05-i08	T	Završetak kampusa „Znanost XXI” i „Znanstvene službe” te pružanje usluga u okviru Nacionalnog programa za otvorenu znanost i otvorene podatke o istraživanju (PNCADAI)		Broj	0	9	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak dviju usluga u području digitalne i fizičke znanosti i tehnologije: „Campus Science XXI” i „Znanstvena služba”. Pružanje sedam internetskih elektroničkih usluga u okviru Nacionalnog programa za otvorenu znanost i otvorene podatke o istraživanju (PNCADAI). Program uključuje infrastrukturu podatkovnih centara i uslugu upravljanja podacima.
5.36	Re-C05-i08	T	Završetak projekata u okviru programa istraživanja i razvoja u javnoj upravi i novih tečajeva o Nacionalnoj platformi za masovne internetske tečajeve (NAU)		Broj	0	144	TROMJESEČJE	2026	Završetak 94 projekta koji se financiraju u okviru programa istraživanja i razvoja u javnoj upravi (među ostalim u područjima umjetne inteligencije, kibersigurnosti i znanosti o podacima). 50 novih tečajeva koji se nude putem Nacionalne platforme za masovne internetske tečajeve (NAU), uz korištenje novorazvijene tehnološke infrastrukture.
5.37	Re-C05-i08	M	Osnivanje	Osnivanje Nacionalnog				ČET	2024	Osnivanje nacionalnog centra za napredno računalstvo

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			Nacionalnog centra za napredno računalstvo (CNCA).	centra za napredno računalstvo				VRTO TROMJESEČJE		koji će reorganizirati postojeće portugalske računalne mreže i centre u jednom subjektu; potpora radu dvaju superračunala (Deucalion i Mare Nostrum 5).
5.38	Re-C05-i08	M	Završetak popratne infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo	Završetak popratne infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo				TROMJESEČJE	2026	Završetak popratne infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo
5.39	Re-C05-i09	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (inovacijski programi).		Broj	6	12	TROMJESEČJE	2023	Sklapanje šest dodatnih ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: • Utvrđivanje sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • Iznos financiranja; • Ciljeve koji se odnose na korisnika; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 168 proizvoda, procesa ili usluga. Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) primjenom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori se dodaju ugovorima koji se provode u RE-C05-i01.01.
5.40	Re-C05-i09	T	Dovršetak 168 proizvoda, procesa ili usluga.		Broj	60	228	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak 168 proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima koji proizlaze iz provedbe ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) sklopljenih s konzorcijima. PPS se dodaje PPS-u koji se primjenjuje u RE-C05-i01.01.
5.41	Re-C05-i10	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih		Broj	4	10	TROMJE	2023	Sklapanje šest dodatnih ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) s konzorcijima, koji uključuju:

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.					SEČJE		• Utvrđivanje sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • Iznos financiranja; • Ciljeve koji se odnose na korisnika; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 98 proizvoda, procesa ili usluga te su usklađeni s područjem intervencije 022 (Procesi istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljičnom gospodarstvu te otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori se dodaju ugovorima koji se provode u RE-C05-i01.02.
5.42	Re-C05-i10	T	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga relevantnih za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	40	138	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak 98 proizvoda, procesa ili usluga (PPS) koji proizlaze iz provedbe ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) sklopljenih s konzorcijima, što se usklađuje s područjem intervencije 022 (Procesi istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama). PPS je dodatni PPS primijenjen u RE-C05-i01.02.

E.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Reforma RE-r10: Osnivanje i razvoj banke Banco Português de Fomento.

Cilj je mjere olakšati pristup financiranju portugalskim poduzećima smanjenjem složenosti javno podupiranih korporativnih financijskih proizvoda i omogućivanjem projekata od nacionalnog strateškog interesa. U tu je svrhu *Banco Português de Fomento* osnovana 7. rujna 2020. i počela je s radom u studenome 2020. kao nacionalna razvojna banka u državnom vlasništvu. Osim svoje osnovne i trajne misije, banka je ključni subjekt u procesu nastavka gospodarske aktivnosti nakon pandemije bolesti COVID-19, posebno omogućujući portugalskim poduzećima da iskoriste nacionalne i europske strateške mjere za oporavak.

Reforma se sastoji od zakonskog osnivanja banke *Banco Português de Fomento*.

Provedba reforme dovršena je do 31. prosinca 2020.

Reforma RE-r13: Razvoj tržišta kapitala i promicanje kapitalizacije nefinancijskih poduzeća

Ciljevi su mjere potaknuti portugalsko tržište kapitala i promicati kapitalizaciju poduzeća, s posebnim naglaskom na društva za ulaganje u vrijednosne papire radi razvoja gospodarstva (SIMFE), subjekte za zajednička ulaganja i reviziju Zakona o vrijednosnim papirima.

Ta se reforma sastoji od revizije postojećeg pravnog okvira i donošenja novih zakona koji će biti dio vladina pristupa holista kako bi se stvorilo povoljnije poslovno okruženje i pružili stvarni poticaji za ulaganja, kapitalizaciju poduzeća i sektorsku konsolidaciju. Provedba te reforme sastoji se od sljedećih mjera:

- razvoj tržišta kapitala;
- poticanje poduzeća za ulaganje u vrijednosne papire radi razvoja gospodarstva (SIMFE);
- regulatorno i administrativno pojednostavnjenje;
- preispitivanje pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja; and
- poticaji za kapitalizaciju (odbitak za zadržanu i ponovno uloženu dobit).

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje RE-C05-i06: Kapitalizacija poduzeća i financijska otpornost/Banco Português de Fomento

Cilj je mjere riješiti strukturni problem nedovoljne kapitalizacije poduzeća. Ulaganjem se banci *Banco Português de Fomento*, čiji je cilj postati partner u provedbi programa InvestEU, osigurava zaštitni kapital u iznosu od 250 000 000 EUR. Osim toga, osniva se subjekt posebne namjene koji zatim ulaže 1 300 000 000 EUR u održiva portugalska poduzeća u obliku vlasničkog i kvazivlasničkog kapitala.

Portugal se obvezao da će se u dokumentu o politici ulaganja koji se odnosi na instrument od 1 300 000 000 EUR, koji će donijeti Banco Português de *Fomento kao upravljačko* tijelo subjekta posebne namjene, detaljno navode kriteriji odabira/prihvatljivosti za društva koja primaju potporu, pri čemu se osigurava poštovanje klimatskih i okolišnih zahtjeva Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući usklađenost s tehničkim smjernicama o načelu nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za podržanu imovinu/aktivnosti i/ili društva te utvrđivanje ciljeva ulaganja i ciljanih povrata. Radi usklađenosti s tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) poduzeća koja primaju potporu, politikom ulaganja zahtijeva se sljedeće:

- primjena provjere održivosti,
- popis za isključenje koji se sastoji od sljedećih elemenata:
  - Djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca34;
  - Aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti35;
  - Aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama36 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu37;
  - Djelatnosti kod kojih dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati dugoročnu štetu okolišu, kao što je nuklearni otpad; and
  - Istraživanje, razvoj i inovacije posvećeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima.
- obvezne provjere usklađenosti sa zakonodavstvom koje provode *Banco Português de Fomento* i/ili njezini odabrani financijski posrednici za transakcije izuzete od provjere održivosti; and
- korisnici potpore u obliku vlasničkog kapitala koji najmanje 50 % svojih prihoda ostvaruju od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje kako bi donijeli i objavili planove zelene tranzicije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i11 – rast: Mobiliziranje programa/Saveza za poslovne inovacije (zajmovi)

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01 u okviru komponente 5. Proširenim dijelom mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga iz programa mobilizacije/Saveza za poslovne inovacije.

Najmanje 366 proizvoda, procesa ili usluga provedenih u okviru tog ulaganja mora biti usklađeno s područjem intervencije 021 iz Priloga Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

---

34 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

35 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

36 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

37 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Ulaganja RP-C05-i12 – rast: Zeleni programi/Savez za poslovne inovacije (zajmovi)

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01.02 u okviru sastavnice 5. Proširenjem mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga iz zelenih programa.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

E.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu zajma

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.23	Re-C05-r10	M	Stupanje na snagu uredbe kojom se utvrđuju djelatnosti i statuti središnje banke *Banco Português de Fomento* (BPF)	Stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom br. 63/2020 kojom se utvrđuju djelatnosti i statuti BPF-a				ČETVRTO TROMJESEČJE	2020	Objava Vlade Portugalske Republike i stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom br. 63/2020, kojom se uređuju djelatnost i djelovanje BPF-a i odobrava njegov statut.
5.24	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja	Stupanje na snagu revizije pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja				TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu Zakona nakon što je Skupština Republike donijela Zakon. Preispituje pravni okvir za subjekte za zajednička ulaganja s ciljem regulatornog i administrativnog pojednostavnjenja.
5.25	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije Zakona o vrijednosnim papirima	Stupanje na snagu revizije Zakona o vrijednosnim papirima				TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu Zakona nakon što Skupština Republike donese Zakon. Cilj je revizije Zakonika o vrijednosnim papirima regulatorno i administrativno pojednostavnjenje kako bi se nacionalni okvir uskladio s pravom Unije u pogledu cilja povećanja konkurentnosti portugalskog tržišta kapitala.
5.26	Re-C05-r13	M	Razvoj tržišta kapitala – stupanje na snagu zakonodavstva	Stupanje na snagu zakonodavstva za razvoj tržišta kapitala				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Nakon doprinosa sudionika na tržištu, stupanje na snagu zakonodavstva za razvoj tržišta kapitala. Uz očuvanje slobode rada radne skupine za jačanje tržišta kapitala (koju su uspostavili Ministarstvo gospodarstva i digitalne tranzicije i državni tajnik za financije), predviđa se da će se zakonodavstvo usredotočiti na stvaranje poticaja za, među ostalim, i) pristup kapitalu putem tržišta kapitala, ii. stvaranje okruženja pogodnog za rast poduzeća, iii. financiranje zaduživanjem na tržištu, iv. sudjelovanje ulagača.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.27	Re-C05-i06	M	Stupanje na snagu zakonodavne uredbe kojom se uređuje mjera kapitalizacije BPF-a	Stupanje na snagu zakonodavne uredbe kojom se uređuje mjera kapitalizacije BPF-a				TROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu uredbe sa zakonskom snagom kojom se uređuje mjera kapitalizacije, kojom se utvrđuje potreba za uspostavom investicijske politike kojom se utvrđuju, među ostalim, kriteriji prihvatljivosti i odabira poduzetnika korisnika
5.28	Re-C05-i06	M	Razvoj investicijske politike (kapitalizacija) i donošenje od strane upravitelja vozila	Investicijska politika (kapitalizacija), koju je razvio BPF i donio subjekt osnovan za upravljanje udjelima koji proizlaze iz provedenih financijskih instrumenata				TROMJESEČJE	2021	Razvoj investicijske politike (kapitalizacija) i donošenje od strane upravitelja vozila. Investicijsku politiku izrađuje i donosi BPF kao upravljačko tijelo za upravljanje udjelima koji proizlaze iz financijskih instrumenata provedenih kako bi se pružila potpora poduzećima odabranima kao korisnici te se u njoj detaljno navode kriteriji za odabir/prihvatljivost za poduzeća koja primaju potporu, pri čemu se osigurava poštovanje klimatskih i okolišnih zahtjeva Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući usklađenost s tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za podržanu imovinu/aktivnosti i/ili poduzeća te se određuju ciljevi ulaganja i ciljani povrati. Radi usklađenosti s tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) poduzeća koja primaju potporu, politikom ulaganja zahtijeva se sljedeće: —provjera održivosti —popis za isključenje koji se sastoji od sljedećih elemenata: Ulaganja povezana s fosilnim gorivima (uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca), osim za toplinu/energiju na bazi prirodnog plina koja je u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Smjernicama o načelu nenanošenja bitne štete Aktivnosti u okviru ETS-a s predviđenim emisijama ekvivalenta CO2 koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti utvrđenih za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica. Ulaganja u postrojenja za zbrinjavanje otpada na odlagalištima, postrojenja za mehaničku biološku obradu (MBT) i spalionice za obradu otpada. Popis izuzeća ne primjenjuje se na postrojenja namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati; postojećim postrojenjima, u kojima je svrha ulaganja povećanje energetske učinkovitosti, hvatanje ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										oporaba materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva ulaganja ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja. Djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati dugoročnu štetu okolišu (npr. nuklearni otpad). Istraživanje, razvoj i inovacije posvećeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima. —obvezne provjere usklađenosti s propisima koje provode BPF i/ili njegovi odabrani financijski posrednici za transakcije izuzete od provjere održivosti korisnici potpore vlasničkim kapitalom koji najmanje 50 % svojih prihoda ostvaruju od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje radi donošenja i objave planova za zelenu tranziciju
5.43	Re-C05-i06	T	D Dostava portugalskim nefinancijskim društvima putem instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 650 000 000 EUR u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu sa svojom politikom ulaganja		EUR	0	650 000 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Isporuka potpore portugalskim nefinancijskim društvima u obliku vlasničkog i kvazivlasničkog kapitala u ukupnom iznosu od 650 000 000 EUR, u skladu s prethodno definiranom politikom ulaganja koju je razvio BPF, uključujući iznose isplaćene nefinancijskim društvima kao izravna ulaganja i iznose dodijeljene financijskim posrednicima kao neizravna ulaganja.
5.29	Re-C05-i06	T	D Dostava portugalskim nefinancijskim društvima putem instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 1 300 000 000 EUR u obliku potpore vlasničkom i		EUR	650 000 000	1 300 000 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Isporuka ukupnog iznosa od 1 300 000 000 EUR (uključujući 650 000 000 EUR ciljne vrijednosti 5.43) portugalskim nefinancijskim društvima u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s ranije definiranom politikom ulaganja koju je izradio BPF i koju je donio subjekt osnovan radi upravljanja udjelima koji proizlaze iz provedenih financijskih instrumenata. Indikativno, procjenjuje se da se očekuje da će 1300 poduzeća dobiti potporu u obliku dovršetka plana.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			kvazivlasničkom kapitalu, u skladu sa svojom politikom ulaganja							
5.30	Re-C05-i06	M	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom rezultatu ocjene na temelju stupova za BPF	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom rezultatu ocjene na temelju stupova za BPF				TROMJESEČJE	2022	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom rezultatu ocjene na temelju stupova za BPF
5.31	Re-C05-i06	M	Kapitalni transfer od 250 000 000 EUR od portugalske vlade BPF-u i donošenje politike ulaganja za BPF	Povećanje kapitala i razvoj politike ulaganja za BPF radi provedbe fonda InvestEU, uz utvrđivanje skupa kriterija prihvatljivosti kako bi se osiguralo ispunjavanje ciljeva Mehanizma za oporavak i otpornost				TROMJESEČJE	2022	Kapitalni transfer od 250 000 000 EUR iz portugalske vlade BPF-u i donošenje politike ulaganja za BPF radi provedbe fonda InvestEU, čime se uspostavlja skup kriterija prihvatljivosti u skladu s ciljevima Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući načelo nenanošenja bitne štete, u kontekstu potpisivanja „sporazuma o jamstvu InvestEU”.
5.32	Re-C05-i06	T	Potpisano je 100 % jamstava stavljenih na raspolaganje povećanjem kapitala.		%	0	100	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Potpisano je 100 % jamstava stavljenih na raspolaganje povećanjem kapitala.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.44	Re-C05-i11	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (inovacijski programi).		Broj	12	28	TROMJESEČJE	2023	Sklapanje 16 dodatnih ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: • Utvrđivanje sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • iznos financiranja; • Ciljeve koji se odnose na korisnika; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 446 proizvoda, procesa ili usluga (PPS). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori se dodaju ugovorima koji se provode u RE-C05-i01.01 i RE-C05-i09. Najmanje 366 SKM-a mora biti usklađeno s područjem intervencije 021 (prijenos tehnologije i suradnja između poduzeća, istraživačkih centara i obrazovnog sektora).
5.45	Re-C05-i11	T	Dovršetak 446 proizvoda, procesa ili usluga.		Broj	228	674	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Dovršetak 446 proizvoda, procesa ili usluga (PPS) u relevantnim strateškim područjima, koji proizlaze iz provedbe ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) sklopljenih s konzorcijima. PPS se dodaje PPS-u koji se primjenjuje u RE-C05-i01 i RE-C05-i09. Najmanje 366 SKM-a mora biti usklađeno s područjem intervencije 021.
5.46	Re-C05-i12	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	10	20	TROMJESEČJE	2023	Sklapanje deset dodatnih ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: • Utvrđivanje sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • Iznos financiranja; • Ciljeve koji se odnose na korisnika; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 147 proizvoda, procesa ili usluga te su usklađeni s područjem intervencije 022 (Procesi istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljičnom gospodarstvu te otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori se dodaju ugovorima koji se provode u RE-C05-i01.02 i RE-C05-i10.
5.47	Re-C05-i12	T	Dovršeni proizvodi, procesi ili usluge relevantni za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	138	285	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak 147 proizvoda, procesa ili usluga (PPS) koji proizlaze iz provedbe ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata) sklopljenih s konzorcijima, u skladu s područjem intervencije 022 (Postupci istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljičnom gospodarstvu te otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama). PPS se dodaje PPS-u koji se primjenjuje u RE-C05-i01.02 i RE-C05-i10.

F. SASTAVNI DIO 6: Kvalifikacije i vještine

U Portugalu je 44,5 % stanovništva u dobi od 25 do 64 godine 2020. imalo nisku razinu obrazovanja, što je znatno iznad prosjeka EU-a od 25,0 %. Osim toga, udio stanovništva koje posjeduje osnovne digitalne vještine ili se nikada nije koristilo internetom vrlo je visok. Jednako tako, segmentacija tržišta rada i rodna neravnoteža u plaćama i mogućnostima za razvoj karijere i dalje su visoke prema standardima EU-a.

Tom se komponentom rješavaju višestruki izazovi povezani s relativno niskim razinama obrazovanja i stjecanja kvalifikacija, sudjelovanjem u cjeloživotnom učenju, segmentacijom tržišta rada, uklanjanjem administrativnih prepreka u području visoko reguliranih profesija, pripremom za izazove povezane s budućnošću rada te rodnom ravnopravnošću i jednakim mogućnostima.

Ciljevi komponente su široki i obuhvaćaju stjecanje vještina i usavršavanje, neka uska grla u poslovnom okruženju, segmentaciju tržišta rada, rodnu ravnotežu i jednake mogućnosti. Kad je riječ o proizvodnom potencijalu, ova je komponenta usmjerena na mjere za podizanje niskih razina kvalifikacija i poboljšanje sudjelovanja u cjeloživotnom učenju reformom sustava obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO), poticanje prijenosa znanja između sveučilišta/javnih istraživačkih organizacija i poduzeća te smanjenje ograničenja u visoko reguliranim profesijama, uz istodobno povećanje konkurentnosti u pružanju poslovnih usluga. U komponenti su predstavljene i mjere za rješavanje različitih načela europskog stupa socijalnih prava, kao što su radni odnosi i prava na pristup radnika s netipičnim ugovorima o radu, financijska potpora za promicanje uključivanja nezaposlenih osoba na stalna kvalitetna radna mjesta i razvoj portugalske norme za sustav upravljanja jednakim plaćama.

Ta je komponenta usklađena s glavnim političkim inicijativama EU-a, kao što su Program vještina za Europu i Preporuka Vijeća „Oblici usavršavanja: Nove prilike za odrasle” (Preporuka Vijeća 2016/C 484/01), Preporuku Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (Preporuka Vijeća 2020/C 417/01) i ojačana Garancija za mlade te inicijative za europski prostor obrazovanja i europski istraživački prostor.

Komponenta se odnosi na preporuke po državama članicama da poduzmu sve potrebne mjere za djelotvoran odgovor na pandemiju, održavanje gospodarstva i potporu oporavku koji će uslijediti (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2020); donijeti mjere za rješavanje problema segmentacije tržišta rada (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2019.); poboljšanje razine vještina stanovništva, posebno njihove digitalne pismenosti, među ostalim tako da se obrazovanje odraslih učini relevantnijim za potrebe tržišta rada (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2019.); povećati broj osoba sa završenim visokim obrazovanjem, posebno u području znanosti i informacijske tehnologije (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); poduprijeti upotrebu digitalnih tehnologija kako bi se osigurao jednak pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2020.), poticanje konkurentnosti poduzeća (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2020.), usredotočiti se na investicijsku politiku u području istraživanja i inovacija (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2019.); te izraditi plan za smanjenje ograničenja u visoko reguliranim profesijama (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

F.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r14: Reforma strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Cilj je te reforme modernizirati sustave obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kako bi se poboljšala niska razina obrazovanja i stjecanja kvalifikacija te velika učestalost radnika koji nemaju osnovne i digitalne vještine, prilagodila ponuda vještina trenutačnim i budućim potrebama tržišta rada te proširile mogućnosti obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja.

Reforma se sastoji od mjera za:

- jačanje opće koordinacije politika obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- modernizirati ponudu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koja je uređena Nacionalnim katalogom kvalifikacija (CNQ) na temelju sustava predviđanja potreba za kvalifikacijama, buduće dijagnoze za potporu ažuriranju CNQ-a i pojednostavnjenja Sektorskih vijeća za kvalifikacije;
- prihvaćanje potreba tržišta rada i pojava novih vještina/profesija;
- poboljšati izglede niskokvalificiranog stanovništva osmišljavanjem ponude osposobljavanja usmjerene na pismenost odraslih (koja će se provesti u okviru C06-i03: Poticanje odraslih osoba);
- poticati lokalni razvoj i teritorijalnu koheziju te smanjiti socioekonomske nejednakosti preraspodjelom mreže strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma RE-r15: Reforma suradnje između visokog obrazovanja i javne uprave i poduzeća

Cilj je te reforme potaknuti javno-privatnu suradnju u programima obrazovanja i osposobljavanja kako bi se odgovorilo na potrebe tržišta rada i dvostruke tranzicije, uključujući razvoj poslijediplomskih studijskih programa (diplomski stručni studiji) isključivo za studente s prethodnim stručnim iskustvom i ponudu kratkih tercijarnih tečajeva u politehnici (poznati kao strukovni tehnički tečajevi višeg stupnja).

Reforma se sastoji od:

- zakonodavni akt kojim se uspostavljaju posebna natjecanja za upis u visoko obrazovanje za nositelje dvojnog srednjoškolskog obrazovanja i specijaliziranih umjetničkih tečajeva;
- preispitivanje pravnog i institucionalnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima, uključujući korake za:
    - poticati međuinstitucijsku suradnju visokih učilišta i poduzeća, kao i privlačenje odraslih studenata i proširenje pokrivenosti na kopnena područja;
    - suradnička partnerstva kojima se potiče široka ponuda visokoškolskih tečajeva, uključujući kratke tečajeve osposobljavanja, preddiplomske studije, diplomske studije i doktorske studije;
    - povećati ponudu kratkoročnih stručnih tečajeva visoke razine kojima upravljaju politehničke visokoškolske ustanove, u bliskoj suradnji s javnim i privatnim subjektima;

- dodatno povećati potpornu bazu tercijarnog obrazovanja olakšavanjem pristupa visokim učilištima za srednjoškolske studente iz profesionalnih i umjetničkih područja;
- povećati upis u programe visokog obrazovanja u digitalnim područjima, posebno u okviru programa Portugal Digital InCoDe2030, u bliskoj suradnji s javnim i privatnim subjektima;
- poticanje modularnog osposobljavanja, kojim se promiče kontinuirano učenje i stjecanje novih vještina s „mikrokvalifikacijama/mikrodiplomama", u bliskoj suradnji s javnim i privatnim subjektima;
- proširiti suradnju između visokih učilišta i laboratorija te centara za tehnološka sučelja;
- izmjena pravnog statusa kako bi se pojasnili uvjeti pod kojima vanjski stručnjak može obavljati obrazovne ili upravljačke dužnosti na visokim učilištima radi promicanja mobilnosti između akademskog i poslovnog svijeta; and
- ojačati pravni okvir konzorcija s podijeljenim upravljanjem među visokim učilištima i poduzećima.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2021.

Reforma RE-r16: Smanjenje ograničenja u visoko reguliranim profesijama

Cilj je te reforme smanjiti ograničenja u visoko reguliranim profesijama, uglavnom kako bi se potaknulo tržišno natjecanje u pružanju poslovnih usluga.

OECD je 2018. u suradnji s portugalskim tijelom za tržišno natjecanje (AdC) proveo procjenu ograničenog broja samoreguliranih profesija kao što su odvjetnici, pravni savjetnici, inženjeri, arhitekti, revizori, računovođe, ekonomisti, farmaceuti i nutricionisti. Na temelju provedene evaluacije sastavljen je popis preporuka. Tom reformom Portugal uzima u obzir preporuke OECD-a i AdC-a.

Reformom se mora barem: i) razdvojiti funkcije reguliranja i zastupanja u strukovnim udruženjima; II) smanjiti popis rezerviranih djelatnosti (pristup rezerviranim djelatnostima može se ograničiti samo radi zaštite ustavnih interesa, u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti); III) ukinuti ograničenja vlasništva i upravljanja poduzećima koja pružaju poslovne usluge, pod uvjetom da rukovoditelji poštuju pravni režim za sprečavanje „sukoba interesa"; i iv. omogućiti multidisciplinarnim poduzećima za poslovne usluge.

AdC će biti zadužen i za izradu izvješća o učinkovitosti novog zakona o reguliranim profesijama.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma RE-r17: Program za promicanje dostojanstvenog rada

Cilj je te reforme nadovezati se na mjere donesene posljednjih godina (kao što su mjere za rješavanje segmentacije tržišta rada i poticanje kolektivnog pregovaranja) kako bi se zaštitila radnička prava.

Nakon što vlada predstavi Zelenu knjigu o budućnosti rada, ta će se reforma sastojati od zakonodavnog akta kojim se uređuje rad putem platformi kako bi se odgovorilo na nove izazove nastale zbog netipičnih radnih odnosa, u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava. Jača kvalitetu radnih odnosa i poboljšava pristup pravima i socijalnoj zaštiti.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2023.

Reforma RE-r18: Borba protiv nejednakosti između žena i muškaraca

Cilj je te reforme promicanje ravnopravnosti spolova u plaćama, jednakih mogućnosti za razvoj karijere te borba protiv rodnih stereotipa i segregacije u odabiru profesionalnih karijera. Temelji se na postojećem zakonodavstvu, posebno o jednakoj plaći (Zakon br. 60/2018) i uravnoteženoj zastupljenosti u upravnim odborima (zakoni br. 62/2017 i br. 26/2019).

Zakonodavstvom o jednakim plaćama stvoreni su mehanizmi za provedbu načela jednake plaće za jednak rad ili rad jednake vrijednosti, čime se poduzeća prisiljava da imaju transparentne politike primitaka. Od 2021. odjel ministarstva zapošljavanja i socijalne sigurnosti izradio je izvješće o razlikama u plaćama između spolova za svako poduzeće s više od 50 radnika, koje obuhvaća razlike u plaći na temelju spola.

Od 2025. poduzeća s više od 50 radnika sa znatnim razlikama u platnim razredima na temelju spola za ista radna mjesta dužna su podnijeti akcijski plan Upravi inspektorata rada kako bi se te razlike uklonile provedbom akcijskog plana.

Reforma uključuje i dobrovoljni program koji se temelji na Islandskoj normi ÍST 85: 2012. kojom se osigurava javno priznanje poduzećima koja su učinkovito provodila politike jednakih plaća. Potvrda je osmišljena kako bi se potvrdilo da se pri donošenju odluka o plaći u potpunosti temelje na relevantnim razmatranjima.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje RE-C06-i01: Modernizacija ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Ciljevi tog ulaganja uključuju postavljanje i modernizaciju specijaliziranih tehnoloških centara u javnim srednjim školama sa stručnim tečajevima i strukovnim školama, kao i u privatnim i zadružnim obrazovnim ustanovama koje nude strukovno obrazovanje. Osim toga, ciljevi uključuju proširenje i modernizaciju mreže centara za stručno osposobljavanje javne službe za zapošljavanje (IEFP), mreže škola Nacionalnog tijela za turizam (Turismo de Portugal) kako bi osposobljavanje postalo relevantnije za tržište i usklađeno s ekološkom, digitalnom, demografskom i industrijskom transformacijom.

To se ulaganje sastoji od:

- osnivanje i modernizacija 365 specijaliziranih tehnoloških centara u srednjim školama koji nude stručne tečajeve i strukovne škole, od čega 115 (industrijski centri), 30 (centri za obnovljivu energiju), 195 (Centri za računalne znanosti) i 25 (digitalni i multimedijski centri). Specijaliziranim tehnološkim centrima upravljaju principi javnih mrežnih škola ili privatni subjekti. To ulaganje uključuje modernizaciju i obnovu postojećih objekata i infrastrukture te stjecanje tehnoloških obrazovnih resursa (oprema), proširenje i modernizaciju mreže centara za strukovno osposobljavanje javne službe za zapošljavanje (IEFP), kojima se izravno upravlja ili putem koncesija, te mreže škola Nacionalnog tijela za turizam (Turismo de Portugal) u Portugalu. Plan modernizacije opreme mreže centara za strukovno osposobljavanje IEFP-a uključuje kupnju sljedećih vrsta opreme: i. energiju iz obnovljivih izvora; digitalizacija industrije; aeronautika; i. digitalizacija trgovine; i v. „kopneni” simulatori. Očekuje se da će se tim podulaganjem omogućiti nadogradnja 22000 mjesta za osposobljavanje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i02: Obveza održivog zapošljavanja

Ciljevi su tog ulaganja stvaranje trajnih i kvalitetnih ugovora o radu u okviru programa Obveze održivog zapošljavanja te smanjenje segmentacije tržišta rada među svim skupinama, uključujući mlade.

Kako bi se ubrzao povratak na posao, poslodavcima se dodjeljuju privremene subvencije u zamjenu za ponudu ugovora na neodređeno vrijeme kojima se isplaćuju primjerene plaće. Poslodavac prima najmanje 5 266 EUR (12 puta veći od indeksa socijalne pomoći, koji služi kao referentna vrijednost za izračun različitih davanja iz sustava socijalne sigurnosti) za svako radno mjesto. Taj se iznos može povećati ovisno o razvoju i potrebama tržišta rada, uključujući različitu ciljnu publiku, posebno mlade, kako je definirano u obvezi održivog zapošljavanja (Uredba Vlade br. 38/2022, kako je izmijenjena). Povećanja su kumulativna u skladu s prethodno navedenom vladinom uredbom. . Osim toga, financijska potpora mogla bi se povećati za zapošljavanje osobe podzastupljenog spola u toj profesiji. Dodatna su sredstva kumulativna. Osim toga, poslodavci primaju potporu u iznosu od 50 % doprinosa za socijalno osiguranje tijekom razdoblja od jedne godine (14 mjeseci). Očekuje se da će se tom mjerom poduprijeti otvaranje 30000 stalnih radnih mjesta. Očekuje se da će mjera trajati godinu dana, ali bi se mogla produljiti za još dvije godine. S obzirom na potrebu da se osigura sudjelovanje privatnog sektora u programu, njegova provedba započinje u trenutku gospodarskog oporavka.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje RE-C06-i03: Poticaj za odrasle

Cilj je ovog ulaganja primijeniti višestruki pristup kako bi se povećala kvalifikacija odraslog stanovništva u dobi od 18 ili više godina, koji uključuje: i) promicati obrazovanje odraslih unapređenjem Nacionalnog plana za pismenost odraslih kako bi se poboljšala osnovna pismenost, matematička pismenost i digitalne vještine; povećanje stope sudjelovanja odraslih osoba u postupcima priznavanja, potvrđivanja i certificiranja kompetencija (RVCC) i njihova završetka; i iii. razviti ponude tercijarnog obrazovanja za odrasle, kao što su kratkoročni tečajevi.

To se ulaganje sastoji od:

- u okviru programa *Qualifica*, nadogradnja Nacionalnog plana pismenosti odraslih provedbom 225 lokalnih projekata koji vode do razina B1/B2/B3. Ovom mjerom upravlja Nacionalna agencija za kvalifikacije i strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ANQEP). Svaki projekt ima kapacitet za otvaranje 100 slobodnih radnih mjesta, što daje ukupan broj sudionika od oko 22500 ljudi. Osim kupnje pedagoške opreme i potrošnog materijala te plaćanja osoblja za osposobljavanje, tim se podulaganjem prema potrebi osiguravaju određene subvencije sudionicima, njihovim poslodavcima i posrednicima u zajednici;
- u okviru programa *Qualifica acelerador* qualifica nova *je mjera*za pružanje financijske potpore odraslima tijekom njihovih procesa provjere valjanosti i provjere. Ovom mjerom upravlja Nacionalna agencija za kvalifikacije i strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ANQEP). Svaka odrasla osoba koja sudjeluje prima financijsku potporu do 1,25 IAS-a. Ukupan broj sudionika u postupcima provjere na daljinu procjenjuje se na 100000 osoba;
- poticanje suradničkih mreža među visokim učilištima, poduzećima i drugim dionicima podupiranjem novih poslijediplomskih škola/programa/alata, u smislu zajedničkih programa suradnje koji uključuju aktivnosti obrazovanja, istraživanja i inovacija te inicijative za razvoj kratkih tečajeva visokog obrazovanja usmjerenih na poboljšanje cjeloživotnog učenja (prekvalificiranje i usavršavanje). Ulaganje se sastoji od bespovratnih sredstava za provedbu integriranih programa u koje je uključeno ukupno 23000 studenata u razdoblju 2021. – 2025., što obuhvaća troškove ugradnje i opreme, potporu studentima i rashode visokih učilišta povezane s održavanjem tečajeva. Konzorciji se odabiru putem otvorenog natječaja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i04: Poticaj mladih – STEAM

Cilj je ovog ulaganja:

- povećati stope upisa u tečajeve u području znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike (STEAM), uključujući tečajeve informacijske tehnologije; and
- osigurati odgovarajuće objekte za znanstveno obrazovanje u netercijarnim školama kako bi se povećao interes za predmete povezane sa znanošću.

Ova je mjera usmjerena na visoka učilišta (sveučilišta i politehniku). Dodjela sredstava rezultat je otvorenog natječaja. To ulaganje sastoji se od provedbe programa visokih učilišta u partnerstvu s javnim i/ili privatnim poslodavcima i drugim dionicima, uključujući srednje škole. Mogu biti u obliku škola/programa/svinja, u smislu zajedničkih programa suradnje koji uključuju aktivnosti i inicijative u području obrazovanja, istraživanja i inovacija, čiji je cilj poboljšanje početnog visokog obrazovanja i povećanje broja osoba s diplomom iz STEAM-a, nudeći preddiplomske i druge inicijalne programe visokog obrazovanja (npr. visoko tehničko strukovno obrazovanje u slučaju politehnike). Programi obuhvaćaju modernizaciju i proširenje objekata kako bi se odgovorilo na porast broja studenata, studentske poticaje i druge rashode visokih učilišta povezane s održavanjem tečajeva.

Ulaganjima će se poboljšati i vještine u područjima STEAM-a proširenjem mreže klubova „Ciência Viva”, klubova u školama (s osnovnih na srednje škole), s naglaskom na područjima STEAM-a, digitalnom sadržaju i materijalima; poticati partnerstva između škola i civilnog društva, sveučilišta i istraživačkih centara te organizirati seminare i radionice. Očekuje se da će se njime poduprijeti najmanje 650 projekata.
Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i05-RAA: Kvalifikacije odraslih i cjeloživotno učenje (ARA)

Cilj je tog ulaganja riješiti ozbiljan problem niskih razina kvalifikacija u Autonomnoj regiji Azorima u usporedbi s Portugalom u cjelini i s Europskom unijom. Niske razine kvalifikacija veliko su usko grlo za nastanak i diversifikaciju novih poduzeća i održivi razvoj jer su povezani s niskom produktivnošću i plaćama te nedostatkom otpornosti tijekom gospodarske krize. Ulaganjima za rješavanje posebnih potreba u pogledu obrazovanja i osposobljavanja u autonomnoj regiji Azorima dopunjuju se mjere u okviru fonda ESF+ koje se odražavaju u relevantnom operativnom programu o kojem se pregovara za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.

Ulaganje se sastoji od:

- povećanje broja odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje; and
- modernizacija 16 strukovnih škola i jednog javnog instituta za osposobljavanje sastrukturama i opremom u skladu s tehnološkim razvojem radi obnove radionica, laboratorija i računalnih soba, čime se omogućuje usklađivanje s potražnjom na tržištu rada i daljnje povećanje broja polaznika.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i06: Kapaciteti u znanosti

Cilj je tog ulaganja potaknuti razvoj inovacijskog i poduzetničkog ekosustava visokih učilišta podupiranjem temeljnih istraživanja, promicanjem prijenosa znanja, internacionalizacije, smanjenjem nesigurnosti istraživača i jačanjem veze između poduzeća i društva.
Ulaganje se sastoji od sljedećih podmjera:

- Programi stjecanja i zadržavanja talenata ERC-Portugal i FCT-Tenure:
  - FCT-Tenure: ovim se programom podupire zapošljavanje 230 doktorskih istraživača na stalna radna mjesta odabrana na natječajima.
  - ERC-Portugal: ovim se programom podupiru istraživači čiji se projekti preporučuju za financiranje na europskoj ili nacionalnoj razini. Programom se podupiru i istraživači čije su prijave ERC-a preporučene za financiranje ili premještene u drugu fazu evaluacije, ali u konačnici nisu financirani.
- Povećano financiranje međunarodnih partnerstava u području znanosti, tehnologije i inovacija:
  - Promicanje sudjelovanja Portugala u Europskom okvirnom programu za istraživanje i inovacije podupiranjem financiranja projekata s nacionalnim sudjelovanjem odabranih na europskoj razini;
  - Omogućivanje međunarodne mobilnosti 100 nacionalnih istraživača.

Aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija posvećene aspektima onečišćenja (ugljen, lignit, nafta/nafta, prirodni plin, vodik dobiven iz fosilnih goriva, spaljivanje, odlaganje na odlagališta, vozila/plovila s motorom s unutarnjim izgaranjem) ne podupiru se osim ako se njima ne razvije (ili ako se na njih primjenjuje) alternativa niskog učinka.
Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C06-i07: Više digitalnog impulsa

Cilj je mjere povećati privlačnost agrarnih znanosti budućim generacijama, poduprijeti medicinske znanosti u prihvaćanju digitalnog i tehnološkog napretka te proširiti kapacitete za osposobljavanje u području digitalnih vještina i na područja izvan STEAM-a (znanost, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost, matematika); poticati pedagoške inovacije i modernizaciju te time potaknuti akademski uspjeh.

Ulaganje se sastoji od sljedećih podmjera:

- Tehnološka i digitalna modernizacija agrarnih znanosti; podmjera:
  - Reforma 20 diplomskih programa (preddiplomski, diplomski studij ili oboje) u agrarnim znanostima jačanjem digitalne i tehnološke komponente, internacionalizacije i međuinstitucijske suradnje;
  - Otvaranje poljoprivrednih škola budućim učenicima u srednjoškolskom obrazovanju
  - Podupirati prekvalifikaciju stručnjaka koji već rade u sektoru promicanjem mikrokvalifikacija kratkog visokog strukovnog osposobljavanja i stručnih magisterija.
- Modernizacija lijekova: podmjera podupire osposobljavanje u digitalnim okruženjima i medicinske simulacije usmjerene na studente i stručnjake koji rade u tom sektoru.
- Jačanje digitalnih vještina: podmjerom se podupire jačanje digitalnih vještina mladih i odraslih u područjima izvan STEAM-a.
- Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju, podmjera:
  - uspostaviti centre izvrsnosti za pedagoške inovacije sa snažnom digitalnom komponentom, s naglaskom na netehnološkim temama (društvene, humanističke i umjetničke znanosti);
  - Poboljšati programe financiranja usmjerene na smanjenje stope napuštanja visokog obrazovanja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C06-i08-RAM: Proširenje zgrade CITMA

Cilj je mjere osigurati da zgrada Znanstvenog i tehnološkog centra Madeire (CITMA) bude dovoljno velika da zadovolji trenutačne i buduće potrebe Sveučilišta u Madeiri (Uma), optimizirati pedagoške i istraživačke aktivnosti Uma-e, s naglaskom na infrastrukturi za politehničko obrazovanje. Time se nastoji omogućiti uža povezanost akademske zajednice i poduzeća, čime bi se omogućila razmjena iskustava i resursa.

Ulaganje se sastoji od dodavanja triju katova trenutačnoj zgradi i proširenja prizemlja. Zgrada mora biti prilagođena potrebama osoba smanjene pokretljivosti. Neka područja u zgradi moraju biti prilagodljiva u veličini.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

F.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.1	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri		Broj	0	310	TRO MJES EČJE	2025	Broj specijaliziranih tehnoloških centara obnovljenih ili izgrađenih za stručne tečajeve u srednjoškolskom obrazovanju, uključujući financijsku opremu, tehnološku infrastrukturu i moguću prekvalifikaciju prostora i radionica radi prilagodbe novim tečajevima.
6.2	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri		Broj	310	365	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Broj specijaliziranih tehnoloških centara obnovljenih ili izgrađenih za stručne tečajeve u srednjoškolskom obrazovanju, uključujući financijsku opremu, tehnološku infrastrukturu i moguću prekvalifikaciju prostora i radionica radi prilagodbe novim tečajevima
6.3	Re-C06-i01	T	Nadograđene postaje za osposobljavanje		Broj	0	11 500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Broj stanica za strukovno osposobljavanje u okviru mreže javnih službi za zapošljavanje (IEFP) i mreže škola Nacionalnog tijela za turizam (Turismo de Portugal) (kojima se izravno upravlja ili putem koncesije) koje su obnovljene ili izgrađene. Uključuje obnovu i izgradnju novih zgrada te kupnju različitih vrsta opreme za potrebe osposobljavanja. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
6.4	Re-C06-i01	T	Nadograđene postaje za osposobljavanje		Broj	11 500	22 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Broj stanica za strukovno osposobljavanje u okviru mreže javnih službi za zapošljavanje (IEFP) i mreže škola Nacionalnog tijela za turizam (Turismo de Portugal) (kojima se izravno upravlja ili se njima upravlja na temelju koncesije) koje su obnovljene ili izgrađene. Uključuje obnovu i izgradnju novih zgrada te kupnju različitih vrsta opreme za potrebe osposobljavanja. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
6.5	Re-C06-i02	T	Financijska potpora za ugovore na neodređeno vrijeme		Broj		30 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Broj ugovora podržanih financijskom potporom dodijeljenom poslodavcima u zamjenu za ponudu ugovora na neodređeno vrijeme kojima se isplaćuju primjerene plaće na tržištu rada u okviru mjere Obveze održivog zapošljavanja.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.6	Re-C06-i03	T	Dodatni sudionici u mjerama za potporu usavršavanju odraslih osoba		Broj	0	145 500	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dodatni broj odraslih (18+) sudionika koji su sudjelovali u jednom od sljedećih tečajeva: i) osnovno obrazovanje i osposobljavanje odraslih na razinama B1/B2/B3 koje provode lokalni projekti koji imaju koristi od nadogradnje Nacionalnog plana za pismenost odraslih osoba; i. načine osposobljavanja za priznavanje, vrednovanje i certifikaciju kompetencija niskokvalificiranih odraslih osoba (RVCC); i iii. kratki tečajevi tercijarnog obrazovanja koje organiziraju konzorciji ustanova visokog obrazovanja i poslodavaca.
6.7	Re-C06-i04	T	Dodatni klubovi *Ciência Viva*		Broj	0	650	TROMJESEČJE	2025	Broj novih klubova dodanih mreži klubova *Ciência Viva*, s naglaskom na područjima STEAM-a, čiji je cilj širenje znanstvenih vrijednosti u srednjoškolskoj mreži, među ostalim, partnerstvima sa sveučilištima i istraživačkim centrima te organizacijom seminara i radionica.
6.8	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata koji su završili programe tercijarnog obrazovanja u područjima STEAM-a		Broj	0	7500	TROMJESEČJE	2025	Dodatni broj osoba sa završenim visokim obrazovanjem u područjima STEAM-a (tj. znanosti, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika): osobe sa završenim visokim obrazovanjem koje sudjeluju u kratkoročnim i prvim programima visokog obrazovanja i kratkoročnim tečajevima. (do dvije godine) u usporedbi s 2020.
6.9	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata koji su završili programe tercijarnog obrazovanja u STEAM-u		Broj	7 500	10 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dodatni broj osoba sa završenim visokim obrazovanjem u područjima STEAM-a (tj. znanosti, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika): osobe sa završenim visokim obrazovanjem koje sudjeluju u kratkoročnim i prvim programima visokog obrazovanja i kratkoročnim tečajevima. (do 2 godine) u odnosu na 2020.
6.10	Re-C06-i05-RAA	T	Dodatni broj odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje u Autonomnoj regiji Azorima		Broj	0	1 145	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dodatni broj odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje u Autonomnoj regiji Azorima.
6.11	Re-C06-i05-RAA	T	Unaprijeđene stručne škole u Autonomnoj regiji Azorima		Broj	0	17	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj stručnih škola i javnih ustanova za osposobljavanje koje su imale koristi od obnove radionica, laboratorija i računalnih soba te kupnje nove opreme u skladu s tehnološkim razvojem. Ako modernizacija infrastrukture uključuje obnovu zgrada, obnova radi povećanja energetske učinkovitosti mora u prosjeku postići barem srednju razinu temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.12	Re-C06-r14	M	Otvaranje slobodnih radnih mjesta za osposobljavanje		Broj	0	20 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj novih slobodnih radnih mjesta na stručnim tečajevima nakon nadogradnje nacionalnog kataloga kvalifikacija (CNQ) u novim područjima na temelju dijagnoze predviđanja vještina (SANQ).
6.13	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje				TROMJESEČJE	2020	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje za studente koji su završili srednjoškolsko obrazovanje putem profesionalnih kanala i specijaliziranih umjetničkih tečajeva.
6.14	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima				TROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima, uključujući: i) stvaranje mreža za suradnju visokih učilišta u partnerstvu s poslodavcima, među ostalim promicanje početnog visokog obrazovanja, inovacijskih projekata i usluga za poduzeća, ii. izmjena pravnog statusa kako bi se pojasnili uvjeti pod kojima vanjski stručnjak može obavljati obrazovne ili upravljačke poslove na visokim učilištima radi promicanja mobilnosti između akademskog i poslovnog svijeta; jačanje konzorcija s podijeljenim upravljanjem među visokim učilištima i poduzećima.
6.15	Re-C06-r16	M	Stupanje na snagu zakona o reguliranim profesijama	Stupanje na snagu zakona o reguliranim profesijama				ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu zakona čiji je cilj, među ostalim: i) razdvojiti funkcije reguliranja i zastupanja u strukovnim udruženjima; II) smanjiti popis rezerviranih djelatnosti. Pristup aktivnostima može se ograničiti samo radi zaštite ustavnih interesa, u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti; III) ukinuti ograničenja vlasništva i upravljanja poduzećima koja pružaju poslovne usluge, pod uvjetom da rukovoditelji poštuju pravni režim za sprečavanje „sukoba interesa"; i iv. omogućiti multidisciplinarne poslovne usluge.
6.16	Re-C06-r17	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuje rad putem platformi	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuje rad putem platformi				TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuje rad putem platformi kako bi se odgovorilo na nove izazove nastale zbog netipičnih radnih odnosa, u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava. Cilj mu je jačanje radnih odnosa i pristupa pravima.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.17	Re-C06-r18	M	Uspostaviti portugalsku normu za sustav upravljanja jednakim plaćama.	Objava norme				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Norma je dobrovoljni program koji se temelji na Islandskoj normi ÍST 85: 2012. kojom se osigurava javno priznanje poduzećima koja su učinkovito provodila politike jednakih plaća. Potvrde se dodjeljuju kako bi se potvrdilo da se pri donošenju odluka o plaći u potpunosti temelje na relevantnim razmatranjima.
6.18	Re-C06-r18	M	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika u kojima postoje znatne razlike u plaćama na temelju spola	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika u kojima postoje znatne razlike u plaćama na temelju spola				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika sa znatnim razlikama u platnim razredima na temelju spola za ista radna mjesta o obvezi podnošenja akcijskog plana Upravi inspektorata rada radi rješavanja razlika u plaćama između spolova provedbom akcijskog plana
6.19	Re-C06-i06	T	Potpora za ugovore na neodređeno vrijeme s istraživačima doktorskih studija u okviru FCT-Tenurea i potpora istraživačima u okviru ERC-a u Portugalu		Broj ugovora		255	TROMJESEČJE	2026	S doktorskim istraživačima odabranima na natječaje potpisuje se 230 ugovora na neodređeno vrijeme. Potpisuje se 25 ugovora s istraživačima čiji se projekti preporučuju za financiranje na europskoj ili nacionalnoj razini i istraživačima čije su prijave ERC-a preporučene za financiranje ili čije su prijave preporučene za financiranje, ali u konačnici nisu financirani.
6.20	Re-C06-i06	M	Međunarodna partnerstva u području znanosti, tehnologije i inovacija: Međunarodna partnerstva kojima se pruža potpora; Podržani projekti u području istraživanja i inovacija; Međunarodna mobilnost kojoj se pruža potpora	Međunarodna partnerstva u području znanosti, tehnologije i inovacija: Međunarodna partnerstva kojima se pruža potpora; Podržani projekti u području istraživanja i inovacija; Međunarodna				TROMJESEČJE	2026	Potpisat će se šest ugovora za međunarodna partnerstva u području znanosti, tehnologije i inovacija s nacionalnim ustanovama domaćinima. Podupire se 30 projekata, saveza i infrastruktura s nacionalnim sudjelovanjem odabranih na europskoj razini. Podupire se međunarodna mobilnost 100 nacionalnih istraživača i nastavnika.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				mobilnost kojoj se pruža potpora						
6.21	Re-C06-i07	T	Tehnološka i digitalna modernizacija agrarnih znanosti: Kurikularna reforma agrarnih znanosti, otvaranje poljoprivrednih škola učenicima srednjih škola i prekvalifikacija stručnjaka		Broj	0	7 020	TROMJESEČJE	2026	Provela reformu 20 diplomskih ili diplomskih studija u agrarnim znanostima na sljedeće načine: —jačanje digitalne i tehnološke komponente kupnjom opreme za obrazovne ustanove —internacionalizacija, uključujući održavanje pozvanih predsjednika —međuinstitucijska suradnja provedbom strategije za internacionalizaciju obrazovanja u području poljoprivrede u konzorciju. 6000 učenika srednjih škola koristit će jednotjedni program u poljoprivrednim školama u cilju povećanja privlačnosti poljoprivrednih škola za potencijalne podnositelje zahtjeva. 1000 stručnjaka u poljoprivrednom sektoru mora završiti digitalno i tehnološko osposobljavanje s pomoću mikrokvalifikacija ili kratkotrajnog visokog strukovnog osposobljavanja ili stručnih magisterija.
6.22	Re-C06-i07	T	Modernizacija lijekova		Broj	0	12 500	TROMJESEČJE	2026	Najmanje 5000 studenata integriranog diplomskog studija sudjeluje u kurikulumima s pomoću digitalnih okruženja ili medicinskih simulacija. U tu se svrhu upotrebljava oprema kao što su lutke visoke vidljivosti ili simulatori virtualne stvarnosti. Najmanje 7500 zdravstvenih djelatnika sudjeluje u medicinskom osposobljavanju usmjerenom na tehnološku i digitalnu modernizaciju zdravstvenog sektora. Nude se tri vrste osposobljavanja: kratki programi visokog obrazovanja, profesionalni magisterij i/ili mikrokvalifikacije.
6.23	Re-C06-i07	T	Jačanje digitalnih vještina		Broj	0	11 750	TROMJESEČJE	2026	U programima za jačanje digitalnih vještina sudjeluje 11750 mladih i odraslih osoba iz područja izvan STEAM-a.
6.24	Re-C06-i07	M	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju		Broj	0	5	ČETVRTOTROMJESEČJE	2024	Uspostavlja se pet centara izvrsnosti pedagoških inovacija s naglaskom na netehnološka područja (društvene, humanističke i umjetničke znanosti). Osniva se Nacionalno vijeće za pedagoške inovacije u visokom obrazovanju.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.25	Re-C06-i07	T	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju		Postotak	24	22	TROMJESEČJE	2026	Prosječna stopa napuštanja školovanja učenika u prvoj godini i[učenika] koji prvi put pohađaju početno osposobljavanje smanjuje se s 24 % na 22 % u odnosu na školsku godinu 2020./2021.
6.26	Re-C06-i08-RAM	M	Potpisan ugovor za proširenje zgrade CITMA	Ugovor potpisan s ugovarateljem za proširenje zgrade CITMA				ČETVRTOTROMJESEČJE	2024	Potpisan ugovor za proširenje zgrade Znanstvenog i tehnološkog centra Madeire (CITMA). Proširenje se sastoji od dodavanja triju katova trenutačne zgrade i proširenja prizemnog dna. Zgrada mora biti prilagođena potrebama osoba smanjene pokretljivosti.
6.27	Re-C06-i08-RAM	T	Proširenje zgrade CITMA dovršeno		m² (bruto)	0	9.030	TROMJESEČJE	2026	Dovršetak svih ugovornih radova povezanih s proširenjem zgrade CITMA kako je navedeno u M6.26. Potrošnja primarne energije zgrade mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.

F.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C06-i09: Nove ili obnovljene škole

Cilj je mjere osigurati jednak pristup kvalitetnim javnim školama, čime se povećava njihova privlačnost i uključivost te smanjuju teritorijalne nejednakosti.

Ulaganje se sastoji od izgradnje novih škola ili obnove postojećih škola. Ulaganja su usmjerena na 75 osnovnih i srednjih škola za koje je utvrđeno da im je potrebna prioritetna intervencija.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

F.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu zajma

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.28	Re-C06-i09	T	Potpisivanje ugovora o izgradnji i obnovi javnih škola	Broj potpisanih ugovora	Broj	0	75	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Potpisuju se ugovori o izgradnji ili obnovi osnovnih i srednjih javnih škola. Odabir škola koje će obnoviti i gdje su potrebne nove škole temelji se na procjeni potreba.
6.29	Re-C06-i09	T	Izgrađene ili obnovljene škole		Broj izgrađenih ili obnovljenih škola	0	75	TROMJESEČJE	2026	Izgradit će se ili obnoviti 75 javnih škola koje moraju biti spremne za upotrebu. To uključuje kupnju opreme kao što su digitalni mediji koja je potrebna za rad novih/obnovljenih škola. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama se u prosjeku moraju postići barem srednje temeljite obnove definirane u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

G. SASTAVNICA 7: Infrastruktura

Ta komponenta portugalskog plana za oporavak i otpornost bavi se izazovom niske teritorijalne kohezije i niske konkurentnosti poduzeća u unutrašnjim regijama uzrokovanim neodgovarajućim vezama s cestovnom mrežom. To dovodi do kontekstualnih troškova za poduzeća, kao što su troškovi prijevoza zbog niske cestovne povezanosti ili poteškoće u privlačenju kvalificiranog osoblja. Drugi je izazov potreba za smanjenjem emisija u prometnom sektoru i poslovnim parkovima.

Ciljevi komponente su povećanje teritorijalne kohezije i poboljšanje konkurentnosti kako bi se promicao gospodarski razvoj unutrašnjih regija. Uvođenjem postaja za punjenje nastoji se promicati dekarbonizacija cestovnog prometa.

U tu je svrhu cilj komponente učiniti poslovne parkove održivijima i digitalnijima te im omogućiti bolji pristup cestovnoj mreži. Njome se također nastoji poboljšati povezanost cestovnog prometa proširenjem cestovne mreže, npr. rješavanjem problema veza koje nedostaju, među ostalim na Azorima, i osiguravanjem četiriju prekograničnih veza. Očekuje se da će ubrzanje širenja mreže javno dostupnih postaja za punjenje električnih vozila pridonijeti smanjenju ugljičnog otiska sektora cestovnog prometa u Portugalu i učiniti ga održivijim. To je ulaganje popratna mjera za proširenje cestovne infrastrukture, u skladu s Tehničkim smjernicama Komisije o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja na zelenu tranziciju, uzimajući u obzir regionalne razlike (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2019. i preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020.), te podupiranju upotrebe digitalnih tehnologija za povećanje konkurentnosti poduzeća (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

G.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RE-C07-i00: Proširenje mreže za punjenje električnih vozila

Cilj je mjere unaprijediti dekarbonizaciju cestovnog prometa promicanjem električne mobilnosti.

Ulaganje se sastoji od osiguravanja da u Portugalu bude operativno 15000 javno dostupnih mjesta za punjenje. Riječ je o popratnoj mjeri za ulaganja u cestovnu infrastrukturu u predmetima C07-I02, I03, I04 i I05 kako bi se osigurala usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete u pogledu ciljeva ublažavanja klimatskih promjena te sprečavanja i kontrole onečišćenja. Privatni subjekti postali su glavni sudionici u širenju mreže. Portugalska država usmjerava svoja ulaganja na platformu za upravljanje mrežom Mobi.E i na pokrivanje tržišnih nedostataka podupiranjem ulaganja u regije u kojima privatni sektor ne osigurava potrebnu pokrivenost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i01: Područja za prihvat poduzeća

Cilj je mjere modernizirati područja poslovnog prihvata, koja su područje zemljišta razvijeno kao lokacija za urede, tvornice i druga poduzeća. Modernizacija poslovnih parkova prepoznata je i kao potreba za ulaganjima u portugalskom nacionalnom infrastrukturnom planu za 2030. (PNI 2030.).

Ulaganje se sastoji od intervencija u odabranim poslovnim parkovima koje obuhvaćaju promicanje sustava proizvodnje i skladištenja energije iz obnovljivih izvora, pilot-intervencije za poboljšanje energetske stabilnosti, postavljanje stanica za punjenje električnih vozila i vodika, veću pokrivenost

5G mrežom i aktivne mjere za sprečavanje požara. Te intervencije usmjerene na okolišnu održivost i digitalizaciju provode se u 10 poslovnih prihvatnih područja, odabranih putem javnog natječaja.

Očekuje se da će provedba ulaganja biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i02: Veze koje nedostaju i povećanje kapaciteta mreže

Cilj je mjere poboljšati teritorijalnu koheziju i konkurentnost rješavanjem „veza koje nedostaju" u cestovnoj mreži. Te veze koje nedostaju smanjuju učinkovitost cestovne mreže i dovode do gubitka konkurentnosti poduzeća. Cilj je ulaganja i rješavanje problema zagušenja, poboljšanje sigurnosti na cestama i kvalitete zraka te smanjenje buke na lokacijama u blizini cesta.

Ulaganje se sastoji od izgradnje i nadogradnje cesta. Intervencije uključuju ukidanje gradskih prijelaza i osiguravanje primjerenosti kapaciteta pruge, povećavajući pristup glavnim prometnim koridorima i multimodalnim sučeljima. Intervencije uključuju nadogradnju cesta koje su dio mreže TEN-T, kao što su istočna obilaznica IP2 Évora ili ulaganja u IP8.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurava se ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Od navedenih cesta 111 kilometara gradi se ili modernizira:

- EN14: sučelje cesta/željeznica u Trofa/Santana, uključujući novi most preko rijeke Ave;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/cestovna/željeznička sučelja u Trofi;
- EN4: Obilaznica Atalaia;
- IC35: Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans/Entre-os Rios;
- IP2: Istočna obilaznica Évora;
- Veza od Baião do mosta Ermida;
- Cestovna os Aveiro – Águeda;
- EN344: od km 67 do km 75 – Pampilhosa da Serra;
- EN125: Istočna obilaznica Olhão;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombal (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, uključujući obilaznicu Beringel;
- IP8 (EN259): STA. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, uključujući obilaznicu Figueira de Cavaleiros;
- IP8 (A26): Povećanje kapaciteta veze između Sinesa i A2;
- EN211 – obilaznica Quintã/Mesquinhata.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i05-RAA: Logistički krugovi – regionalna mreža Azora

Cilj je mjere stvoriti uvjete za uravnoteženiji gospodarski razvoj promicanjem gospodarskih subjekata izvan glavnih urbanih središta. Intervencije su usmjerene i na smanjenje udaljenosti putovanja, trajanja putovanja i zagušenja.

Ulaganje se sastoji od proširenja i nadogradnje cestovne infrastrukture na Azorima. Cilj mu je poboljšati pristup centrima za stanovništvo i centrima gospodarske aktivnosti te glavnim ulaznim

infrastrukturama na svakom otoku. Cilj mu je i intervenirati u izgradnji kružnih cesta prema glavnim gradskim središtima, uz smanjenje broja gradskih prijelaza.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurava se ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona. Ukupno se gradi ili modernizira 34 kilometra cesta. Planiraju se sljedeće intervencije na cestama:

- Ilha de Santa Maria
    - Obilaznica Vila do Porto
- Ilha de São Miguel
    - Poboljšanje pristupačnosti Furnas/Povoação – 1st.: Obilaznica Furnas
    - Obilaznica Capelas
    - Obilaznica São Roque
    - Portal do Vento obilaznica
- Ilha Terceira
    - Promicanje pristupačnosti, mobilnosti i uvjeta sigurnosti na cestama – veza između Via Vitorino Nemésio i Okružnice Angra
- Ilha Graciosa
    - Veza između E.R. 3 – 2. i E.R. 4 – 2.
- Ilha de São Jorge
    - Promicanje pristupačnosti, mobilnosti i uvjeta sigurnosti na cestama – veza prema sjeveru juga
- Ilha do Pico
    - Izgradnja kružne ceste do Vile da Madalena
- Ilha do Faial
    - Izgradnja drugefaze obilaznice Cidade da Horta

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

G.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
7.1	Re-C07-i00	T	Javno dostupne stanice za punjenje električnih vozila		Broj	3 520	5 250	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj javno dostupnih mjesta za punjenje električnih vozila (u usporedbi s polaznom vrijednošću za četvrto tromjesečje 2021.)
7.2	Re-C07-i00	T	Javno dostupne stanice za punjenje električnih vozila		Broj	5 250	10 450	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Broj javno dostupnih mjesta za punjenje električnih vozila (u usporedbi s polaznom vrijednošću za četvrto tromjesečje 2022.)
7.3	Re-C07-i00	T	Javno dostupne stanice za punjenje električnih vozila		Broj	10 450	15 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj javno dostupnih mjesta za punjenje električnih vozila (u usporedbi s polaznom vrijednošću za četvrto tromjesečje 2024.)
7.4	Re-C07-i01	M	Odabir područja za poslovni prihvat za intervencije za poboljšanje okolišne održivosti i digitalizacije	Potpisivanje javnog protokola kojim se potvrđuje odabir područja za poslovni prihvat				TROMJESEČJE	2021	Područja za prihvat poduzeća odabiru se u natječajnom postupku. Komisiji se dostavlja potpisani javni protokol kojim se potvrđuje da je sklopljen odabir područja za poslovni prihvat i utvrđuju odabrana područja za poslovni prihvat.
7.5	Re-C07-i01	T	Završetak intervencija u odabranim područjima poslovnog prihvata		Broj	0	10	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj poslovnih prihvatnih područja u kojima su dovršeni radovi na poboljšanju njihove okolišne održivosti i digitalizacije. Područja poslovnog prihvata za intervenciju odabrana u natječajnom postupku.
7.6	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za jedan cestovni projekt	Ugovor potpisan s izvođačem za cestovni projekt				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Potpis stranaka dokumenta kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, nakon provedenog postupka javne nabave.
7.7	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta	Ugovor potpisan s izvođačem za cestovne				TROMJESEČJE	2022	Potpis stranaka dokumenta kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, nakon provedenog postupka javne nabave.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				projekte						
7.8	Re-C07-i02	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	111	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Km cesta izgrađenih ili obnovljenih u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i koje u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta	Ugovor potpisan s izvođačem za cestovne projekte				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Potpis stranaka dokumenta kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, po cijeni, nakon javnog natječaja.
7.14	Re-C07-i05-RAA	M	Potpisan ugovor za osam cestovnih projekata	Ugovor potpisan s izvođačem cestovnih projekata				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Potpis stranaka dokumenta kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, po cijeni, nakon javnog natječaja.
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	34.38	TROMJESEČJE	2026	Km cesta izgrađenih ili obnovljenih u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i koje u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.

G.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C07-i03: Prekogranične veze

Ciljevi su mjere iskoristiti razvoj prekogranične mobilnosti i poboljšati konkurentnost poduzeća, primjerice poticanjem mobilnosti radne snage. Jačanjem koridora visokog kapaciteta također se namjerava omogućiti zajedničko korištenje infrastrukture, kao što je željeznička pruga velikih brzina u Sanabriji ili aerodromu Bragança, te poboljšati sigurnost na cestama.

Ulaganje se sastoji od stvaranja i nadogradnje cestovne infrastrukture kako bi se ojačale prekogranične veze sa Španjolskom.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurava se ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Od navedenih cesta 30 kilometara gradi se ili modernizira:

- EN103: Vinhais/Bragança (popass);
- Poveznica od Bragançe do Pueble de Sanable (Španjolska);
- Međunarodni most preko rijeke Sever;
- Most Alcoutim – Saluncar de Guadiana (Španjolska).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i04: Područja za prihvat poduzeća – pristupačnost na cestama

Cilj je mjera poboljšati konkurentnost poslovnih parkova poboljšanjem njihove povezanosti cestovne mreže, čime se doprinosi reindustrijalizaciji ruralnih područja.

Ulaganje se sastoji od ulaganja u proširenje i nadogradnju cestovne infrastrukture. Njime se dopunjuje ulaganje RE-CCT-C7-I1, čiji je cilj modernizacija poslovnih parkova.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurava se ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Od navedenih cesta 42 kilometra gradi se ili moderniziraju:

- Povezanost s industrijskim parkom Mundão: uklanjanje ograničenja u normi EN229 Viseu/Sátão;
- Povezanost s industrijskim parkom Mundão: EN229 – Industrijski park ex-IP5/Mundão;
- Dostupnost industrijske zone Riachos;
- Pristup IC8 (Ansião) poslovnom parku Camporês;
- EN10 – 4: Setúbal/Mitrena;
- Povezanost s industrijskim parkom Fontiscos i obnova čvora Ermida (Santo Tirso);
- Povezanost A8 s industrijskim parkom Palhagueiras u Torresu Vedrasu;

- Povezanost A11 s industrijskom zonom Cabeça de Porca (Felgueiras);
- Povezivanje norme EN114 s industrijskom zonom Rio Maior;
- Bolji pristup poslovnom području Lavagueiras (Castelo de Paiva);
- Poboljšanje dostupnosti industrijskog područja Campo Maior;
- Obilaznica EN248 (Arruda dos Vinhos);
- Obilaznica Aljustrel – Poboljšanje pristupa rudarskom području i poslovnom području;
- Preko do Tâmega obilaznice EN210 (Celorico de Basto);
- Povezanost IC2 s industrijskim parkom Casarão;
- Novi prijelaz Rio Lime između EN203 – Deocriste i EN202 – Nogueira;
- Kružni tok na EN246 za pristup industrijskoj zoni Portalegre;
- Pristup Aveparku – Znanstvenom i tehnološkom parku Taipasa (Guimarães);
- Pristup industrijskoj zoni Vale do Neiva na čvoru A28.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

G.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu zajma

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
7.9	Re-C07-i03	M	Dovršena prva procjena utjecaja na okoliš	Završetak procjene utjecaja na okoliš				TROMJESEČJE	2022	Dovršena je procjena utjecaja jednog cestovnog projekta na okoliš.
7.10	Re-C07-i03	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	30	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Km cesta izgrađenih ili obnovljenih u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i koje u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.
7.11	Re-C07-i04	M	Potpisan ugovor za 10 cestovnih projekata	Ugovor potpisan s izvođačem za cestovne projekte				TROMJESEČJE	2023	Potpis stranaka dokumenta kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, po cijeni, nakon javnog natječaja.
7.12	Re-C07-i04	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	42	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Km cesta izgrađenih ili obnovljenih u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i koje u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.

H. SASTAVNI DIO 8: Šume

Komponenta se bavi sljedećim izazovima: socioekonomski i demografski pad u ruralnim područjima, postojanje ekstenzivnih područja bez aktivnog upravljanja kako bi se spriječili požari ili zaštitila biološka raznolikost te vrlo fragmentirano privatno vlasništvo nad zemljištem. Iseljavanje stanovništva prema glavnim gradskim središtima i postupno starenje ruralnog stanovništva doveli su do napuštanja ruralnih područja i tradicionalnih primarnih gospodarskih sektora. To je dovelo do postupnog širenja šumskih područja, neplaniranih i neupravljanih, s visokom koncentracijom opterećenja gorivom. Ta su područja u velikoj mjeri izložena opasnosti od požara u ruralnim područjima, što može dovesti do gubitka ljudskih života, velike štete na zemljištu i imovini te uništavanja šuma te robe i usluga koje proizvode. Portugal je zemlja južne Europe s najvećim udjelom izgorjelih područja u ruralnim područjima i najvećim prosječnim brojem požara. Prema Europskom informacijskom sustavu za šumske požare (EFFIS) u razdoblju od 2015. do 2019. u prosjeku je izgorjelo oko 169000 hektara godišnje.

Ciljevi su ove komponente sljedeći:

- promicanje aktivnog planiranja i upravljanja osjetljivim poljoprivrednim i šumskim zemljištem visoke ekološke vrijednosti;
- zaštititi bioraznolikost podupiranjem obnove poljoprivrednih i šumskih ekosustava, posebno u izgorjelim područjima;
- pridonijeti teritorijalnoj koheziji i otvaranju radnih mjesta revitalizacijom gospodarskih aktivnosti ruralnih područja; and
- povećati otpornost tih područja smanjenjem rizika od požara djelotvornim i učinkovitim sprečavanjem požara te, u slučaju požara, smanjenjem štete djelotvornim i učinkovitim gašenjem požara.

Komponenta pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o poboljšanju kvalitete javnih financija davanjem prednosti rashodima kojima se potiče rast (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2019). Javna potrošnja povezana s nadogradnjom registra ruralnih nekretnina promicala bi njihovo odgovarajuće upravljanje i potencijalno povećala dinamiku gospodarske aktivnosti u ruralnim područjima. Osim toga, komponenta znatno doprinosi ispunjavanju preporuka za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, uzimajući u obzir regionalne razlike (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2019. i preporuka za pojedinu zemlju 3 2020).

Očekuje se da će ta komponenta pridonijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji. Kad je riječ o zelenoj dimenziji, komponenta izravno doprinosi prilagodbi klimatskim promjenama jer joj je cilj povećati otpornost ruralnih područja na požare. Nadalje, aktivno održivo upravljanje tim područjima pridonosi sprečavanju erozije tla, kontroli invazivnih vrsta i štetočina te sekvestraciji ugljika u šumama. Naposljetku, kad je riječ o digitalnoj dimenziji, planirane mjere za sustav zemljišnih katastra, sustav praćenja pokrova zemljišta (SMOS), uključujući LiDAR (Light Detection and Ranging) i satelitske snimke visoke razlučivosti, istaknute su jer se njima promiču e-uprava i digitalne javne usluge.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

H.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r19: Preobrazba krajolika u osjetljivim šumskim područjima

Cilj je ove mjere preobraziti krajolik osjetljivih šumskih područja s ekstenzivnim područjima s monokulturama kojima se ne upravlja i visokim rizikom od požara kako bi se spriječili požari u ruralnim područjima i povećala otpornost na klimu i gospodarstvo.

Ta se reforma provodi s pomoću ulaganja RE-C08-i01 (transformacija krajolika u osjetljivim šumskim područjima). Reforma se sastoji od četiri mjere koje se međusobno nadopunjuju i koje su navedene u nastavku:

- programi planiranja i upravljanja (PRGP);
- integrirano područje upravljanja krajobrazom (AIGP);
- integrirani program potpore ruralnim selima koja se nalaze na šumskim područjima (zajednica stabla); and
- program *Emparcelar para* Ordenar.

Reforma se temelji na Programu preobrazbe krajobraza (Program*de Transformação da paisagem – PTP*) i podupire ga s potrebnim pravnim okvirom. Taj pravni okvir uključuje barem zakonodavstvo o prenamjeni krajobraza s pomoću programa prostornog planiranja i upravljanja te integriranih područja upravljanja krajobrazom, zakonodavstvo čiji je cilj odobravanje razgraničenja osjetljivih područja na koja se mogu primjenjivati programi prostornog planiranja i upravljanja te integrirana područja upravljanja krajobrazom te zakonodavstvo o obveznom posjedovanju ruralnog zemljišta u šumskim područjima.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Reforma RE-r20: Reorganizacija sustava zemljišnih knjiga i sustava praćenja pokrova zemljišta

Cilj je ove mjere prevladati nepostojanje višenamjenskih zemljišnih knjiga uvođenjem i razvojem sustava za utvrđivanje i provjeru granica vlasništva nad zemljištem i naknadnim upisom vlasništva nad zemljištem. Time će se omogućiti koherentan, ažuriran i cjelovit pregled područja kojim će se povećati vrijednost zemljišta za njegove vlasnike i omogućiti državi da razvije konkretne, održive i višesektorske javne politike.

Reforma se sastoji od početka rada sustava za praćenje pokrova zemljišta (SMOS) i razvoja platforme BUPi (digitalni zemljišni registar), fizičkog i virtualnog šaltera s georeferenciranim informacijama o nekretninama, koji objedinjuje informacije potrebne za njihovu registraciju i olakšava interakciju građana s javnom upravom u okviru područja primjene zemljišnih knjiga. Reformom se uspostavlja i potreban pravni okvir za operacionalizaciju ulaganja RE-C08-i02: Zemljišne knjige i sustav praćenja pokrova zemljišta. Reforma uključuje:

- donošenje zakona o uspostavi strukture misije za proširenje pojednostavnjenog katastarskog informacijskog sustava, javnog tijela koje prati proširenje pojednostavnjenog nacionalnog katastarskog informacijskog sustava i razvoj platforme BUPi;
- donošenje akta kojim se uspostavlja sustav za rad i financiranje modela za organizaciju i razvoj pojednostavljenog katastarskog informacijskog sustava;
- donošenje zakona kojim se odobrava pravni režim zemljišnih knjiga, uspostavlja Nacionalni sustav katastarskog informacijskog sustava, koji je usklađen s pojednostavljenim katastarskim informacijskim sustavom i kojim se katastarska povelja utvrđuje kao nacionalna zemljovid zemljišta u zemljišnim knjigama;
- donošenje pravnog akta o izmjeni Regulatorne uredbe br. 9-A/2017 od 3. studenoga38 kojim se pojašnjavaju postupci pojednostavnjenog katastarskog informacijskog sustava i platforme

[38] Decreto Regulamentar n.° 9-A/2017: https://dre.pt/application/conteudo/114152782

BUPi, kojim se donose mjere za neposredno utvrđivanje strukture zemljišta i vlasništva nad poljoprivrednim i mješovitim zemljištem; and
- sastavljanje prijedloga zakona o uspostavi izvanrednog sustava za upis ruralnog zemljišta i izmjeni Zakona o zemljišnim knjigama (CRP).

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma RE-r21: Sprečavanje i suzbijanje požara u ruralnim područjima

Ciljevi su ove mjere povećati prevenciju i poboljšati borbu protiv požara u ruralnim područjima stvaranjem primarne mreže prekida gospodarenja gorivom i jačanjem tijela odgovornih za upravljanje požarima u ruralnim područjima i zaštitu od njih.

Reforma se sastoji od sljedećeg:
- donošenje akta kojim se odobrava Nacionalni plan integriranog upravljanja ruralnim požarima (PNGIFR);
- donošenje zakona o uspostavi integriranog sustava upravljanja požarima u ruralnim područjima (SIGIFR); and
- donošenje akta kojim se odobrava Nacionalni akcijski program Nacionalnog plana integriranog upravljanja ruralnim požarima.

Integrirani sustav upravljanja požarima u ruralnim područjima (SIGIFR) pruža, na nacionalnoj razini, makropolitike i strateške smjernice koje doprinose smanjenju rizika od požara u ruralnim područjima i promjeni ponašanja vlasnika, korisnika te izravnih i neizravnih korisnika ruralnog područja. Sustavom se definiraju modeli koordinacije među ministarstvima, razgraničujući nadležnosti i opseg djelovanja svakog subjekta u okviru SIGIFR-a, uz veću odgovornost različitih sudionika u postupku donošenja odluka. U njemu se utvrđuje model upravljanja, praćenja i evaluacije koji doprinosi stalnom poboljšanju javnih politika i programa.

Uspostavlja se sustav informiranja o požaru u ruralnim područjima kako bi se objedinile i širile sve relevantne tehničke informacije iz SIGIFR-a. Nadalje, definira model koji se temelji na sprečavanju rizika i smanjenju rizika, bilo aktivnostima podizanja svijesti ili uspostavom regionalnih obrambenih mreža, u kojem upravljanje gorivom ima vodeću ulogu u sustavu sankcioniranja.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Ulaganje RE-C08-i01: Preobrazba krajolika u osjetljivim šumskim područjima

Ciljevi su ove mjere povećati otpornost osjetljivih područja na rizike povezane s klimatskim promjenama, posebno na požare u ruralnim područjima i gubitak bioraznolikosti, te promicati održivi rast i teritorijalnu koheziju. Ti se ciljevi postižu preobrazbom krajobraza, povećanjem prosječne veličine poljoprivredne imovine, prenamjenom zemljišta i planiranjem novih gospodarskih djelatnosti.

To se ulaganje sastoji od sljedećih programa:
- programi za planiranje krajobraza i upravljanje njima (PRGP-ovi) kojima se osmišljava poželjno okruženje i definira tranzicijska matrica u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju uz potporu modela financiranja kojim se osigurava njegova provedba;
- integrirana područja upravljanja krajobrazom (AIGP-ovi) kojima se povećava veličina šumskog područja kojim se upravlja, stvaraju prekidi u ekstenzivnim područjima morskih monokulera i eukaliptusa te osigurava zamjena područja eukaliptusa drugim vrstama, posebno autohtonim vrstama, kako bi se postigla razina kojom se promiče otpornost na požare i vrednovanje prirodnog kapitala te stvorili potrebni uvjeti za razvoj operacija integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) kojima se definira programiranje intervencija, operativni model, financijska sredstva koja će se dodijeliti te sustav upravljanja i praćenja;

- integrirani program potpore za ruralna sela smještena na šumskim područjima kojim se podupire niz mjera za osiguravanje prenamjene i zauzimanja zemljišta te upravljanja gorivom oko ruralnih sela; and
- program *Emparcelar para* Ordenar kojim se povećava prosječna veličina seoske imovine i time pridonosi održivosti i gospodarskoj održivosti poljoprivrednih gospodarstava koja su ondje ugrađena ili će biti postavljena.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RE-C08-i02: Zemljišne knjige i sustav praćenja pokrova zemljišta

Cilj je te mjere portugalskoj državi pružiti bazu znanja ocestovnom prometu na tom području, posebno u pogledu vrste i granica ruralnih nekretnina, čime se omogućuje utvrđivanje vlasnika zemljišta. To je ključno za planiranje, upravljanje i podupiranje odluka o okupaciji i uporabi tog područja.

To se ulaganje sastoji od razvoja platforme BUPi i izrade referentnog mapiranja za sustav za praćenje pokrova kopna (SMOS), uključujući digitalni 3-D prikaz zemljišta s pomoću pokrivenosti LiDAR-om (LiDAR), vegetacijskih karata, karata biomase i obujma drvne sirovine, karata pokrova i uporabe zemljišta te pokrivenosti satelitskim slikama. Te se mjere međusobno nadopunjuju i omogućuju potpunu operacionalizaciju platforme BUPi, osiguravajući pritom interoperabilnost svih različitih postojećih informacijskih sustava povezanih s katastarskom geometrijom, zemljišnim knjigama i poreznim matricama kojima trenutačno upravljaju različita tijela, uključujući Područno i carinsko tijelo, Institut za registraciju i javne poslove i Glavnu upravu za teritorij. Građani, poduzeća i sva javna tijela pribavljaju jedinstveni identifikacijski broj (NIP) za svoje nekretnine, uključujući informacije o njihovim granicama i značajkama. Kako bi se osigurala uspješna provedba navedenih mjera, ulaganje uključuje i aktivnosti osposobljavanja ovlaštenog tehničkog osoblja općina, registrara i agenata poreznih tijela.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Ulaganje RE-C08-i03: Prekidi u upravljanju gorivom – primarna mreža

Cilj je ove mjere stvoriti horizontalne diskontinuitete u krajobrazu s pomoću primarne mreže prekida gospodarenja gorivom (RPFGC). Tom se mrežom izolira izbijanje požara, štite komunikacijski putovi, društvena infrastruktura i oprema, smanjuje prosječna površina uništena požarima segmentiranjem krajobraza, olakšavaju aktivnosti gašenja požara i osigurava sigurnost vatrogasaca stvaranjem putova bijega.

Ulaganje uključuje sljedeće mjere:

- mapiranje i procjena uporabe zemljišta uključenog u mrežu za strukturiranje gospodarenja primarnim gorivom;
- utvrđivanje vlasnika, procjena i izračun visine naknade i drugih elemenata koji dovode do prijavljivanja komunalnih usluga vlasnicima zemljišta, sklapanja ugovora i plaćanja povezanih naknada
- uključivanje georeferenciranog grafičkog prikaza ruralnog zemljišta uključenog u uspostavu služnog područja na platformi BUPi kako bi se omogućili naknadni posebni postupci registracije; and
- provedba primarne mreže za gospodarenje gorivom prekida se na nacionalnoj razini.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C08-i04: Sredstva za sprečavanje i suzbijanje požara u ruralnim područjima

Cilj je ove mjere ojačati državna tijela uključena u sprečavanje i suzbijanje požara u ruralnim područjima. Konkretnije, tom će se mjerom iskoristiti kapacitet, u smislu infrastrukture i opreme, portugalskih zračnih snaga i Instituta za očuvanje prirode i šuma (ICNF) kako bi se povećala njihova djelotvornost i učinkovitost u sprečavanju i suzbijanju požara u ruralnim područjima. Osim toga, ovom se mjerom poboljšava procjena rizika standardizacijom i ažuriranjem radarske mreže portugalskog instituta za more i radarske mreže Atmosfere (IPMA).

To ulaganje obuhvaća kupnju dvaju lakih i devet helikoptera srednjeg vatrogasca, izgradnju novih i obnovu postojećih zgrada (radni centar i hangari za održavanje), kupnju vozila, strojeva i opreme koji su potrebni za operativni odgovor za gašenje požara, kao što su osobna zaštitna oprema, vatrogasna vozila, buldožeri i traktori, te standardizaciju i nadogradnju meteorološke radarske mreže.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, kako bi se osigurala usklađenost s tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), vozila, strojevi i oprema koji se kupuju moraju imati nultu stopu emisija. Ako ne postoje alternative s nultim emisijama, vozila, strojevi i oprema koji se kupuju moraju predstavljati najbolje dostupne razine okolišne učinkovitosti u sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C08-i05: Program za više šuma

Ciljevi su mjere unapređenje sustava za sprečavanje požara i gašenje požara, prijelaz s modela borbe protiv požara na model prevencije te jačanje djelovanja organizacija šumarskih proizvođača i centara za stručnost u sektoru šumarstva uključivanjem stručnjaka i jačanjem tehničkih kvalifikacija svih relevantnih dionika u tim subjektima.

To ulaganje sastoji se od sljedećih mjera:

- proširenje programa „Sigurno selo” i „sigurne osobe” čiji je cilj promicanje mjera za podizanje svijesti radi sprečavanja rizičnog ponašanja stanovništva, mjera samozaštite i simulacija planova evakuacije, u suradnji s lokalnim vlastima;
- jačanje operativnog kapaciteta za odgovor Nacionalnog tijela za hitne slučajeve i civilnu zaštitu (ANEPC) i Nacionalne žandarmerije (GNR) u borbi protiv požara u ruralnim područjima, posebno kupnjom vozila i osobne zaštitne opreme, obnovom postojeće infrastrukture i stvaranjem novih regionalnih i podregionalnih struktura ANEPC-a;
- pružanje osposobljavanja i kvalifikacija operativnom osoblju uključenom u gašenje požara i tehničarima OPF-a; and
- jačanje organizacija vlasnika šuma i centara stručnosti u područjima koja su ključna za održivost šumskih resursa.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

H.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8.1	Re-C08-i01	T	Razvoj programa prostornog planiranja i upravljanja (PRGP) na područjima koja su definirana kao ranjiva.		Broj	0	20	TROMJESEČJE	2025	Odobrenje Vlade za programe prostornog planiranja i upravljanja (PRGP-ovi) za 20 homogenih osjetljivih područja ili područja pogođenih velikim požarima, uzimajući u obzir Povelju krajobraznih jedinica Portugala i teritorijalni model Nacionalnog programa politike prostornog planiranja.
8.2	Re-C08-i01	T	Objava operacija integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) u Diário da Republica		Broj	0	60	TROMJESEČJE	2025	Odobrenje i objava 60 operacija integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) u Diário da Republica, kojima se definira programiranje intervencija, operativni model, financijska sredstva koja treba dodijeliti te sustav upravljanja i praćenja.
8.3	Re-C08-i01	T	Sela s projektima gospodarenja gorivom		Broj	0	800	TROMJESEČJE	2025	Sklapanje ugovora kojima se utvrđuju posebni uvjeti za financiranje projekata gospodarenja gorivom između Fonda za zaštitu okoliša i korisnika (općine, međuopćinske zajednice, udruženja za lokalni razvoj) u najmanje 800 ruralnih sela smještenih na šumskim područjima (zajednica koja se glodaju).
8.20	Re-C08-i01	T	Provedba mjera konsolidacije zemljišta Program „Emparcelar para Ordenar”		Broj	0	2 000	TROMJESEČJE	2025	U okviru programa „Emparcelar para Ordenar” arondira se 2 000 ha ruralnog zemljišta na osjetljivim područjima
8.4	Re-C08-i02	M	Prijelaz na platformu BUPi 2.0	Početak proizvodnje platforme BUPi 2.0				TROMJESEČJE	2022	Osiguravanje platforme BUPi 2.0 koja se temelji na oblaku i kojom će se nadograditi i proširiti funkcije koje već postoje u pilot-projektu BUPi. BUPi 2.0 osigurava pokrivenost na nacionalnoj razini i interoperabilnost različitih sustava kojima trenutačno upravljaju različita tijela, uključujući porezna i carinska tijela. BUPi 2.0 omogućuje postupnu primjenu jedinstvenih identifikacijskih brojeva nekretnine.
8.5	Re-C08-i02	T	Osposobljavanje o BUPi-ju		Broj	0	10	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Broj tromjesečnih osposobljavanja u vezi s BUPi-jem za nacionalno kvalificirane tehničare koji provode postupke grafičkog prikaza (RGG), osoblje Instituta za upisnike i javne bilježnike (IRN), agente poreznih tijela, katastarske tehničare i tehničare iz Glavne uprave za Državno područje i službenici registra.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8.6	Re-C08-i02	M	Izrada referentnog mapiranja za sustav za praćenje pokrova kopna (SMOS)	Izrada referentnog mapiranja za sustav za praćenje pokrova kopna (SMOS)				TROMJESEČJE	2025	Izrada referentnog mapiranja za sustav za praćenje pokrova zemljišta (SMOS), uključujući i. objavu karata pokrova i uporabe zemljišta (COS) 2023. na temelju informacija koje su potvrdila nadležna tijela koja prikazuju zemljopisnu zastupljenost zemlje i pružaju informacije o uporabi i zanimanju zemljišta, kao i o vrstama usjeva i pošumljavanju, ii. digitalni prikaz 3-D zemljišta pokrivenošću LiDAR-om (LiDAR), iii. karte vegetacije, iv. karte biomase i obujma drvne sirovine i v. satelitsku pokrivenost.
8.7	Re-C08-i03	M	Objava ugovora o strukturi primarne mreže za upravljanje gorivom (RPFGC)	Objava ugovora o primarnoj mreži za strukturiranje sustava upravljanja gorivom (RPFGC) u BASE.gov				TROMJESEČJE	2022	Nadležno tijelo dodjeljuje ugovor za provedbu primarne mreže za upravljanje gorivom Breaks (RPFGC) kako bi se stvorili horizontalni prekidi u okruženju radi izoliranja izbijanja požara.
8.8	Re-C08-i03	T	Utvrđeno područje služnosti		ha	0	21 727	TROMJESEČJE	2025	Služno područje oblikovano u primarnoj mreži stanki za upravljanje gorivom (RPFGC) To zemljište mora biti uključeno u platformu BUPi kako bi se omogućio naknadni posebni postupak registracije.
8.9	Re-C08-i03	T	Provedba mreže za strukturiranje primarnog upravljanja gorivom (RPFGC)		Broj	0	37 500	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Uvedeno područje (u ha) primarne mreže prekida za gospodarenje gorivom (RPFGC) – stvaranje horizontalnih prekida (pojasa za upravljanje gorivom) u krajoliku kako bi se izoliralo izbijanje požara.
8.10	Re-C08-i04	T	Isporuka vozila, strojeva i opreme		Broj	0	179	TROMJESEČJE	2023	Isporuka vatrogasnih vozila, strojeva i opreme za gašenje požara nakon potvrde da ispunjavaju tehničke specifikacije i druge ugovorne zahtjeve, u skladu s natječajnim postupkom.
8.11	Re-C08-i04	T	Isporuka lakih i srednjih vatrogasaca		Broj	0	11	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Isporuka dvaju lakih vatrogasnih helikoptera (HEBL) i devet helikoptera srednjeg vatrogasca (HEBM) nakon potvrde da ispunjavaju tehničke specifikacije i druge ugovorne zahtjeve. Cilj također uključuje izgradnju i/ili obnovu zgrada i infrastrukture za upotrebu i održavanje helikoptera.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8.12	Re-C08-i04	T	Ugradnja dvostrukih polarizacijskih radara		Broj	0	2	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Ugradnja dvaju dvostrukih polarizacijskih radara s potrebnim računalnim i arhivskim sustavom, dva detektora groma i dvije meteorološke postaje. Instalacija dovršena nakon potvrde da odgovaraju tehničkim specifikacijama i drugim ugovornim zahtjevima.
8.13	Re-C08-i05	T	Jačanje entiteta Ministarstva unutarnjih poslova (MAI) vozilima i operativnom opremom		Broj	0	62	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Jačanje 62 subjekta MAI-ja (ANEPC, GNR i vatrogasne postrojbe) osiguravanjem osposobljavanja i kvalifikacija operativnog osoblja uključenog u gašenje požara, nova vozila i operativnu opremu u iznosu od najmanje 35 000 000 EUR.
8.14	Re-C08-i05	T	Stvaranje regionalnih i podregionalnih struktura Nacionalnog tijela za hitne slučajeve i civilnu zaštitu (ANEPC)		Broj	0	6	TROMJESEČJE	2022	Početak rada dvaju regionalnih i četiri podregionalna zapovjedništva za hitne slučajeve i civilnu zaštitu (kako je definirano u Uredbi sa zakonskom snagom br. 45/2019 od 1. travnja 2019.)
8.21	Re-C08-i05	M	Razvoj kampanje za podizanje svijesti kako bi se spriječilo rizično ponašanje	Razvoj kampanje za podizanje svijesti				TROMJESEČJE	2024	Razvoj kampanje za podizanje svijesti i informiranje u okviru programa „Sigurna sela” i „Sigurne osobe” kako bi se spriječilo rizično ponašanje stanovništva
8.15	Re-C08-i05	M	Objava početnog izvješća Instituta za očuvanje prirode i šume, I.P.	Objava izvješća o programskim ugovorima između Instituta za očuvanje prirode i šuma, I.P.-a i organizacija vlasnika šuma (OPF) i centara za stručnost				TROMJESEČJE	2022	U izvješću se navode pojedinosti o programskim ugovorima između Instituta za očuvanje prirode i šuma, I.P.-a i organizacija vlasnika šuma (OPF) i centara za stručnost, uključujući informacije o ciljevima koje svake godine treba ostvariti. Nakon početnog izvješća, provedba i napredak programskih ugovora objavljuju se svakih šest mjeseci.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8.16	Re-C08-i05	T	Provedba nacionalnog programa osposobljavanja		Broj	0	150	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	150 tehničara iz organizacija šumarskih proizvođača (OPF-ovi) pohađa osposobljavanje s trajanjem tečajeva osposobljavanja od najmanje 684 sata. Osposobljavanje je usmjereno na sljedeće teme: upravljanje organizacijama, sprečavanje požara u ruralnim područjima, kontrolirano gašenje požara, zdravlje bilja, certificiranje održivog gospodarenja šumama, multifunkcionalnost šumskih područja, nedrvni šumski proizvodi, naknade za usluge ekosustava, bioraznolikost, šumska infrastruktura, šumarski projekti, inventar šuma ili zemljišne knjige.
8.17	Re-C08-r19	M	Pravni okvir o obveznom posjedovanju ruralnog zemljišta u šumskim područjima	Stupanje na snagu pravnog okvira o obveznom posjedovanju ruralnog zemljišta u šumskim područjima.				TROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu pravnog okvira za provedbu obveznog posjeda ruralnog zemljišta u šumskim područjima. Obvezni zakup primjenjuje se isključivo ako zemljoposjednici ne izraze svoju predanost provedbi mjera definiranih u operaciji integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) utvrđenoj za područje integriranog upravljanja krajobrazom (AIGP) ako žele da se njihova nekretnina nalazi. Zakonom br. 68/2020 od 5. studenoga Vlada se ovlašćuje za izmjenu Zakona br. 31/2014 od 30. svibnja (utvrđuje se opće osnove za javni poredak u području zemljišta, urbanističkog i prostornog planiranja kako bi se odobrio pravni sustav obveznog posjeda
8.18	Re-C08-r20	M	Sustav za praćenje pokrova kopna (SMOS)	Početak rada sustava za praćenje pokrova kopna (SMOS)				ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Početak rada sustava za praćenje pokrova kopna (SMOS), koji obuhvaća pokrivenost LiDAR-om, digitalni model terena, model usjeva i vegetacije, karte pokrova zemljišta i satelitskog snimanja.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8.19	Re-C08-r21	M	Zakon o uspostavi integriranog sustava upravljanja požarima u ruralnim područjima (SGIFR)	Stupanje na snagu zakona o uspostavi integriranog sustava upravljanja požarima u ruralnim područjima (SIGIFR) i utvrđivanju njegovih operativnih pravila.				TROMJESEČJE	2021	Integrirani sustav upravljanja požarima u ruralnim područjima (SGIFR) pruža, na nacionalnoj razini, makropolitike i strateške smjernice koje doprinose smanjenju rizika od požara u ruralnim područjima i promjeni ponašanja vlasnika, korisnika te izravnih i neizravnih korisnika ruralnog područja. U sustavu se definiraju modeli koordinacije među ministarstvima, razgraničujući nadležnosti i opseg djelovanja svakog subjekta u okviru SIGIFR-a. U njemu se definira sadržaj različitih alata za integrirano planiranje upravljanja požarima u ruralnim područjima na nacionalnoj, regionalnoj, podregionalnoj i općinskoj razini. Uspostavljen je sustav informiranja o požaru u ruralnim područjima kako bi se objedinile i širile sve relevantne tehničke informacije iz SIGIFR-a te postoji jasna obveza definiranja modela koji se temelji na sprečavanju rizika i smanjenju rizika, bilo aktivnostima podizanja svijesti ili uspostavom regionalnih obrambenih mreža, u kojima upravljanje gorivom ima vodeću ulogu u sustavu sankcioniranja. Naposljetku, u njemu se utvrđuje model upravljanja, praćenja i evaluacije kojim se doprinosi stalnom poboljšanju javnih politika i programa.

I. SASTAVNICA 9.: Upravljanje vodama

Komponenta se bavi sljedećim izazovima: suočavanje s velikim pritiskom na sustave za skladištenje koji osiguravaju opskrbu vodom i poboljšanje učinkovitosti vode kako bi se suzbila ograničenja koja proizlaze iz očekivanog godišnjeg smanjenja padalina, veće učestalosti suša, sezonalnosti i istjecanja vode

Ciljevi su komponente ublažiti nestašicu vode i osigurati otpornost regija s najvećim problemom suše kojima je prijeko potrebna učinkovita intervencija kako bi se osigurala opskrba vodom u Algarveu, Alenteju i Madeiri.

Povećana otpornost na vodu od ključne je važnosti za razvoj tih triju regija, što predstavlja i obvezni uvjet za turizam i ekosustave (posebno u Algarveu i Madeiri), poljoprivredu (Alentejo i Madeira), rekonfiguraciju gospodarske aktivnosti (Alentejo) te za suočavanje s najvećim pritiskom navodnjavanja i ljudske potrošnje (Madeira).

Komponenta pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o ulaganjima u klimatsku tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020).

I.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RE-C09-i01: Regionalni plan za učinkovitost vode Algarve

Cilj je tih ulaganja odgovoriti na nestašicu vode u Algarveu, koja se i dalje pogoršava s obzirom na klimatske promjene. Potreban je odgovor za nastavak i razvoj gospodarske aktivnosti te za diversifikaciju gospodarstva Algarve.

Ulaganje se sastoji od mjera za smanjenje gubitaka vode u gradskom i poljoprivrednom sektoru u Algarveu učinkovitijim tehnologijama navodnjavanja te promicanja ponovne uporabe pročišćenih otpadnih voda. Na razini opskrbe, mjerama će se razmotriti iskorištavanje postojećih kapaciteta i poboljšanje otpornosti postojećih spremnika povećanjem priljeva u spremnik Odeleita zahvaćanjem na rijeku Guadiana, jačanjem strateških rezervi i postavljanjem desalinatora. Ti novi izvori vode posebno služe kao nadopuna postojećoj uporabi kako bi se suočili s predvidljivim učincima klimatskih promjena. Također se sastoji od mjera za pojačano praćenje, izdavanje dozvola i provedbu.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake za ublažavanje utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) te ključne etape i ciljne vrijednosti koje Portugal treba ostvariti. Konkretno, svi projekti koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš podliježu procjeni utjecaja na okoliš (EIA), koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kao i relevantnim procjenama u kontekstu Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ili, ukratko, Okvirnom direktivom EU-a o vodama, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama za načelo nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Sve mjere utvrđene u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ koje su potrebne kako bi se osigurala usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete uključuju se u projekt i strogo se poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Ako se voda zahvaća, relevantno tijelo izdaje relevantnu dozvolu u kojoj se navode uvjeti kako bi se izbjeglo pogoršanje i osiguralo da zahvaćena vodna tijela ostanu u dobrom ekološkom stanju, u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C09-i02: Hidraulično višenamjensko poduzeće Crato, faza planiranja

Ciljevi su ove mjere osigurati opskrbu pitkom vodom, spriječiti dezertifikaciju regije, diversificirati poljoprivredu i doprinijeti rekonfiguraciji proizvodnje energije na tom području. Mjera se sastoji od sljedećih koraka: izgradnja brane u dolini Crato kako bi se osigurala opskrba vodom za ljudsku potrošnju i rekonfiguracija poljoprivrede, uz istodobno pružanje povlaštene lokacije za postavljanje plutajućih fotonaponskih ploča (koje se ugrađuju u vodeno zrcalo sredstvima izvan Mehanizma za oporavak i otpornost) i autonomna proizvodnja električne energije iz predviđenog mini-hidroelektrana.

Na primjer, kad je riječ o instaliranom kapacitetu od 75 MW, fotonaponska elektrana zadovoljila bi više od 60 % trenutačnih energetskih potreba na tom području

redundancija opskrbe i smanjenje emisija ugljikova dioksida za više od 80000 tona godišnje.U skladu s područjem jezera koje će se stvoriti – 7,24 km 2 – [a] najveća površina koja bi se mogla upotrijebiti za postavljanje fotonaponskih ploča iznosi 20 % tog udjela).

Također doprinosi diversifikaciji poljoprivredne djelatnosti i privlačenju stanovnika u to demografski zapostavljeno područje zemlje, uz istodobno održavanje učinkovitog sustava upravljanja vodama.

Projekt se nalazi u slijevu rijeke Tagus u zoni blizu granice sliva rijeke Guadiana. Ulaganje uključuje sljedeće korake:

- Brana: Uspostaviti spremnik za potpuno skladištenje na nadmorskoj visini 248 m (visina 48 m) s poplavljenim područjem od 7,24 km^2, skladišnim kapacitetom 116,1 hm^3 i prosječnom godišnjom godišnjom obujmom 57,83 hm^3godišnje, što omogućuje 50,3 hm^3 godišnje za javnu opskrbu vodom (javna opskrba pitkom vodom (3,3 hm3/godina) i navodnjavanje (47 hm3/godina)), što je ključno za osiguravanje redundancije u opskrbi, tj. dovoljno vode za stanovništvo (oko 55000 osoba) Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel.

- Mini-hidro: Za potrošnju energije tokova koji se ispuštaju do navodnjavanja u dolini nizvodno, zahvaljujući padu koji proizlazi iz visine brane. Instalirani kapacitet postrojenja iznosi 1,0 MW.

- Sustav za jačanje opskrbe brane Póvoa e Meadas iz Pisão dam: povezanost od rezervoara koji će se uspostaviti do postrojenja za pročišćavanje vode u Póvoi e Meadasu kako bi se osigurale potrebe gradske potrošnje općina Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel.

- Infrastruktura za navodnjavanje za potporu postojećim poljoprivrednim površinama: to uključuje dizalice za navodnjavanje, vodove, spremnike za uravnoteženje i distribucijske mreže, mreže za navodnjavanje i poboljšanje pristupa poljoprivredi te se očekuje da će stvoriti 5 078 ha novih blokova za navodnjavanje (Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira i Sousel). Opseg navodnjavanja dijeli se na serije s površinom do 100 ha.

- Solarna fotonaponska elektrana(solarne ploče, invertori, plutajući uređaji, niskonaponski i srednji vodovi): ugradnja fotonaponskih ploča u vodeno zrcalo spremnika. Financiranje se provodi izvan plana za oporavak i otpornost.

Ta mjera ne smije nanijeti bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake za ublažavanje utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete

(2021/C58/01) te ključne etape i ciljne vrijednosti koje Portugal treba ostvariti. Mora se dokazati potpuna i materijalna usklađenost s primjenjivim pravnim odredbama. Pri objavi nacrta procjene utjecaja na okoliš radi javnog savjetovanja on obuhvaća 1) predviđene tokove vode u zahvaćenom vodenom tijelu u osnovnom scenariju (bez ulaganja) i nakon ulaganja, uzimajući u potpunosti u obzir negativne učinke klimatskih promjena na temelju najboljih dostupnih znanstvenih predviđanja, uključujući uvjerljiv najgori mogući scenarij; i 2. obrazloženje svrhe ulaganja u usporedbi s alternativama s potencijalno manjim utjecajem na okoliš, kako u pogledu njihovih ciljeva (opseg navodnjavanog zemljišta u odnosu na održivu ruralnu obnovu) tako i u pogledu njihovih sredstava (smanjenje potražnje za vodom i prirodnih rješenja). Konkretno, svi projekti koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš podliježu procjeni utjecaja na okoliš (EIA), koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantnim procjenama u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

Sve mjere utvrđene u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ koje su potrebne kako bi se osigurala usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete uključuju se u projekt i strogo se poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Procjena utjecaja na okoliš temelji se na najnovijim, sveobuhvatnim i točnim podacima, uključujući podatke o praćenju bioloških elemenata kvalitete koji su posebno osjetljivi na hidromorfološke promjene, te na očekivanom stanju vodnog tijela kao rezultat novih aktivnosti, u usporedbi s trenutačnim. Ona posebno procjenjuje kumulirane utjecaje tog novog projekta s drugom postojećom ili planiranom infrastrukturom u riječnom slivu.

Da bi bila u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, na temelju procjene svih potencijalnih utjecaja na stanje vodnih tijela u istom riječnom slivu i na zaštićena staništa i vrste koji izravno ovise o vodi, posebno uzimajući u obzir trenutačne pritiske povezane sa zahvaćanjem vode, dokazuje se da mjera:

i. ne utječe znatno ili nepovratno na pogođena vodna tijela niti sprečava određeno vodno tijelo na koje se odnosi ni druga vodna tijela u istom riječnom slivu da do četvrtog tromjesečja 2025. postignu dobro stanje ili potencijal; and

II) ne uzrokuje znatan negativan utjecaj na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi.

Relevantno tijelo izdaje dozvolu za projekt u kojoj se navode sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere provedene kako bi se ublažili utjecaji i osiguralo postizanje dobrog ekološkog stanja i potencijala u zahvaćenim vodnim tijelima do četvrtog tromjesečja 2025. te osiguralo praćenje učinkovitosti tih mjera, u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2022.

Ulaganje RE-C09-i03-RAM: Plan za učinkovitost potrošnje vode i jačanje sustava opskrbe i navodnjavanja Madeire

Ciljevi su mjere povećati otpornost vodnih resursa na otocima Madeiri i Porto Santo.

Ulaganje se sastoji od osiguravanja dostupnosti opskrbe vodnim resursima optimizacijom uporabe postojećih resursa, zahvaćanjem viška vode bez utjecaja na ekosustave, uspostavom i širenjem strateških rezervi te međusobnim povezivanjem različitih izvora vode.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake za ublažavanje utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) te ključne etape i ciljne vrijednosti koje Portugal treba ostvariti. Konkretno, svi projekti koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš moraju nužno podlijegati procjeni utjecaja na

okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantnim procjenama u kontekstu Direktive 2000/60/EZ i Direktive 92/43/EEZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

I.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.1	Re-C09-i01	T	Dodatne točke za praćenje instaliranih resursa podzemnih voda (SM3)		Broj	32	82	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Postavljanje točaka za praćenje i nadzor resursa podzemnih voda (uključujući piezometre i telemetrijska mjerila). Uz postojeća 32 pezometara mora biti ugrađeno još 50 pezometara.
9.2	Re-C09-i01	T	Završetak mrežnih intervencija za smanjenje gubitka vode (SM1)		Kilometara	0	125	TROMJESEČJE	2026	Dovršetak mrežnih intervencija radi optimizacije pritiska i rehabilitacije mreže sljedećim mjerama: 1) optimizacija pritiska i mjerenje protoka, 2) obnova mreže u urbanim/povijesnim područjima 3) obnova mreže u ruralnim ili srednjim ruralnim područjima.
9.3	Re-C09-i01	T	Modernizacija zemljišta za kolektivnu hidropoljoprivrednu uporabu i pojedinačno navodnjavanje (SM2)		Ha	0	10 300	TROMJESEČJE	2026	Područje na koje se odnosi uvođenje učinkovitijih distribucijskih sustava zamjenom kanala kanalima, poboljšanim mrežnim tlakom, uvođenjem sustava daljinskog istraživanja i kontrole potrošnje te uvođenjem sustava za otkrivanje istjecanja za zajedničke hidropoljoprivredne objekte i za ugradnju učinkovitijih sustava navodnjavanja koji se mogu nadzirati u pojedinačnom navodnjavanju
9.4	Re-C09-i01	T	Broj postrojenja za pročišćavanje kako bi se osigurala proizvodnja i poboljšanje pročišćenih otpadnih voda (SM4)		Broj	0	4	TROMJESEČJE	2026	Broj postrojenja za pročišćavanje otvorenih kako bi se osigurala proizvodnja pročišćenih otpadnih voda spremnih za ponovnu uporabu
9.5	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere zahvaćanja u Guadiani, koji u potpunosti uključuje	Donošenje ažuriranog dizajna (ako je potrebno)				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Donošenje ažuriranog nacrta mjere (ako je potrebno) koji u potpunosti uključuje potrebne rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš, koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU i Direktivom 92/43/EEZ, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš (SM5)							se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Sve mjere utvrđene u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ koje su potrebne kako bi se osigurala usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete uključuju se u projekt i strogo se poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona. Ako se voda zahvaća, relevantno tijelo izdaje relevantnu dozvolu u kojoj se navode uvjeti kako bi se izbjeglo pogoršanje i osiguralo da zahvaćena vodna tijela ostanu u dobrom ekološkom stanju, u skladu sa zahtjevima 2000/60/EZ-a.
9.6	Re-C09-i01	M	Početak rada zahvaćanja u Guadiani uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih procjenom utjecaja na okoliš (SM5)	Početak rada zahvaćanja vode				TROMJESEČJE	2026	Početak rada zahvaćanja u Guadiani, uz potpuno poštovanje ishoda procjene utjecaja na okoliš koja je dovršena u skladu s Direktivom 2011/92/EU i Direktivom 92/43/EEZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01)

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.7	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere desalinizacije koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš (SM6)	Donošenje ažuriranog dizajna (ako je potrebno)				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Donošenje ažuriranog nacrta mjere desalinizacije (ako je potrebno), koji u potpunosti uključuje potrebne rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš, koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Sve mjere utvrđene u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ koje su potrebne kako bi se osigurala usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete uključuju se u projekt i strogo se poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.
9.8	Re-C09-i01	M	Početak primjene mjere desalinizacije, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih procjenom utjecaja na okoliš (SM6)	Početak rada desalinatora				TROMJESEČJE	2026	Početak rada desalinatora, uz potpuno poštovanje ishoda procjene utjecaja na okoliš koja je dovršena u skladu s Direktivom 2011/92/EU, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01)
9.9	Re-C09-i02	M	Objava planske dokumentacije mjere uz potpuno uključivanje svih rezultata i uvjeta iz procjene utjecaja na okoliš	Objava planske dokumentacije mjere uz potpuno uključivanje svih rezultata i uvjeta iz procjene utjecaja na okoliš				TROMJESEČJE	2022	Ovisno o pozitivnoj procjeni utjecaja na okoliš koja je u potpunosti i sadržajno u skladu s pravnim kriterijima, objavljivanje planske dokumentacije mjere uz potpuno uključivanje svih rezultata i uvjeta iz procjene utjecaja na okoliš ako je to potrebno za postizanje usklađenosti s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01). Procjena utjecaja na okoliš objavljuje se i dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja. Sve mjere utvrđene u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ koje su potrebne kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) uključuju se u projekt i poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.12	Re-C09-i03-RAM	T	Dodatni km obnovljenih ili obnovljenih vodova		kilometara	0	53	TROMJESEČJE	2025	Dužina, u km, izgrađenih, obnovljenih ili obnovljenih vodovodnih cijevi
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Dodatna količina vode dostupna u južnom dijelu otoka Madeire za javnu opskrbu i navodnjavanje		hm3	NAPOMENA:	4	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Dodatna količina vode stavljena na raspolaganje za javnu opskrbu i navodnjavanje; to se postiže jačanjem, obnovom, obnavljanjem i izgradnjom novih cjevovoda, kanala, ribnjaka i spremnika.

I.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C09-i04: Hidraulično višenamjensko poduzeće Crato, faza izgradnje

To se ulaganje odnosi na projekt opisan u okviru ulaganja RE-C09-i02, hidraulično višenamjensko poduzeće Crato, faza planiranja. To ulaganje obuhvaća donošenje ažuriranog dizajna brane (DCAPE) i početak rada brane.

Svi ostali elementi, uključujući obveze nenanošenja bitne štete, jednaki su onima navedenima u fazi planiranja ulaganja RE-C09-i02 Hydrauličko višenamjensko poduzeće Crato.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

I.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu zajma

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.10	Re-C09-i04	M	Podložno pozitivnoj procjeni utjecaja na okoliš koja je u potpunosti i sadržajno u skladu s pravnim kriterijima, donošenje ažuriranog dizajna brane, proizvodnje i navodnjavanja hidro-sunčeve energije, uz potpuno uključivanje svih rezultata i uvjeta iz procjene utjecaja na okoliš.	Donošenje ažuriranog dizajna				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Podložno procjeni utjecaja na okoliš u kojoj se zaključuje da se ne nanosi bitna šteta, donošenje ažuriranog dizajna proizvodnje i navodnjavanja brane, hidro-sunčeve energije, u kojem se u potpunosti uključuju svi rezultati i uvjeti iz sveobuhvatne i kumulativne procjene utjecaja na okoliš ako je to potrebno za postizanje usklađenosti s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01). Procjena utjecaja na okoliš dovršena je u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja. Sve mjere utvrđene u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ koje su potrebne kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) uključuju se u projekt i poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.11	Re-C09-i04	M	Početak rada brane, hidro-sunčeve proizvodnje i navodnjavanja, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš, te postizanje dobrog stanja relevantnih vodnih tijela	Početak rada Dame				TROMJESEČJE	2026	Puštanje u rad jedinica za proizvodnju brane, hidroenergije i solarne energije i sustava navodnjavanja, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih sveobuhvatnom i kumulativnom procjenom utjecaja na okoliš koja je dovršena u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantnim procjenama u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja. Osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Mjerom se osigurava ispunjavanje potreba za vodom u gradovima populacija Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel. Povećanje kapaciteta za proizvodnju čiste energije u skladu s kapacitetom solarne jedinice koja se ugrađuje plus 1,0 MW godišnje iz mini-hidro-hidro; postavljanje infrastrukture blokova za navodnjavanje koja omogućuje osiguravanje nove navodnjavane površine od 5 078 ha pogodne za ekološke i raznolike usjeve. Postignuto je i certificirano dobro ekološko stanje/potencijal relevantnih vodnih tijela u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ.

J. SASTAVNICA 10: More

Komponenta se bavi izazovom otvaranja puta konkurentnijem, povezanijem, uključivijem i održivijem morskom gospodarstvu, a to je područje u kojem Portugal ima velik potencijal. Komponenta pomaže u iskorištavanju mogućnosti koje proizlaze iz klimatske i digitalne tranzicije u morskom gospodarstvu. Cilj je ove komponente poduprijeti postizanje nacionalnih ciljeva povezanih s proizvodnim potencijalom morskog gospodarstva. Komponentom se posebno nastoji osigurati održivost i konkurentnost poslovnog sustava povezanog s morem. Osim toga, cilj je komponente barem djelomično rješavanje problema siromaštva u obalnim zajednicama, uz istodobno osiguravanje konkurentnog i povezanog područja u kontekstu prilagodbe klimatskim i digitalnim tranzicijama, među ostalim s naglaskom na vještinama relevantnima za morske sektore. Komponenta također doprinosi očuvanju vrijednosti usluga ekosustava oceana.

Komponentom se podupire odgovor na preporuke po državama članicama o usmjeravanju ekonomske politike koja se odnosi na ulaganja u luke i inovacije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2019.) te na usmjeravanje ulaganja na zelenu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020). Osim toga, komponenta pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o poboljšanju razine vještina stanovništva (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

J.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r23: Reforma infrastrukturnog ekosustava plavog gospodarstva.

Cilj je te reforme revidirati zakonodavstvo o mreži lučkih tehnoloških klastera (koje je 2017. odobrilo Vijeće ministara), kojim Portugal nastoji ojačati gospodarske aktivnosti povezane s morem stvaranjem poslovnih prilika, novih radnih mjesta, podupiranjem izvoza, podupiranjem rasta pomorskog prometa i promicanjem održivog iskorištavanja potencijala mora. Reformom se mreža lučkih tehnoloških klastera proširuje na dodatna područja s pristupom moru i postavljaju novi ciljevi kao što su jačanje financijskog kapaciteta gospodarstva mora s pomoću revidiranog Plavog fonda, potpora iskorištavanju oceana za poboljšanje otpornosti radi ublažavanja klimatskih promjena, promicanje razvoja vještina povezanih s morskim gospodarstvom i dvostruke tranzicije te jačanje javne potpore inovacijama za održivi razvoj morskog gospodarstva.

Reformom se uspostavlja model upravljanja novim Plavim centrom, koji bi trebao biti pokretač prijenosa tehnologije između različitih aktera u vrijednosnom lancu novog, otpornijeg i održivijeg morskog gospodarstva čiji bi učinak trebao biti trajan i značajan za promjenu paradigme prema pametnom, održivom i uključivom gospodarskom razvoju predmetnih sektora.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Ulaganje TC-C10-i01: Blue Hub, Mreža infrastrukture za plavo gospodarstvo

Cilj je ovog ulaganja stvoriti nacionalnu mrežu infrastruktura za plavo gospodarstvo u cijeloj zemlji i ojačati inovacijski ekosustav plavoga gospodarstva.

Ulaganje se sastoji od izgradnje ili obnove nove ili postojeće infrastrukture te ulaganja u opremu povezanu s morskim gospodarstvom. Ulaganje uključuje stvaranje novih plavih klastera diljem zemlje i nadogradnju ili obnovu postojećih plavih klastera, kao i ulaganje u osposobljavanje i vještine s pomoću novog koncepta plave škole. Ulaganje se sastoji od izgradnje novih zgrada ili obnove i nadogradnje zgrada i opreme povezane s morskim gospodarstvom. Ulaganje omogućuje

prijenos rezultata istraživanja u proizvodne specijalizacije u gospodarstvo različitih klastera u Portugalu (uključujući Lisabon, Oeiras, Peniche, Aveiro, Porto, Algarve). Uključuje i ulaganja u jedan plavi centar koji objedinjuje znanje stečeno u okviru različitih klastera i podupire umrežavanje među njima. Plavi centar odražava najsuvremeniju metodologiju gospodarskog razvoja u skladu s portugalskom strategijom pametne specijalizacije, koja je snažno usmjerena na gospodarstvo oceana. Uključuje i projekt Blue Hub School, koji prvenstveno uključuje ulaganja u infrastrukturu i opremu, koji uključuje znatnu dimenziju razvoja vještina, posebno osmišljavanjem tečajeva kurikuluma u suradnji s Nacionalnom agencijom za kvalifikacije i strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ANQEP) te s naglaskom na digitalnim platformama i osposobljavanju.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Investicijski TC-C10-i02: Zelena i digitalna tranzicija i sigurnost u ribarstvu

Cilj je tog ulaganja poduprijeti financiranje projekata usmjerenih na inovacije, modernizaciju procesa, smanjenje ugljičnog otiska i kružno gospodarstvo ribarske industrije i organizacija. Ulaganje se provodi putem bliskih veza između poduzeća, udruženja koja predstavljaju sektor, organizacija proizvođača, znanstvenih tijela i tijela središnje državne uprave kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećala društvena korist od ulaganja. Ulaganje se sastoji od poziva na podnošenje ponuda za 70 projekata koji se odnose na inovacije, modernizaciju procesa, kružno gospodarstvo i smanjenje ekološkog otiska poduzeća u ribarskoj industriji.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Investicijski TC-C10-i04-RAA: Razvoj „Cluster do Mar dos Açores”.

Cilj je tog ulaganja unaprijediti fiksnu i mobilnu infrastrukturu istraživanja u području znanosti o moru u Autonomnoj regiji Azorima. Jedna mjera sastoji se od zamjene plovila „Archipelago”, koje završava svoj radni vijek, modernim plovilom s visokim tehnološkim standardima u pogledu sposobnosti i opreme te visokih energetskih svojstava kako bi se zadovoljile trenutačne potrebe u istraživanju i praćenju mora ili promicanju održivog korištenja oceana. Druga mjera sastoji se od nabave dvaju modula koji će se ugraditi u povezano istraživačko plovilo, odnosno modula opreme za kočenje i modula za daljinsko upravljanje vodom (ROV). Posljednja mjera sastoji se od stvaranja eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem, koji će se dijeliti s institucijama Znanstvenog i tehnološkog sustava Azora (SCTA) i poduzećima, što će dovesti do istraživanja i razvoja u tradicionalnim područjima i područjima u nastajanju, kao što su ribarstvo i od njih dobiveni proizvodi, morska biotehnologija, biomaterijali ili pomorske tehnologije i alati, uključujući „plavi inkubator”, akvakulturni centar na Azorima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Investicijski TC-C10-i05 – RA: Energetska tranzicija, digitalizacija i smanjenje utjecaja na okoliš u sektoru ribarstva i akvakulture

Cilj je ovog ulaganja poduprijeti projekte usmjerene na: energetska tranzicija, digitalizacija i smanjenje utjecaja na okoliš u sektoru ribarstva i akvakulture u autonomnoj regiji Azorima.

Ulaganje se sastoji od 15 projekata koji se odnose na modernizaciju i obnovu ribarske flote, inovacije u ribarstvu i akvakulturi radi poboljšanja energetske učinkovitosti, modernizaciju procesa, smanjenje proizvodnje otpada na moru i promicanje kružnog gospodarstva u svim sektorima ribarstva i akvakulture te diversifikaciju ribolovnih aktivnosti.

Za odabir projekata, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za buduće

pozive na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca39; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti40; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama41 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu42. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje TC-C10-i06-RAM: Oceanske tehnologije

Cilj je ovog ulaganja zadovoljiti infrastrukturne potrebe istraživanja u području znanosti o moru u Autonomnoj regiji Madeiri te promicati veze između istraživanja mora i gospodarskog sektora.

Ulaganje se sastoji od izgradnje energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila čiji je cilj istraživanje i osposobljavanje u plitkim vodama oko otoka Madeire i na otvorenom moru. Uključuje i kupnju triju autonomnih bespilotnih vozila kako bi se omogućilo povećanje broja dana na moru u sjevernom Atlantiku za istraživanje mora, kao i prikupljanje visokokvalitetnih akustičkih podataka u usporedbi s drugim tradicionalnim metodama pretraživanja.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake za ublažavanje utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01). Konkretno, istraživačko plovilo i autonomna bespilotna vozila upotrebljavaju najbolju dostupnu tehnologiju s najmanjim utjecajem na okoliš u sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

---

39 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

40 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

41 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

42 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

J.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
10.1	TC-C10-r23	M	Stupanje na snagu revizije akata Ministarstva mora povezanih s jačanjem financijskog kapaciteta za morsko gospodarstvo i inovacije putem Plavog fonda	Stupanje na snagu revidiranih akata Ministarstva mora povezanih s jačanjem financijskog kapaciteta za morsko gospodarstvo i inovacije putem Plavog fonda				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Revidiraju se sljedeći akti: Uredba sa zakonskom snagom br. 16/2016 od 9. ožujka; Rješenje br. 343/2016 od 30. prosinca; Rezolucija Vijeća ministara br. 175/2017. Revizija tih akata sastoji se od ažuriranja strateške mreže lučkih tehnoloških klastera kojom se njezino područje primjene proširuje na dekarbonizaciju pomorskog gospodarstva; revizija i prilagodba ekološkog i operativnog načina plavog fonda kako bi ga se prilagodilo upravljanju ulaganjima u komponentu; stvaranje modela upravljanja tim centrom.
10.2	TC-C10-i01	T	Dovršetak modernizacije škola Plavog centra i jačanje opskrbe i opreme		%	0	100	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak radova na modernizaciji, jačanje ponude osposobljavanja i preuređenje opremom škole Blue Hub. Završetak gore navedenoga slijedi nakon potvrde usklađenosti s tehničkim specifikacijama i ugovornim obvezama. On obuhvaća: — ulaganje u infrastrukturu i sustave Escole *Superior Náutica Infante D. Henrique* (ENIDH), uključujući modernizaciju 16 laboratorija i nabavu simulatora (za pozicioniranje plovila, usluge pomorskog prometa te logistiku i lučke operacije) — Modernizacija For-MAR-a: nadogradnja šest centara za osposobljavanje, pomoćna oprema za strukovno osposobljavanje, modernizacija informatičkih i komunikacijskih sustava, digitalizacija procesa osposobljavanja i osmišljavanje e-učenja. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
10.3	TC-C10-i01	T	Završetak postavljanja i/ili nadogradnje središta Plavih centara		Broj	0	7	ČETVRTO TROMJE	2025	Završetak radova (izgradnja, obnova i oprema) za sedam plavih čvorišta. Nova ili nadograđena plava čvorišta uključuju: 1. Centar poduzeća i zajednički oceanski laboratorij u Lisabonu: obnova zgrade za oceanski laboratorij, među ostalim laboratorijskim

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								SEČJE		infrastrukturnim prostorima, jedinicama biofinerija, prostorom za nacionalnu biobanku morskih resursa i uredskim prostorom za tehnička poduzeća. 2. Centar IPMA/Sea Oeiras za poboljšanje sposobnosti praćenja oceana: uključujući izgradnju hangara za oceansku inženjersku jedinicu, uključujući most za valjanje, prostore za radionicu, arhivsku zgradu s rotirajućim policama za uzorke koje je potrebno očuvati u tekućem mediju, opremu za istraživanje ribarstva. Uključuje i radarsku opremu za praćenje u stvarnom vremenu. 3. Pametni oceanski centar za Peniche: uključujući izgradnju infrastrukture, znanstveni i tehnološki park smješten na području ribarske luke Peniche, izgradnju i provedbu sustava prikupljanja i pročišćavanja slane vode, otvoren prostor za širenje znanja o moru. 4. Čvorište Aveiro: uključujući obnovu starog sustava za kapiranje, obradu i distribuciju morske vode, nacionalni laboratorij za razvoj i ispitivanje proizvoda ribarstva i akvakulture, laboratorij za proizvodnju 5.0 za alge i rok valjanosti. 5. Centar Ocean.Plus u Portu, Leixões I: uključujući skup zajedničke infrastrukture za znanstvenu zajednicu za potporu istraživačima u svim fazama razvoja znanosti i tehnologije, od projektiranja do razvoja prototipa, uvođenja terenskih ispitivanja, vrednovanja tehnologije i prijenosa znanja, uključujući logističke i oceanske platforme s lakim pristupom znanstvenoj i inovativnoj zajednici. 6. Porto Hub/Leixões II: Centar za zapovijedanje i nadzor bespilotnih vozila za potporu moru: uključujući vozila bez posade s više domena (podpovršinski, površinski i dugoročni zračni) opremljena senzorima za mjerenje bitnih oceanskih varijabli (EoVs), zapovjedni i upravljački centar te računalne i komunikacijske sustave. 7. Centar Algarve: uključivati uspostavu nove infrastrukture i opreme, laboratorija i ureda, prostora za nova poduzeća (kapacitet od oko 15 poduzeća i 90 radnih mjesta) s naglaskom na plavoj biotehnologiji, akvakulturi, hrani i hrani za životinje i morskim bioresursima, razvoju proizvoda vrednovanju i stvaranju znanja. Poslovni model i stručni privremeni tim za poslovno upravljanje plavim čvorištem ponovno se uspostavljaju i zapošljavaju (uključujući i školu Blue Hub). Ova inicijativa dio je provedbe nacionalne strategije za oceane za razdoblje 2021. – 2030., i to u okviru strateških ciljeva 1., 2., 3., 6., 7. i 9.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Završetak gore navedenoga slijedi nakon potvrde usklađenosti s tehničkim specifikacijama i ugovornim obvezama. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
10.4	TC-C10-i02	T	Odobrenje završnih izvješća za 70 projekata kojima se podupiru inovacije, energetska tranzicija i smanjenje utjecaja na okoliš za subjekte u sektoru ribarstva		Broj	0	70	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	DGRM-IFAP (Glavna uprava za prirodne resurse, sigurnost i pomorske usluge) odobrava završna izvješća o provedbi 70 projekata za potporu inovacijama, energetskoj tranziciji i smanjenju utjecaja na okoliš za subjekte u sektoru ribarstva. DGRM-IFAP mjeri kvantitativni napredak u odnosu na posebne ciljeve dogovorene pri dodjeli osnovnih sredstava nakon dvaju poziva na podnošenje ponuda koje je organizirao DGRM-IFAP i koji su trebali biti pokrenuti 2021. i 2022.
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Početak ugovora o javnim radovima za tehnički centar MARTEC	Početak građevinskih radova tehničkog centra MARTEC				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Početak građevinskih radova na infrastrukturi za Technopolo MARTEC (uključujući kupnju zemljišta i rušenje postojeće infrastrukture) na otoku Faial, koji će biti dovršen 2025. kao dio eksperimentalnog i razvojnog centra povezanog s morem na Azorima. Uključuje plavi inkubator (s najmanje 6 500 m²), centar za akvakulturu (najmanje 2 000 m²) i potrebnu opremu (među ostalim, opću opremu te postavljanje eksperimentalnog centra i stanice za istraživanje akvakulture). Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuka istraživačkog plovila	Isporuka istraživačkog plovila				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Isporuka modernog istraživačkog plovila. Mora moći djelovati na velikim dubinama, uključivati modernu opremu za istraživanje i prijenos podataka, dinamičko pozicioniranje, sposobnost upravljanja vozilima za daljinsku kontrolu, mreže pelagičnih vrsta, dredža, lebdeće jezgre, s visokim tehnološkim standardima u smislu sposobnosti i opreme visoke energetske učinkovitosti, kako bi se zadovoljile trenutačne potrebe u području istraživanja mora i praćenja ili promicanja održivog korištenja oceana.
10.11	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuka 2 modula za novo istraživačko plovilo	Isporuka 2 modula za novo istraživačko plovilo				TROMJESEČJE	2026	Dostava dvaju modula za novo istraživanje plovila: 1 Modul ROV i 1. modul opreme za koćarenje

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Operacionalizacija eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem na Azorima (središte MARTEC)	Operacionalizacija eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem na Azorima (središte MARTEC)				TROMJESEČJE	2026	Osnivanje i operacionalizacija centra za eksperimentalno istraživanje i razvoj povezanog s morem, koji se može podijeliti s institucijama znanstvenog i tehnološkog sustava Azora i poduzećima, koji je odgovoran za istraživanje i razvoj u tradicionalnim područjima i područjima u nastajanju, kao što su ribarstvo i njegovi proizvodi, akvakultura, morska biotehnologija, biomaterijali ili pomorske tehnologije i uređaji. Operacionalizacija centra (tehnički centar MARTEC), koji se nalazi na otoku Faial. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije.
10.12	TC-C10-i05-RAA	T	Završetak projekata u sektoru ribarstva i akvakulture		Broj	0	15	TROMJESEČJE	2026	Završetak 15 projekata povezanih s modernizacijom i obnovom ribarske flote, inovacijama u ribarstvu i akvakulturi radi poboljšanja energetske učinkovitosti, modernizacijom procesa, smanjenjem proizvodnje otpada na moru i promicanjem kružnog gospodarstva u svim sektorima ribarstva i akvakulture te diversifikacijom ribolovnih aktivnosti. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere upotrebom popisa za isključenje (kako je utvrđeno u opisu mjere) i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
10.13	TC-C10-i06-RAM	M	Potpisivanje ugovora za višenamjensko istraživačko plovilo	Potpisivanje ugovora za višenamjensko istraživačko plovilo				TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora o izgradnji višenamjenskog istraživačkog plovila. U opisu poslova zahtijeva se primjena uvjeta nenanošenja bitne štete utvrđenog u opisu mjere.
10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuka energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila	Isporuka višenamjenskog istraživačkog plovila				TROMJESEČJE	2026	Isporuka energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila. Mora moći djelovati u plitkim vodama Autonomne regije Madeire oko otoka otočja i na otvorenom moru.
10.15	TC-C10-i06-RAM	T	Isporuka dvaju autonomnih bespilotnih vozila	Isporuka dvaju autonomnih vozila	Broj	0	2	TROMJESEČJE	2024	Isporuka dvaju autonomnih bespilotnih vozila: • Autonomno vozilo površine (USV) • Potapadno autonomno vozilo (AUV) 1000M
10.16	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuka autonomnog bespilotnog vozila	Isporuka autonomnog bespilotnog vozila				ČETVRTO TROMJESEČJ	2025	Isporuka autonomnog podakvatičkog bespilotnog vozila 6000M.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								E		

J.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Investicijski TC-C10-i03: Atlantski centar za operacije obrane i pomorska platforma

Cilj je tog ulaganja pridonijeti rješavanju niza izazova, uključujući praćenje biogeokemijske dimenzije oceana i atmosfere; mapirati i procijeniti mineralne resurse i sve druge neobnovljive resurse morskog tla i podzemlja pod portugalskom jurisdikcijom; kontinuirano mapiranje živih resursa (obnovljivi resursi) i praćenje njihova razvoja; boriti se protiv nepravilnosti i nezakonitosti nad oceanima portugalske jurisdikcije u vrijednosnim lancima oceanske industrije; odgovor na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem; doprinos ublažavanju štetnih ljudskih djelovanja u oceanima (borba protiv učinaka onečišćenja kao što je makroplastika); povećati sposobnost bilježenja svih informacija dobivenih na moru; stvarati nova znanja i stvarati znanje spajanjem informacija i razvojem modela predviđanja s različitim vremenskim i prostornim ljestvicama.

Ulaganje se sastoji od razvoja sustava koji se temelji na tri ključna stupa: Stup I. – višenamjenska pomorska platforma s višestrukim prednostima koja služi sljedećim svrhama: praćenje oceana, oceanografsko istraživanje, praćenje morske ekologije, integracija novih tehnologija za praćenje oceana i djelovanje u oceanima, uključujući sustave zračne i podmorske robotike); Stup II. – Operativni centar, utemeljen na sustavu podizanja svijesti koji se temelji na nacionalnoj bazi podataka o moru i digitalnom blizanu te mreži centara za istraživanje, razvoj, eksperimentiranje i inovacije, s ciljem jačanja sredstava za promatranje oceana, doprinosa cilju stvaranja digitalnog oceana, poticanja znanja i pružanja rješenja za intervencije u oceanima, kao što su prikupljanje podataka iz zraka, nautika i podmorskih podataka, znanje o pojavama oceana i mapiranje oceana u znanstvene svrhe; i stup III. akademija Alfeite Arsenal (Academy 4.0). Prvi stup sastoji se od izgradnje višenamjenske platforme, integracije pionirske tehnologije i proširenja funkcionalnosti plovila za oceanski nadzor i oceanografskog istraživačkog plovila na druge scenarije kao što su hitni scenariji kao što su izlijevanje nafte ili cvjetanje plastike, algi ili jezge) ili aktivnosti praćenja morske ekologije te integriranje novih tehnoloških sredstava za promatranje, praćenje i intervenciju oceana, kao što su robotski sustavi koji se prenose zrakom ili podmorski sustavi. Platforma provodi nekoliko mjera, kao što su: hitne operacije, nadzor, znanstvena i tehnološka istraživanja te praćenje okoliša i meteorologije. Cilj je operativnog centra u okviru drugog stupa ojačati sredstva za promatranje oceana doprinosom cilju stvaranja „digitalnog oceana" kako bi se omogućilo stvaranje znanja i, nadalje, pružila rješenja za jačanje nacionalnih i međunarodnih kapaciteta za intervenciju u oceanima. Treći stup trebao bi biti inovativan projekt za osposobljavanje ljudskih resursa u pomorskom sektoru, i to putem kvalifikacija i razmjene iskustava osoba koje već rade u poduzećima te privlačenjem stručnjaka u području pomorskog inženjeringa. Akademija Arsenal usmjerena je na osposobljavanje u disruptivnim područjima kao što su robotika, telekomunikacije, biotehnologija, nanotehnologija, povezivost, umjetna inteligencija, velike količine podataka i strojno učenje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Investicijski TC-C10-i07: Zelena plovidba

Cilj je mjere ubrzati energetsku tranziciju pomorskog prijevoza tereta i putnika.

Ulaganje se sastoji od programa potpore za intervencije energetske učinkovitosti za deset teretnih i putničkih plovila, od kojih najmanje 70 % plovila prelazi 5000 bruto tonaže (BT). Intervencije su obuhvaćene barem jednom od sljedećih tipologija: i. mjere zamjene fosilnih goriva, ii. mjere uštede energije i iii. dopunske mjere za smanjenje emisija.

Zahtjevi se ocjenjuju na temelju procjene razine smanjenja emisija ugljikova dioksida (CO_2), izračunane na temelju pokazatelja intenziteta ugljika (CII) i oznake po prijevoznoj jedinici, kao postotak i na temelju procjene razina smanjenja emisija sumporovih oksida (SO_x), dušikovih oksida (NO_x) i lebdećih čestica kao postotak. Indeks energetske učinkovitosti postojećih brodova (EEXI) također se koristi kao pokazatelj procjene.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), ulaganjem se doprinosi smanjenju potrošnje goriva broda od najmanje 10 %, izraženo u gramima goriva po nosivosti po toni po nautičkoj milji. Izračun potrošnje dokazuje se računalnom dinamikom tekućina (CFD), ispitivanjima spremnika ili sličnim inženjerskim izračunima. Osim toga, plovila se ne smiju namijeniti prijevozu fosilnih goriva.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

J.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu zajma

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
10.5	TC-C10-i03	M	Potpisivanje ugovora za „Multifunkcionalnu pomorsku platformu" i „Operacijski centar"	Potpisivanje ugovora za „Multifunkcionalnu pomorsku platformu" i „Operacijski centar"				TROMJESEČJE	2023	Potpisivanje ugovora o izgradnji nakon pokretanja javnih natječaja – stup I. i II.: Stup I. – Višefunkcionalna pomorska platforma, Uključuje izgradnju višenamjenske pomorske platforme od približno 100 metara s automatskim pozicioniranjem na dinamičnoj razini, integriranim sustavom upravljanja platformom, zapovjednim mostom i operativnim centrom, podvodnim akustičnim sustavom za određivanje položaja, zaljevom za lansiranje podmornica i/ili iskrcavanjem autonomnih sustava, dizalica i helidecka, među ostalim, Uključuje i sposobnost upravljanja vozilima dubine do 6000 metara, parkiranje autonomnih površinskih vozila i dodatna pomorska sredstva (uključujući autonomna oceanska površinska vozila, autonomna podvodna vozila, autonomna vozila, bespilotne letjelice). Stup II. – Operativni centar Uključuje obnovu postojećih zgrada i struktura, objekata za računalne i komunikacijske sustave za operativni centar i laboratorijsku mrežu, računalne sustave visokih performansi i sustave za pohranu informacija, komunikacijske sustave (uključujući sustave samo za prijem vrlo male brzine (VSAT) i sustave interoperabilnosti s drugim pomorskim sustavima, razvoj softvera i imerzivne sustave.
10.6	TC-C10-i03	M	Završetak akademije Alfeite Arsenal	Dovršetak akademije Alfeite Arsenal				ČETVRTOTROMJESEČJE	2023	Završetak Akademije Alfeite Arsenal (uključujući nadogradnju infrastrukture i kupnju opreme (računala; laboratorijska oprema, tehnološka infrastruktura, oprema za industriju 4.0 i digitalna tranzicija, dijagnoza potreba za osposobljavanjem, razvoj tečajeva osposobljavanja, pružanje prvih tečajeva osposobljavanja već prije dovršetka škole)
10.7	TC-C10-i03	M	Primanje i prihvaćanje „Multifunkcionalne pomorske platforme" i „Operacijskog centra"	Primanje i prihvaćanje „Multifunkcionalne pomorske platforme" i „Operacijskog centra"				TROMJESEČJE	2026	Primanje i prihvaćanje „Multifunkcionalne pomorske platforme" i „Operacijskog centra"
10.17	TC-C10-i07	M	Objava poziva na	Objava poziva				TRO	2023	Objava poziva na podnošenje ponuda za dekarbonizaciju deset pomorskih

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			podnošenje ponuda za dekarbonizaciju plovila	na podnošenje ponuda za dekarbonizaciju plovila				MJESEČJE		teretnih i putničkih plovila od kojih najmanje 70 % plovila premašuje 5000 bruto tonaže (BT). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i doprinosi smanjenju potrošnje goriva broda od najmanje 10 % izraženo u gramima goriva po nosivosti po nautičkih milja u skladu sa zahtjevima utvrđenima u opisu mjere. Uključuje i zahtjev usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
10.18	TC-C10-i07	T	Završetak intervencija u području energetske učinkovitosti za plovila	Dokaz o završetku intervencija energetske učinkovitosti za plovila	Broj	0	10	TROMJESEČJE	2026	Završetak intervencija za energetsku učinkovitost za deset plovila za prijevoz tereta i putnika od kojih najmanje 70 % plovila prelazi 5000 bruto tonaže (BT).

K. SASTAVNI DIO 11: Dekarbonizacija industrije

Komponenta portugalskog plana za oporavak i otpornost bavi se izazovom doprinosa industrije i industrijskih procesa postizanju ciljeva ugljične neutralnosti, kako je utvrđeno u Planu za ugljičnu neutralnost do 2050. i Nacionalnom energetskom i klimatskom planu do 2030. To zahtijeva strukturnu preobrazbu koja se temelji na rekonfiguraciji industrijske aktivnosti, promjenama u proizvodnim procesima i načinu na koji se resursi upotrebljavaju.

Mjera ove komponente usmjerena je na promicanje dekarbonizacije, energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa te upotrebe alternativnih izvora energije u industrijskim procesima. Projekti koji će se podupirati također su povezani s novim tehnologijama, inovacijama i digitalizacijom industrije, čime se nastoji postići veća učinkovitost u različitim proizvodnim i organizacijskim procesima.

Komponenta doprinosi klimatskoj tranziciji portugalske industrije i podupire njezinu konkurentnost. Njime se pridonosi provedbi preporuka za pojedinu zemlju o ulaganjima u zelenu tranziciju, posebno u pogledu čiste i učinkovite proizvodnje i uporabe energije (preporuka za Finsku br. 3 2020.) i o ulaganjima u istraživanje i inovacije (preporuke za pojedine zemlje br. 3 2019. i 2020.).

K.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje TC-C11-i01: Dekarbonizacija industrije

To ulaganje sastoji se od promicanja i financijske potpore inovacijskim projektima u industrijama u četiri područja:

- procesi i tehnologije s niskim emisijama ugljika: cilj je poduprijeti uvođenje novih tehnologija ili poboljšanih proizvodnih procesa za njihovu dekarbonizaciju, primjerice uključivanjem novih sirovina i mjera kružnog gospodarstva, mjerama inovacija, zamjenom i/ili prilagodbom opreme, povećanjem elektrifikacije krajnje potrošnje energije;
- mjere energetske učinkovitosti: podržani projekti usmjereni su na smanjenje potrošnje energije i emisija stakleničkih plinova, primjerice optimizacijom ili zamjenom motora i opreme, optimizacijom procesa, uvođenjem sustava za praćenje i upravljanje potrošnjom;
- uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenje, primjerice ugradnjom solarnih sustava, proizvodnjom topline iz obnovljivih izvora, visokoučinkovitom kogeneracijom, proizvodnjom i uvođenjem vodika iz obnovljivih izvora i plinova iz obnovljivih izvora ako su tehnološke mogućnosti za dekarbonizaciju, među ostalim elektrifikacijom, ograničenije;
- razvoj planova za dekarbonizaciju i inicijativa za izgradnju kapaciteta, primjerice utvrđivanjem i širenjem učinkovitih tehnoloških rješenja, aktivnosti osposobljavanja i platformi za razmjenu informacija.

Potpora se dodjeljuje putem natječajnih postupaka (2021. – 2024.) malim i srednjim poduzećima i velikim poduzećima u području industrije i proizvodnje energije, uključujući tijela za upravljanje industrijskim područjima, operatore prijenosnih i distribucijskih sustava, industrijska i energetska poslovna udruženja te druge subjekte. Cilj je ulaganja poduprijeti najmanje 310 projekata različitih veličina: mala (u prosjeku 1 000 000 EUR), srednja (u prosjeku 5 000 000 EUR) i velika (u prosjeku 10 000 000 EUR). Natječaj je usmjeren na sektore s najvećim emisijama stakleničkih plinova, ali je otvoren za cijeli industrijski sektor koji obuhvaća i postrojenja ETS-a i postrojenja izvan ETS-a. Projekti odabrani u području intervencije 024ter dovode do smanjenja emisija stakleničkih plinova od najmanje 30 % u predmetnim industrijskim postrojenjima, čime se doprinosi klimatskim ciljevima Portugala u okviru provedbe nacionalnog energetskog i klimatskog plana.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca43; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti44; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama45 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu46; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

43 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

44 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

45 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

46 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

K.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
		Ciljna			Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
11.1	TC-C11-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte dekarbonizacije industrije	Otvoren prvi poziv na podnošenje ponuda				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Otvaranje prvog poziva na podnošenje prijedloga za projekte industrijske dekarbonizacije koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljične procese i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenje energije; i osnaživanje poduzeća. Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Tim pozivom na podnošenje ponuda osigurava se prosječno smanjenje izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova od 30 % za industrijska postrojenja koja primaju potporu za projekte koji odgovaraju području intervencije 024ter. Projekti s najvećom učinkovitošću dekarbonizacije podupiru se prioritetno.
11.2	TC-C11-i01	M	Potpisivanje ugovora kojima se dodjeljuje financijska potpora	Potpisivanje ugovora kojima se dodjeljuje financijska potpora				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Najmanje 383 000 000 EUR dodijeljeno je projektima za projekte industrijske dekarbonizacije koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljične procese i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenje energije; i osnaživanje poduzeća. Dodjelom ugovora projektima odabranima u okviru konkurentnih poziva na podnošenje prijedloga navedenih u prethodno navedenoj ključnoj etapi osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

11.3	TC-C11-i01	T	Financijska potpora projektima dekarbonizacije industrije		Broj	0	310	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj projekata koji su primili financijsku potporu za dekarbonizaciju industrije koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljične procese i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; te uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije. Za industrijska postrojenja kojima se pruža potpora osigurava se smanjenje izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova za projekte koji odgovaraju području intervencije 024ter i usklađenost s tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), među ostalim za postrojenja obuhvaćena sustavom EU-a za trgovanje emisijama kako bi se osiguralo da postrojenja kojima je dodijeljena potpora ostvare predviđene emisije stakleničkih plinova koje su ispod referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

L. SASTAVNI DIO 12: Biogospodarstvo

Ova komponenta bavi se izazovom razvoja održivog, održivog, kružnog i konkurentnog biogospodarstva. Očekuje se da će se takvom tranzicijom poduprijeti modernizacija i konsolidacija industrije stvaranjem novih lanaca vrijednosti i zelenijih industrijskih procesa.

Cilj je ove komponente promicati i ubrzati razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti iz bioloških resursa kao alternative materijalima koji se temelje na fosilnim gorivima.

Mjere iz ove komponente usmjerene su na podupiranje strukturnih promjena povezanih s tom tranzicijom i doprinose rješavanju trenutačnih globalnih i lokalnih izazova, uključujući klimatske promjene, smanjenje ovisnosti o fosilnim resursima i održivi razvoj. Tri sektora (tekstil i odjeća, obuća i prirodna smola) dobivaju posebnu potporu za razvoj proizvoda dobivenih od bioloških sirovina i učinkovitije korištenje resursa. Komponentom se podupire odgovor na preporuke po državama članicama za ulaganja u zelenu tranziciju, posebno u čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije (preporuka za Finsku br. 3 2020.), ulaganja u istraživanje i inovacije (preporuke za pojedine zemlje br. 3 2019. i 2020.) te u prelazak na kružno gospodarstvo, posebno povećanjem sprečavanja nastanka otpada, recikliranja i ponovne uporabe radi preusmjeravanja otpada s odlagališta i spalionica (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2022. i 2023.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

L.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r25: Održivo biogospodarstvo

Cilj je reforme promicati i poticati očuvanje i učinkovito korištenje bioloških resursa. Reforma se uklapa u portugalski akcijski plan za održivo biogospodarstvo, koji podliježe javnom savjetovanju i služi kao strateški okvir za nacionalni održivi razvoj. U okviru napora za promicanje biogospodarstva Portugal ocjenjuje i fiskalne poticaje kojima bi se mogla poboljšati zamjena neobnovljivih prirodnih resursa drugim biološkim resursima.

Reforma se sastoji od novog općeg sustava gospodarenja otpadom (RGGR) i uključivanja kriterija za kupnju održivih proizvoda dobivenih od bioloških sirovina u reviziju Nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu. Tom se reformom nastoje ukloniti glavne prepreke i ograničenja utvrđena u vrednovanju bioloških resursa za razvoj održive i kružne bioindustrije, uz poštovanje kaskadnog načela.

Provedbom novog općeg sustava gospodarenja otpadom uklanjaju se barem ograničenja uporabe nusproizvoda ili otpada za nove proizvode pojednostavnjenjem postupaka za razvrstavanje tvari ili predmeta kao nusproizvoda, među ostalim iz drugih zemalja EU-a. Novi opći sustav gospodarenja otpadom donesen je u prosincu 2020.

Nacionalna strategija za zelenu javnu nabavu revidira se kako bi se uključili barem obvezni ekološki kriteriji povezani s nabavom usluga i proizvoda (posebno u području građevinarstva) kojima se integriraju održivi biološki proizvodi.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2022.

Investicijski TC-C12-i01: Biogospodarstvo

Cilj je ulaganja poduprijeti uključivanje biomaterijala u proizvodne procese u tri sektora: tekstil i odjeća, obuća i prirodna smola.

Glavni instrument sastoji se od financijske potpore koja se dodjeljuje putem programskih ugovora s konzorcijima, koji uključuju institucije za istraživanje i inovacije, poduzeća i krajnje korisnike i koji se odabiru natjecateljskim postupkom. Podržane aktivnosti uključuju projekte istraživanja, razvoja i produktivnih inovacija, projekte digitalizacije i napredne proizvodne tehnologije, namjenske programe osposobljavanja i osnaživanja, proizvodnju domaće prirodne smole i mjere za podizanje svijesti o održivoj proizvodnji i potrošnji. Odabrani projekti doprinose barem razvoju kružnog gospodarstva i ciljevima smanjenja emisija u Portugalu. Ciljevi projekata su sljedeći:

- razvoj novih proizvodnih procesa u stvaranju proizvoda s višom dodanom vrijednošću koji uključuju i iskorištavaju biološke resurse (šumska biomasa, poljoprivredni i poljoprivredno-industrijski ostaci i nusproizvodi);
- razvoj tehnoloških procesa za poboljšanje kružnosti sektora tekstila i odjeće, obuće i smole; and
- doprinos gospodarenju otpadom u tim sektorima.

Projekti istraživanja, razvoja i inovacija podupiru se s ciljem razvoja novih proizvodnih procesa u stvaranju proizvoda s višom dodanom vrijednošću koji uključuju i iskorištavaju biološke resurse (šumsku biomasu, poljoprivredne i poljoprivredno-industrijske ostatke i nusproizvode), tehnološke procese za poboljšanje kružnosti sektora tekstila i odjeće, obuće i smole te kako bi se doprinijelo gospodarenju otpadom u tim sektorima. Odabrani projekti doprinose smanjenju emisija stakleničkih plinova.

Te se mjere dopunjuju posebnim i dodatnim natječajima za aktivnosti gospodarenja šumama i proizvodnje prirodne smole. Uključuje potporu aktivnostima sprečavanja požara koje provode stručnjaci za proizvodnju smole, kupnju strojeva i opreme od strane Instituta za očuvanje prirode i šuma (ICNF) te aktivnosti zaštite i sanacije morskih borovih šuma. Promicanjem gospodarenja šumskim zemljištem to ulaganje doprinosi sprečavanju i ublažavanju učinaka požara u ruralnim područjima, pomažući u smanjenju emisija onečišćujućih tvari u atmosferu.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), vozila, strojevi i oprema koje će kupiti Institut za očuvanje prirode i šuma (ICNF) moraju imati nultu stopu emisija. Ako ne postoje alternative s nultim emisijama, vozila, strojevi i oprema koji se kupuju moraju predstavljati najbolje dostupne razine okolišne učinkovitosti u sektoru. Osim toga, kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za buduće pozive na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca[47]; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže

[47] Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

od relevantnih referentnih vrijednosti[48]; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama[49] i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu[50]; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma TC-C12-r39: Promicanje kružnog gospodarstva i učinkovitijeg gospodarenja otpadom

Cilj je reforme poboljšati sprečavanje nastanka otpada, pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu te preusmjeravanje otpada te promicati kružno gospodarstvo.

Reformom se:

- Poticati daljnji ekološki dizajn u proizvedenim proizvodima usklađivanjem kriterija za ekomodulaciju koju će upotrebljavati proizvođači. Ti su kriteriji obvezni za upravljačka tijela (udruženja koja predstavljaju proizvođače proizvoda, pakiratelje i dobavljače usluga pakiranja) za provedbu integriranih sustava obuhvaćenih proširenom odgovornošću proizvođača. Kriterijima se osigurava da financijski modeli iz članka 15. stavaka 3. i 4. Uredbe sa zakonskom snagom br. 152/D/2017 odražavaju utjecaj proizvoda na okoliš i stvarne troškove gospodarenja otpadom te da se njima stvaraju financijski poticaji za trajnije proizvode koji se mogu popraviti i reciklirati prilagodbom naknada koje plaćaju proizvođači.
- Uvođenje programa poticaja za povrat (sustav depozita i povrata) za boce od plastike, željeznih metala i aluminija koje se ne mogu ponovno upotrijebiti.
- Nakon studije izvedivosti uvesti sustav poticaja za povrat različitih kategorija otpada električne i elektroničke opreme.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

[48] Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

[49] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

[50] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

L.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna – ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
12.1	TC-C12-i01	M	Potpisivanje protokola za 2021. programa „Resineiros Vigilantes”	Potpisivanje protokola za 2021. programa „Resineiros Vigilantes”				TROMJESEČJE	2021	Sklapanje protokola između Instituta za očuvanje prirode i šuma, I.P. i nacionalnog stručnog udruženja proizvođača smole (Resipinus) za nadzor i otkrivanje požara u ruralnim područjima.
12.2	TC-C12-i01	M	Odobrenje projekata koje su dostavili konzorciji za razvoj novih biogospodarskih proizvoda, tehnologija i procesa u sektorima tekstila i odjeće, obuće i prirodne smole	Odobravanje projekata za razvoj novih proizvoda, tehnologija i procesa biogospodarstva				TROMJESEČJE	2022	Odobrenje odbora za odabir projekata koje je konzorcij dostavio za razvoj novih biogospodarskih proizvoda, tehnologija i procesa u sektorima tekstila i odjeće, obuće i prirodne smole. Projekti koje konzorciji predlažu za potporu obuhvaćeni su jednim od sljedećih programa: „Promicanje održivog i kružnog biogospodarstva u tekstilu i odjeći”, „Promicanje održivog i kružnog biogospodarstva u sektoru obuće” i „Promicanje i vrednovanje prirodne mase”. Usredotočuju se na niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama primjenom rješenja čistih tehnologija, alternativa s niskim učinkom na okoliš i primjenom najboljih raspoloživih tehnika. Kriterijima odabira za projekte zahtijeva se da se svim projektima istraživanja i inovacija kojima je dodijeljena potpora osigura smanjenje izravnih i neizravnih emisija ugljika. Odabrani projekti moraju biti u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
12.3	TC-C12-i01	T	Novi proizvodi, tehnologije i pilot-postupci u kojima se integriraju biološki resursi		Broj	0	15	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Novi proizvodi, tehnologije i pilot-postupci u kojima se integriraju biološki resursi. To uključuje najmanje 10 novih proizvoda ili tehnologija (razina tehnološke spremnosti 6 – 7) i najmanje pet industrijskih pilot-postupaka (razina tehnološke spremnosti 7 – 9) u sljedećim sektorima: proizvodnja tekstila, obuće, smole.
12.4	TC-C12-i01	T	Razvoj morskih borovih šuma s		ha	0	8500	ČETVRTO	2025	Područje morskih borovih šuma razvijenih primjenom tehnika prirodne regeneracije i rezidbenih grana.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna – ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			potencijalom za proizvodnju smole					TROMJESEČJE		
12.5	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu novog općeg sustava gospodarenja otpadom	Stupanje na snagu novog općeg sustava gospodarenja otpadom				TROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu novog općeg sustava gospodarenja otpadom (RGGR) kojim se pojednostavnjuje administrativni postupak i smanjuju troškovi povezani s upotrebom nusproizvoda.
12.6	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu revidirane Nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu	Stupanje na snagu revidirane Nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu				TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu revidirane Nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu u kojoj se navode ekološki kriteriji povezani s nabavom usluga i proizvoda kojima se integriraju održivi materijali na biološkoj osnovi, među ostalim uvođenjem obveznih ekoloških kriterija.
12.7	TC-C12-r39	M	Stupanje na snagu usklađene definicije kriterija za ekomodulaciju	Odredba u pravnom aktu u kojoj se navodi stupanje na snagu usklađene definicije kriterija za ekomodulaciju				ČETVRTROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se utvrđuje usklađena i obvezna definicija kriterija za ekomodulaciju financijskih koristi u integriranim sustavima u okviru proširene odgovornosti proizvođača.
12.8	TC-C12-r39	M	Program poticaja za povrat (sustav depozita i povrata) za plastične boce koje se ne mogu ponovno upotrijebiti, željezne metale i aluminij	Početak primjene sustava povratnih naknada i subvencija				ČETVRTROMJESEČJE	2023	Sustav povratnih naknada i subvencija započinje s radom i primjenjuje se na plastične boce koje se ne mogu ponovno upotrijebiti, željezne metale i aluminij.
12.9	TC-C12-r39	M	Program povrata električne energije i elektroničke opreme	Odredba u zakonodavstvu u kojoj se navodi stupanje zakonodavstva na snagu				ČETVRTROMJESEČJE	2025	Nakon neovisne studije izvedivosti i ako je studija pozitivna, na snagu stupa zakonodavstvo kojim se utvrđuje pravni okvir za uvođenje programa povrata električnog i elektroničkog otpada.

M. SASTAVNI DIO 13: Energetska učinkovitost zgrada

Komponenta se bavi sljedećim izazovima. U stambenom sektoru otpada 18 % potrošnje energije, a uslužni sektor još 14 %. Stoga zgrade imaju važnu ulogu za Portugal u postizanju ciljeva ugljične neutralnosti. Mjere u tom području, a posebno u stambenom segmentu, mogu pomoći i u ublažavanju energetskog siromaštva, koje je i dalje velik problem u Portugalu jer je postotak kućanstava koja ne mogu dovoljno zagrijati domove 2019. i dalje iznosi 19 %. Portugal se obvezao na postizanje ugljične neutralnosti do 2050. i stoga treba promicati dekarbonizaciju svojeg fonda zgrada uz istodobno poboljšanje uvjeta stanovanja (udobnost i kvaliteta unutarnjih prostora) i cjenovne pristupačnosti. To se postiže povećanjem energetskih svojstava zgrada, kombiniranjem energetske učinkovitosti i energije iz obnovljivih izvora s elektrifikacijom te usmjeravanjem posebno na kućanstva s niskim prihodima kako bi se riješio problem energetskog siromaštva.

Utvrđen je niz „tržišnih nedostataka" koji odgovaraju nizu problema koji obično odgađaju transformaciju fonda zgrada i iskorištavanje potencijalnih ušteda energije, kao što su:

- nedostatak razumijevanja potrošnje energije i potencijalne uštede;
- ograničene aktivnosti obnove i izgradnje u kontekstu nakon financijske krize;
- nedostatak privlačnih proizvoda financiranja;
- ograničene informacije o fondu zgrada; and
- ograničeno iskorištavanje učinkovitih i pametnih tehnologija.

Ciljevi su komponente obnova javnih i privatnih zgrada kako bi se poboljšala njihova energetska učinkovitost i udobnost, uz istodobno smanjenje troškova i ovisnosti zemlje o energiji, emisija stakleničkih plinova i energetske ovisnosti, ublažavanje energetskog siromaštva i uključivanje obnovljivih izvora energije u izgrađeni okoliš. To bi građanima i poduzećima trebalo donijeti brojne društvene, ekološke i gospodarske koristi, kao što su otvaranje lokalnih radnih mjesta i smanjenje onečišćenja zraka.

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o ulaganjima u klimatsku tranziciju, posebno u čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije (preporuka za Finsku br. 3 2020). Povezan je s vodećom inicijativom „Renovate" i dio je zelene tranzicije.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

M.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje TC-C13-i01: Energetska učinkovitost stambenih zgrada

Ciljevi su tog ulaganja promicanje energetske obnove stambenih zgrada u privatnom vlasništvu, usvajanje energetski učinkovitih rješenja, zamjena neučinkovite opreme i povećanje instaliranih kapaciteta za promicanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa, povećanje potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora i rješavanje problema energetskog siromaštva.

Ulaganje se sastoji od sljedećih mjera:

- Podupiranje troškova projekata (obično između 50 % i 70 % ukupnog troška) kojima se promiču obnova, energetska učinkovitost, dekarbonizacija, učinkovitost vode i kružno gospodarstvo u zgradama. To se čini putem obavijesti koje se objavljuju svake godine.

- Za kućanstva s niskim prihodima pogođena energetskim siromaštvom (gdje se može subvencionirati do 100 % troškova) takve mjere zahtijevaju bližu suradnju između središnjih i lokalnih tijela i drugih aktera kao što su lokalne udruge. Vaučeri*za* energetsku učinkovitost u vrijednosti od prosječno 1 300 EUR izdaju se i isporučuju kućanstvima u energetskom siromaštvu, što primatelju daje pravo na određene radove, energetski učinkovita rješenja, opremu i elektrifikaciju korištenja energije.

    - Pomoćni materijal širi se kako bi se pomoglo pri donošenju odluka o najboljim mjerama energetske učinkovitosti koje treba poduzeti.
    - Komunikacijski kanali i jedinstvene kontaktne točke također su dostupni kako bi se razjasnile sumnje o tome kako dobiti tu potporu, u koordinaciji s različitim nacionalnim i lokalnim tijelima, kako bi potrošači mogli donijeti najbolje odluke o ulaganjima.

Cilj je planiranog ulaganja postići prosječnu uštedu primarne energije od oko 200 ktoe i smanjenje emisija CO2 za oko 150 kt.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TC-C13-i02: Energetska učinkovitost u zgradama središnje vlasti

Cilj je ovog ulaganja promicati energetsku obnovu zgrada središnje vlasti, promicati energetsku učinkovitost i učinkovitost resursa te povećati vlastitu potrošnju energije iz obnovljivih izvora.

To se ulaganje sastoji od mjera kojima se promiču obnova, energetska učinkovitost, dekarbonizacija, učinkovitost vode i kružno gospodarstvo u zgradama.

- Svake se godine objavljuju obavijesti za različite vrste intervencija u zgradama, koje treba utvrditi u planovima učinkovitosti koje treba izraditi, u okviru europskog akcijskog plana za ekološke inovacije ECO.AP 2030. ECO.AP 2030. dostupan je i za pružanje tehničke potpore središnjim javnim tijelima u utvrđivanju projekata i promicanju njihove provedbe.
- Pomoćni materijal dostavlja se službenicima javne uprave kako bi im se pomoglo u odlučivanju o najboljim mjerama energetske učinkovitosti koje treba poduzeti.

Cilj je planiranog ulaganja postići prosječnu uštedu primarne energije od oko 185 ktoe i smanjenje emisija CO2 za oko$_{140}$ čvorova.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TC-C13-i03: Energetska učinkovitost zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru

Cilj je ovog ulaganja promicanje energetske obnove zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru, promicanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa te povećanje vlastite potrošnje energije iz obnovljivih izvora.

To ulaganje sastoji se od sljedećih mjera:

- Svake se godine objavljuju obavijesti za podnošenje zahtjeva za potporu (obično između 50 % i 70 % ukupnog troška) kako bi se ti troškovi podijelili u različitim vrstama intervencija u zgradama radi poboljšanja njihove energetske i okolišne učinkovitosti.
- Pomoćni materijal širi se kako bi se pomoglo pri donošenju odluka o najboljim mjerama energetske učinkovitosti koje treba poduzeti.
- Na raspolaganje se stavljaju i komunikacijski kanali kako bi se razjasnile sumnje o tome kako dobiti tu potporu, u koordinaciji s različitim nacionalnim i lokalnim tijelima, kako bi potrošači mogli donijeti najbolje odluke o ulaganju.

Cilj je planiranog ulaganja postići prosječnu uštedu od oko 50 ktoe primarne energije i smanjenje emisija CO2 za oko$_{30}$ čvorova.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

M.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
13.1	TC-C13-i01	T	Obnova privatnih stambenih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	0	830 000	TROMJESEČJE	2024	Područje obnovljenih privatnih stambenih zgrada. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
13.2	TC-C13-i01	T	Obnova privatnih stambenih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	830 000	1 020 000	TROMJESEČJE	2025	Područje obnovljenih privatnih stambenih zgrada. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
13.3	TC-C13-i01	T	„Bonovi za učinkovitost" koji se dodjeljuju kućanstvima u energetskom siromaštvu kako bi zamijenili staru opremu i usvojili energetski učinkovita rješenja		Broj	0	100 000	TROMJESEČJE	2025	Broj „bonova za učinkovitost" u prosjeku u vrijednosti od 1 330 EUR, raspodijeljenih kućanstvima u energetskom siromaštvu (sveu kućanstava koja imaju koristi od socijalne tarife za energiju), za kupnju energetski učinkovite opreme, kao što su dizalice topline, te za izvođenje radova na poboljšanju energetske učinkovitosti samog kućanstva. Uključuje instalacijske usluge i prikupljanje prethodne opreme (prebacivanje na ekološki odgovorno krajnje odredište).
13.4	TC-C13-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za upotrebu u zajednicama obnovljive energije u privatnom stambenom sektoru		MW	0	35	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) instalirani za vlastitu potrošnju i upotrebu u zajednicama obnovljive energije u privatnom stambenom sektoru.
13.5	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje državne uprave radi povećanja		m²	0	1 065 000	TROMJ	2025	Područje obnovljenih zgrada središnje vlasti. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			energetske učinkovitosti					ESEČJE		srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
13.6	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje državne uprave radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	1 065 000	1 255 000	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Područje obnovljenih zgrada središnje vlasti. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
13.7	TC-C13-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za upotrebu u zajednicama energije iz obnovljivih izvora u zgradama središnje vlasti		MW	0	28	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) za vlastitu potrošnju i upotrebu u zajednicama obnovljive energije u zgradama središnje vlasti.
13.8	TC-C13-i03	T	Obnova privatnih uslužnih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	0	315 000	TROMJESEČJE	2025	Područje obnovljenih zgrada koje koriste privatne službe. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
13.9	TC-C13-i03	T	Obnova privatnih uslužnih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	315 000	360 000	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Područje obnovljenih zgrada koje koristi sektor privatnih usluga. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
13.10	TC-C13-i03	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za upotrebu u zajednicama obnovljive energije u privatnom uslužnom sektoru		MW	0	30	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) za vlastitu potrošnju i upotrebu u zajednicama obnovljive energije u privatnom uslužnom sektoru.

N. SASTAVNI DIO 14: Vodik i obnovljivi izvori energije

Portugal se obvezao na postizanje ugljične neutralnosti do 2050., stavljajući zemlju među onima koji preuzimaju vodeću ulogu u borbi protiv klimatskih promjena u okviru Pariškog sporazuma. Planom za ugljičnu neutralnost do 2050. utvrđeni su ciljevi dekarbonizacije koje treba postići za više od 85 % u odnosu na emisije iz 2005. i kapacitet sekvestracije ugljika od 13000000 tona. Komponenta se odnosi na sektore u kojima je teško smanjiti emisije promicanjem uvođenja vodika iz obnovljivih izvora.

Ciljevi su komponente promicanje energetske tranzicije i dekarbonizacije industrije i prometa s posebnim naglaskom na proizvodnji vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora. Kad je riječ o autonomnim regijama, naglasak je na uvođenju obnovljive energije (geotermalne energije, energije vjetra, fotonaponske energije i hidroenergije) i skladištenja. Ta je sastavnica ključna za smanjenje nacionalne energetske ovisnosti proizvodnjom energije iz lokalnih izvora, poboljšanje trgovinske bilance i jačanje otpornosti domaćeg gospodarstva.

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju da se ulaganja usmjere na klimatsku tranziciju, s naglaskom na proizvodnji energije iz obnovljivih izvora (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2019. i 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

N.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r29: Nacionalna strategija za vodik (EN-H2)

Cilj je mjere uvesti element poticaja i stabilnosti za energetski sektor, promičući postupno uvođenje vodika iz obnovljivih izvora kao održivog stupa sveobuhvatnije strategije za prelazak na dekarbonizirano gospodarstvo. Tom se strategijom utvrđuje trenutačna i buduća uloga vodika u energetskom sustavu i predlaže niz mjera i ciljeva za uključivanje vodika u različite sektore gospodarstva. To uključuje i stvaranje potrebnih uvjeta za tu promjenu, uključujući, među ostalim, zakonodavstvo i propise, sigurnost, norme, inovacije i razvoj te financiranje. Mjera se odnosi na izmijenjenu Uredbu o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbu o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin, koje odobrava Glavna uprava za energetiku i geologiju. Izmijenjenom uredbom omogućuje se utvrđivanje uvjeta za priključivanje na infrastrukturu za transport plina, posebno za utiskivanje plinova iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora i plinove s niskim udjelom ugljika, te utvrđivanje minimalnih i maksimalnih postotaka utiskivanja tih plinova u mreže. Osim toga, izmijenjena uredba uključuje potrebne revizije tehničkih standarda kojima se osigurava kvaliteta usluge i sigurno korištenje tih infrastruktura za sve korisnike.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Investicijski TC-C14-i01: Vodik i plinovi iz obnovljivih izvora

Cilj je mjere poduprijeti privatne projekte za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju ili utiskivanje u mrežu.

Ulaganje se sastoji od mjera za poticanje proizvodnje, skladištenja, transporta i distribucije plinova iz obnovljivih izvora s ciljem povećanja doprinosa plinova iz obnovljivih izvora potrošnji energije, smanjenja emisija stakleničkih plinova, smanjenja energetske ovisnosti i poboljšanja sigurnosti opskrbe energijom. Podupiru se različite primjene, kao što su uporaba plinova iz obnovljivih izvora za promet i utiskivanje plinova iz obnovljivih izvora u mrežu prirodnog plina.

Za proizvodnju plinova iz obnovljivih izvora, kao što su obnovljivi vodik ili biometan, isključivo iz obnovljivih izvora energije, može se upotrebljavati niz tehnologija kao što su: Elektroliza; Termokemijski i hidrotermalni procesi; Biološki procesi (biofotoliza i fermentacija); Obogaćivanje bioplina anaerobnom razgradnjom materijala iz biomase (ne uključujući proizvodnju bioplina); i metancija (vodik iz obnovljivih izvora u kombinaciji s recikliranim ugljikovim dioksidom).

Ulaganja su vrlo usmjerena i usmjerena su na povećanje instaliranih kapaciteta za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora, uključujući instalirane kapacitete elektrolizatora za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora. Projekt se provodi putem otvorenih i nediskriminirajućih poziva na podnošenje ponuda s ciljem pružanja potpore projektima u maksimalnom iznosu od 15 000 000 EUR po projektu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Investicijski TC-C14-i02-RAM: Potenciranje električne energije iz obnovljivih izvora u arhipelagu Madeire

Cilj je mjere poduprijeti proizvodnju, skladištenje, prijenos i distribuciju energije iz obnovljivih izvora. Projekti uključeni u to ulaganje omogućuju povećanje udjela električne energije iz obnovljivih izvora koji će biti dostupan na svakom otoku. Tim se ulaganjima pridonosi strategiji za dekarbonizaciju proizvodnje električne energije, čime se povećava otpornost domaćeg gospodarstva.

Ulaganje se sastoji od sljedećih podulaganja:

- Potpuna obnova i obnova hidroelektrane Serra i hidroelektrane Calheta I koja revitalizira instaliranu snagu od 6,2 MW i povećava instalirani kapacitet dodavanjem 4 MW;
- Povećati instalirani kapacitet u baterijskim sustavima za pohranu dodavanjem kapaciteta skladištenja od najmanje 21 MW/27MWh;
- Postaviti novi sinkroni kompenzator snage od najmanje 15 MVAr;
- Povećati kapacitet elektroenergetske mreže za integraciju nove instalirane snage od najmanje 48 MW u obnovljive izvore energije u elektroenergetskim sustavima (40 MW Madeira + 8 MW Porto Santo);
- Ugradnja 130000 povezanih pametnih brojila i zamjena 8750 uličnih rasvjetnih točaka rješenjima za nisku potrošnju energije (uključujući nadogradnju upravljanja uličnom rasvjetom).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Investicijski TC-C14-i03-RAA: Energetska tranzicija na Azorima

Ciljevi su mjere razvoj najsuvremenije elektroenergetske infrastrukture i provedba projekata s inovativnim tehničkim rješenjima za povećanje energetske samodostatnosti. Na Azorima proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora trenutačno čini oko 40 % ukupne vrijednosti regije, od čega oko 24 % potječe iz geotermalne energije na dva najveća otoka otočja. Preostalih 60 % električne energije proizvodi se iz fosilnih goriva, loživog ulja i dizela, što predstavlja velik godišnji račun, ne samo zbog kupovne vrijednosti goriva, nego i zbog njihova prijevoza morem od kopna do otoka i distribucije unutar otoka. Ta vrsta proizvodnje, osim s time povezanih visokih troškova, predstavlja snažnu vanjsku ovisnost koja u situacijama nacionalne ili međunarodne krize može ugroziti sposobnost zadovoljavanja energetskih potreba otočja.

Ulaganje se sastoji od sljedećih podulaganja:

- Povećanje instaliranog kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uglavnom geotermalne, za 12 MW i revitalizacija već instalirane geotermalne elektrane za 5 MW;
- Povećanje instaliranog kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na otoku Corvu postavljanjem fotonaponske i vjetroelektrane za 850 kW;
- Ugradnja novih sustava za pohranu električne energije na otocima Santa Maria, São Jorge, Pico, Faial, Flores i Corvo za najmanje 20 MW;
- Postavljanje novih malih fotonaponskih jedinica za proizvodnju električne energije za decentraliziranu proizvodnju i potrošnju u ukupnom ekvivalentu od 11,2 MW.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

N.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
14.1	TC-C14-r29	M	Stupanje na snagu Uredbe o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin	Stupanje na snagu Uredbe o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin				TROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu izmijenjene Uredbe o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin. Izmjene Uredbe o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin odobrava Glavna uprava za energetiku i geologiju. Uredbama se omogućuje utvrđivanje uvjeta za priključivanje na infrastrukturu za transport plina, posebno za utiskivanje plinova iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora, te utvrđivanje minimalnih i maksimalnih postotaka utiskivanja tih plinova u mreže. Osim toga, uključuju potrebne revizije tehničkih standarda kojima se osigurava kvaliteta usluge i sigurno korištenje tih infrastruktura za sve korisnike.
14.2	TC-C14-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora	Otvoren prvi poziv na podnošenje ponuda				TROMJESEČJE	2021	Otvaranje prvog poziva na odabir projekata za potporu za najmanje 88 MW novog instaliranog vodika i plinova iz obnovljivih izvora s nultim ili gotovo nultim emisijama stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa.
14.3	TC-C14-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora		MW	0	200	TROMJESEČJE	2026	Dodatni kapacitet proizvodnje vodika iz obnovljivih izvora i plinova iz obnovljivih izvora instaliran s nultim ili gotovo nultim emisijama stakleničkih plinova u životnom ciklusu.
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Ugradnja novog sinkronog kompenzatora	Ugradnja novog sinkronog kompenzatora				ČETVRTOTROMJESEČJE	2024	Nabava i postavljanje jednog novog sinkronog kompenzatora s najmanje 15 MVAr.
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije		MW	0	4	TROMJESEČJE	2024	Povećanje instalirane snage u obnovljenoj hidroelektrani Serra.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Obnovljeni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije		MW	0	6,2	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Potpuna obnova sljedećih hidroelektrana: Hidroelektrana Water Serra: zamjena i nadogradnja električne i mehaničke opreme, uz održavanje samo zgrade. Hidroelektrana Calheta I: zamjena većine sredstava, posebno dvaju generatorskih sklopova instaliranog kapaciteta od 0,5 MW i drugih električnih sustava, osim zgrade. Radovi uključuju i obnovu kanala koji vode do elektrane u ukupnoj duljini od približno 13 km.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet u baterijskim sustavima za pohranu		MW	0	21	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Povećanje skladištenja električne energije dodavanjem instaliranog kapaciteta u baterijskim sustavima. Dodani kapacitet iznosi najmanje 21 MW/27 MWh
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni kapacitet za integraciju nove instalirane električne energije u elektroenergetski sustav		MW	0	48	TROMJESEČJE	2025	Povećanje kapaciteta za integraciju obnovljivih izvora energije u elektroenergetski sustav ARM-a. Nadogradnja iznosi 8 MW u Portu Santo i 40 MW na Madeiri.
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Ugradnja pametnih brojila		Broj	0	130 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Pružanje i ugradnja novih pametnih brojila (električnih brojila koja bilježe informacije o potrošnji i koja su priključena na komunikacijsku mrežu)
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Zamjena uličnih rasvjetnih točaka		Broj	0	8 750	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Zamjena mreže javne rasvjete LED rasvjetom s niskom potrošnjom energije i njihovim sustavom upravljanja
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatni i obnovljeni instalirani geotermalni proizvodni kapacitet		MW	0	17	TROMJESEČJE	2026	Povećati kapacitet za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, posebno geotermalne energije. Dodatni kapacitet (12 MW) instalira se u geotermalnom postrojenju Pico Alto i Geothermal Plant Pico Vermelho. U okviru obnove velikog geotermalnog postrojenja Ribeira moraju se uvesti tri nove geotermalne bušotine, a učinkovitija proizvodna jedinica od 5 MW zamjenjuje postojeće proizvodne jedinice snage 2x2,5 MW.
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna proizvodnja električne energije iz		kW	0	850	TROMJES	2024	Povećati instalirani kapacitet za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na otoku Corvu

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			obnovljivih izvora u Corvu					EČJE		postavljanjem fotonaponske i vjetroelektrane.
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Novi baterijski sustavi za pohranu energije i sustavi gospodarenja energijom u ARA-i		MW	0	20	TRO MJES EČJE	2026	Ugradnja novih baterijskih sustava za pohranu energije i sustava upravljanja energijom na šest otoka kako bi se omogućila veća integracija obnovljivih izvora energije uz istodobno očuvanje sigurnosti opskrbe i kvalitete usluge, s rasponom snage od 20 MW do 30 MW zajedno. ·
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Postavljanje malih jedinica fotonaponskih postrojenja za lokalnu proizvodnju i potrošnju električne energije		MW	0	11,2	ČETVRTO TRO MJES EČJE	2025	Postavljanje novog instaliranog kapaciteta električne energije ulaganjem u raspršena mala fotonaponska postrojenja uglavnom za vlastitu potrošnju, uz pretpostavku da korisnici ne sufinanciraju.

O.SASTAVNI DIO 15: Održiva mobilnost

Ta komponenta portugalskog plana za oporavak i otpornost usmjerena je na nekoliko izazova u prometnom sektoru: potrebu za smanjenjem emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari, potrebu za smanjenjem ovisnosti o privatnom automobilu i potrebu za jamčenjem bolje socijalne kohezije u urbanim područjima.

Cilj je ove komponente smanjiti emisije i poboljšati javni prijevoz širenjem mreže, povećanjem njezine dostupnosti i jačanjem mogućnosti planiranja javnog prijevoza. Očekuje se da će to dovesti do većeg broja korisnika javnog prijevoza, poticanja prelaska s privatnog na javni prijevoz te promicanja boljeg upravljanja prometom i sposobnosti planiranja. U tu se svrhu ta komponenta sastoji od reformi i ulaganja kojima se promiče održivi javni prijevoz proširenjem podzemne željeznice u Lisabonu i Portu, izgradnjom sustava lake željeznice u Lisabonu, sustavom brzog prijevoza autobusom u Portu te kupnjom autobusa s nultim emisijama za javni prijevoz.

Komponenta pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja na zelenu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

O.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r30: Reforma prometnog ekosustava

Cilj je reforme ojačati tijela nadležna za javni prijevoz, njihove sposobnosti i vještine te time povećati njihovu sposobnost za bolje planiranje prometnih sustava kojima upravljaju te poboljšati upotrebu javnog prijevoza. Njime se promiče izgradnja kapaciteta tijela za javni prijevoz podupiranjem nabave alata za planiranje i upravljanje prometnim sustavima, novih digitalnih rješenja kojima se olakšava upotreba javnog prijevoza i potpore modernizaciji sustava za izdavanje karata i praćenju operacija, među ostalim. Podupire tijela za upravljanje prometom u pripremi, sklapanju i provedbi ugovaranja usluga javnog prijevoza putnika u svim metropolitanskim područjima (AM) i međuopćinskim zajednicama (CIM), u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70. Njime se poboljšavaju uvjeti pristupa javnom prijevozu provedbom programa za snižene tarife (Program*de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos*, PART) te boljih i klimatski prihvatljivijih usluga prijevoza (Program*de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público*, PROTransP) te provedbom fiskalnih mjera u korist korisnika javnog prijevoza, kao što je porezni odbitak poreza na dodanu vrijednost povezanog s kupnjom mjesečnih karata za javni prijevoz.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje TC-C15-i01: Proširenje Lisabonske metro mreže – crvena linija do Alcântara

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Lisabonu i privući više korisnika širenjem mreže podzemne željeznice.

Ulaganje se sastoji od proširenja lisabonske mreže podzemne željeznice na Alcântara, čime se mreži dodaje 3,7 km i četiri postaje. Time se Alcântara pretvara u veliko novo prometno sučelje koje osigurava vezu između mreže podzemne željeznice i prigradskih željezničkih usluga.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TC-C15-i02: Proširenje mreže metro Porto – Casa da Música-Santo Ovídio

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Portu i privući više korisnika. Cilj mu je proširiti teritorijalnu pokrivenost mreže podzemne željeznice i riješiti probleme zagušenja osi Porto – Vila Nova de Gaia.

Ulaganje se sastoji od proširenja mreže podzemne željeznice u Portu izgradnjom nove dvokolosiječne pruge od 6,74 km s osam novih postaja između Boavista/Casa da Música u Portu i nove postaje koja će se izgraditi u Santo Ovídiou (sučelje s linijom Amarela) u Vila Novi de Gaia.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TC-C15-i04: Brzi tranzit autobusom Boavista – Império

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Portu i privući više korisnika. Cilj mu je smanjiti emisije stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari te potaknuti prelazak s cesta na druge načine prijevoza.

To ulaganje sastoji se od stvaranja novog sustava brzog tranzita autobusa (lane koji su prvenstveno namijenjeni autobusima) duljine 3,8 km i 7 postaja između Praçe do Império i Praça Mouzinho de Albuquerque u Portu, koji omogućuje povezivanje s mrežom podzemne željeznice Porto. Sustavom brzog tranzita Bus upravlja autobusi s nultim emisijama (električni ili vodik).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2024.

Investicijski TC-C15-i05: Dekarbonizacija javnog prijevoza

Cilj je mjere obnoviti i dekarbonizirati vozni park javnog prijevoza u Portugalu osiguravanjem autobusa s nultim emisijama.

Ulaganje se sastoji od financijske potpore za kupnju 145 autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) za javni prijevoz i infrastrukturu za punjenje za njihov rad. Potpora se pruža u obliku nepovratnog iznosa razlike između troškova kupnje autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) i vozila ekvivalentnog dizelskom motoru (EURO VI). Autobusi se koriste za pružanje usluga javnog prijevoza putnika na temelju ugovora o javnim uslugama u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje TC-C15-i06: Digitalizacija željezničkog prometa

Cilj je tog ulaganja uskladiti sjevernu prugu nacionalne željezničke mreže (RFN) s novom prugom za velike brzine (LAV) zamjenom elektroničkih signalno-sigurnosnih sustava. Očekuje se da će se time poboljšati interoperabilnost RFN-a s jedinstvenim europskim željezničkim prostorom.

To ulaganje sastoji se od zamjene elektroničkih signalno-sigurnosnih sustava na kolodvorima Campolide-Cintura, Oriente, Alverca i Azambuja, koji obuhvaćaju 20 km željezničkih pruga u metropolitanskom području Lisabona.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

O.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
15.1	TC-C15-i01	M	Potpisivanje ugovora o proširenju Lisabonske metro mreže	Potpisivanje ugovora o proširenju Lisabonske metro mreže				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između tijela javne vlasti i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora proširenje Lisabonske metro mreže (Red Line do Alcântara).
15.2	TC-C15-i01	M	Izvješće o napretku u proširenju Lisabonske metro mreže	Izvješće o napretku u kojem se navodi da radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom				TROMJESEČJE	2024	Razvoj radova na proširenju Lisabonske metro mreže i usklađenost s vremenskim rasporedom za njihovo izvođenje mjere se redovitim izvješćima o napretku tijekom izvođenja radova. Uključuje procjenu razvoja radova u skladu s planiranim rasporedom, uključujući utvrđivanje već dovršenih aktivnosti, utvrđivanje aktivnosti koje treba provesti te analizu rizika predloženih rokova provedbe s, prema potrebi, planom ublažavanja i kriznog plana kako bi se osiguralo da se ugovor dovrši u predloženim rokovima. Ključna etapa postignuta je ako se u izvješću o napretku navede da u trenutku ključne etape radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom.
15.3	TC-C15-i01	T	Dovršeno proširenje Lisabonske metro mreže		Kilometara	0	3,7	TROMJESEČJE	2026	Duljina dovršenih građevinskih radova za proširenje lisabonske mreže Metro (3,3 km u tunelu i 0,4 km u indukciji) proširenjem Crvene crte do Alcântara. Proširena linija podzemne željeznice spremna je za trenutačno obavljanje planiranih usluga prijevoza.
15.4	TC-C15-i02	M	Potpisivanje ugovora za proširenje mreže Metro Porto	Potpisivanje ugovora za proširenje mreže Metro Porto	—			ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između tijela javne vlasti i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora proširenje mreže Porto Metro (Casa da Música-Santo Ovídio).
15.5	TC-C15-i02	M	Izvješće o napretku u proširenju mreže Metro Porto	Izvješće o napretku u kojem se navodi da radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Razvoj radova na proširenju mreže Porto Metro i usklađenost s vremenskim rasporedom za njihovo izvođenje mjeri se redovitim izvješćima o napretku tijekom izvođenja radova. Uključuje procjenu razvoja radova u skladu s planiranim rasporedom, uključujući utvrđivanje već dovršenih aktivnosti, utvrđivanje aktivnosti koje treba provesti te analizu rizika predloženih rokova provedbe s, prema potrebi, planom ublažavanja i kriznog plana kako bi se osiguralo da se ugovor dovrši u predloženim rokovima. Ključna etapa postignuta je ako se u izvješću o napretku navede da u trenutku ključne etape

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom.
15.6	TC-C15-i02	T	Dovršeno proširenje mreže Porto Metro		Kilometara	0	6,7	TROMJESEČJE	2026	Duljina dovršenih građevinskih radova za proširenje mreže Porto Metro izgradnjom nove pruge između Casa da Música (Porto) i Santo Ovídio (Vila Nova de Gaia). Nova linija podzemne željeznice spremna je za trenutačno pružanje planiranih usluga prijevoza.
15.10	TC-C15-i04	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji brze tranzitne linije između Praçe do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu	Potpisivanje ugovora o izgradnji autobusne brze tranzitne linije između Praçe do Império i Praçe Albuquerque Mouzinho u Portu				TROMJESEČJE	2022	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između tijela javne vlasti i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora izgradnja brze tranzitne linije Bus koja povezuje Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu.
15.11	TC-C15-i04	T	Završena izgradnja brze tranzitne linije Bus između Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu		Kilometara	0	3,8	TROMJESEČJE	2024	Dovršeni građevinski radovi na brzom tranzitu autobusne linije koja povezuje Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu. Nova prijevozna linija brzog autobusa spremna je za trenutačno pružanje planiranih usluga prijevoza.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
15.12	TC-C15-i05	M	Potpisan ugovor o kupnji čistih autobusa u okviru Programa dekarbonizacije javnog prijevoza	Potpisan ugovor za kupnju 145 čistih autobusa u okviru Programa dekarbonizacije javnog prijevoza				TROMJESEČJE	2022	Potpisivanje ugovora između korisnika i upravljačkog tijela, na temelju konkurentnog natječajnog postupka, kojim se preuzima obveza kupnje novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik).
15.13	TC-C15-i05	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz		Broj	0	145	ČETVRTOTROMJESEČJE	2023	Broj novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) kupljenih i u upotrebi za pružanje usluga javnog prijevoza putnika u velegradskim područjima Lisabona i Porta.
15.14	TC-C15-r30	T	Potpisani ugovori za usluge javnog prijevoza putnika u metropolitanskim područjima i međuopćinskim zajednicama		Broj	0	23	ČETVRTOTROMJESEČJE	2023	Broj tijela za upravljanje prijevozom s potpisanim ugovorima za sve usluge javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika te prijevoza unutarnjim plovnim putovima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007.
15.15	TC-C15-i06	M	Potpisivanje ugovora za elektroničke signalno-sigurnosne sustave	Potpisivanje ugovora i objava na posebnom portalu				ČETVRTOTROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta za zamjenu elektroničkih signalno-sigurnosnih sustava između tijela javne vlasti i ugovaratelja.
15.16	TC-C15-i06	T	Željezničke pruge zamijenjene elektroničkim signalno-sigurnosnim sustavima		kilometara	0	20	TROMJESEČJE	2026	Duljina željezničkih pruga s novim elektroničkim signalno-sigurnosnim sustavima ugrađenima u metropolitanskom području Lisabona.

O.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje TC-C15-i03: Laki željeznički tranzit Odivelas – putovanja

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Lisabonu i privući više korisnika. Privatni cestovni promet trenutačno prevladava između Louresa i Lisabona, što uzrokuje znatne probleme u pogledu emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari te zagušenja. Cilj je mjere potaknuti prelazak s individualnog cestovnog prijevoza na javni prijevoz.

Ulaganje se sastoji od izgradnje sustava lakog željezničkog prijevoza dugom 11,5 km kojim se općina Loures povezuje s mrežom podzemne željeznice u Lisabonu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

O.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu zajma

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
15.7	TC-C15-i03	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji linije za laki željeznički tranzit između Odivelasa i putovanja	Potpisivanje ugovora o izgradnji linije za laki željeznički tranzit između Odivelasa i putovanja				TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između tijela javne vlasti i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora izgradnja linije za laki željeznički tranzit između Odivelasa i Louresa.
15.8	TC-C15-i03	M	Izvješće o napretku u izgradnji pruge za laki željeznički tranzit između Odivelasa i Louresa	Izvješće o napretku u kojem se navodi da radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom				TROMJESEČJE	2025	Razvoj radova na izgradnji pruge lake željeznice između Odivelasa i Louresa i usklađenost s voznim redom za njihovo izvođenje mjeri se redovitim izvješćima o napretku tijekom izvođenja radova. Uključuje procjenu razvoja radova u skladu s planiranim rasporedom, uključujući utvrđivanje već dovršenih aktivnosti, utvrđivanje aktivnosti koje treba provesti te analizu rizika predloženih rokova provedbe s, prema potrebi, planom ublažavanja i kriznog plana kako bi se osiguralo da se ugovor dovrši u predloženim rokovima. Ključna etapa postignuta je ako se u izvješću o napretku navede da u trenutku ključne etape radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom.
15.9	TC-C15-i03	T	Izgradnja pruge za laki željeznički tranzit između Odivelasa i kraha dovršena		Kilometara	0	11.5	TROMJESEČJE	2026	Duljina dovršenih građevinskih radova na prometnoj pruzi lake željeznice za povezivanje Louresa s lisabonskom metro mrežom u Odivelasu. Nova tranzitna pruga lake željeznice spremna je za trenutačno pružanje planiranih usluga prijevoza.

SASTAVNI DIO: Poduzeća 4.0

Komponenta se bavi izazovima povezanima s niskom digitalizacijom poduzeća. Prema rezultatima indeksa gospodarske i društvene digitalizacije (DESI 2020.) Portugal je na 19. mjestu u^{EU} -u i ispod prosjeka EU-a. U Portugalu su najosjetljivije dimenzije „Ljudski kapital" i „Uporaba internetskih usluga" te neke dimenzije „integracije digitalnih tehnologija", koje sve odražavaju ograničenja u pogledu digitalnih kapaciteta i uspješnosti poduzeća.

Ciljevi su komponente usmjeriti se na poslovni sektor, posebno MSP-ove i njihove zaposlenike, uz ulaganja za ubrzanje digitalne tranzicije koja će se dopuniti jačanjem digitalnih vještina zaposlene radne snage. Ulaganjima su predviđene sljedeće mjere:

- Jačanje digitalnih vještina zaposlenika i radno sposobnog stanovništva;
- Modernizacija poslovnog modela poduzeća i njihovih proizvodnih procesa, uključujući digitalizaciju radnih postupaka kao što su poslovno upravljanje, inovativni proizvodi i izdavanje računa;
- Stvaranje novih digitalnih marketinških kanala za proizvode i usluge;
- Inovacije i uključivanje naprednih digitalnih tehnologija u poslovni model poduzeća; and
- Poticanje digitalnog poduzetništva.

Komponentom se podupire provedba preporuka po državama članicama koje se odnose na potporu upotrebi digitalnih tehnologija, osiguravanje jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju, povećanje konkurentnosti poduzeća te podupiranje zapošljavanja i davanje prednosti mjerama za očuvanje radnih mjesta (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2020). Komponentom se podupire i ispunjavanje preporuka po državama članicama za poboljšanje razine vještina stanovništva, posebno njihove digitalne pismenosti, među ostalim tako da se obrazovanje odraslih učini relevantnijim za potrebe tržišta rada (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2019.) te da se ulaganja usmjere u digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

P.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r31: Digitalna tranzicija poslovnog okruženja

Ciljevi su mjere povećati rast poslovnog okruženja kako bi ono postalo digitalno konkurentnije i otpornije u trenutačnom globalnom gospodarskom i socijalnom kontekstu. Ta je reforma dio šireg Akcijskog plana za digitalnu tranziciju (PATD) koji je Portugal donio u travnju 2020.

Reforma se sastoji od sljedećih elemenata:

- Pregled formativnog sadržaja uključenog u Katalog nacionalnih kvalifikacija, koji se posebno odnosi na digitalne vještine za upotrebu u profesionalnom kontekstu. Ta je obnova usklađena s najnovijim tehnološkim dostignućima i najhitnijim potrebama poduzeća u različitim gospodarskim sektorima. U tu svrhu od 2021. mogu biti dostupni novi načini osposobljavanja i kratkotrajni tečajevi osposobljavanja.
- Uspostava pravnog i regulatornog okvira potrebnog za stvaranje digitalnih pečata u područjima kibersigurnosti, privatnosti, održivosti i upotrebljivosti. Taj okvir i promicanje digitalnog povjerenja preduvjet su za provedbu ulaganja u digitalne pečate predviđenih ovom komponentom.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2022.

Ulaganje TD-C16-i01: Digitalno osnaživanje poduzeća

Cilj je mjere povećati digitalne vještine radno sposobnog stanovništva, uključujući zaposlenike i rukovoditelje, s posebnim naglaskom na poduzećima u industrijskom, trgovinskom, uslužnom, turističkom i poljoprivrednom sektoru, kako bi se povećao broj radnika s digitalnim vještinama i poboljšala konkurentnost i otpornost poduzeća, čime se doprinosi i očuvanju i otvaranju radnih mjesta. Tim će se ulaganjem povećati broj kvalificiranih radnih mjesta u postojećim poduzećima i potaknuti stvaranje novih poduzeća.

Ulaganje se sastoji od dvaju međusobno povezanih programa osposobljavanja koji se uspostavljaju kako bi se uklonili nedostaci u digitalnim vještinama radnika (zaposlenika i rukovoditelja) i poduzeća. Očekuje se da će ulaganje utjecati na nove politike i doprinijeti razvoju cjeloživotnih strukovnih vještina i praksi osposobljavanja. Očekuje se i da će se ulaganjem poboljšati sposobnost poduzeća da se suoče s izazovima i iskoriste mogućnosti koje pruža tehnologija. Te dvije mjere su:

- Akademija Portugal Digital: dostupno je cijelom radno sposobnom stanovništvu, a cilj je postići 500000 dijagnostičkih digitalnih vještina i 125000 sudionika na internetu, kombiniranih i licem za osposobljavanje u području digitalnih vještina. To uključuje i stvaranje 50 ad hoc MOOC-a koji će biti dostupan na internetskoj platformi.
- Zapošljavanje + digitalna 2025.: s ciljem da se 200000 sudionika ponudi dublje osposobljavanje na internetu, licem ili kombinirano osposobljavanje u području digitalnih vještina

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. rujna 2025.

Ulaganje TD-C16-i02: Digitalna tranzicija poduzeća

Ciljevi su mjere pridonijeti transformaciji poslovnih modela portugalskih MSP-ova i njihovoj digitalizaciji. To je posebno važno s obzirom na činjenicu da u portugalskom gospodarstvu uglavnom dominiraju mikropoduzeća, koja su manje digitalno aktivna od većih poduzeća. Stoga je cilj ulaganja uključivanjem MSP-ova u digitalizaciju poduzeća preobraziti poslovni model portugalskog gospodarstva i doprinijeti većoj konkurentnosti i otpornosti.

Ulaganje se sastoji od četiri skupine mjera:

- „Nacionalna mreža ispitnih centara”: cilj je uspostave nacionalne mreže ispitnih centara stvoriti uvjete u kojima poduzeća mogu razvijati i testirati nove proizvode i usluge te ubrzati proces digitalne transformacije putem fizičke opreme i opreme za testiranje infrastrukture ili virtualnih/digitalnih simulatora. Cilj je uspostaviti 30 infrastruktura ispitnog stola i testirati najmanje 3000 pilot-proizvoda ili usluga.
- Digitalna trgovina: program za digitalizaciju MSP-ova, s naglaskom na mikropoduzećima u komercijalnom sektoru, za aktivaciju njihovih digitalnih trgovinskih kanala, uključivanje tehnologije u poslovne modele i dematerijalizaciju procesa s kupcima i dobavljačima upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Obuhvaća tri projekta: i. „akceleratori digitalne trgovine” sa stvaranjem 25 lokalnih, regionalnih ili sektorskih akceleratora (subjekta koji pružaju savjetovanje, mentorstvo, financijsku potporu novoosnovanim poduzećima i MSP-ovima kako bi im se pomoglo u rastu) i sustavom financijskih poticaja za digitalizaciju poslovnih modela MSP-ova (cilj je 25000 MSP-ova); II) „susjedstva digitalne trgovine” kojima će se podupirati digitalizacija (s lokalnim platformama za e-trgovinu i dostavu) 75 trgovačkih područja smještenih u gradskim središtima, prigradskim ili ruralnim područjima kako bi se potaknula ta područja i promicala teritorijalna kohezija i lokalno gospodarstvo; III) „internacionalizacija putem e-trgovine” kako bi se poduzećima pomoglo da razviju nove prodajne kanale u inozemstvu putem internetske prodaje.
- Potpora digitalnoj tranziciji poslovnih modela: Podučavanje 4.0, program za potporu poduzećima u uvođenju naprednih digitalnih tehnologija.
- Poduzetništvo: s mjerama kao što su i. program vaučera „Voucher for Start-up – New Green and Digital Products” (Voucher for Start-up – Novi zeleni i digitalni proizvodi) usmjeren na potporu novoosnovanim poduzećima koja žele razviti digitalne i zelene poslovne modele; II) „Jačanje nacionalne poduzetničke strukture – novoosnovana poduzeća Portugal” ulaganjem u mapiranje okruženja za novoosnovana poduzeća kako bi se utvrdili izazovi i rješenja povezani s poduzetničkim programom i provedbom odgovarajućih akcijskih planova; i iii. „bonovi za startup inkubatore/akceleratore” za potporu inkubatorima i akceleratorima u njihovu razvoju, uključujući uvođenje novih digitalnih tehnologija, poboljšanje resursa koji su im na raspolaganju i jačanje njihova znanja i sposobnosti kako bi se novoosnovanim poduzećima pružila potpora s digitalnim poslovnim modelima.

Za financijske instrumente, u okviru mjere „Akceleratori digitalne trgovine” kojom se osiguravaju financijska potpora i financijski poticaji, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom između portugalskih tijela i subjekta kojem su povjerene zadaće izvršenja proračuna ili financijskog posrednika zaduženog za financijski instrument te naknadnom ulagačkom politikom financijskog instrumenta:

- zahtijevati primjenu tehničkih smjernica Komisije o provjeri održivosti za fond InvestEU; and
- isključiti sljedeći popis djelatnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovina povezani s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca51; aktivnosti i imovina u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti52;

---

51 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

52 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne

aktivnosti i sredstva povezana s odlagalištima otpada, spalionicama53 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu54; i iv. djelatnosti i sredstva u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu; and

- zahtijevati provjeru pravne usklađenosti projekata s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu od strane ovlaštenog subjekta/financijskog posrednika za sve transakcije, uključujući one izuzete od provjere održivosti.

Za natječaje, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za predstojeće pozive za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca55; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti56; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama57 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu58; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. rujna 2025.

---

vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

53 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

54 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

55 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

56 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

57 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

58 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Ulaganje TD-C16-i03: katalizator za digitalnu tranziciju poduzeća

Ciljevi su mjere pridonijeti digitalnoj i okolišnoj tranziciji društva i poduzeća.

Ulaganje se sastoji od sljedeće tri mjere:

- „Dematerijalizacija izdavanja računa" s projektom čiji je cilj smanjiti upotrebu papira putem platforme za slanje digitalnih računa;
- „Pečati za certificiranje kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti" – ulaganje u: stvaranje četiriju novih pečata za certifikaciju kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti; uspostava platformi kojima se podupire komunikacija između svih partnera i subjekata uključenih u proces (kao i generiranje postupovnih podataka relevantnih za praćenje programa); kampanju za širenje inicijative i osnaživanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti ili subjekata za tehničko ocjenjivanje koji podupiru certifikacijske pečate u tim područjima; and
- „Digitalnoinovacijski centri (DIH)": usluga za potporu poduzećima i subjektima javne uprave kako bi postali konkurentniji u digitalnoj sferi kako bi se poboljšali njihovi proizvodni procesi automatizacijom ili uvođenjem disruptivnih tehnologija. Tim se ulaganjem jača i dopunjuje mreža koja je već u razvoju u okviru programa Digitalna Europa kako bi se dosegnulo ukupno 16 digitalnoinovacijskih centara s poslovnim nastanom u Portugalu.

Za natječaje povezane s uspostavom digitalnoinovacijskih centara i odabir korisnika koji primaju potporu digitalnoinovacijskih centara, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za buduće pozive na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca59; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti60; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama61 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu62; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

---

59 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

60 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

61 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

62 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C16-i04: Industrija 4.0

Cilj je mjera poduprijeti industrijsko istraživanje, eksperimentalni razvoj, organizacijske projekte i projekte inovacija procesa, poticati digitalnu transformaciju poduzeća, a time i poboljšati njihovu okolišnu održivost.

Ovom se mjerom podupire 200 projekata ulaganja iz najmanje jednog od sljedećih područja djelovanja:

1. Digitalna tranzicija operativnih procesa, uključujući produkcijsko i logističko upravljanje i planiranje.
2. Rješenja za naprednu pohranu, upravljanje i obradu podataka.
3. Rješenja umjetne inteligencije koja se primjenjuju na proizvodni proces.
4. Digitalni prikazi i virtualno modeliranje (digitalni blizanci), simulacija i industrijsko modeliranje.
5. Skica i aditivna proizvodnja.
6. Projekti proširene stvarnosti, virtualna stvarnost i umjetna vizija primijenjeni su na procese.
7. Suradnička i kognitivna robotika, sučelje čovjek-stroj, kiberfizički sustavi.
8. Senzorska i napredna elektronika, internet stvari, rješenja u oblaku i rješenja na rubu mreže.
9. Mrežne, komunikacijske i napredne računalne infrastrukture povezane s procesima.
10. Inovativni softver, interoperabilnost sustava.

Za natječaje, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za predstojeće pozive za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca[63]; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti[64]; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama[65] i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu[66]. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu

[63] Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

[64] Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

[65] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

[66] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta

odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C16-i05-RAA: Digitalni kapacitet i transformacija poduzeća na Azorima

Ciljevi su mjere financiranje stvaranja sustava poticaja za digitalnu tranziciju za poduzeća na Azorima, računalne i mrežne opreme te proširenja Znanstvenih i tehnoloških parkova Azora.

Cilj je sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća poduprijeti regionalna poduzeća u prilagodbi i integraciji digitalnih tehnologija, među ostalim mjerama usmjerenima na upravljanje, e-trgovinu, alate za automatizaciju, jačanje kibersigurnosti, umjetnu inteligenciju i internet stvari.

Ulaganjem u znanstvene i tehnološke parkove Azora (Nonagon i Terinov) nastoje se poduprijeti logistički i tehnološki uvjeti poduzetničkog ekosustava regije. Cilj je tog ulaganja pridonijeti razvoju gospodarstva temeljenog na tehnologiji u strateškim sektorima, omogućujući znanje i iskustvo te poboljšavajući kvalitetu i pouzdanost usluga koje pružaju ti parkovi.

Sustav poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća strukturiran je oko tri linije djelovanja, a prihvatljivi projekti doprinose barem jednom od njih:

- Prva linija djelovanja – potpora regionalnim poduzećima u prilagodbi i integraciji digitalnih tehnologija kojima se povećava konkurentnost, poboljšava produktivnost, potiču inovacije i smanjuju troškovi poslovnih procesa.
- Druga linija djelovanja – pružiti mogućnost azorskim poduzećima da se koriste specijaliziranim savjetodavnim uslugama za provedbu metodologija ubrzanja poslovnih procesa i kibersigurnosti.
- Linija djelovanja – potpora javnim ili privatnim subjektima u organizaciji tematskih događanja radi poticanja sinergija među azorskim poduzećima razmjenom tehnoloških rješenja, alata, metodologija i najboljih praksi.

Ulaganjem u znanstvene i tehnološke parkove osiguravaju se nova mrežna i računalna infrastruktura (hardver) u Znanstvenom i tehnološkom parku neangon i izgradnja nove energetski učinkovite zgrade u Znanstvenom i tehnološkom parku Terinov.

Za natječaje, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za predstojeće pozive za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca67; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti68; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama69 i

---

postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

67 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

68 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

69 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do

postrojenjima za mehaničko-biološku obradu70. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje TD-C16-i06-RAM: Poduzeće 4.0

Cilj je mjere pridonijeti transformaciji poslovnih modela MSP-ova Autonomne regije Madeire kako bi postala digitalnija, konkurentnija i otpornija.

Mjerom se podupiru ulaganja u sljedeća dva područja:

- Materijalna sredstva, uključujući nabavu strojeva i opreme izravno povezanih s ulaganjem u digitalnu tranziciju, kao i nabavu informatičke opreme, uključujući softver potreban za njezin rad, koji je izravno povezan s razvojem projekta.
- Nematerijalna imovina, uključujući prijenos tehnologije stjecanjem patentnih prava i standardiziranog ili posebno razvijenog softvera.

Za natječaje, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za predstojeće pozive za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca71; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti72; aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama73 i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu74. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu

---

povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

70 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

71 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

72 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

73 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

74 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta

odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

P.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
16.1	TD-C16-r31	M	Stupanje na snagu preispitivanja sadržaja ospособljavanja uključenog u Nacionalni katalog kvalifikacija u pogledu modula u području digitalnih vještina i zakonodavstva ili propisa za izradu digitalnih potpisa i pečata	Stupanje na snagu preispitivanja sadržaja ospособljavanja uključenog u Nacionalni katalog kvalifikacija u pogledu modula u području digitalnih vještina i zakonodavstva ili propisa za izradu digitalnih potpisa i pečata				TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu sljedećih zakona ili propisa: (1) Pregled sadržaja strukovnog ospособljavanja i ospособljavanja uključenog u Nacionalni katalog kvalifikacija u području digitalnih vještina, odnosno modula ospособljavanja povezanih s tehnologijama i alatima, kako bi se razvile vještine koje su uglavnom potrebne u profesionalnom kontekstu na temelju dijagnoze predviđanja vještina. (2) Zakonodavstvo ili propisi potrebni za stvaranje digitalnih potpisa i pečata u području kibersigurnosti, privatnosti, održivosti i upotrebljivosti. Stvaranje tog pravnog okvira i promicanje digitalnog povjerenja preduvjet su za provedbu ulaganja u digitalne pečate predviđenih ovom komponentom.
16.2	TD-C16-i01	M	Početak Portugalske digitalne akademije i programa zapošljavanja + Digitalna Europa	Početak Portugalske digitalne akademije i programa zapošljavanja + digitalni programi				TROMJESEČJE	2022	Portugalska digitalna akademija – 1. internetska platforma operativna je i pristupačna njezinim korisnicima, 2. definirani su dijagnostički postupci za procjenu preporuka za polaznike u području digitalnih vještina i definiranje personaliziranih tečajeva ospособljavanja koji su im potrebni te se pokreće prvi skup internetskih ospособljavanja koji su dostupni polaznicima. Zapošljavanje + digitalizacija – (1) utvrđuju se gospodarski sektori na koje će se usmjeriti i utvrđuju se njihovi glavni digitalni izazovi koje treba riješiti tečajevima; (2) utvrđuju se partneri i dionici za provedbu programa; (3) pokreće se program ospособljavanja i započinje ospособljavanje putem interneta, licem ili kombinirano ospособljavanje.
16.3	TD-C16-i01	T	Zapošljavanje + sudionici u digitalnom ospособljavanju		Broj	0	200 000	TROMJESEČ	2025	Broj sudionika ospособljavanja koji su završili internetski, fizički ili kombinirani modul za prekvalifikaciju i usavršavanje, s naglaskom na digitalnim vještinama kojima se rješavaju izazovi u gospodarskim sektorima utvrđenima u programu „Zapošljavanje + digitalni”

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								JE		Odabrani gospodarski sektori utvrđeni su u ključnoj etapi u prvom tromjesečju 2022.
16.4	TD-C16-i01	T	Sudionici osposobljavanja Portugalske digitalne akademije		Broj	0	500 000	TROMJESEČJE	2025	Broj sudionika osposobljavanja koji su dobili dijagnostiku digitalnih vještina. 125000 sudionika dovršit će i kombinirani modul ili modul uživo putem interneta u okviru programa Portugala Digitalna akademija. Osim toga, stavlja se na raspolaganje pedeset novorazvijenih MOOC-a.
16.5	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koji primaju potporu u okviru akceleratora digitalne trgovine		Broj	0	12 500	TROMJESEČJE	2024	Broj MSP-ova koji primaju potporu stvaranjem 25 lokalnih, regionalnih ili sektorskih akceleratora digitalne trgovine te sustavom financijskih poticaja za digitalizaciju poslovnih modela MSP-ova. Potpora se sastoji od procjene i dijagnosticiranja razine digitalizacije MSP-ova korisnika te pružanja ciljanih usluga i poticaja za veće prihvaćanje digitalnih tehnologija u poslovnom modelu korisnika. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom provjere održivosti, upotrebe popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.
16.6	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih ispitnih centara		Broj	0	600	TROMJESEČJE	2024	Broj pilot-proizvoda ili usluga razvijenih (s namjerom dosezanja barem 5. razine tehnološke spremnosti) u nacionalnoj mreži ispitnih centara. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere upotrebom popisa za isključenje te zahtjev usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.7	TD-C16-i02	T	Testna tijela odabrana za nacionalnu ispitnu mrežu		Broj	0	30	TROMJESEČJE	2022	Broj ispitnih tijela odabranih za daljnju ugradnju s potrebnom opremom kako bi se omogućili razvoj i ispitivanje pilot-proizvoda u nacionalnoj mreži ispitnih centara. Pokrivenost industrijskih sektora i njihovih podsektora odgovara područjima predviđenima za mrežu digitalnoinovacijskih centara (DIH) kako bi se stvorile sinergije i komplementarnosti s mrežom

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										digitalnoinovacijskih centara. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom popisa za isključenje i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.8	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih ispitnih centara		Broj	600	3 000	TROMJESEČJE	2025	Broj pilot-proizvoda ili usluga razvijenih s namjerom dosezanja razine tehnološke spremnosti 5) u nacionalnoj mreži ispitnih centara. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom popisa za isključenje i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.9	TD-C16-i02	T	Digitalnotrgovinsko susjedstvo		Broj	0	75	TROMJESEČJE	2025	Broj digitalnih trgovinskih četvrti u gradskim središtima, prigradskim ili ruralnim područjima. Ta ulaganja obuhvaćaju povezivost i lokalnu digitalnu infrastrukturu, posebno ugradnju (ili nadogradnju) postojeće opreme i instalacije pristupa bežičnom internetu za korisnike u trgovačkim područjima. Obuhvaća i integraciju tehnoloških rješenja za upravljanje dostavom paketa i usvajanje elektroničkih sredstava plaćanja kako bi se digitaliziralo iskustvo potrošača i poslovni model trgovina. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom popisa za isključenje i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.10	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koji primaju potporu u okviru akceleratora digitalne trgovine		Broj	12 500	25 000	TROMJESEČJE	2025	Broj MSP-ova koji primaju potporu stvaranjem 25 lokalnih, regionalnih ili sektorskih akceleratora digitalne trgovine, kao i sustavom financijskih poticaja za digitalizaciju poslovnih modela MSP-ova. Potpora se sastoji od procjene i dijagnosticiranja razine digitalizacije MSP-ova korisnika te pružanja ciljanih usluga i poticaja za veće prihvaćanje digitalnih tehnologija u poslovnom modelu korisnika.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom provjere održivosti, upotrebe popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.
16.11	TD-C16-i02	T	MSP-ovi i inkubatori za novoosnovana poduzeća koji se izravno podupiru programima digitalizacije		Broj	0	8 600	TROMJESEČJE	2025	Broj MSP-ova (8500) i inkubatora za novoosnovana poduzeća (100) koji primaju potporu iz jednog od sljedećih programa: (1) internacionalizacija putem e-trgovine; (2)Osposobljavanje 4.0 mjera za potporu poslovnim modelima za digitalnu tranziciju; (3) kuponi za novoosnovana poduzeća za razvoj novih zelenih i digitalnih proizvoda; (4) Vouceri za inkubatore za novoosnovana poduzeća i akceleratore za njihov tehnološki razvoj. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom popisa za isključenje i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.12	TD-C16-i02	T	Novoosnovana poduzeća mapirana na platformi Startup Portugal		Broj	0	5 000	TROMJESEČJE	2025	Broj novoosnovanih poduzeća mapiranih utvrđivanjem njihovih glavnih obilježja poslovanja na platformi Start-up Portugal. Nova platforma prati ekosustav novoosnovanih poduzeća, posebno, ali ne ograničavajući se na, poduzeća koja se temelje na digitalnim tehnologijama. Platforma je dostupna cijelom ekosustavu (start-up poduzeća, ulagači, akceleratori/inkubatori, javni subjekti).
16.13	TD-C16-i03	T	Digitalnoinovacijski centri		Broj	0	16	ČETVRTOTROMJESEČJE	2021	Broj konzorcija digitalnoinovacijskih centara odabranih na temelju odobrenja ponuda. Osnivanje svakog digitalnoinovacijskog centra podrazumijeva naknadno osnivanje inkubatora/akceleratora za poticanje poduzetničkog ekosustava povezanog sa sektorima obuhvaćenima čvorištem. Tim se ulaganjima jača i dopunjuje mreža koja je već u razvoju u okviru programa Digitalna Europa. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom popisa za isključenje i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.14	TD-C16-i03	M	Uspostava usluga za slanje digitalnih računa i certificiranje kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti	Uspostava usluga za slanje digitalnih računa i certificiranje kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Uspostavlja se pet novih usluga za: 1) slanje digitalnih računa; i 2) kibersigurnosna certifikacija, 3) certifikacija privatnosti, 4) certifikacija upotrebljivosti i 5. certifikacija održivosti; uključujući povezane kampanje za širenje informacija o svim uslugama. Usluge certificiranja podupiru zahtjeve i podnošenje zahtjeva za certifikaciju, upravljanje postupkom, izdavanje i centralizirani repozitorij izdanih certifikata i pečata. Usluge certificiranja podupiru i komunikaciju između svih partnera i subjekata uključenih u postupke, kao i generiranje postupovnih podataka relevantnih za praćenje programa. Usluge moraju biti operativne i dostupne predviđenim korisnicima.
16.15	TD-C16-i03	T	Korisnici savjetodavnih usluga digitalnoinovacijskih centara		Broj	0	4 000	TROMJESEČJE	2025	Broj poduzeća i javnih subjekata koji su primili savjetodavne usluge od mreže digitalnoinovacijskih centara kako bi se poboljšali procesi znanja i proizvodnje automatizacijom ili uključivanjem disruptivnih tehnologija. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere primjenom popisa za isključenje i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.16	TD-C16-i04	T	Odabir projekata industrije 4.0		Broj	0	200	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Odabire se 200 projekata industrije 4.0. Projekti moraju biti u skladu s tipologijom aktivnosti opisanom u opisu mjere. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) transakcija koje primaju potporu u okviru ove mjere upotrebom popisa za isključenje kako je navedeno u opisu mjere i zahtjevu usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
16.17	TD-C16-i04	T	Završetak projekata u području industrije 4.0		Broj	0	200	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	200 projekata industrije 4.0 moraju biti dovršeni. Projekti moraju biti u skladu s tipologijom aktivnosti opisanom u opisu mjere.
16.18	TD-C16-i05-RAA	T	Broj dovršenih projekata u okviru sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća		Broj	0	350	TROMJESEČJE	2026	350 projekata dovršava se u okviru sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća. Projekti moraju biti u skladu s tipologijom aktivnosti opisanih u 1., 2. ili 3. liniji djelovanja u opisu mjere.
16.19	TD-C16-i05-RAA	M	Prošireni ili opremljeni parkovi znanosti i tehnologije	Ugrađena mrežna i računalna infrastruktura i izgrađena zgrada				TROMJESEČJE	2026	Nova mrežna i računalna infrastruktura (hardver) postavljaju se u Znanstvenom i tehnološkom parku nonangon, a nova energetski učinkovita zgrada od oko 878 kvadratnih metara gradi se u Znanstvenom i tehnološkom parku Terinov. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
16.20	TD-C16-i06-RAM	T	Poduzeće 4.0		Broj	0	300	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršit će se 300 projekata digitalizacije za MSP-ove. Projekti se sastoje od razvoja ili kupnje materijalne ili nematerijalne imovine izravno povezane s ulaganjem u digitalnu tranziciju. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) transakcija koje primaju potporu u okviru ove mjere upotrebom popisa za isključenje kako je navedeno u opisu mjere i zahtjevu usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Q. SASTAVNI DIO 17: Kvaliteta i održivost javnih financija

Komponenta se bavi izazovima povezanima s visokim udjelom javnog duga u BDP-u Portugala, koji se dodatno pogoršao zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19. Veličina udjela javnog duga u BDP-u Portugala ograničava raspoloživi fiskalni prostor i, kada to gospodarski uvjeti dopuste, zahtijeva da se srednjoročno osigura fiskalna održivost. U tom se kontekstu očekuje da će snažniji okvirni uvjeti za fiskalnu politiku pridonijeti putu prema većoj fiskalnoj održivosti kojim se potiče rast.

Cilj je komponente poboljšati upravljanje javnim financijama u Portugalu i premostiti postojeće nedostatke u fiskalno-strukturnim reformama. Među ostalim, ti ciljevi uključuju:

- ostvarivanje potpune i učinkovite provedbe Zakona o proračunskom okviru za 2015. i s njima povezanih strukturnih promjena u smislu izrade proračuna, računovodstva i informacijskih sustava;
- povećanje ušteda u pogledu učinkovitosti većom primjenom centraliziranih revizija javne nabave i potrošnje, za koje se planira uključivanje u redovni proračunski postupak i koje podliježu sustavnim *ex post* evaluacijama;
- poboljšanje financijskih rezultata poduzeća u državnom vlasništvu većom transparentnošću, boljim praćenjem i snažnijim upravljanjem, pri čemu uprava postaje odgovornija i usmjerenija na uspješnost; i
- povećanje učinkovitosti upravljanja prihodima, uključujući Poreznu i carinsku upravu i službe socijalne sigurnosti, iskorištavanjem raspoloživog prostora za veću digitalizaciju i prilagođenost poslovanju.

Komponenta pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju za poboljšanje kvalitete javnih financija, uz istodobno jačanje opće kontrole rashoda, troškovne učinkovitosti i odgovarajućeg proračuna (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2019.), preporuke za poboljšanje financijske održivosti poduzeća u državnom vlasništvu uz istodobno osiguravanje pravodobnijeg, transparentnijeg i sveobuhvatnijeg praćenja (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2019.), preporuke da se, kada to gospodarski uvjeti dopuste, provode fiskalne politike s ciljem postizanja razboritog srednjoročnog fiskalnog položaja i osiguravanja održivosti duga (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2020.) i preporuke za poboljšanje djelotvornosti poreznog sustava, posebno davanjem prednosti pojednostavnjenju njegova okvira (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 2022. i 2023.). Komponenta pridonosi i provedbi preporuke za pojedinu zemlju da se ulaganja usmjere na digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

Q.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r32: Modernizacija i pojednostavnjenje upravljanja javnim financijama

Glavni je cilj reforme poboljšati kvalitetu i održivost javnih financija, a posebno ojačati kontrolu rashoda i odgovarajuću izradu proračuna. Reformom se također nastoji povećati transparentnost i učinkovitost u korištenju javnih sredstava s pomoću integriranijeg upravljanja administrativnim i financijskim procesima u svim subjektima opće države.

Reforma je sveobuhvatna fiskalno-strukturna reforma koja se sastoji od inicijativa koje se međusobno nadopunjuju.

- Kao prvo, postupni koraci doprinose potpunoj i učinkovitoj provedbi Zakona o proračunskom okviru za 2015. One uključuju izradu proračuna programa i njegovo uključivanje u proračunsko planiranje i praćenje, kao i stupanje na snagu zakonodavstva kojim se poništava državno računovodstveno tijelo. Očekuje se i da će se planiranom znatnom nadogradnjom informacijskih sustava za upravljanje javnim financijama olakšati poštovanje računovodstvenog sustava na temelju nastanka poslovnih događaja.
- Drugo, planira se da će revizije potrošnje postati strukturna značajka proračunskog postupka Portugala boljom integracijom u godišnji proračunski ciklus i ex post evaluacijom mogućih povećanja učinkovitosti.
- Treće, poboljšanja u nadležnosti središnje nabave provode se kako bi se povećala učinkovitost.
- Četvrto, za poduzeća u državnom vlasništvu planira se dvodijelni pristup, pri čemu se mjere za povećanje transparentnosti u objavljivanju financijskih podataka trebaju dopuniti koracima za jačanje upravljanja, među ostalim poboljšanim ugovorima o upravljanju kako bi se potaknule upravljačke prakse koje se temelje na poticajima, te potpisivanjem proračunskih i akcijskih planova kojima će se omogućiti veća autonomija u kombinaciji s većom odgovornošću i praćenjem.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C17-i01: Informacijski sustavi za upravljanje javnim financijama

Cilj je ulaganja operacionalizirati povezanu reformu upravljanja javnim financijama s ciljem poboljšanja kvalitete i održivosti javnih financija. Ulaganje je posebno ključno za potpunu i učinkovitu provedbu Zakona o proračunskom okviru za 2015.

Ulaganje se sastoji od komplementarnih podulaganja koja bi zajedno trebala doprinijeti integriranom upravljanju javnim prihodima i rashodima. Prvo, podulaganja su usmjerena na rješenja informacijske tehnologije koja omogućuju praćenje državnih transakcija, nadovezujući se na digitalizaciju postupaka, automatizaciju računovodstva i integraciju u središnje sustave Ministarstva financija, što će koristiti proračunskom planiranju, praćenju i odgovornosti. One uključuju razvoj rješenja informacijske tehnologije koja omogućuju integrirano upravljanje državnom riznicom preko državnog računovodstvenog tijela, kao i potporu pripremi državnog proračuna i srednjoročnom proračunskom planiranju uvođenjem izrade programa i pridržavanjem računovodstvenog sustava na temelju nastanka poslovnih događaja. Drugo, dodatna poboljšanja predviđena su i u informacijskim sustavima za centraliziranu nabavu, kao i upravljanje javnim vozilima i nepokretnom imovinom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TD-C17-i02: Modernizacija informacijskih sustava Porezne i carinske uprave za oporezivanje nekretnina u ruralnim područjima

Cilj je ulaganja unaprijediti digitalizaciju svih postupaka povezanih s oporezivanjem nekretnina u ruralnim područjima, posebno povezanih informacija – mapiranja i povezanih značajki (kao što su usjevi i gospodarski potencijal) – te uvođenje prethodnog ispunjavanja posebnih deklaratornih obveza.

Ulaganje se sastoji od nekoliko podulaganja koja obuhvaćaju: i. digitalizacija popratnih informacija za matrice nekretnina; i. jačanje infrastrukture informacijske tehnologije za očuvanje digitaliziranih

informacija o vlasništvu; razvoj mehanizama savjetovanja i vizualizacije matrica nekretnina; i. razvoj informacijskog sustava za potporu pojednostavljenoj katastarskoj procjeni ruralnih posjeda; v. razvoj rješenja za upravljanje georeferenciranim informacijama; i vi. razvoj deklaratornih usluga prethodnog popunjavanja (posebno za oporezivanje nepokretne imovine i posebne transakcije koje podliježu administrativnoj pristojbi).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C17-i03: Digitalna tranzicija usluga socijalne sigurnosti

Cilj je ulaganja unaprijediti digitalizaciju usluga socijalne sigurnosti kako bi ih se učinilo pristupačnijima korisnicima, poticala učinkovitost i suzbile prijevare i utaje.

Ulaganje se sastoji od sljedećih koraka: i. poboljšati oblikovanje i organizaciju usluga socijalne sigurnosti na temelju nadogradnje osnovnih informacijskih sustava u područjima socijalnih naknada, socijalnih doprinosa, sprečavanja prijevara, upravljanja informacijama i kanala plaćanja; razvoj i provedba novog modela odnosa za koji se očekuje da će integrirati različite kanale za interakciju između građana, poduzeća i službi socijalne sigurnosti s pomoću višekanalnog pristupa; prilagoditi radna mjesta u službama socijalne sigurnosti kako bi se omogućili fleksibilniji radni uvjeti, kao što je rad na daljinu; i. uvesti infrastrukturu informacijske tehnologije koja se temelji na rješenjima u oblaku i koja imaju potencijal za podupiranje učinkovitosti i interoperabilnosti; i v. preispitati unutarnje postupke i osposobiti radnike u području socijalne sigurnosti kako bi se poduprla neometana provedba prethodno navedenih ulaganja i strukturnih promjena.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma TD-C17-r40: Pojednostavnjenje poreznog sustava

Cilj je te reforme poboljšati učinkovitost portugalskog poreznog sustava. Reformom se uvodi trajni sustav za dosljedno praćenje i ocjenjivanje novih i postojećih poreznih olakšica („*benefícios fiscais*”)[75]. To će dovesti do pojednostavnjenja postojećeg okvira smanjenjem broja poreznih olakšica, ograničavanjem povezanih poreznih rashoda („*despesas*fiscais”) i jačanjem troškovne učinkovitosti preostalih poreznih olakšica.

Reforma se sastoji od pravnog akta kojim se osniva stalna tehnička jedinica za poreznu politiku*(Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira*, poznata i kao U-TAX) s mandatom za sustavno praćenje i ocjenjivanje novih i postojećih poreznih olakšica te za doprinos osmišljavanju, provedbi i procjeni učinka poreznih politika. Odjel za poreznu politiku doprinosi i pripremi pravnih akata u području oporezivanja, u suradnji s drugim relevantnim subjektima kao što je *Centro de Estudos Fiscais e Aduaneiros (* CEF). U pravnom aktu utvrđuje se formalna struktura U-TAX-a, uključujući njegov organigram, njegovo funkcioniranje i zadaće. U-TAX je tehnički neovisan o Poreznoj i carinskoj upravi i izravno odgovara Ministarstvu financija. U-TAX se sastoji od stalnog tehničkog osoblja sa stručnim znanjem u području poreznih politika. Pravnim aktom definiraju se i formalne interakcije između U-TAX-a i drugih relevantnih javnih i privatnih subjekata, kao istraživačkih i akademskih ustanova, te se utvrđuje definicija sporazuma o razmjeni podataka između U-TAX-a i relevantnih javnih subjekata, kao što su Porezna i carinska uprava i Portugalski zavod za statistiku (INE). Pravnim aktom osigurava se i predanost U-TAX-a kvaliteti i transparentnosti njegovih analitičkih izvješća i očuvanju standarda kvalitete podataka. Ta jedinica

[75] Pojam porezne olakšice definiran je u članku 2. *Estatuto dos Benefícios Fiscais* (Prilog Uredbi sa zakonskom snagom br. 215/1989 od 1. srpnja). Porezni rashodi definiraju se kao učinak na proračun koji proizlazi iz poreznih olakšica.

za poreznu politiku objavljuje izvješće o procjeni s analizom troškova i koristi postojećih poreznih olakšica, s kriterijima učinkovitosti i djelotvornosti te pitanjima zaštite okoliša. Nakon te procjene provodi se revizija pravnog okvira znatnog skupa poreznih olakšica.

Provedba te reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Q.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
17.1	TD-C17-r32	T	Dovršiti izradu i provedbu novih modela javne nabave za nacionalni središnji sustav javne nabave kako je predviđeno strateškim planom za razdoblje 2020. 2023. subjekta za zajedničke usluge javne uprave		Broj	0	10	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj revidiranih okvirnih sporazuma i modela ugovaranja kako bi se: i. promicanje administrativnog pojednostavnjenja; jačanje mehanizama praćenja i kontrole; iii. poticanje troškovne učinkovitosti i racionalizacije; i. proširiti popis robe i usluga koje podliježu centraliziranoj nabavi; i v. promicanje suradnje među unutarnjim i vanjskim dionicima.
17.2	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu zakonodavstva na kojem se temelji državno računovodstveno tijelo	Stupanje na snagu zakonodavstva na kojem se temelji državno računovodstveno tijelo				ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu sekundarnog zakonodavstva (i/ili administrativnih smjernica) kojim se uređuje koje će se posebne stavke prihoda i rashoda uključiti u proračun državnog računovodstvenog tijela, u potpunosti u skladu s člancima 49. i 55. Zakona o proračunskom okviru za 2015.
17.3	TD-C17-r32	M	Završetak i odobrenje modela za praćenje proračunskog i financijskog izvršenja opće države	Završetak i odobrenje modela za praćenje proračunskog i financijskog izvršenja opće države				ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Dovršetak i odobrenje modela kontrole i praćenja proračunskog i financijskog izvršenja opće države od strane Ministarstva financija, u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o proračunskom okviru za 2015. i načelima nastanka poslovnih događaja iz računovodstvenog standarda za javnu upravu.
17.4	TD-C17-r32	M	Donošenje troškovnog modela za izradu proračuna programa	Donošenje zakonodavstva za troškovni model izrade proračuna programa				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Donošenje sekundarnog zakonodavstva (i/ili administrativnih smjernica) kako bi se utvrdila načela za utvrđivanje troškova i praćenje usklađenosti s pokazateljima koji se temelje na uspješnosti utvrđenima za svaki proračunski program i javnu politiku, s ciljem stupanja na snagu do prvog tromjesečja 2027.
17.5	TD-C17-r32	M	Provedba mehanizama za	Izvješće o uključivanju				ČETVRT	2024	Razvija se strukturni i institucijski okvir za revizije potrošnje kako bi ih se u potpunosti integriralo u godišnji proračunski postupak i srednjoročni

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			uključivanje revizija potrošnje u redovni proračunski postupak, uključujući ex post evaluaciju ušteda povezanih s učinkovitošću	revizija rashoda u redovni proračunski postupak i njihova ex post evaluacija				OTROMJESEČJE		proračunski okvir Portugala. Taj proces uključuje dijagnozu, osmišljavanje rješenja i definiranje modela koji omogućuje povećanje učinkovitosti u pružanju javnih usluga, promicanje proširenja revizija potrošnje na dodatne sektore unutar opće države i oslobađanje resursa za digitalnu i zelenu tranziciju povećanjem učinkovitosti. Osim uključivanja revizija potrošnje u godišnji proračunski postupak, one podliježu učinkovitim godišnjim ex post evaluacijama kako bi se utvrdilo postignuto povećanje učinkovitosti. Taj postupak može uključivati veću primjenu zajedničkih usluga i centralizirane javne nabave na temelju upotrebe tehnoloških platformi i zajedničkih resursa.
17.6	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju u okviru novog sustava poticaja/kazna za upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju				ČETVRTOTROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju koji treba potpisati s javnim rukovoditeljima imenovanima u upravne odbore poduzeća u državnom vlasništvu kako bi se povećala odgovornost i odgovornost u upravljanju javnim resursima s pomoću novog sustava poticaja/kazna usmjerenih na uspješnost.
17.7	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog modela analize i objavljivanja financijskog stanja i uspješnosti poduzeća u državnom vlasništvu	Stupanje na snagu novog izvješća s pojedinostima o financijskoj situaciji i rezultatima poduzeća u državnom vlasništvu				ČETVRTOTROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu novog izvješća u kojem se navode pojedinosti o financijskoj situaciji i uspješnosti poduzeća u državnom vlasništvu na redovitoj i pravodobnoj osnovi, uključujući financijske podatke prikupljene putem novog informacijskog sustava za sektor državnih poduzeća.
17.8	TD-C17-r32	T	Broj proračunskih planova i planova aktivnosti poduzeća u državnom vlasništvu koje dosljedno odobravaju ministar financija i odgovarajući resorni ministri		Broj	74	136	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Pravodobna procjena proračuna i planova aktivnosti poduzeća u državnom vlasništvu. Riječ je o trogodišnjim strateškim planovima upravljanja u kojima poduzeća u državnom vlasništvu definiraju svoje glavne linije djelovanja, portfelj usluga, ljudske resurse, plan ulaganja, razine aktivnosti pomoći i ekonomski-financijske izvještaje za trogodišnje razdoblje i pregovaraju s ministrom financija i odgovarajućim resornim ministrima, kao i o povećanju učinkovitosti i produktivnosti kojima će se osigurati njihova srednjoročna i dugoročna financijska održivost.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
17.9	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe državnog računovodstvenog subjekta	Završetak provedbe državnog računovodstvenog subjekta				TROMJESEČJE	2024	Dovršiti provedbu državnog računovodstvenog tijela, potpuno u skladu s člancima 49. i 55. Zakona o proračunskom okviru za 2015.
17.10	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava za redizajniranje i provedbu proračunskog postupka, uključujući izradu proračuna programa	Početak rada informacijskog sustava za redizajniranje i provedbu proračunskog postupka				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Početak rada informacijskog sustava kako bi se osiguralo da svi subjekti opće države prikazuju proračunske/računovodstvene informacije u skladu s novim formatima utvrđenima u Zakonu o proračunskom okviru za 2015., uključujući u pogledu novih proračunskih programa koji se temelje na uspješnosti.
17.11	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava potpore za novi model proračunskog i financijskog nadzora	Informacijski sustav u upotrebi				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Početak rada informacijskog sustava potpore kako bi se osigurala kontrola i praćenje proračunskih/računovodstvenih informacija u skladu s novim formatima utvrđenima u Zakonu o proračunskom okviru za 2015. od strane svih tijela opće države.
17.12	TD-C17-i01	T	Dovršetak modernizacije i pojednostavnjenja informacijskih sustava nacionalnog središnjeg sustava javne nabave		Broj	0	11	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Broj moderniziranih i pojednostavnjenih informacijskih sustava nacionalnog središnjeg sustava javne nabave kako bi se: i. promicanje administrativnog pojednostavnjenja; jačanje mehanizama praćenja i kontrole; iii. poticanje troškovne učinkovitosti i racionalizacije; i. proširiti popis robe i usluga koje podliježu centraliziranoj nabavi; i v. promicanje suradnje među unutarnjim i vanjskim dionicima. Postizanje te ciljne vrijednosti mjeri se brojem novih informacijskih sustava koji su u funkciji.
17.13	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe *Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público* (SIGPIP) i modernizacije informacijskih sustava za vozila u državnom vlasništvu	Dovršena provedba SIGPIP-a i početak rada informacijskih sustava za vozila u državnom vlasništvu				TROMJESEČJE	2026	Dovršena provedba *„Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público"* (SIGPIP) koja upravlja informacijama o javnim nekretninama. Dva nova informacijska sustava koji su u funkciji za evidentiranje i praćenje vozila u državnom vlasništvu.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
17.14	TD-C17-i01	M	Dovršetak uspostave centra za sigurnosne operacije	Završetak uspostave centra za sigurnosne operacije				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak uspostave sigurnosnog operativnog centra kako bi se omogućila veća sigurnost informacija i pristup podacima, kao i provedba sigurnosnih politika i kibersigurnosnih rješenja.
17.15	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog popunjavanja obrasca 1. prijave općinskog poreza na nekretnine (IMI) na temelju podataka kojima raspolaže Porezna i carinska uprava	Dovršiti provedbu prethodnog popunjavanja obrasca 1. prijave općinskog poreza na nekretnine (IMI)				TROMJESEČJE	2022	Razmjena podataka između Porezne i carinske uprave i općina radi prethodnog popunjavanja obrasca 1. prijave općinskog poreza na nekretnine (*„Imposto Municipal sobre Imóveis*”, IMI), iskorištavajući postojeće informacije o nekretninama u odgovarajućim informacijskim sustavima.
17.21	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog popunjavanja određene transakcije na koju se primjenjuje administrativna pristojba	Završetak provedbe prethodnog popunjavanja određene transakcije koja podliježe administrativnoj pristojbi				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Potpuna provedba usluga prethodnog popunjavanja za transakcije prijenosa nekretnina i vozila na koje se primjenjuje administrativna pristojba*(„Imposto de Selo*”), iskorištavajući postojeće informacije o nekretninama dostupne Poreznoj i carinskoj upravi, Institutu za mobilnost i promet. (IMT) i Institut za registre i javne bilježnike (IRN).
17.16	TD-C17-i02	M	Pružanje i operacionalizacija završne verzije informacijskog sustava za potporu pojednostavnjenoj procjeni ruralnih posjeda	Pružanje i operacionalizacija završne verzije informacijskog sustava za potporu pojednostavnjenoj procjeni ruralnih posjeda				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dostava informacijskog sustava koji podržava pojednostavnjenu procjenu ruralnih nekretnina kao pomoćnu mjeru u odnosu na opću revalorizaciju te vrste imovine.
17.17	TD-C17-i02	T	Dovršiti opis edafo-klimato-morfološke (tlo i klima) i procjenu gospodarskog		%	0	90	ČETVRTO TROMJE	2025	Postotak ruralnog područja kontinentalnog Portugala čija se edafo-klimato-morfološka obilježja (tlo i klima) i procjena gospodarskog potencijala dovršavaju, uz potporu razvoja georeferenciranog rješenja za upravljanje informacijama.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			potencijala ruralnih svojstava					SEČJE		
17.18	TD-C17-i03	T	Proširenje funkcija internetske stranice *Segurança Social* Direta dodavanjem pet novih internetskih usluga		Broj	3	8	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj novih internetskih usluga dodanih na internetsku *stranicu Segurança Social Direta* kako bi se proširile njezine funkcije, a to su: i) informacijski sustav za tehničku pomoć sudovima – postupak građanskog skrbništva te postupak promicanja i zaštite; dodatna davanja – prijava statusa nezaposlenosti; *obiteljska davanja – ponovna procjena*; i. subvencija zbog obustave aktivnosti; i v. mirovina za nadživjele osobe. Cilj je povećati relativnu težinu društva *Segurança Social Direta* u svim komunikacijskim kanalima sa socijalnom sigurnosti, u kontekstu uvođenja Plana vizije od 360°.
17.19	TD-C17-i03	T	Smanjenje prosječnog broja dana koji su potrebni za dodjelu socijalnih naknada doprinosne prirode za 80 % za one koji imaju prosječno vrijeme dodjele dulje od 10 dana		Broj	109	22	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Smanjenje za 80 % prosječnog broja dana koji su mu potrebni za dodjelu socijalnih davanja doprinosnih osoba za koje je prosječno vrijeme dodjele dulje od 10 dana, kao rezultat poboljšanja provedenih na internetskoj stranici *Segurança Social Direta* (u pogledu starosnih mirovina za umirovljenike s uplaćivanjem doprinosa samo u Portugalu).
17.20	TD-C17-i03	T	Provedba inteligentnih modela nadzora za potporu sprečavanju prijevara, na temelju procesa strojnog učenja		Broj	0	2	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dva modela inteligentnog nadzora, koja se koriste postupcima strojnog učenja, moraju se isporučiti i učiniti operativnima. Dva modela koja treba izraditi i primijeniti su: i. prediktivni model kojim se mogu označiti subjekti koje treba pregledati na temelju rezultata algoritama učenja, upotrebom povijesnih podataka iz nadzornog informacijskog podsustava informacijskog sustava za socijalnu sigurnost kako bi se provele usmjerenije mjere nadzora, uz manje operativnih napora i odlučnijih rezultata, čime se povećava djelotvornost i učinkovitost sustava nadzora te iskorištavaju drugi izvori informacija; model indeksa rizika za korisnike socijalnih naknada.
17.22	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se mijenja pravni okvir odabranih poreznih olakšica	Odredba u pravnom aktu u kojoj se navodi stupanje na snagu pravnog akta				TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se uklanja ili proširuje ciljani skup poreznih olakšica. Pravni akt uključuje porezne olakšice koje istječu u godini koja slijedi nakon njegova stupanja na snagu, koje više nisu usklađene s njegovim izvornim ciljem javne politike ili imaju mali broj korisnika i koje su potencijalno štetne za okoliš.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Ciljna	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
17.23	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o osnivanju stalne jedinice za tehničku poreznu politiku *Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira* (U-TAX)	Odredba u pravnom aktu u kojoj se navodi stupanje na snagu pravnog akta				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se uspostavlja stalna jedinica za tehničku poreznu politiku U-TAX.
17.24	TD-C17-r40	M	Objava izvješća o procjeni U-TAX-a o postojećim poreznim olakšicama	Objava izvješća o ocjeni U-TAX-a				TROMJESEČJE	2025	Objava izvješća o procjeni U-TAX-a o postojećim poreznim olakšicama. Izvješće uključuje analizu troškova i koristi s kriterijima djelotvornosti poreznih olakšica koje se odnose na njihov izvorni cilj javne politike, ekonomsku učinkovitost nastalih poreznih rashoda i pitanja zaštite okoliša. Izvješće o procjeni obuhvaća porezne olakšice koje istječu u godini koja slijedi nakon objave, kao i znatan skup poreznih olakšica, među ostalim i izvan područja *Estatuto dos Benefícios Fiscais*. Znatan skup poreznih olakšica definira se u skladu s reprezentativnošću povezanih poreznih rashoda, s naglaskom na one povezane s porezom na dodanu vrijednost, porezom na osobni dohodak i porezom na dobit. U-TAX može iz svoje analize isključiti portugalske porezne olakšice koje su prije njegova osnivanja već ocijenile posebne radne skupine, kao i portugalske porezne olakšice koje su ocijenile neovisne javne institucije, pod uvjetom da je ta objavljena analiza ažurirana i u skladu s prethodno definiranim kriterijima za analizu troškova i koristi. Izvješće o procjeni uključuje preporuke o tome koje se porezne olakšice koje su njime obuhvaćene ukidaju, proširuju ili mijenjaju.
17.25	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o poreznim olakšicama	Odredba u pravnom aktu u kojoj se navodi stupanje na snagu pravnog akta				TROMJESEČJE	2026	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se pojednostavnjuje sustav poreznih olakšica smanjenjem broja postojećih poreznih olakšica, uzimajući u obzir preporuke iz izvješća o procjeni društva U-TAX i druge analize kako je navedeno u ključnoj etapi 17.24.

R. SASTAVNI DIO 18: Gospodarsko pravosuđe i poslovno okruženje

Komponenta se bavi problemom neučinkovitosti portugalskog pravosudnog sustava i preostalih uskih grla u izdavanju dozvola za poslovanje. Trajanje administrativnih i poreznih postupaka posljednjih se godina poboljšava, ali je i dalje jedan od najviših u EU-u, a broj neriješenih predmeta (zaostatak predmeta) i dalje je relativno visok. Poslovno okruženje otežano je i niskom učinkovitošću zakona o kolateralu i stečaju te opsežnim postupcima izdavanja dozvola u nekim sektorima.

Cilj je komponente ojačati i učiniti učinkovitijima odnose između građana i poduzeća s državom te smanjiti opterećenje i složenost koji ometaju poslovnu aktivnost i utječu na produktivnost. Njime se rješavaju dva dugotrajna pitanja: prepreke pri dobivanju dozvola za poslovanje i neučinkovitosti u pravosudnom sustavu, kao i uvođenju paradigme „digitalne po definiciji" u pravosudnom sustavu i njezinu promicanju u postupcima izdavanja dozvola u pogledu funkcioniranja sudova i interakcije s dionicima.

Ovom se komponentom nastoje riješiti različiti izazovi utvrđeni u preporukama za pojedine zemlje (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019. i 2020.), odnosno preostale neučinkovitosti u području postupaka u slučaju nesolventnosti te administrativnih i poreznih sudova, te riješiti pitanje zahtjeva za izdavanje dozvola za poduzeća, uz istodobno uključivanje okvira za regulirane profesije (koji je također uključen u iste preporuke za pojedinu zemlju), iako je ograničen na profesiju upravitelja u slučaju nesolventnosti (problem reguliranih profesija obuhvaćen je 6. sastavnicom). Komponenta pridonosi i provedbi preporuke za pojedinu zemlju da se ulaganja usmjere na digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

R.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-C18-r33: Gospodarska pravda i poslovno okruženje

Reforma uključuje utvrđivanje prepreka ulaganjima u području licenciranja kako bi se smanjile postupovne neučinkovitosti i iskoristile prednosti digitalizacije i interoperabilnosti usluga, uz primjenu načela „samo jednom" kao ključnog cilja reforme u pogledu poslovnog okruženja. Izmjene pravnog okvira kojima se uklanjaju takve prepreke trebale bi stupiti na snagu do trećeg tromjesečja 2025.

U području pravosuđa reformom se nastoji povećati učinkovitost upravnih i poreznih sudova uspostavom pravnog okvira kojim se promiču unutar i izvansudske nagodbe te osnivanje specijaliziranih vijeća na višim sudovima, dok preispitivanje okvira za nesolventnost uključuje jačanje uloge stečajnih upravitelja, preispitivanje pravnog okvira kojim se jačaju prava zajmodavca i uvođenje obvezne djelomične raspodjele u posebnim slučajevima.

Nadalje, predviđenom reformom osigurava se pravna osnova za digitalizaciju procesa i postupaka u cijelom pravosudnom sustavu, među ostalim u području forenzičkih i kaznenih istraga.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje TD-C18-i01: Gospodarska pravda i poslovno okruženje

Cilj je ulaganja osigurati digitalnu tranziciju i otpornost portugalskih pravosudnih informacijskih sustava. Cilj mu je integrirati paradigmu „digitalizacija po definiciji” u pravosuđe i voditelje registara, uključujući interakciju s građanima i poduzećima.

Digitalna tranzicija odskočna je daska za ta ulaganja, koja su usmjerena na pravosudni sustav, podijeljena u pet klastera:

- Razvoj i provedba digitalnih platformi za pravosudni sustav (koje obuhvaćaju sve sudove), čiji je cilj promicanje digitalizacije svih pravosudnih procesa i postupaka te iskorištavanje prednosti inherentnog povećanja učinkovitosti za rješavanje postojećih neriješenih predmeta. Nadalje, razvijaju se nova sučelja za interakciju s relevantnim dionicima;
- Razvoj digitalnih platformi za građane i poduzeća (uključujući migraciju podataka), stavljanje novih usluga na raspolaganje na internetu i osiguravanje potpune dematerijalizacije nekih usluga. Cilj je tog ulaganja osigurati integrirane uslužne platforme za poduzeća i građane tijekom njihova „životnog ciklusa”, uključujući sve različite voditelje registara (stvarna nekretnina, vozila, nacionalnost, poslovna i kaznena evidencija te registracija i provjera patenata);
- Digitalne platforme za kaznene istrage i forenziku, razvoj i modernizacija informacijskih sustava i osiguravanje povezanosti s europskim mrežama,
- Razvoj i provedba platformi za upravljanje znanjem u pravosuđu, uključujući platformu za zajedničke usluge, upravljanje dokumentima, razvoj platforme za prikupljanje statističkih podataka i pokazatelja te pojednostavnjenje jezika koji se upotrebljava u komunikacijama i digitalnim uslugama u interakcijama s građanima i poduzećima (uključujući elektroničke obavijesti);
- Poboljšanje tehnološke infrastrukture i opreme, uključujući podatkovni centar, objekt za katastrofe/oporavak, digitalne arhive, platformu otvorenih podataka, upravljanje digitalnim identitetom te uspostavu digitalnog kontaktnog centra i službe za podršku u području pravosuđa.

Za ta ulaganja korisne su snažne sinergije s komponentom 19 – digitalna javna uprava, provedba paradigme „digitalizacija po definiciji” i osiguravanje usklađenosti s nacionalnom strategijom za kibersigurnost i strategijom za računalstvo u oblaku.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

R.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
18.1	TD-C18-r33	M	Osnivanje specijaliziranih komora na upravnim i poreznim višim sudovima	Osnivanje specijaliziranih komora na upravnim i poreznim višim sudovima				TROMJESEČJE	2023	Osnivanje specijaliziranih komora na upravnim i poreznim višim sudovima: redovne upravne presude, socijalne upravne presude, presude o javnoj nabavi, redovne porezne presude, presude u vezi s poreznom ovrhom i upravnim prekršajima
18.2	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu pravnog režima za poticanje izvansudske i izvansudske nagodbe	Stupanje na snagu pravnog režima za poticanje izvansudske i izvansudske nagodbe				TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu pravnog sustava kojim se uspostavlja zakonski sustav poticaja za okončanje postupaka na temelju sudske i izvansudske nagodbe

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
18.3	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i oporavak	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i oporavak				TROMJESEČJE	2024	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i spašavanje poduzeća u cilju ubrzanja tih postupaka i njihove prilagodbe „digitalnom kao standardu", uključujući a) revizija Stečajnog zakona radi optimizacije stečajnih postupaka, uzimajući u obzir i prenošenje Direktive 2019/1023 i uspostavu isključivo elektroničkih postupaka; (b)povjeriti upravitelju u slučaju nesolventnosti zadaću izrade plana likvidacije s vremenski ograničenim ciljevima za razrješenje imovine koja čini nesolvencijsku masu; (C)pojednostavnjenje postupka za ispitivanje obveza i rangiranje tražbina u postupku u slučaju nesolventnosti na način da se upravitelju u slučaju nesolventnosti dodijeli odgovornost da zajedno s popisom priznatih tražbina podnese prijedlog za njihovo rangiranje, čime se sucu omogućuje da, u slučaju dogovora i u izostanku osporavanja, odobri oba dokumenta, čime se omogućuje fleksibilniji postupak; d) institucija obvezne djelomične raspodjele ako je nesolvencijska masa dio prihoda od likvidacije imovine u vrijednosti od 10 000 EUR ili više, čije se vlasništvo ne osporava i postupak nije u mogućnosti izvršiti konačnu raspodjelu; (e) preispitivanje preventivnog režima prava zadržavanja u slučaju hipoteke (Código Civil); (f)smanjivanje ograničenja u izvršavanju dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti. (g)uklanjanje ograničenja u fazi poziva, utvrđivanje elektroničke dostave pravnih osoba, posebno u postupku u slučaju nesolventnosti (CPC); (h) osnivanje i rad specijaliziranih vijeća na višim sudovima za trgovačke stvari. postupci ESE-a i njihova prilagodba „standardno digitalno", uključujući
18.4	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa o uklanjanju prepreka licenciranju	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa o uklanjanju prepreka licenciranju				TROMJESEČJE	2025	Stupanje na snagu zakonodavstva o uklanjanju prepreka licenciranju utvrđenih u izvješću radne skupine osnovane zajedničkim nalogom odgovornih članova vlade
18.5	TD-C18-i01	M	Modernizirani informacijski sustav za kaznene istrage	Modernizirani informacijski sustav za kaznene istrage u tijeku				ČETVRTO TROMJE	2023	Početak rada moderniziranog IT sustava za kaznene istrage. Modernizacija uključuje provedbu sučelja i nadogradnju sustava za presretanje te osiguravanje interoperabilnosti s europskim i međunarodnim partnerima.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj na vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								SEČJE		
18.6	TD-C18-i01	M	Informacijski sustav „poduzeće 2.0”	Informacijski sustav „poduzeće 2.0” u upotrebi				TROMJESEČJE	2024	Početak rada informacijskog sustava „Poduzetništvo 2.0”, nove platforme koja uključuje informacije o životnom ciklusu poduzeća (stvaranje, upravljanje i raskid).
18.7	TD-C18-i01	M	Novi informacijski sustav za digitalnu transformaciju sudova i Ureda javnog tužitelja	Novi informacijski sustav za digitalnu transformaciju sudova i Ureda javnog tužitelja koji je u funkciji				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Početak rada novog informacijskog sustava za upravljanje elektroničkim sudskim postupcima. Novi informacijski sustav dostupan je na približno 400 sudova i odjela tužiteljstva za vođenje elektroničkih sudskih postupaka koji obuhvaćaju sve nadležnosti, postupovne korake (uključujući istragu) i pravosudna tijela, a upotrebljavaju ga suci, tužitelji, sudski službenici i predstavnici. Sva komunikacija Suda s dionicima mora biti digitalizirana.
18.8	TD-C18-i01	M	Provedba novog tehnološkog plana	Provedba novog tehnološkog plana				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Provedba novog tehnološkog plana za pravosudnu opremu i infrastrukturu sa stupanjem u rad sljedećih komponenata: (a) Novi podatkovni centar; (b) Platforma otvorenih podataka za pravosuđe; (C) Sustav za upravljanje informacijama za sve subjekte u pravosuđu; (d) Upravljanje digitalnim identitetom i (e) Sustav za povrat zaplijenjene imovine i upravljanje njome u sudskim postupcima
18.9	TD-C18-i01	M	Platforme za upravljanje znanjem u pravosuđu	Platforme za upravljanje znanjem u pravosuđu u praksi				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Početak rada sljedećih platformi za upravljanje znanjem: (a) Zajedničke službe za potporu (b) Statistički podaci i pokazatelji (C) Platforma za upravljanje informacijama (sustav za upravljanje dokumentima)

S. SASTAVNICA 19: Digitalna javna uprava

Ovom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost odgovara se na izazov pružanja boljih, jednostavnijih i digitalnijih javnih usluga. Iako je Portugal u dobrom položaju kad je riječ o pružanju digitalnih usluga, fragmentacija i udvostručavanje zahtjeva i dalje su ključne prepreke učinkovitoj javnoj upravi usmjerenoj na korisnike. Cilj je ove komponente riješiti te izazove.

Komponenta je usmjerena na bolju javnu uslugu poticanjem upotrebe tehnoloških rješenja i jačanjem blizine za jednostavniji, siguran, djelotvoran i učinkovit pristup građana i poduzeća, smanjujući troškove konteksta. Nadalje, cilj mu je promicanje učinkovitosti, modernizacije, inovacija i osnaživanja javne uprave, jačanje njezine otpornosti, poboljšanje vještina državnih službenika i povećanje doprinosa države i javne uprave gospodarskom i društvenom rastu i razvoju.

Ta je komponenta usmjerena na provedbu paradigme „digitalizacije po definiciji" i načela „samo jednom" u portugalskoj javnoj upravi, uz istodobno ulaganje u usavršavanje radne snage.

Ovom komponentom pridonosi se provedbi preporuka po državama članicama u pogledu:

- davanje prednosti rashodima koji pogoduju rastu (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 za 2019. i 2020.) iskorištavanjem povećanja učinkovitosti koje proizlazi iz digitalizacije;
- poboljšanje razine vještina stanovništva (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2019.) u pogledu javne službe;
- usmjeravanje ulaganja u digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020.) ulaganjem u međusektorske i sektorske sustave javne uprave; and
- smanjenje regulatornog i administrativnog opterećenja za poduzeća (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) pojednostavnjenjem i učinkovitijim odnosima između poduzeća i javnih tijela, posebno provedbom načela „samo jednom".

  Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

S.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r34: Digitalne, jednostavne, uključive i sigurne javne usluge za građane i poduzeća

Cilj je reforme provesti paradigmu „digitalizacija po definiciji" u javnim uslugama, učiniti ga usmjerenijim na korisnike, povećati pristupačnost i smanjiti administrativno opterećenje za građane i poduzeća, među ostalim oslanjanjem na korištenje usluga računalstva u oblaku.

Reforma se sastoji od provedbe mjera kojima se osigurava uspostava potrebnog pravnog okvira za digitalnu tranziciju, posebno za provedbu jedinstvenog digitalnog pristupnika i načela „samo jednom", putem koordiniranog postupka među javnim subjektima koji se temelji na Strategiji i Akcijskom planu za digitalnu transformaciju u javnoj upravi za razdoblje 2021. – 2023. i od 2024. do 2026., uz provedbu potrebnih zaštitnih mjera za informacijsku sigurnost, uključujući one koje se odnose na kibersigurnost.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Reforma TD-r35: Funkcionalna i organizacijska reforma javne uprave

Cilj je te reforme restrukturirati i racionalizirati javne usluge kako bi se promicala moderna i učinkovitija javna uprava, uz iskorištavanje prednosti sinergija koje proizlaze iz provedbe reforme

TD-r34. U središnjim državnim odjelima trenutačno postoji raspršenost i redundancija, što dovodi do ponavljanja usluga unutar ministarstava te do visoke razine krutosti modela isporuke posla u javnom sektoru, koja se oslanja na stroge zapovjedne lance i dovodi do nepotrebnih birokratskih pristupa.

Tom se reformom revidira model funkcioniranja države i javne uprave općenito kako bi se poboljšale sinergije i iskoristile mogućnosti koje stvara tehnologija. To uključuje centralizaciju zajedničkih i zajedničkih usluga, rješavanje problema raspršenosti i redundancije unutar središnjih državnih odjela, odgovarajuću specijalizaciju sektorskih izravnih i neizravnih subjekata javne uprave prema područjima stručnosti, specijalizaciju ključnih funkcija potpore državnim aktivnostima i koncentriranje državnih ureda u jedinstveni fizički prostor te promicanje unutarnje revizije i referentnih vrijednosti, ciljanje učinkovitosti procesa, stalno poboljšanje i širenje praksi najvišeg rukovodstva među tijelima javne uprave. Ta se reforma provodi stvaranjem strukture misije (zadaća) za dijagnozu i definiranje plana za reorganizaciju središnjih državnih službi, koji će se financirati u okviru TD-C19-i07.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma TD-r36: Javna uprava ovlaštena za stvaranje javne vrijednosti

Ta je reforma usmjerena na usavršavanje državnih službenika, među ostalim u pogledu njihovih digitalnih vještina, te se njome provode novi modeli rada (odnosno rad na daljinu). Ta je reforma u skladu s mjerama predviđenima u 6. komponenti.

Tom reformom, koja se odražava u Strategiji za inovacije i modernizaciju državne i javne uprave iz srpnja 2020., jača se upravljačka struktura i struktura osposobljavanja javnih službenika i uprave uspostavom strukture za koordinaciju aktivnosti osposobljavanja (*Instituto Nacional de Administração)*, koja će upravljati promicanjem naprednog osposobljavanja, kao što su vještine upravljanja, podatkovna znanost, tečajevi specijalizacije, te produbljivanjem programa *Qualifica AP* kako bi se kratkoročno/srednjoročno unaprijedila razina kvalifikacija javnih službenika. Usporedno s time, cilj je te reforme iskoristiti potencijal rada na daljinu u javnoj službi.

Neraskidivo je povezan s ulaganjem TD-C19-i07 – Osnaživanje javne uprave, kojim se predviđaju programi za digitalno osposobljavanje, programi stručnog stažiranja, visoko i napredno osposobljavanje u području upravljanja i općenito poboljšanje vještina državnih službenika.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2021.

Ulaganje TD-C19-i01: Preoblikovanje javnih i konzularnih službi

Cilj je tog ulaganja uvesti paradigmu digitalne tehnologije po definiciji u interakciji između dionika i portugalske javne uprave, s ciljem povećanja učinkovitosti i smanjenja birokracije. Cilj mu je i povećati učinkovitost konzularnih usluga i osigurati digitalnu tranziciju subjekata pod nadzorom Ministarstva vanjskih poslova.

Ovom se mjerom reorganizira izvršni ured javnih i konzularnih službi uspostavom kapaciteta za reagiranje putem višekanala (jedinstveni digitalni pristupnik, pozivni centar i usluge osobnog poziva), zajedno sa sustavom međusektorskog upravljanja, iskorištavanjem računalstva u oblaku i upotrebom 5G mreža, kako bi se uvele inovacije, poboljšala kvaliteta i smanjile asimetrije u pružanju javnih usluga.

To ulaganje uključuje i uspostavu novih vrsta *Espaços cidadão i Lojas do Cidadão* u novim energetski učinkovitim prostorima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TD-C19-i02: Održive elektroničke usluge

Cilj je tog ulaganja pružiti potrebnu podršku prethodnim ulaganjima i usmjeren je na jačanje vrednovanja i iskorištavanja podataka od strane javnih službi, jačanje interoperabilnosti i razmjene podataka, kao i interoperabilnost s vanjskim subjektima i prekogranično (povezivanje s europskim jedinstvenim podatkovnim portalom).

To se ulaganje temelji na reformi TD-r34 u uspostavi koordiniranog upravljanja podatkovnim ekosustavom javne uprave, uključujući sigurna identifikacijska rješenja, mehanizme za kontrolu pristupa podacima i statističke informacije. Promiče ponovnu uporabu podataka koje su prikupila javna tijela, provodeći načelo „samo jednom" oslanjajući se na interoperabilnost i integraciju IT sustava te šireći upotrebu rješenja za elektroničku identifikaciju. Nadalje, promiče otvorene podatke i dostupnost podataka u istraživačke svrhe, istodobno potičući vještine podatkovne znanosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

TD-C19-i03: Jačanje općeg okvira za kibersigurnost

Cilj je tog ulaganja poboljšati standarde i postupke informacijske sigurnosti za podatke na internetu. Ulaganje je povezano s ulaganjima TD-C19-i01 i TD-C19-i02.

Cilj je te mjere poboljšati nacionalno osnaživanje u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti te stvoriti fizičke i tehnološke uvjete za provedbu i operacionalizaciju novog modela koordinacije kibersigurnosti i informacijske sigurnosti. Uključuje četiri mjere:

- Povećati izgradnju kapaciteta u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti osnivanjem centara stručnosti za razvoj kibersigurnosnih rješenja za MSP-ove i javnu upravu;
- Povećati sigurnost u upravljanju životnim ciklusom informacija razvojem nacionalne kriptografske sposobnosti i kontrole nad klasificiranim podacima;
- Provedba nacionalnog referentnog okvira za kibersigurnost (u skladu s reformom TD-r34), uključujući akreditaciju tijela (pri usklađivanju i iskorištavanju mjera uključenih u sastavnicu 16); and
- Stvoriti fizičke i tehnološke uvjete za operacionalizaciju novog modela koordinacije kibersigurnosti i informacijske sigurnosti (s potpunim ovlastima relevantnih novih tijela).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

TD-C19-i04: Učinkovita, sigurna i zajednička ključna digitalna infrastruktura

Cilj je tog ulaganja povećati otpornost ključnih digitalnih infrastruktura, konkretno komunikacijskih mreža za hitne slučajeve i sigurnosne komunikacijske mreže, kao i vladine računalne mreže (RING).

Ta su ulaganja usmjerena na vladinu informatičku mrežu, poboljšati pokrivenost i kapacitet mreže državne komunikacije za hitne slučajeve i nacionalne mreže unutarnje sigurnosti te preispitati arhitekturu informacijskih sustava i postupaka sigurnosnih snaga. To obuhvaća:

- Obnova tehnoloških sustava za upravljanje granicama i nadzor granica, policijsku i pravosudnu suradnju;
- Projekt operativnih centara 112 – ažuriranje kako bi se uzeli u obzir novi standardi (nova generacija 112);
- Projekt nacionalne mreže unutarnje sigurnosti – primjerenost sustava IT arhitekture i tehnoloških alata te izgradnja i operacionalizacija novog podatkovnog centra;
- Projekt Državne komunikacijske mreže za hitne slučajeve (SIRESP) – ulaganje uključuje promicanje promjene tehnologije zemaljske infrastrukture SIRESP-a (backbone), od E1 do IP (internetski protokol), osnivanje Centra za oporavak od katastrofa za informacijske

sustave povezane sa SIRESP-om, kao i uvođenje hertzijskih snopova na nekim mrežnim lokacijama zamjenom bakrenih i optičkih vlakana kako bi se osigurao sustav redundancije;
- Provedba zajedničkih usluga u sigurnosnim snagama i uslugama, uklanjanje otpuštanja u tehničkim procesima, stvaranje zajedničkih sustava i smanjenje operativnih troškova; and
- Ring – Pomoć i razvoj tehnološke infrastrukture i informacijskih sustava vladinog centra za upravljanje IT mrežom, osposobljavanje zaposlenika, osiguravanje integriranog multimedijskog sustava te sigurni komunikacijski sustavi i upravljanje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

TD-C19-i05-RAM: Digitalna tranzicija javne uprave Madeire

Cilj je tog ulaganja osigurati otporniju javnu upravu i digitalne tehnologije učiniti dostupnima za pružanje javnih usluga.

To je ulaganje u skladu s pristupom usvojenim u ulaganjima od TD-C19-i01 do i03, čiji je cilj modernizacija kritične infrastrukture i arhitekture informacijske tehnologije, stavljanje digitalnih alata na raspolaganje u skladu s potrebama javne uprave i građana, usavršavanje ljudskih resursa (posebno u području digitalnih vještina), dostupnost javnih usluga višekanalnih kanala te interoperabilnost i povezivost. Ovom se mjerom javnoj upravi regije osigurava infrastruktura, alati, interoperabilnost usluga te znanje i iskustvo kako bi se osiguralo pružanje digitalnih javnih usluga. Mjerom se također razvija centralizirano rješenje za upravljanje podacima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

TD-C19-i06-RAA: Digitalna tranzicija javne uprave na Azorima

Cilj je tih ulaganja poduprijeti digitalnu tranziciju javnog sektora i smanjiti administrativno opterećenje kako bi se građanima i poduzećima pružile bolje javne usluge.

Ovom se mjerom podupire digitalna tranzicija javne usluge, među ostalim u okviru pristupa koji se temelji na višekanalnom pristupu, oslanjajući se na interoperabilne digitalne usluge u kojima su transakcijske usluge dostupne na internetu. Ona preoblikuje javnu službu kako bi omogućila jednostavnije i prilagodljivije usluge te povećava tehnološke uvjete za dematerijalizaciju radnih mjesta u javnoj službi osiguravanjem virtualnog radnog okruženja i osposobljavanjem osoblja (kao što su digitalne vještine, upravljanje i suradnički rad). Kako bi se osigurala sigurnost podataka, uspostavlja se operativni centar za kibersigurnost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

TD-C19-i07: Javna uprava ovlaštena za stvaranje javne vrijednosti

Cilj je tog ulaganja osigurati da javna služba raspolaže potrebnim znanjem i iskustvom, posebno u pogledu upravljačkih vještina i tehnologije, za pružanje visokokvalitetne usluge javnosti.

Cilj je tog ulaganja razviti ponudu osposobljavanja za radnike i rukovoditelje u javnoj upravi, promicati privlačenje talenata ponudom programa pripravništva i promicati rad na daljinu. Konkretno, obuhvaća digitalne programe, visoko i napredno osposobljavanje u području upravljanja te opće osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika.

Ta mjera uključuje i osnivanje Stručnog centra za planiranje, politiku i predviđanja u javnoj upravi, koji je relevantan za jačanje kapaciteta za potporu utvrđivanju i provedbi javnih politika, evaluaciji i predviđanju politika.

Osim toga, kako je navedeno u reformi TD-r35, u okviru tog ulaganja uspostavlja se struktura misije za potporu reorganizaciji javnih usluga.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Reforma TD-C19-r41: Pristup javnim uslugama: usklađivanje i konsolidacija osobnog i internetskog pristupa

Cilj je te reforme produbiti digitalnu tranziciju javne uprave i iskoristiti nove tehnologije za preobrazbu postojećeg modela javnih usluga.

Reforma se sastoji od stupanja na snagu zakonodavnog akta kojim se usklađuju i konsolidiraju pravila o osobnom i daljinskom pristupu javnim uslugama (putem internetske aplikacije, telefonom). Ovim se zakonodavnim aktom također proširuje broj javnih usluga dostupnih na jedinstvenom portalu javnih službi.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Reforma TD-C19-r42: Novi sustav evaluacije za osnaživanje i pomlađivanje radne snage u javnoj upravi

Glavni je cilj te reforme riješiti jedan od glavnih izazova s kojima se suočava portugalska javna uprava: sposobnost pomlađivanja radne snage te privlačenja i zadržavanja talenata.

Ta se reforma sastoji od revizije sustava procjene učinkovitosti u javnoj upravi (integrirani sustav za upravljanje i evaluaciju uspješnosti u javnoj upravi – SIADAP) izmjenom pravnog okvira. Revidirani SIADAP:

- Promijeniti učestalost evaluacije (s svake dvije godine na svaku godinu);
- Povećati postotak radnika koji mogu dobiti dvije najviše ocjene učinkovitosti i njihove bodove po ciklusu ocjenjivanja;
- Uvođenje dodatnog razreda učinkovitosti;
- Utvrditi popis kompetencija koje treba ocijeniti u okviru Profila kompetencija javne uprave;
- Utvrditi potrebe za daljnjim razvojem kompetencija i odgovarajućeg osposobljavanja.

Nadalje, zajedno s revizijom modela SIADAP, reforma uključuje i reviziju profila stručnosti javne uprave koji uključuje kompetencije koje treba ocijeniti u postupku zapošljavanja i odabira, u sustavu procjene uspješnosti i koje treba uključiti u stručno osposobljavanje.

Reforma uključuje i razvoj IT platforme na kojoj će SIADAP djelovati. Potrebno je osigurati posebno osposobljavanje kako bi se naučilo kako se koristiti platformom.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Ulaganje TD-C19-i08 Inteligentna područja

Cilj je tog ulaganja stvoriti novu paradigmu za planiranje gradova i područja te upravljanje njima na temelju javnih politika temeljenih na podacima.

Ulaganje uključuje:

- Razvoj i pokretanje portala za pametna područja. Taj portal ima internetski repozitorij relevantnih informacija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kao što su dobre prakse, smjernice, informacije o standardima, zakonima i propisima te informacije o izvorima financiranja projekata.
- Razvoj, pokretanje ili nadogradnja platformi za upravljanje gradovima (UMP) u 75 općina i Comunidades Intermunicipais/područja Metropolitanasa, uključujući digitalizaciju stanovanja i postupke prostornog planiranja.
- Razvoj digitalnih blizanaca (digitalni prikaz planiranog ili stvarnog fizičkog proizvoda, sustava ili procesa u praktične svrhe) u nacionalnim prioritetnim područjima kao što su voda i poljoprivreda, otpornost na klimatske promjene, mobilnost i dekarbonizacija, zdravlje, energetika, turizam, civilna zaštita.

- Razvoj i pokretanje nadzorne ploče javne politike za pomoć pri donošenju političkih odluka javnih aktera na različitim hijerarhijskim razinama, sa sustavnim i ažuriranim informacijama.
- Razvoj sadržaja i pružanje osposobljavanja o prikupljanju podataka i upravljanju njima, standardima, otvorenim standardima, aplikacijskim programskim sučeljima i drugom sadržaju povezanom s pametnim gradovima i zgradama te održivosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

S.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.1	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala		Broj	0	5	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj usluga koje su zabilježene u Katalogu poboljšanog subjekta i usluga i koje su dostupne putem nekoliko kanala: jedinstveni portal za digitalne usluge, kontaktni centar, *Lojas do Cidadão* / *Espaços Cidadão*. Taj pokazatelj podrazumijeva redizajniranje tih usluga u skladu s načelom „samo jednom" i njihovo stavljanje na raspolaganje u okviru višekanalnog pristupa.
19.2	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala		Broj	5	25	TROMJESEČJE	2026	Broj usluga koje su zabilježene u Katalogu poboljšanog subjekta i usluga i koje su dostupne putem nekoliko kanala: jedinstveni portal za digitalne usluge, kontaktni centar, *Lojas do Cidadão* / *Espaços Cidadão*. Taj pokazatelj podrazumijeva redizajniranje tih usluga u skladu s načelom „samo jednom" i njihovo stavljanje na raspolaganje u okviru višekanalnog pristupa.
19.3	TD-C19-i01	M	Novi model konzularnog upravljanja	Novi model konzularnog upravljanja				TROMJESEČJE	2026	Potpuna provedba novog modela konzularnog upravljanja: i) dematerijalizirane konzularne usluge stavljene na raspolaganje državljanima/nedržavljanima u inozemstvu, pri čemu je 80 % usluga koje pruža Ministarstvo vanjskih poslova digitalizirano; *konzularno funkcioniranje Centro de Atendimento* dostupno je u najmanje 15 zemalja.
19.25	TD-C19-i01	M	Potpisivanje protokola za uspostavu novih trgovina za građane i prostora za građane	Potpisani protokoli				TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje protokola za osnivanje 31 nove trgovine za građane (*Lojas de Cidadão*) i 400 novih prostora za građane (*Espaços Cidadão*)
19.26	TD-C19-i01	T	Nove trgovine i prostori za građane u funkciji.		Broj	0	431	TROMJESEČJE	2026	U tijeku je 31 trgovina s novim građanima (*Lojas de Cidadão*) i 400 novih građanskih prostora (*Espaços Cidadão*). Potrebe za primarnom energijom u novim zgradama moraju biti najmanje 20 % niže od standarda zgrada gotovo nulte energije.
19.27	TD-C19-i01	T	Zahtjev građana	Pokretanje prijave građana				TROMJE	2025	Pokrenuta je i operativna prijava građana. Aplikacija korisnicima omogućuje digitalni pristup najpopularnijim javnim

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								SEČJE		uslugama i drugim funkcijama (kao što je plaćanje usluga).
19.4	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta uz poštovanje načela „samo jednom”		Broj	0	5	TROMJESEČJE	2022	Broj digitalnih javnih usluga dostupnih građanima i poduzećima koji ponovno upotrebljavaju podatke dostupne u katalogu iAP (dostupan na iap.gov.pt), obuhvaćenih elektroničkim identitetom (ako to zatraže službe) i Sustavom za kontrolu osobnih podataka u javnoj upravi te objavljivanje otvorenih podataka na www.dados.gov.pt.
19.5	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta uz poštovanje načela „samo jednom”		Broj	5	25	TROMJESEČJE	2026	Broj digitalnih javnih usluga dostupnih građanima i poduzećima koji ponovno upotrebljavaju podatke dostupne u katalogu iAP (dostupan na iap.gov.pt, obuhvaćenih elektroničkim identitetom (ako to zatraže službe) i Sustavom za kontrolu osobnih podataka u javnoj upravi te objavljivanje otvorenih podataka na www.dados.gov.pt.
19.6	TD-C19-i02	T	Teritorijalna informacijska infrastruktura		Broj	0	150	TROMJESEČJE	2026	Broj izvora podataka integriranih u teritorijalnu informacijsku infrastrukturu koja obuhvaća stambene, demografske, socijalne i gospodarske informacije. Izvori podataka uključuju administrativne i anketne mikropodatke (obično na razini pojedinca ili organizacije/poduzeća) koji se postupno integriraju u statistiku Portugala (putem njegove nacionalne podatkovne infrastrukture), od socijalne sigurnosti, Porezne uprave i nekoliko tijela javne uprave u vladinim područjima obrazovanja, rada, zdravlja i pravosuđa te proširenja obuhvaćenih godina (godišnje ili ispodgodišnje informacije) u mjeri u kojoj je to moguće. Svaki se izvor podataka stabilizira (prijenos), obrađuje i analizira kako bi bio spreman za integraciju i izradu statističkih podataka na najdetaljnijoj razini, posebno u odnosu na regionalnu dimenziju.
19.7	TD-C19-i03	T	Osposobljavanje IT stručnjaka za jačanje kapaciteta u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti		Broj	0	9 800	TROMJESEČJE	2026	Broj IT stručnjaka osposobljenih u mreži sedam novoosnovanih centara za stručnost u području kibersigurnosti. Centri pružaju napredne vještine u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti putem programa osposobljavanja i stažiranja u Nacionalnom centru za kibersigurnost (CNCS) za zaposlenike u području IKT-a u javnoj upravi (osposobljavanje putem interneta ili telematsko osposobljavanje).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.8	TD-C19-i03	T	Donošenje portugalskog kriptografskog rješenja od strane javnih tijela		Broj	0	150	TROMJESEČJE	2026	Broj javnih tijela koja imaju kriptografsku opremu koja je u skladu s pravnim zahtjevima [Reolução do*Conselho de Ministros, n.° 16/96, de 22 de março – Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNAC 3), Capítulo 3* /Rezolucija Vijeća ministara, br. 16/96, 22. ožujka – Upute za nacionalnu sigurnost, telekomunikacijsku sigurnost (SEGNAC 3), poglavlje 3.].
19.9	TD-C19-i03	T	Provedba nacionalnog okvira za kibersigurnost		Broj	0	47	TROMJESEČJE	2026	Broj novih subjekata u javnoj upravi obuhvaćenih nacionalnim okvirom za kibersigurnost (vidjeti reformu TD-r34). Od tih se subjekata zahtijeva izrada kibersigurnosnih pokazatelja, provedba nacionalnog regulatornog okvira i regulatornog okvira EU-a za kibersigurnost, među ostalim putem tijela za ocjenjivanje sukladnosti i novih revizora, te definiranjem i praćenjem modela upravljanja suradnjom i razmjenom informacija u području sigurnosti znanja i informacija.
19.10	TD-C19-i03	M	Završetak izgradnje tijela za kibersigurnost i informacijsku sigurnost	Završetak izgradnje tijela za kibersigurnost i informacijsku sigurnost				TROMJESEČJE	2026	Dovršetak građevinskih radova i ugradnja opreme uz odgovarajuće tehnološke i sigurnosne uvjete za izgradnju triju tijela za kibersigurnost i informacijsku sigurnost.
19.11	TD-C19-i04	T	Sigurni mobilni komunikacijski sustav za državne zaposlenike		%	0	95	TROMJESEČJE	2022	Postotak zaposlenika državnog područja s pristupom sigurnom glasovnom sustavu, sustavu za razmjenu poruka i videokomunikacijskom sustavu.
19.12	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura	Završetak nadogradnje nacionalne mreže unutarnje sigurnosti i Državne komunikacijske mreže za hitne slučajeve				TROMJESEČJE	2024	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura: i) 60 % provedbe dodatnih kapaciteta u okviru nacionalne mreže unutarnje sigurnosti, uključujući visok kapacitet obrade podataka, otpornost i sigurnost: 55 % provedbe potpune teritorijalne pokrivenosti, kapaciteta i otpuštanja Državne komunikacijske mreže za hitne slučajeve
19.13	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje	Završetak nadogradnje				ČETVRT	2025	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura: i. početak rada dodatnih kapaciteta u okviru nacionalne mreže

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			ključnih digitalnih infrastruktura	nacionalne mreže unutarnje sigurnosti i Državne komunikacijske mreže za hitne slučajeve				OTROMJESEČJE		unutarnje sigurnosti, uključujući visok kapacitet za obradu podataka, otpornost i sigurnost: provedba novih tehnoloških arhitektura, sustava i alata s mogućnošću pametne automatizacije i sofisticiranosti državna komunikacijska mreža za hitne slučajeve: postizanje potpune teritorijalne pokrivenosti i poboljšanje kapaciteta i otpuštanja
19.14	TD-C19-i04	M	Nadogradnja informatičkog sustava sigurnosnih snaga i službi	Nadogradnja IT sustava sigurnosnih snaga i službi				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Nadogradnja IT sustava sigurnosnih snaga i službi: a) početak rada obnovljenih IT sustava SEF (upravljanje granicama i kontrola, policijska i pravosudna suradnja i zajednički europski sustav azila), b) zajedničke informatičke usluge u sigurnosnim snagama i službama
19.15	TD-C19-i04	M	Jačanje vladinog centra za upravljanje IT mrežom (RING)	Jačanje vladinog centra za upravljanje IT mrežom (RING)				TROMJESEČJE	2026	Cilj je ojačati RING nadogradnjom pet ključnih tehnoloških infrastruktura RING-a (zaštita od požara; računarstvo, pohrana i sigurnosna kopija; VoIP telefonija; videokonferencija; i aplikacijski ekosustav) i oblak) i unapređenje razvoja glavnih informacijskih sustava
19.28	TD-C19-i05-RAM	M	Funkcionalni prototip rješenja za centralizirano upravljanje podacima	Funkcionalni prototip u funkciji				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Pokretanje funkcionalnog prototipa. Prototip mora moći simulirati sljedeće funkcionalnosti: —Uspostaviti alate za utvrđivanje neučinkovitosti, prijevara i drugih područja rizika s algoritmima umjetne inteligencije; —Stavljanje usluga umjetne inteligencije na raspolaganje različitim područjima javne uprave —Automatizirati donošenje odluka u različitim područjima javne uprave.
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Javne usluge za građane, posjetitelje i poduzeća u ARM-u		Broj	0	5	TROMJESEČJE	2025	Broj novih pojednostavnjenih digitaliziranih javnih usluga dostupnih građanima i poduzećima
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	Modernizacija kritične infrastrukture i računalne arhitekture javnih usluga u ARM-u	Modernizacija kritične infrastrukture i računalne arhitekture javnih usluga u ARM-u				TROMJESEČJE	2025	Završetak digitalne tranzicije u javnoj upravi ARM-a, koja obuhvaća: Uvođenje privatne mreže 5G Pokretni kontrolni i nadzorni centar za šumske požare Centralizacija i obnova postojećih podatkovnih centara regionalne javne uprave Provedba arhitekture kibersigurnosti (vidjeti r34.) Povezivost u zgradama regionalne javne uprave Digitalni alati

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										za mobilnost za zaposlenike u javnom sektoru Digitalno osposobljavanje za zaposlenike u javnom sektoru Provedba informatičkog sustava za upravljanje javnim financijama Isporuka sustava upravljanja javnom imovinom Interoperabilnost pravosudnog sustava ARM-a s nacionalnim informacijskim sustavima Projekt povezivanja s pametnim AP-om
19.29	TD-C19-i05-RAM	M	Centralizirano rješenje za upravljanje podacima	Operativno rješenje za centralizirano upravljanje podacima				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Pokretanje centraliziranog rješenja za upravljanje podacima. Taj dokument mora biti: —Uspostaviti alate za utvrđivanje neučinkovitosti, prijevara i drugih područja rizika s algoritmima umjetne inteligencije; —Stavljanje usluga umjetne inteligencije na raspolaganje različitim područjima javne uprave —Automatizirati donošenje odluka u različitim područjima javne uprave.
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA-e	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA-e				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Završetak pet projekata: APR+ dostupna, uključiva i otvorena javna uprava APR + fleksibilnije javne usluge i sustav kontrole i upravljanja javnim financijama. APR+ Proactiva Mobilni portal za regionalnu javnu upravu-APR+ primjeren za budućnost
19.19	TD-C19-i07	T	Program stažiranja za osobe s diplomom		Broj	0	1 500	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Broj osoba s diplomom koje su posjećivale program stažiranja u javnoj upravi uspostavljen u okviru *Resoluçõoa do Conselho de Ministros br. 11/2021*
19.20	TD-C19-i07	T	Zaposlenici javnih službi koji rade na daljinu		%	0	25	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Postotak radnika s funkcijama usklađenima s radom na daljinu koji učinkovito rade na daljinu
19.21	TD-C19-i07	T	Osposobljavanje		Broj	0	96 400	TRO	2026	Broj sudionika osposobljavanja u sljedećim programima

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			zaposlenika u javnoj upravi					MJESEČJE		izgradnje kapaciteta: *Program de capacitação digital* Napredno i visoko obrazovanje u području upravljanja Osposobljavanje za *Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão* Program*Qualifica AP* PlanAPP – projekt vještina planiranja i predviđanja SIADAP
19.22	TD-C19-r34	M	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave				TROMJESEČJE	2021	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave: strategija i transverzalni akcijski plan za digitalnu transformaciju javne uprave i zakonodavni paket (uključujući uredbu o CNCS-u) o nacionalnom okviru za kibersigurnost, koji se temelji na Zakonu 46/2018
19.23	TD-C19-r35	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa za reorganizaciju javne uprave	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa za reorganizaciju javne uprave				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu zakonodavstva potrebnog za provedbu funkcionalnih i organizacijskih promjena u središnjoj javnoj upravi na temelju izvješća Estrutura *de Missão koje* je izrađeno rezolucijom Vijeća ministara
19.24	TD-C19-r36	M	Osnivanje Nacionalnog instituta za upravu, I.P.	Osnivanje Nacionalnog upravnog instituta, I.P. pravnim aktom				TROMJESEČJE	2021	Osnivanje Instituta *Nacional de Administração, IP pravnim aktom,* kojim se omogućuju aktivnosti osposobljavanja za javnu upravu
19.30	TD-C19-r41	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta o pristupu javnim uslugama	Odredba u zakonodavstvu u kojoj se navodi stupanje zakonodavstva na snagu				TROMJESEČJE	2025	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se usklađuje i konsolidira fizički i internetski pristup javnim uslugama te povećava broj usluga dostupnih na jedinstvenom portalu javnih usluga.
19.31	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira SIADAP	Odredba u zakonodavnom aktu u kojoj se navodi stupanje na snagu zakonodavnog akta				TROMJESEČJE	2024	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira Integrirani sustav za upravljanje i evaluaciju uspješnosti u javnoj upravi (SIADAP) u skladu sa značajkama opisanima u opisu mjere.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.32	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira profil kompetencija javne uprave	Odredba u zakonodavnom aktu u kojoj se navodi stupanje na snagu zakonodavnog akta				TROMJESEČJE	2024	Revidirani profil kompetencija javne uprave stupa na snagu.
19.33	TD-C19-r42	T	Početak rada novog sustava SIADAP	Početak rada novog sustava SIADAP				TROMJESEČJE	2025	Početak rada novog sustava SIADAP, uključujući odgovarajuću IT platformu. Korisnicima sustava SIADAP mora biti dostupno posebno osposobljavanje za učenje o korištenju IT platforme.
19.34	TD-C19-i08	M	Pokretanje portala za pametna područja	Pokretanje portala za pametna područja				TROMJESEČJE	2025	Pokretanje internetske stranice (tj. portala) na kojoj se nalazi internetski repozitorij informacija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.
19.35	TD-C19-i08	M	Inteligentna područja: Platforme za upravljanje gradovima, digitalni blizanci i prikaz javne politike	Općine s platformama za upravljanje gradovima, uspostava digitalnih blizanaca i pokretanje nadzorne ploče javne politike				TROMJESEČJE	2026	Platforma za upravljanje gradovima postavlja se ili modernizira u 75 općina i Comunidades Intermunicipais/područja Metropolitanasa. Pet digitalnih blizanaca stvara se u nacionalnim prioritetnim područjima, kao što su voda i poljoprivreda, otpornost na klimatske promjene, mobilnost i dekarbonizacija, zdravstvo, energetika, turizam, civilna zaštita. Pokrenuta nadzorna ploča dostupna je središnjim i regionalnim dionicima.
19.36	TD-C19-i08	M	Osposobljavanje na pametnim područjima		Broj	0	650	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj javnih službenika koji su završili osposobljavanje o prikupljanju podataka i upravljanju njima te o drugim sadržajima povezanima s pametnim gradovima i zgradama te održivosti.

T. SASTAVNI DIO 20: Digitalna škola

Portugal je 2019. imao vrijednosti ispod europskih prosjeka u pogledu svakodnevne upotrebe interneta (65 %), korištenja internetskim javnim uslugama (41 %) i stručnjaka za IKT na tržištu rada (2,4 %) (Eurostatovi podaci/promatračnica za digitalne vještine) te je postavio ambiciozne ciljeve za te pokazatelje do 2025. (80 %, 75 % odnosno 5 %). Među stručnjacima za IKT na tržištu rada žene su činile 18,3 %, a muškarci 81,7 % (podaci Eurostata).

Ciljevi komponente su stvaranje uvjeta za obrazovne, pedagoške i upravljačke inovacije portugalskog sustava osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. To se postiže razvojem digitalnih vještina nastavnika, učenika i školskog osoblja, integracijom digitalnih tehnologija u različita nastavna područja te osiguravanjem odgovarajuće opreme. Očekuje se da će to pridonijeti digitalnoj tranziciji te uključivom i održivom rastu gospodarstva.

Komponenta pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju za poboljšanje razine vještina stanovništva, posebno njihove digitalne pismenosti (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2019.) i potpori upotrebi digitalnih tehnologija kako bi se osigurao jednak pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

T.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r37: Reforma digitalnog obrazovanja

Cilj je mjere razviti novi digitalni pristup obrazovanju, uz iskorištavanje postojećih javnih obrazovnih politika, posebno sustava autonomije i fleksibilnosti kurikuluma. Cilj je te reforme uvesti kvalitativni iskorak u pedagošku upotrebu digitalnih tehnologija i način na koji će se one integrirati u proces stjecanja znanja. Reformom se također nastoje ublažiti rizici od isključenosti i nepovoljnog položaja u procesima učenja smanjenjem društvenih i obrazovnih nejednakosti u pristupu digitalnim tehnologijama. Reforma digitalnog obrazovanja usmjerena je na obrazovnu zajednicu (učenici, nastavno osoblje i nenastavno osoblje).

Reforma se sastoji od mjera kojima se osigurava da 95 % nastavnika u javnoj obrazovnoj mreži dobije osposobljavanje u području osnovnih ili naprednijih digitalnih vještina, među ostalim o integraciji digitalnih tehnologija u kurikulum.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C20-i01: Digitalna tranzicija u obrazovanju

Ciljevi ulaganja su sljedeći: i) ukloniti prepreke pristupu kvalitetnom internetu u školskom okruženju; da uklone ograničenja integrirane upotrebe tehnološke i digitalne opreme i uklone nedostatak specijalizirane opreme za razvoj digitalnih vještina i poticanje nastavka karijere u području STEAM-a te da promiču ravnopravno sudjelovanje djevojčica i dječaka; da prevladaju nedovoljnu upotrebu digitalnih obrazovnih resursa u procesu učenja i postupku ocjenjivanja; i iv. prevladati raspršenost i neučinkovitost upravljačkih i informacijskih sustava obrazovnog sustava preispitivanjem i ažuriranjem metodologija i postupaka upravljanja školama i administracijom.

To ulaganje sastoji se od sljedećeg:

- Povećanje povezivosti škola proširenjem internetske povezivosti proširene mreže za obrazovanje s 40 na 300 Gbps, povezivanjem osnovnih i srednjih škola s proširenom

mrežom obrazovanja i osiguravanje povezivosti od najmanje 1 Gbps te proširenjem lokalne mreže s prosječno 40 novih pristupnih točaka za svaku školu.

- Osiguravanje 600000 računala učenicima i nastavnicima, nadogradnja opreme za projekcije u učionicama (40000 projektora) i osiguravanje digitalnih obrazovnih laboratorija opremljenih obrazovnim naprednim digitalnim tehnologijama kao što su 3D pisači i obrazovni roboti (1300).
- Razvoj i usvajanje novih digitalnih obrazovnih resursa (95 % predmeta u kurikulumima osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, uključujući tjelesni odgoj i sport), uključujući digitalizaciju testova ocjenjivanja.
- Osiguravanje „jedinstvenog sustava identiteta" školama za upravljanje školskom zajednicom, usklađivanje i integraciju informacijskih sustava za upravljanje obrazovanjem te upravljanje odgovarajućim informatičkim rješenjima, 15000 različite opreme (između računala, skenera i pisača) s ciljem postizanja učinkovitijeg i transparentnijeg funkcioniranja obrazovnog sustava, uključujući racionalizaciju rashoda škola.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C20-i02-RAA: Digitalno obrazovanje (Azori)

Ciljevi su mjere osigurati pristup upotrebi digitalnih tehnologija, promicati jednake mogućnosti i dovesti do znatnih poboljšanja načina učenja, u skladu s Akcijskim planom Europske unije za digitalno obrazovanje.

To ulaganje sastoji se od poticanja razvoja digitalnih vještina obrazovne zajednice usmjerenih na učenike, njihove roditelje i nastavnike te uključuje ciljane mjere u sljedećim područjima:

- Oprema: 31900 nove mobilne informatičke opreme za predškolsko, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, uključujući praćenje nadogradnje i softvera te nabavu opreme na razini škole s najmanje 1080 novih interaktivnih zaslona, 100 novih specijaliziranih laboratorijske opreme, 100 novih 3D pisača i 150 novih obrazovnih robota;
- Digitalni obrazovni resursi: digitalizacija obrazovnih resursa kako bi se s pomoću digitalnih priručnika doprlo do 100 % učenika u autonomnoj regiji Azorima;
- Digitalne kompetencije: 24 modula osposobljavanja posvećena nastavnicima i roditeljima učenika;
- Povezivost: mjere za poboljšanje povezanosti škola u autonomnoj regiji Azorima s najmanje 1 Gbps. Kupnja i ugradnja 1500 sklopki i APS-a.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C20-i03-RAM: Ubrzavanje digitalizacije obrazovanja ARM-a

Cilj je mjere stvoriti proaktivniji, inovativniji, uključiviji, autonomniji, pravedniji i otvoreniji obrazovni sustav u autonomnoj regiji Madeiri u javnim i privatnim školama.

Ulaganje se sastoji od pružanja kvalitetnog učenja, osposobljavanja i kvalifikacija, pripreme djece i učenika za suočavanje s izazovima 21. stoljeća, uključujući digitalnu tranziciju s posebnim mjerama u sljedećim područjima:

- Digitalni obrazovni resursi i oprema: Cilj je projekta „Digitalni priručnici" osigurati više digitalnih obrazovnih resursa u različitim formatima i tipologijama (animacije, simulacije, trodimenzionalni videozapisi ili drugo), osigurati opremu (tablete ili prijenosna računala, ovisno o godini školovanja) i pristup digitalnim udžbenicima kako bi se osiguralo da obrazovna zajednica (učitelji, nastavnici, tehničari za tehničku pomoć, pružatelji usluga obrazovanja) ima siguran pristup sadržaju dostupnom u okviru digitalizacije obrazovanja. Za sve učenike (15910 učenika): 1 tablet ili prijenosno računalo, ovisno o godini školovanja,

1 virtualna dozvola za pristup školama vrijedi za svaku školsku godinu; Osobna i neprenosiva licencija za digitalnu verziju svakog školskog priručnika donesenog za školovanje.

- Povezivost i oprema za škole: kako bi škole imale „inovativno okruženje za učenje" (34 „Inovativna okolišna naukovanja"; 22 „Makerspace laboratoriji; 15 prostora za učenje o djeci; 20 „Inovativni prostori" – na temelju koncepta sobe Snoezelen76 – promicanje uključenosti i digitalne pismenosti, s „Centrima za obrazovne inovacije za programiranje i robotizaciju", po jedan za svaku školu,
- Digitalne kompetencije: s aktivnostima osposobljavanja koje se nude nastavnicima i nenastavnom osoblju (tehničarima visokog obrazovanja, tehničkim asistentima).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

[76] Prostorije opremljene tako da utječu na osjetilni sustav za upozoravanje ili mirovanje

T.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
20.1	TD-C20-r37	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u javnoj obrazovnoj mreži u području digitalnih vještina		%	0	95	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Postotak nastavnika u javnoj obrazovnoj mreži koji su prošli osposobljavanje o osnovnim ili naprednijim digitalnim vještinama, uključujući (za nastavnike) o uključivanju digitalnih tehnologija u kurikulum
20.2	TD-C20-i01	M	Potpisivanje ugovora za kupnju pojedinačnih računala za učenike i nastavnike	Potpisan ugovor				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Potpisivanje ugovora za kupnju 600000 novih prijenosnih računala za pozajmljivanje nastavnicima i učenicima
20.3	TD-C20-i01	T	Računala za individualno korištenje učenika i nastavnika		Broj	450 000	1 050 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj prijenosnih računala za posuđivanje učitelja i učenika u osnovnim i srednjim javnim školama
20.4	TD-C20-i01	T	Poboljšanje povezanosti osnovnih i srednjih škola		%	0	95	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Postotak osnovnih i srednjih javnih škola u kontinentalnom Portugalu koji je 1) povezan s proširenom mrežom obrazovanja od 300 Gbps i povezan je s najmanje 1 Gbps; i 2) imaju mreže lokalnih školskih područja s prosječno 40 pristupnih točaka Wi-fi.
20.5	TD-C20-i01	T	Ugrađeni digitalni obrazovni laboratoriji		Broj	0	1 300	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Broj novih digitalnih obrazovnih laboratorija ugrađenih u osnovne i srednje javne škole u kontinentalnom Portugalu sa specijaliziranom projektnom opremom kao što su kompleti za robotiku, 3D pisači, oprema za mjerenje i ispitivanje, razni alati, moduli za razvoj i simulacije, elektroničke komponente, laserski uređaji za snimanje i rezanje ili drugi, za razvoj i umnožavanje eksperimentalnih računalnih, programskih i robotskih klubova.
20.6	TD-C20-i01	T	Učionice s novom opremom za projekciju		Broj	0	40 000	TROMJESEČJE	2024	Broj učionica u osnovnim i srednjim javnim školama s novom opremom za projekciju

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
20.7	TD-C20-i01	T	Osnaživanje upravljanja školama		%	30	95	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Postotak osnovnih i srednjih javnih škola u kontinentalnom Portugalu koje su 1. usvojile jedinstveni sustav identiteta; 2) povezana s informacijskim sustavima za upravljanje obrazovanjem Ministarstva obrazovanja i 3) donijela je sustav School 360, uključujući ponudu 15000 računala za aktivnosti upravljanja školama.
20.8	TD-C20-i01	T	Digitalni obrazovni materijali		%	0	95	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Postotak predmeta u kurikulumima osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, uključujući tjelesni odgoj i sport za koje je dovršena proizvodnja digitalnih obrazovnih resursa.
20.9	TD-C20-i01	T	Digitalni testovi i ispiti u školama		%	0	95	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Postotak završnih testova bodovanja i ispita u školama koji su digitalizirani.
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za učitelje i roditelje u ARA-i		Broj	0	4	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj masovnih otvorenih internetskih tečajeva (MOOC) osmišljenih radi promicanja razvoja digitalnih vještina za obrazovanje u učionici i učenje na daljinu, uključujući pružanje uputa i Portala za nabavu digitalnih kompetencija. MOOC-ovi su dostupni na internetu i besplatno dostupni nastavnicima i roditeljima učenika
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nova prijenosna računala i tableti za škole u ARA-i		Broj	0	31 900	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj novih prijenosnih računala i tableta za predškolsko, prvo i drugo obrazovanje te srednjoškolsko obrazovanje,
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Digitalna oprema i digitalni obrazovni resursi škola u ARA-i	Isporuka digitalne opreme i digitalnih obrazovnih resursa školama u ARA-i				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Završetak distribucije sljedeće digitalne opreme školama u Autonomnoj regiji Azorima: internetska veza od najmanje 1 Gbps u 95 % škola, 1080 novih interaktivnih zaslona, 100 nove specijalizirane laboratorijske opreme, 100 novih 3D pisača, 150 novih obrazovnih robota. Osim toga, sve javne škole i četiri privatne škole svim učenicima nude digitalne priručnike. Kupljeno je i ugrađeno 1500 sklopki i APS.
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za učitelje i roditelje u ARA-i		Broj	4	24	ČETVRTO TROMJES	2025	Broj masovnih otvorenih internetskih tečajeva (MOOC) osmišljenih radi promicanja razvoja digitalnih vještina za obrazovanje u učionici i učenje na daljinu, uključujući pružanje uputa i Portala za nabavu digitalnih

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								EČJE		kompetencija. MOOC-ovi su dostupni na internetu i besplatno dostupni nastavnicima i roditeljima učenika
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za učenike u drugom i trećem ciklusu te srednjoškolske studente		Broj	0	5 120	ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Broj učenika u drugom i trećem stupnju osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja koji su tijekom školske godine imali pristup digitalnom ručnom kompletu u ARM-u i koristili ga.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Povezanost škola u ARM-u		%	0	95	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Postotak osnovnih i srednjih škola u ARM-u koje su povezane sa strukturiranom bežičnom mrežom ARM-a s internetskom vezom od najmanje 1 Gbps za svaku školu. Osim toga, deset redovnih privatnih škola te privatnih i javnih strukovnih škola treba povezati s mrežom ARM Strukturd Wi-fi s internetskom vezom od najmanje 1 Gbps za svaku školu.
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za navike u drugom i trećem ciklusu i srednjoškolce u ARM-u		Broj	5 120	15 910	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj učenika u drugom i trećem stupnju osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja koji su tijekom školske godine imali pristup digitalnom ručnom kompletu u ARM-u i koristili ga.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u području digitalnih kompetencija u ARM-u		Broj	0	6 500	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Broj nastavnika i nenastavnog osoblja sa svih razina obrazovanja (od predškolskog do srednjoškolskog) koji su sudjelovali u osposobljavanju u području digitalnih i tehnoloških vještina u ARM-u
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Isporuka znanstvene i tehnološke opreme školama u ARM-u	Isporuka znanstvene i tehnološke opreme školama u ARM-u				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Škole u RAM-u imaju koristi od raspodjele sljedećih kompleta za eksperimentiranje u području robotike u znanstvenoj i tehnološkoj opremi (za 129 školskih soba/obrazovnih prostora za sve razine obrazovanja: prije,[1 st.],[2.] ciklus,[3.] i srednjoškolsko obrazovanje); kompleti za eksperimentalnu znanost (za 129 školskih soba/obrazovnih prostora); Kompleti za paru (za 129 školskih prostorija/obrazovnih prostora); biologija, fizika i kemija (za 35 školskih soba/obrazovnih prostora); Polivizualni/medijski kompleti (za 40 školskih soba/obrazovnih prostora), 100 nove računalne znanstvene opreme (za 94 školske sobe/obrazovne prostore u prvom ciklusu);

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Osim toga, uspostavit će se 91 inovativno okruženje za učenje kako bi se omogućili novi metodološki pristupi u procesu poučavanja i učenja.

U. SASTAVNICA 21: Plan REPowerEU

Cilj je poglavlja o planu REPowerEU poduprijeti ambicije Portugala u pogledu energetske neovisnosti i zelene tranzicije u kontekstu novih geopolitičkih situacija i situacija na energetskom tržištu.

Reformama i ulaganjima u okviru plana REPowerEU nastoji se ojačati energetska suverenost Portugala i ubrzati dekarbonizacija njegova gospodarstva. Poglavlje uključuje reforme kojima će se pojednostavniti postupci izdavanja dozvola za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, stvoriti jedinstvena kontaktna točka za licenciranje projekata u području obnovljivih izvora energije te potaknuti uvođenje biometana i vodika iz obnovljivih izvora u zemlji. Ulaganje će se sastojati od razvoja tehničkih studija za iskorištavanje energije vjetra na moru. Nadalje, Portugal rješava izazov prekvalifikacije radne snage za zelenu tranziciju reformom zelenih vještina, čiji je cilj stvaranje sveobuhvatne ponude strukovnog osposobljavanja za razvoj zelenih vještina i osposobljavanje 25 tisuća ljudi u sljedeće dvije godine.

Poglavlje uključuje i ulaganja za rješavanje problema energetskog siromaštva ulaganjima za povećanje energetske učinkovitosti u stambenim, uslužnim i javnim zgradama te reforme za uspostavu nacionalnog opservatorija za energetsko siromaštvo i razvoj modela „sve na jednom mjestu” za potporu građanima u provedbi intervencija u području energetske učinkovitosti.

Portugal povećava svoju otpornost i strateškim ulaganjima za potporu proizvodnji tehnologija s nultom neto stopom emisija, povećanjem postojećih ulaganja u plinove iz obnovljivih izvora i prijevoz s nultom stopom emisija te izgradnjom skladišnih kapaciteta kako bi se povećala fleksibilnost energetskog sustava uz istodobno promicanje obnovljivih izvora energije. Diljem zemlje planira se nekoliko novih ulaganja u promet s nultom stopom emisija, uključujući izgradnju brze tranzitne linije Bus u Bragi i uspinjače u Nazari”.

Nekoliko mjera uključivat će prekograničnu dimenziju koja će se uglavnom razviti ulaganjima u obnovljive izvore energije i energetsku učinkovitost.

Komponenta pridonosi provedbi preporuke za Portugal kako bi se smanjila ovisnost Portugala o fosilnim gorivima (preporuke za pojedinu zemlju br. 4 2022. i 2023.) i usmjerila ulaganja u niskougljičnu i energetsku tranziciju (preporuka za Finsku br. 3 2019.) te čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020.). Konkretno, uključuje mjere za ubrzavanje uvođenja obnovljivih izvora energije, pojednostavnjenje izdavanja dozvola, dekarbonizaciju prometnog sektora, poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, nadogradnju mreža za prijenos i distribuciju električne energije, povećanje skladištenja električne energije i jačanje stjecanja zelenih vještina potrebnih za zelenu tranziciju.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

U.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RP-C21-i01: Proširena mjera: Dekarbonizacija industrije

Cilj je ove mjere povećati ulaganja TC-C11-i01: Dekarbonizacija industrije, u okviru komponente 11.

Proširenim dijelom mjere povećava se broj projekata dekarbonizacije kojima se pruža potpora. Potpora za prošireni dio mjere dodjeljuje se 500 malih i srednjih poduzeća za projekte u iznosu od najviše 200 000 EUR po poduzetniku tijekom tri fiskalne godine („pojednostavnjeni” projekti).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i02: Proširena mjera: Energetska učinkovitost stambenih zgrada

Cilj je mjere proširiti mjeru TC-C13-i01: Energetska učinkovitost stambenih zgrada u okviru sastavnice 13.

Proširenjem mjere povećava se broj obnovljenih stambenih zgrada i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju. 60 % površine poda obnovljene tim ulaganjem odnosi se na višestambene zgrade.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RP-C21-i03: Proširena mjera: Energetska učinkovitost zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru

Cilj je ove mjere povećati mjeru TC-C13-i03 Energetska učinkovitost zgrada koje se upotrebljavaju u uslužnom sektoru u okviru sastavnice 13. Proširenim dijelom mjere povećava se površina obnovljenih privatnih uslužnih zgrada.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i04-RAM: Energetska učinkovitost javnih zgrada na Madeiri

Cilj je ovog ulaganja promicanje energetske obnove, promicanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa te povećanje vlastite potrošnje obnovljive energije javnih zgrada na Madeiri.

To se ulaganje sastoji od mjera kojima se promiču obnova, energetska učinkovitost, dekarbonizacija, učinkovitost vode i kružno gospodarstvo u javnim zgradama u autonomnoj regiji Madeiri kojima se postižu srednje temeljite obnove.

Sve zgrade prihvatljive za intervenciju koriste se javnosti, posebno u područjima zdravstva, obrazovanja i regionalne javne uprave.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma RP-C21-r43: Nacionalni opservatorij za energetsko siromaštvo

Cilj je te reforme uspostaviti tijelo za nacionalne, regionalne i lokalne vlasti za praćenje stanja energetskog siromaštva te analizu i razvoj javnih politika za njegovo iskorjenjivanje u Portugalu.

Reformom se uspostavlja Nacionalni opservatorij za energetsko siromaštvo (ONPE), koji je odgovoran za:

- Praćenje, nadzor, koordinacija i izvješćivanje o provedbi dugoročne strategije energetskog siromaštva (ELPPE);
- Koordinacija rada na politikama povezanima s energetskim siromaštvom povezanih s izradom i provedbom nacionalnog energetskog i klimatskog plana i nacionalnih socijalnih planova za klimatsku politiku;
- Predlaganje desetogodišnjih akcijskih planova vladi (horizoni 2030., 2040. i 2050.), kao i njihove revizije i revizije ELPPE-a, s učestalošću od najmanje tri godine odnosno pet godina;
- Provedba mjera za izgradnju kapaciteta za javne i privatne, nacionalne, regionalne i lokalne djelatnike uključene u provedbu dugoročne strategije energetskog siromaštva;
- Utvrđivanje i praćenje kućanstava u energetskom siromaštvu uspostavom i provedbom alata za periodične ankete;
- Predlaganje financijskog (ili fiskalnog) instrumenta za mjere energetske učinkovitosti namijenjenog kućanstvima u energetskom siromaštvu;

- Razvoj materijala i kampanja za povećanje energetske pismenosti u skladu s profilom kućanstava pogođenih energetskim siromaštvom;
- Promicanje i širenje rada povezanog s fenomenom energetskog siromaštva, uključujući uspostavu mreže subjekata i zainteresiranih aktera s ciljem rješavanja tog problema.

ONPE u svoju upravljačku strukturu uključuje i. upravljačku jedinicu koja je odgovorna za operativno upravljanje ONPE-om, ii. strateški odbor pod vodstvom Ministarstva okoliša i djelovanja u području klime i koji uključuje članove iz relevantnih vladinih područja (kao što su stanovanje, socijalna sigurnost, zdravstvo, financije, obrazovanje, teritorijalna kohezija) i iii. savjetodavni odbor, uključujući etablirane dionike kao što su sveučilišta, općine, lokalne energetske agencije, nevladine organizacije uključene u mjere iskorjenjivanja energetskog siromaštva, operatori energetskih mreža, potrošači i udruženja za nekretnine, sektorska udruženja i privatni financijski subjekti. Reformom se osigurava da ta tijela surađuju i imaju jasne uloge u ostvarivanju ciljeva utvrđenih u mandatu ONPE-a. Za prikupljanje podataka osigurava se suradnja između ONPE-a i portugalskih tijela za statistiku.

Reformom se osigurava i uspostava instrumenta financiranja za mjere energetske učinkovitosti u stambenom sektoru radi suzbijanja energetskog siromaštva za utvrđene profile kućanstava, donesenog stupanjem na snagu zakona ili donošenjem odluke relevantne financijske institucije.

Provedba te reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Reforma RP-C21-r44: Razvoj jedinstvenih kontaktnih točaka za energetsku učinkovitost za građane (energetski prostori građana)

Cilj je te reforme pružiti potporu građanima u pripremi i provedbi mjera za energetsku učinkovitost i energiju iz obnovljivih izvora te usvojiti održivo ponašanje u pogledu uporabe energije povećanjem energetske pismenosti.

Na temelju pilot-projekta razvijenog u okviru ulaganja TC-C13 – I01.01 reformom će se stvoriti jedinstvene kontaktne točke za energetsku učinkovitost za građane (građanski energetski prostori – *Espaços Cidadão Energia*) koje su uspostavile lokalne ili regionalne vlasti ili drugi lokalni subjekti, a koji će biti uključeni u općinske klimatske akcijske planove u skladu sa Zakonom br. 98/2021 i ponuditi niz usluga stanovnicima, kao što su:

- Pružanje informacija i tehničke potpore, od tumačenja računa za energiju do održive potrošnje energije i prava potrošača;
- Savjetovanje, među ostalim za nabavu energije, kupnju opreme, odabir rješenja za energetsku učinkovitost i obnovljivu energiju, odabir komercijalnih ponuda za provedbu rješenja;
- Energetska procjena stambenih objekata i prijedlozi ulaganja s ciljem povećanja toplinske udobnosti i smanjenja računa za energiju;
- Savjetovanje o pristupu poticajima i financijskim instrumentima, javnim i privatnim, nacionalnim i lokalnim;
- Prikupljanje podataka o korisnicima koji će se podijeliti s Nacionalnim opservatorijem za energetsko siromaštvo.

Poduzimaju se mjere izgradnje kapaciteta kako bi se osiguralo da najmanje tristo osoba bude osposobljeno za rad energetskih prostora građana.

Provedba te reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Ulaganje RP-C21-i05: Potpora razvoju zelene industrije

Cilj je tog ulaganja, usmjerenog na poduzeća, povećati proizvodni kapacitet tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora, dekarbonizaciju i energetsku učinkovitost, u skladu s ciljevima NECP-a za 2030. i ciljevima industrijskog plana u okviru europskog zelenog plana (COM(2023) 62 final).

Ulaganje se sastoji od bespovratnih sredstava namijenjenih pojedinačnim poduzećima ili projektima i podupire industrijska ulaganja u proizvodnju strateških tehnologija za klimatsku tranziciju, koje su izravno povezane sa solarnom fotonaponskom i solarnom toplinskom energijom, elektrolizatorima i gorivnim ćelijama, energijom vjetra na kopnu i obnovljivim izvorima energije na moru, održivim bioplinom/biometanom, baterijama i skladištenjem, hvatanjem i skladištenjem ugljika, toplinskim crpkama, energetskom učinkovitošću, geotermalnom energijom ili rješenjima mreže.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu" u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriterijima prihvatljivosti sadržanima u opisu poslova za buduće pozive na podnošenje projekata:

- isključiti sljedeći popis djelatnosti i imovine iz prihvatljivosti: (i) djelatnosti i imovina povezani s fosilnim gorivima, uključujući uporabu na kraju proizvodnog lanca[77]; ii. aktivnosti i imovina u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti[78] i postrojenja za mehaničko-biološku obradu[79]; iii. aktivnosti i sredstva povezana s odlagalištima otpada, spalionicama[80] i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu[81]; and
- zahtijevati usklađenost primatelja s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Reforma RP-C21-r45: Zelene vještine

Cilj je te reforme stvoriti ponudu dugoročnog strukovnog osposobljavanja za razvoj, priznavanje, vrednovanje i certificiranje zelenih vještina kako bi se spriječio rizik od nezaposlenosti, promicalo zadržavanje radnih mjesta i potaknulo otvaranje novih radnih mjesta.

[77] Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

[78] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

[79] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

[80] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

[81] To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Reforma se sastoji od sljedećeg:

- Program za zeleni rad i vještine: osigurati strukovno osposobljavanje i prekvalifikaciju za 12500 radnika uključenih u procese energetske tranzicije svojih poslodavaca, radnike kojima prijeti nezaposlenost zbog zatvaranja industrija fosilnih goriva i nezaposlene osobe. Provodi ga Institut za zapošljavanje i strukovno osposobljavanje kratkim i srednjim osposobljavanjem, a trebao bi biti usmjeren na razvoj zelenih vještina.
- Tečajevi u Centru za osposobljavanje za energetsku tranziciju: pružanje dugoročnog osposobljavanja dodatnih 12500 osoba u području energetske tranzicije i djelovanja u području klime, uključujući energiju iz obnovljivih izvora, zeleni vodik, sintetička nebiološka goriva i energetsku učinkovitost.

Osim korisnika programa zelenog rada i vještina prednost se daje onim korisnicima koji su voljni steći vještine koje su utvrđene kao ključne za provedbu projekata u području obnovljivih izvora energije (uključujući vodik) i energetske učinkovitosti.

Načini osposobljavanja razvijaju se u skladu s potrebama koje utvrde tržišna i industrijska udruženja. Sudionici u području energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti utvrđuju koje se vještine smatraju ključnima na temelju potražnje na tržištu rada. Sadržaj osposobljavanja odražava te potrebe. Ponudu osposobljavanja razvija Centar za osposobljavanje za energetsku tranziciju.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma RP-C21-r46: Regulatorni okvir za vodik iz obnovljivih izvora

Cilj je te reforme potaknuti promicanje vodika iz obnovljivih izvora kao dijela sveobuhvatnije strategije tranzicije prema dekarboniziranom gospodarstvu. Tom se reformom također nastoje stvoriti uvjeti za dekarbonizaciju mreže prirodnog plina i pridonijeti razvoju vrijednosnog lanca vodika iz obnovljivih izvora.

Reforma se sastoji od revizije Uredbe o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbe o nacionalnoj mreži za distribuciju plina, koju odobrava Glavna uprava za energetiku i geologiju (naredba br. 806-B/2022 i Uredba br. 806-C/2022). U dvjema izmijenjenim uredbama utvrđuju se tehnički kriteriji i operativni aspekti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora, certificiranje, transport, skladištenje, izbjegavanje istjecanja i, prema potrebi, za utiskivanje u plinsku mrežu, definira subjekt odgovoran za upravljanje utiskivanjem i utvrđuju kriteriji za neprekoračenje najveće dopuštene koncentracije vodika u plinskoj mreži (u skladu s revidiranom portugalskom nacionalnom strategijom za vodik). Definiraju i krajnje korisnike vodika iz obnovljivih izvora u skladu sa strategijom EU-a za vodik, usmjeravajući se na primjene koje je teško dekarbonizirati u industrijskom i prometnom sektoru te pravila za osiguravanje transparentnosti u pogledu sustava obračuna, kapaciteta grijanja i kvalitete plina (kao što su bruto kalorična vrijednost (GCV), Wobbeov indeks (pokazatelj kvalitete izgaranja) i prisutnost dodatnih sastavnih dijelova (kao što su CO2, ugljikovodici, H2O, sumpor itd.).

Osim toga, upravni ili pravni akt objavljuje se u Službenom listu Diário da República i stupa na snagu u kojem se navodi da se samo industrijske jedinice koje ispunjavaju zahtjeve Direktive o energiji iz obnovljivih izvora i njezinih delegiranih akata (2018/2001/EU) smatraju postrojenjima za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora. Aktom se utvrđuje i postupak koji moraju slijediti podnositelji zahtjeva za izdavanje dozvola za proizvodnju plinova iz obnovljivih izvora, kojim se od podnositelja zahtjeva zahtijeva da podnesu izjavu kojom preuzimaju obvezu ispunjavanja zahtjeva za uporabu energije iz obnovljivih izvora kako su utvrđeni u Direktivi o energiji iz obnovljivih izvora i njezinim delegiranim aktima (2018/2001/EU) i osiguravanju obnovljivog podrijetla proizvedenog vodika.

Prethodno navedenim upravnim ili pravnim aktom zahtijeva se i da prije početka proizvodnje vodika iz obnovljivih izvora podnositelj zahtjeva mora, kako bi dobio „dozvolu za postrojenje i rad

industrijskog postrojenja", dostaviti, ako je primjenjivo, konačni ugovor o kupnji energije iz obnovljivih izvora koju će potrošiti u postupku proizvodnje, kao i informacije potrebne za dokazivanje da su obveze preuzete u izjavi ispunjene.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2024.

Reforma RP-C21-r47: Prva dražba za akcijski plan za održivi biometan i biometan

Cilj je te reforme promicati i poticati proizvodnju i potrošnju održivog biometana, stvarajući potrebne uvjete za razvoj gospodarstva biometana u Portugalu.

Reforma podrazumijeva pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana od strane veleprodajnog tržišta zadnjeg rezorta (CURg) u skladu s Uredbom Vlade br. 15/2023 od 4. siječnja. Cilj dražbe je kupnja biometana od 150 GWh godišnje za utiskivanje u nacionalnu plinsku mrežu. Reforma podrazumijeva i donošenje akcijskog plana za biometan u kojem se utvrđuje strategija za razvoj biometana u Portugalu. Akcijskim planom predlažu se mjere za osiguravanje povoljnog regulatornog okvira, zajedno sa skupom javnih politika kojima se podupire stvaranje unutarnjeg tržišta biometana, kako za potporu proizvodnji tako i za poticanje potrošnje.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2024.

Reforma RP-C21-r48: Pojednostavnjenje pravnog i regulatornog okvira koji se primjenjuje na projekte u području energije iz obnovljivih izvora

Cilj je ove reforme promicati projekte u području energije iz obnovljivih izvora pojednostavnjenjem pravnog i regulatornog okvira za izdavanje dozvola i osposobljavanje osoba koje se bave izdavanjem dozvola i uključenim digitalnim alatom.

Reforma uključuje:

- Stupanje na snagu zakonodavnog akta o osnivanju Odjela za misije za izdavanje dozvola za projekte obnovljive energije do 2030. (ranije 2030.). Zadaća je, među ostalim, do 2030.:
    - Osigurati da se ispune ciljevi revidiranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana do 2030. i ubrzati provedbu projekata u području energije iz obnovljivih izvora u Portugalu;
    - Izraditi priručnik o postupcima za potporu i pojednostavnjenje postupka izdavanja dozvola za potrošnju vlastite energije i zajednice obnovljive energije;
    - Razvoj i provedba *jedinstvene kontaktne točke za* licenciranje i praćenje projekata obnovljive energije (RP-C14-i02) te upravljanje njome;
    - Da izradi prijedlog Sektorskog programa za obnovljivu energiju u Područjima;
    - Konsolidirati pravni i regulatorni okvir koji se primjenjuje na izdavanje dozvola za električnu energiju i okoliš za projekte skladištenja energije iz obnovljivih izvora.
- Reforma podrazumijeva i donošenje uredbe o komunalnim projektima izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora i skladištenja izmjenom Ministarske odluke 113/2015, kojom se utvrđuju relevantni elementi koje treba dostaviti za općinski postupak izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora.
- Reformom se također utvrđuje vremenski raspored za dodjelu novih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, s posebnim naglaskom na zemljopisnim područjima koja proizlaze iz sektorskog programa „Obnovljiva područja".
- Reforma uključuje i osposobljavanje 500 upravitelja i tehničara središnje, regionalne i lokalne javne uprave u vezi s postupcima izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije i skladištenje energije.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2024.

Ulagačka mjera RP- C21-i06: Vodik i plinovi iz obnovljivih izvora

Cilj je ovog ulaganja povećati postojeće ulaganje C14 -*i01: Vodik i plinovi iz obnovljivih izvora* u okviru komponente 14.

Proširenim dijelom mjere povećava se proizvodni kapacitet vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora. Mjera se sastoji od djelovanja za poticanje proizvodnje, skladištenja, transporta i distribucije plinova iz obnovljivih izvora čiji je cilj povećanje doprinosa plinova iz obnovljivih izvora potrošnji energije, smanjenje emisija stakleničkih plinova, smanjenje energetske ovisnosti i poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom.

Podupiru se različite primjene, kao što su uporaba plinova iz obnovljivih izvora za transport i utiskivanje plinova iz obnovljivih izvora u mrežu prirodnog plina.

Za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora upotrebljava se samo elektroliza.

Za proizvodnju drugih plinova obnovljivog podrijetla primjenjuju se druge tehnologije: a) termokemijski i hidrotermalni procesi (isključivo za proizvodnju održivog biometana); b) biološki procesi (biofotoliza i fermentacija); c) obogaćivanje bioplina anaerobnom razgradnjom materijala iz biomase upotrebljava se isključivo za proizvodnju održivog biometana (može se poduprijeti proizvodnja bioplina ako uključuje i nadogradnju bioplina u održivi biometan); i d) metancija se proizvodi samo od biološkog otpada.

Proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora drugih plinova iz obnovljivih izvora mora biti u skladu s Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora i njezinim delegiranim aktima (2018/2001/EU).

Ulaganja su vrlo usmjerena i usmjerena su na povećanje instaliranih kapaciteta za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora, uključujući instalirane kapacitete elektrolizatora za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora. Projekt se provodi putem otvorenih poziva na podnošenje ponuda s ciljem pružanja potpore projektima u maksimalnom iznosu od 15 000 000 EUR po projektu.

Ovom se mjerom podupiru razvijene tehnologije (TRL > 8), čime se potiče proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora, ali i proizvodnja drugih plinova iz obnovljivih izvora, među ostalim, oporabom energije organske komponente komunalnog otpada, mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda, poljoprivrednih i industrijskih otpadnih voda (isključujući plastični otpad). Proizvodnja goriva iz recikliranog ugljika ne predviđa se kao dio tog ulaganja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i07: Tehničke studije za odobalni energetski potencijal

Cilj je tog ulaganja omogućiti portugalskoj državi provedbu konkurentnih postupaka nadmetanja za postavljanje plutajućih odobalnih vjetroelektrana.

Ulaganje se sastoji od razvoja geofizičkih i geotehničkih studija visoke razlučivosti, studija vjetra i valova te postojećih studija površine od najmanje 2 000 km² u Atlantskom oceanu. Studije, nakon njihova dovršetka, služe kao osnova za pokretanje naknadnih dražbi za odobalna područja navedena u Nacionalnom planu stanja pomorskog prostornog planiranja (PSOEM).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i08: Fleksibilnost i skladištenje mreže

Cilj je tog ulaganja povećati fleksibilnost javne elektroenergetske mreže, čime će se omogućiti optimizacija elektroenergetskog sustava i fleksibilno upravljanje njime, među ostalim s obzirom na očekivano povećanje proizvodnje i potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora.

Ulaganje uključuje potporu za ugradnju kapaciteta za skladištenje energije od najmanje 500 MW u elektroenergetsku mrežu (na razini prijenosa i na razini distribucije). Skladišni kapacitet dodjeljuje se na temelju prethodnog utvrđivanja područja kojima je pomoć najpotrebnija, kao što su područja s

najvećim ograničenjima mreže ili s najvećim prodiranjem energije iz obnovljivih izvora. Potpora za projekte iznosi najviše 20 % prihvatljivih troškova.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RP-C21-i09: Jedinstvena kontaktna točka za licenciranje i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora

Cilj je tog ulaganja olakšati razvoj projekata u području energije iz obnovljivih izvora razvojem digitalne platforme „sve na jednom mjestu" za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora.

Ulaganje se sastoji od razvoja i pokretanja digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke. Platforma uključuje sljedeće funkcije:

- Modul za izdavanje dozvola za projekte potrošnje vlastite energije i zajednice obnovljive energije te za skladištenje u sustavima iza brojila;
- Modul za izdavanje dozvola za centralizirane projekte u području energije iz obnovljivih izvora isključivo na mreži i za skladištenje u sustavima iza brojila;
- Modul za licenciranje projekata namijenjenih isključivo skladištenju;
- Modul za praćenje i statistiku za projekte u području energije iz obnovljivih izvora.

Jedinstvena kontaktna točka razvija se u dvije faze:

- U prvoj fazi digitalna platforma mora imati tri operativna modula za licenciranje, čime se korisnicima omogućuje praćenje različitih koraka postupka izdavanja dozvola (uključujući faze razvoja, puštanja u rad, testiranja i lansiranja). Platforma predstavlja zahtjeve i rokove povezane s licenciranjem projekata povezanih s energijom iz obnovljivih izvora.
- U drugoj fazi digitalna platforma ima i operativne module za praćenje i statistiku, čime se korisnicima omogućuje unos podataka i razmjena dokumenata povezanih s postupcima izdavanja dozvola i provedbom licenciranog projekta. Platforma uključuje funkcije promatranja na daljinu (satelitsko snimanje) kako bi se poboljšalo praćenje provedbe projekata koje provode javna tijela.

Osim toga, ulaganje uključuje dematerijalizaciju (digitalizaciju, arhiviranje i odlaganje) postojećih dokumenata za izdavanje dozvola, kako je utvrdila Glavna uprava za energetiku i geologiju.

Jedinstvena kontaktna točka mora biti u skladu s „Europskim kodeksom ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara".

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

Ulaganje RP-C21-i10-RAA: Sustav poticaja za kupnju i ugradnju sustava za skladištenje energije iz obnovljivih izvora na Azorima

Cilj je tog ulaganja potaknuti energetsku tranziciju na Azorima, čime se doprinosi povećanju energetske neovisnosti otočja.

Ulaganje se sastoji od sustava poticaja za kupnju i ugradnju sustava za skladištenje električne energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju kućanstava, poduzeća, zadruga, neprofitnih organizacija i dobrotvornih ustanova. Ulaganje je u skladu s Regionalnom zakonodavnom uredbom 12/2023/A, kojom je uveden poticaj do 85 % za kupnju i ugradnju sustava za skladištenje energije, ako su namijenjeni dopunjavanju fotonaponskih sustava kupljenih u okviru programa SOLENERGE, programa poticaja koji se financira iz plana za oporavak i otpornost (C14-i03-RAA).

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RP-C21-i11-RAM: Sustav poticaja za proizvodnju i skladištenje energije iz obnovljivih izvora u Madeiri i Portu Santo

Cilj je tog ulaganja potaknuti energetsku tranziciju u Autonomnoj regiji Madeiri, uključujući otok Porto Santo, čime se doprinosi povećanju njegove energetske neovisnosti.

Ulaganje se sastoji od sustava poticaja za kupnju i ugradnju sustava za proizvodnju i skladištenje električne energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju te za kupnju i ugradnju opreme za proizvodnju tople vode i topline iz obnovljivih izvora energije od strane kućanstava, mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća i neprofitnih institucija.

Svi pojedinci i pravne osobe vlasnici zgrade u Autonomnoj regiji Madeiri, osim autonomne regionalne uprave, lokalne uprave i izravne državne uprave, imaju pravo na dodjelu nepovratnih bespovratnih sredstava.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RP-C21-i12: Proširena mjera: Dekarbonizacija javnog prijevoza

Cilj je ulaganja povećati TC-C15-i05: Dekarbonizacija javnog prijevoza u okviru komponente 15.

Proširenim dijelom mjere povećava se broj novih autobusa s nultim emisijama koji se upotrebljavaju za javni prijevoz. Opseg ulaganja proširuje se s metropolskih područja u Lisabonu i Portu na cijelo kontinentalno državno područje Portugala te uključuje i postavljanje postaja za punjenje ili opskrbu.

Ulaganje RP-C21-i13-RAM: Dekarbonizacija prometa

Cilj je ove mjere promicati dekarbonizaciju prometa u Autonomnoj regiji Madeiri.

Ulaganje uključuje:

(i) Kupnja 26 autobusa s nultim emisijama (električnih ili na vodik) za javni prijevoz putnika i turističke usluge.

ii. Postavljanje mjesta za punjenje potrebnih za upravljanje autobusima.

iii. Program odlaganja vozila pod uvjetom da ih se zamijeni kupnjom električnih vozila, s maksimalnim financijskim doprinosom od 6 000 EUR po otuđenom vozilu i poticajima u skladu s različitim društveno-gospodarskim kategorijama.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RP-C21-i14: Brzi tranzit autobusom Braga

Cilj je tog ulaganja poboljšati održivi javni prijevoz u Bragi.

Ulaganje se sastoji od stvaranja novog sustava brzog tranzita Bus u gradu Bragi. Sustav uglavnom radi na namjenskim prometnim trakama i samo autobusima s nultim emisijama (električni ili na vodik). Moraju se izgraditi dvije pruge: linija Yellow između postaje Train i Avenida Robert Smith i crvene crte, između postaje Train i bolnice Braga.

Ulaganje uključuje i kupnju deset autobusa s nultim emisijama, uključujući postaje za punjenje potrebne za prometovanje tim prugama.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i15-RAA: Nabava dvaju električnih trajekata

Cilj je tih ulaganja potaknuti dekarbonizaciju prometa i unutarnju mobilnost u autonomnoj regiji Azorima.

Ulaganje se sastoji od kupnje dvaju električnih trajekata za javno poduzeće Atlanticoline S.A. za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge. Trajekti moraju imati najmanje 200 i 100 putnika.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RP-C21-i16: Nazaré Funicular

Cilj je tog ulaganja osigurati održivi javni prijevoz u Nazaréu.

Ulaganje uključuje uvođenje rješenja za mehanički prijevoz (funikularni) duljine oko 200 metara između Praije i područja Pedreneira. Uspinjač mora biti integriran u mrežu javnog prijevoza i dostupan biciklima i osobama smanjene pokretljivosti.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

U.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
21.1	RP-C21-i01	T	Financijska potpora pojednostavnjenim projektima dekarbonizacije industrije		Broj	310	810	TROMJESEČJE	2026	Broj projekata koji su primili financijsku potporu za dekarbonizaciju industrije koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljične procese i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; te uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije. Za industrijska postrojenja kojima se pruža potpora osigurava se smanjenje izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova za projekte koji odgovaraju području intervencije 024ter i usklađenost s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), među ostalim za postrojenja obuhvaćena sustavom EU-a za trgovanje emisijama kako bi se osiguralo da postrojenja kojima je dodijeljena potpora ostvare predviđene emisije stakleničkih plinova koje su ispod referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica kako je utvrđena u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.
21.2	RP-C21-i02	T	Obnova privatnih stambenih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	0	6 588 000	TROMJESEČJE	2025	Područje obnovljenih privatnih stambenih zgrada. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786. 60 % površine poda obnovljene u okviru ovog ulaganja odnosi se na višestambene zgrade.
21.3	RP-C21-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u privatnom stambenom sektoru		MW	0	10	TROMJESEČJE	2025	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) instalirani za vlastitu potrošnju i upotrebu u privatnom stambenom sektoru.
21.4	RP-C21-i03	T	Energetska obnova uslužnih zgrada		m²	360,000	1 060 000	TROMJESEČJE	2026	Ukupna površina zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru i koje se obnavljaju radi povećanja energetske učinkovitosti. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
21.5	RP-21-i04-RAM	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i uporabu energije iz obnovljivih izvora u zajednici u obnovljenim javnim zgradama		MW	0	1.3	ČETVRTO TRO MJESEČJE	2025	Dodatni kapacitet za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju u javnim zgradama.
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti u zgradama javnih službi		M^2	0	105 000	ČETVRTO TRO MJESEČJE	2025	U zgradama javnog sektora provodi se obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ukupne površine od 105000 četvornih metara. Obnovama energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
21.7	RP-C21-r43	M	Stupanje na snagu zakonodavstva o uspostavi Nacionalnog opservatorija za energetsko siromaštvo (ONPE)	Odredba u zakonodavnom aktu u kojoj se navodi stupanje zakonodavstva na snagu				TRO MJESEČJE	2023	Stupanje na snagu zakonodavstva o uspostavi Nacionalnog opservatorija za energetsko siromaštvo (ONPE), uključujući definiciju upravljanja, odgovornosti i svrhe, kako je navedeno u opisu mjere.
21.8	RP-C21-r43	M	Pokretanje financijskog instrumenta za borbu protiv energetskog siromaštva	Pokretanje financijskog instrumenta za borbu protiv energetskog siromaštva				TRO MJESEČJE	2025	Pokretanje financijskog instrumenta za mjere energetske učinkovitosti u stambenom sektoru kako bi se riješio problem energetskog siromaštva za utvrđene profile kućanstava. To se donosi ili stupanjem na snagu relevantnog zakonodavstva ili donošenjem odluke financijske institucije.
21.9	RP-C21-r44	M	Potpisivanje protokola o suradnji	Potpisivanje protokola o suradnji				ČETVRTO TRO MJESEČJE	2023	Potpisivanje protokola o suradnji između Agência para a Energia (ADENE), Associação Nacional de Freguesias (Anafre) i Rede Nacional de Agências de Energia (RNAE), Associação Nacional de Municípios (ANMP) i Confederação Nacional de Instituições de Solidariedade (CNIS) radi stvaranja *Espaços Cidadão Energia*, uz navođenje njihovih zadaća, upravljanja i strukture financiranja.
21.10	RP-C21-r44	T	Mjere za izgradnju kapaciteta		Broj	0	300	ČETVRTO TRO	2024	300 kvalificiranih stručnjaka mora biti osposobljeno za obavljanje različitih uloga u poduzeću *Espaços Cidadão Energia*.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJESEČJE		
21.11	RP-C21-r44	T	Pokretanje poduzeća Espaços Cidadão Energia		Broj	0	50	TROMJESEČJE	2025	50 fizičkih osoba *Espaços Cidadão Energia* mora biti operativno i otvoreno građanima.
21.12	RP-C21-i05	M	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za provedbu industrijskih projekata	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za provedbu industrijskih projekata.				TROMJESEČJE	2024	Uvjeti prihvaćanja potpisuju se za provedbu industrijskih projekata, koji se odabiru putem konkurentnih poziva, povezanih sa strateškim tehnologijama za klimatsku tranziciju, kako je navedeno u opisu mjere. Uvjetima prihvaćanja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje primaju potporu u okviru ove mjere upotrebom popisa za isključenje i sa zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
21.13	RP-C21-i05	T	Završetak pet industrijskih projekata u području strateških tehnologija za klimatsku tranziciju		Broj	0	5	TROMJESEČJE	2026	Dovršetak najmanje pet projekata industrijske tehnologije, čija je razina tehnološke spremnosti jednaka ili veća od sedam, povezanih sa strateškim tehnologijama za klimatsku tranziciju, kako je navedeno u opisu mjere.
21.14	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina		Broj	0	12 500	ČETVRTOTROMJESEČJE	2024	Broj osposobljenih osoba u Programu za zeleni rad i vještine ili tečajevima u Centru za osposobljavanje za energetsku tranziciju.
21.15	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina		Broj	12 500	25 000	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Broj osposobljenih osoba u Programu za zeleni rad i vještine ili tečajevima u Centru za osposobljavanje za energetsku tranziciju. Najmanje 12500 osoba mora biti osposobljeno u Centru za osposobljavanje za energetsku tranziciju.
21.16	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu upravnog ili pravnog akta o vodiku iz obnovljivih izvora	Odredba upravnog ili pravnog akta u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu upravnog ili pravnog akta o vodiku iz obnovljivih izvora u kojem se navodi da se postrojenjima za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora smatraju samo postrojenja koja ispunjavaju zahtjeve iz Direktive o energiji iz obnovljivih izvora i njezinih delegiranih akata (2018/2001/EU).
21.17	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu revidirane Uredbe o nacionalnoj	Odredba u uredbama o stupanju na				TROMJESEČJE	2024	Stupanje na snagu revidirane Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin u kojima se utvrđuju kriteriji

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin	snagu uredbe						za utiskivanje vodika iz obnovljivih izvora u plinsku mrežu.
21.18	RP-C21-r47	M	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana				TROMJESEČJE	2023	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana, u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi Vlade 15/2023 od 4. siječnja, s ciljem kupnje biometana od 150 GWh godišnje za utiskivanje u nacionalnu plinsku mrežu.
21.19	RP-C21-r47	M	Donošenje akcijskog plana za biometan	Donošenje akcijskog plana za biometan				TROMJESEČJE	2024	Donošenje akcijskog plana za biometan, kojim se utvrđuje strategija za razvoj tržišta biometana.
21.20	RP-C21-r48	M	Uspostava do 2030.	Odredba u zakonodavnom aktu u kojoj se navodi stupanje na snagu zakonodavnog akta				TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu povezanog zakonodavnog akta kojim se uspostavlja mer. 2030. Zakonodavnim aktom definiraju se zadaće same godine 2030. kako su navedene u opisu mjere.
21.21	RP-C21-r48	M	Stupanje na snagu Uredbe o izdavanju lokalnih dozvola za energiju iz obnovljivih izvora i projektima skladištenja	Odredba općinske uredbe o stupanju na snagu općinske uredbe				TROMJESEČJE	2023	Objava Rezolucije Vijeća ministara o uspostavi uredbe o izdavanju lokalnih dozvola za projekte i skladištenje energije iz obnovljivih izvora.
21.22	RP-C21-r48	M	Osposobljavanje osoblja uključenog u izdavanje dozvola za projekte u području obnovljivih izvora energije		Broj	0	500	TROMJESEČJE	2024	500 rukovoditelja i tehničara središnje, regionalne i lokalne javne uprave mora biti osposobljeno u područjima povezanima s postupcima izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i skladištenje energije.
21.23	RP-C21-r48	M	Donošenje rasporeda za dodjelu novih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, s posebnim naglaskom na zemljopisnim područjima koja	Donošenje vremenskog rasporeda za dodjelu novih kapaciteta obnovljivih izvora energije na temelju „od				TROMJESEČJE	2024	Donošenje rasporeda za dodjelu novih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za razvoj projekata u području energije iz obnovljivih izvora (predloženo do 2030.), s posebnim naglaskom na zemljopisnim područjima koja proizlaze iz Sektorskog programa „Renewable Go-To-Areas”, koji će biti objavljen 2024.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			proizlaze iz sektorskog programa „Renewable Go-To-Areas”	polja do stola”						
21.24	RP-C21-i06	M	Poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora	Poziv na podnošenje ponuda				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Objava poziva na odabir projekata za potporu za najmanje 77 MW novog instaliranog vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora s nultim ili gotovo nultim emisijama stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa
21.25	RP-C21-i06	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora		MW	200	277	TROMJESEČJE	2026	Dodatni proizvodni kapacitet vodika iz obnovljivih izvora i plinova iz obnovljivih izvora instaliran s nultim ili gotovo nultim emisijama stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa
21.26	RP-C21-i07	M	Potpisivanje ugovora za tehničke studije na moru	Potpisivanje ugovora za tehničke studije na moru				TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora za odobalne geofizičke i geotehničke studije te studije vjetra i aktualne studije čiji je cilj olakšati postavljanje energije vjetra na moru.
21.27	RP-C21-i07	M	Završetak tehničkih studija za odobalne vjetroelektrane	Završetak tehničkih studija za odobalne vjetroelektrane				TROMJESEČJE	2026	Završetak geofizičkih i geotehničkih studija, studija vjetra, valova i postojećih studija čiji je cilj olakšati postavljanje energije vjetra na moru i obuhvatiti područje od najmanje 2 000 km².
21.28	RP-C21-i08	M	Potpis uvjeta prihvaćanja za postavljanje kapaciteta za skladištenje električne energije	Potpis uvjeta prihvaćanja za ugradnju skladišnog kapaciteta od najmanje 500 MW				TROMJESEČJE	2024	Potpisani uvjeti prihvaćanja za postavljanje skladišnog kapaciteta od najmanje 500 MW u prethodno utvrđenim područjima koja se smatraju najpotrebnijima.
21.29	RP-C21-i08	T	Postavljanje kapaciteta za skladištenje električne energije		MW	0	500	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Instalirani kapacitet za skladištenje električne energije od najmanje 500 MW.
21.30	RP-C21-i09	M	Početak rada modula digitalne platforme „sve na jednom mjestu” iz prve faze za izdavanje dozvola i	Početak rada modula digitalne platforme „sve na jednom				ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Početak rada modula digitalne platforme „sve na jednom mjestu” iz prve faze za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u opisu mjere.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora	mjestu" iz prve faze za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora						
21.31	RP-C21-i09	M	Početak rada modula digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke iz druge faze za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora te dovršetak postupka dematerijalizacije postojećih dokumenata za izdavanje dozvola.	Početak rada modula druge faze i završetak postupka dematerijalizacije				TROMJESEČJE	2025	Početak rada modula digitalne platforme „sve na jednom mjestu" druge faze za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora te dovršetak postupka dematerijalizacije postojećih dokumenata za izdavanje dozvola, u skladu s potrebom koju je utvrdila Glavna uprava za energetiku i geologiju, kako je navedeno u opisu mjere.
21.32	RP-C21-i10-RAA	T	Postavljanje kapaciteta za skladištenje električne energije		MW	0	8,75	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Instaliranog kapaciteta za skladištenje električne energije od najmanje 8,75 MW za vlastitu potrošnju.
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	Povećanje instaliranog kapaciteta jedinica za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i povećanje instaliranog skladišnog kapaciteta za vlastitu potrošnju		MW	0	5.25	TROMJESEČJE	2026	Instaliran je kapacitet od najmanje 2,75 MW za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju. Instaliran je kapacitet skladištenja električne energije od najmanje 2,5 MW za vlastitu potrošnju.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Jačanje instalirane snage vjetra		MW	0	7	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Na otoku Porto Santo ugrađuje se dodatni kapacitet proizvodnje energije vjetra od 7 MW priključen na električnu mrežu.
21.35	RP-C21-i12	M	Potpisivanje ugovora o kupnji čistih autobusa u okviru Programa dekarbonizacije javnog prijevoza	Potpisivanje ugovora o kupnji čistih autobusa u okviru Programa dekarbonizacije javnog prijevoza				TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora između korisnika i upravljačkog tijela na temelju konkurentnog natječajnog postupka kojim se preuzima obveza kupnje 300 autobusa s nultim emisijama (električni i vodik).
21.36	RP-C21-i12	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz		Broj	145	445	TROMJESEČJE	2026	Kupuje se 300 novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) i postavljaju se povezana mjesta za punjenje ili opskrbu.
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Kupnja novih autobusa s nultom stopom emisija (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz i turističke usluge te kupnja električnih automobila koji zamjenjuju otpadna vozila		Broj		576	TROMJESEČJE	2026	Kupuje se 26 novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik), a odgovarajuća mjesta za punjenje postavljaju se u Autonomnoj regiji Madeiri. Najmanje 10 kupljenih autobusa koristi se za javni prijevoz putnika. 550 vozila mora se odbaciti i zamijeniti električnim vozilima u Autonomnoj regiji Madeiri.
21.38	RP-C21-i14	M	Potpisivanje ugovora za izgradnju dviju linija brzog tranzita Bus u Bragi					TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između tijela javne vlasti i izvođača odabranog otvorenim natječajnim postupkom. U ugovoru se navodi izgradnja dviju pruga za brzi tranzit Bus koje povezuju željezničku postaju s bolnicom Avenida Robert Smith i Braga.
21.39	RP-C21-i14	M	Izgradnja dviju pruga brzog prijevoza autobusom u Bragi		Kilometara		12.2	TROMJESEČJE	2026	Građevinski radovi u duljini od 12,2 km moraju se dovršiti za brze tranzitne pruge Bus u Bragi (žuta i crvena linija), povezujući željezničku postaju s bolnicom Avenida Robert Smith i Braga. Sustav uglavnom radi na namjenskim prometnim trakama i samo autobusima s nultim

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										emisijama. Ulaganje uključuje i kupnju deset autobusa s nultim emisijama, uključujući postaje za punjenje potrebne za prometovanje tim prugama. Pruge moraju biti spremne za trenutačno obavljanje planiranih usluga prijevoza.
21.40	RP-C21-i15-RAA	M	Potpisivanje ugovora o kupnji dvaju električnih trajekata za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge					TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora između tijela javne vlasti i ugovaratelja odabranog putem otvorenog natječaja za kupnju dvaju električnih trajekata za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge.
21.41	RP-C21-i15-RAA	T	Početak rada dvaju novih električnih trajekata		Broj		2	ČETVRTOTROMJESEČJE	2025	Kupuju se dva nova električna trajekta za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge. Trajekti moraju imati najmanje 200 odnosno 100 putnika.
21.42	RP-C21-i16	M	Potpisivanje ugovora za provedbu projekta	Potpisivanje ugovora				TROMJESEČJE	2024	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između tijela javne vlasti i izvođača odabranog međunarodnim otvorenim natječajnim postupkom.
21.43	RP-C21-i16	T	Izgradnja uspinjača	Početak rada				TROMJESEČJE	2026	Mehanička prijevozna otopina (funikularni) duljine oko 200 metara mora biti spremna za rad, povezujući područje Pedreneira s donjim područjem sela Nazaré.

V. SASTAVNICA 22: Revizija i kontrola

V.1. Opis reforme

Reforma RE-C22-r49: Mehanizmi za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost

Cilj je mjere poboljšati praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba razmjernih mjera za borbu protiv prijevara i korupcije, Portugal mijenja ugovore potpisane između koordinacijskog tijela „EMRP" i svih tijela odgovornih za provedbu plana za oporavak i otpornost kako bi se dodala pravna obveza provedbenih tijela da provedu procjenu rizika od prijevara u roku od tri mjeseca od izmjene njihovih ugovora te da, ako se procjenom rizika od prijevara utvrde rizici koji nisu obuhvaćeni postojećim kontrolama, izradi akcijski plan koji sadržava dodatne kontrole. Ta se obveza odražava u priručniku o postupanju koordinacijskog tijela. Koordinacijsko tijelo također službeno dostavlja svim provedbenim tijelima tehničke smjernice kako bi im pomoglo u provedbi procjene rizika od prijevara. Nadalje, Portugal će poboljšati postupke za smanjenje ili ublažavanje rizika od dvostrukog financiranja uvođenjem učinkovitih sustavnih unakrsnih provjera prijava za potencijalno financiranje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te između Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih programa Unije, u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Koordinacijsko tijelo predstavlja dokument u kojem se opisuju predložene detaljne unakrsne provjere dvostrukog financiranja kako bi se potvrdilo da su uspostavljeni odgovarajući postupci za izbjegavanje dvostrukog financiranja.

V.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
22.1	Re-C22-r49	M	Izmjena ugovora o financiranju između EMRP-a i provedbenih tijela kako bi se uključila obveza provedbe procjene rizika od prijevara	Izmijenjeni ugovori				TROMJESEČJE	2023	Koordinacijsko tijelo „EMRP" mijenja ugovore potpisane sa svim tijelima odgovornima za provedbu plana za oporavak i otpornost kako bi se dodala pravna obveza provedbenih tijela da provedu procjenu rizika od prijevara u roku od tri mjeseca od izmjene njihovih ugovora i, ako se procjenom rizika od prijevara utvrde rizici koji nisu obuhvaćeni postojećim kontrolama, izradi akcijski plan koji sadržava dodatne kontrole. Ta se obveza odražava u priručniku o postupanju koordinacijskog tijela. Koordinacijsko tijelo također službeno dostavlja svim provedbenim tijelima tehničke smjernice kako bi im pomoglo u provedbi procjene rizika od prijevara.
22.2	Re-C22-r49	M	Uvođenje unakrsnih provjera za dvostruko financiranje	Provedba odgovarajućih postupaka				TROMJESEČJE	2023	Portugalska tijela poboljšavaju i provode odgovarajuće postupke za smanjenje ili ublažavanje rizika od dvostrukog financiranja uvođenjem učinkovitih sustavnih unakrsnih provjera zahtjeva za potencijalno financiranje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te između Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih programa Unije, u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

2. Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost

Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost Portugala iznose 22 215 870 313 EUR.

Procijenjeni ukupni troškovi poglavlja o planu REPowerEU iznose 855 400 000 EUR. Konkretno, procijenjeni ukupni troškovi mjera iz članka 21.c stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) 2023/435 iznose 0 EUR, dok troškovi drugih mjera iz poglavlja o planu REPowerEU iznose 855 400 000 EUR.

ODJELJAK 2.: FINANCIJSKA POTPORA

1. Financijski doprinos

Obroci iz članka 2. stavka 2. organizirani su na sljedeći način:

1.1. Prvi zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.29	Re-C01-i05-RAM	M	Uvođenje klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava upućivanja korisnika za regionalni model integriranih usluga kontinuirane skrbi Madeire
1.4	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu nove Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju, kojom se utvrđuju načela organizacije usluga zaštite mentalnog zdravlja
2.13	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fond javnih stambenih objekata u Autonomnoj regiji Azorima
2.14	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – obnova
2.19	Re-C02-r04	M	Stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom kojom se odobrava pravni okvir za nacionalni plan hitnog i privremenog stanovanja
3.17	Re-C03-i05	M	Objava ponude za „Izgradnja digitalne infrastrukture za pristupačnost 360°”
3.20	Re-C03-r08	M	Donošenje nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva
3.21	Re-C03-r06	M	Donošenje Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.
3.22	Re-C03-r05	M	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme
3.23	Re-C03-r07	M	Odobrenje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta
5.1	Re-C05-r09	M	Ažuriranje smjernica za strategiju za tehnološke i poslovne inovacije za Portugal 2030.
5.11	Re-C05-i03	M	Natječajni postupak za istraživačke i inovacijske projekte
5.15	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje Uredbe o instrumentu za dokapitalizaciju poduzeća na Azorima
5.16	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje politike ulaganja za instrument dokapitalizacije poduzeća na Azorima
5.2	Re-C05-r11	T	Proširenje mreže priznatih laboratorija za suradnju
5.3	Re-C05-r11	M	Stupanje na snagu novog pravnog režima za tehnološke i inovacijske centre
5.4	Re-C05-r12	M	Odobrenje inovacijskog programa za poljoprivredu
6.13	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
6.14	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta
7.4	Re-C07-i01	M	Odabir područja za poslovni prihvat za intervencije za poboljšanje okolišne održivosti i digitalizacije
7.6	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za jedan cestovni projekt
8.17	Re-C08-r19	M	Pravni okvir o obveznom posjedovanju ruralnog zemljišta u šumskim područjima
8.19	Re-C08-r21	M	Zakon o uspostavi integriranog sustava upravljanja požarima u ruralnim područjima (SGIFR)
10.1	TC-C10-r23	M	Stupanje na snagu revizije akata Ministarstva mora povezanih s jačanjem financijskog kapaciteta za morsko gospodarstvo i inovacije putem Plavog fonda
11.1	TC-C11-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte dekarbonizacije industrije
12.1	TC-C12-i01	M	Potpisivanje protokola za 2021. programa „Resineiros Vigilantes”
12.5	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu novog općeg sustava gospodarenja otpadom
14.1	TC-C14-r29	M	Stupanje na snagu Uredbe o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin
14.2	TC-C14-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora
16.13	TD-C16-i03	T	Digitalnoinovacijski centri
17.6	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju u okviru novog sustava poticaja/kazna za upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu
19.22	TD-C19-r34	M	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave
19.24	TD-C19-r36	M	Osnivanje Nacionalnog instituta za upravu, I.P.
20.2	TD-C20-i01	M	Potpisivanje ugovora za kupnju pojedinačnih računala za učenike i nastavnike
		Iznos obroka	*636139080 EURA*

1.2. Drugi zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.13	Re-C01-i02	M	Stupanje na snagu uvjeta za upućivanje na hitne epizode pregledane u bijeloj, plavoj ili zelenoj u bolničkim hitnim službama za druge vrste usluga zdravstvene zaštite, uključujući usluge primarne zdravstvene zaštite
1.20	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore od strane regionalnih zdravstvenih tijela

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.6	Re-C01-i01	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju
3.24	Re-C03-i01	M	Potpisivanje sporazuma između općina Lisabon/Porto i lokalnih tehničkih jedinica kojima se utvrđuje područje primjene mjera koje treba podržati.
3.3	Re-C03-i06	M	Dodjela ugovora o potpori za promicanje tijela za stvaranje i širenje mreže socijalnih ustanova/socijalnih odgovora.
4.1	Re-C04-i01	M	Tehnološke specifikacije za mrežu kulturnih objekata
5.18	Re-C05-i05-RAA	M	Objava programa Azora za poljoprivredu, inovacije i digitalizaciju
8.14	Re-C08-i02	T	Stvaranje regionalnih i podregionalnih struktura Nacionalnog tijela za hitne slučajeve i civilnu zaštitu (ANEPC)
8.15	Re-C08-i03	M	Objava početnog izvješća Instituta za očuvanje prirode i šume, I.P.
8.4	Re-C08-i05	M	Prijelaz na platformu BUPi 2.0
8.7	Re-C08-i05	M	Objava ugovora o strukturi primarne mreže za upravljanje gorivom (RPFGC)
9.9	Re-C09-i02	M	Objava planske dokumentacije mjere uz potpuno uključivanje svih rezultata i uvjeta iz procjene utjecaja na okoliš
12.2	TC-C12-i01	M	Odobrenje projekata koje su dostavili konzorciji za razvoj novih biogospodarskih proizvoda, tehnologija i procesa u sektorima tekstila i odjeće, obuće i prirodne smole
15.10	TC-C15-i04	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji brze tranzitne linije između Praçe do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu
16.1	TD-C16-r31	M	Stupanje na snagu preispitivanja sadržaja osposobljavanja uključenog u Nacionalni katalog kvalifikacija u pogledu modula u području digitalnih vještina i zakonodavstva ili propisa za izradu digitalnih potpisa i pečata
16.2	TD-C16-i01	M	Početak Portugalske digitalne akademije i programa zapošljavanja + Digitalna Europa
17.15	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog popunjavanja obrasca 1. prijave općinskog poreza na nekretnine (IMI) na temelju podataka kojima raspolaže Porezna i carinska uprava
19.11	TD-C19-i04	T	Sigurni mobilni komunikacijski sustav za državne zaposlenike
		Iznos obroka	*1967365517 EURA*

1.3.Treći zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.3	Re-C01-r01	T	Završetak procesa decentralizacije odgovornosti u području zdravstva u općinama
1.8	Re-C01-r03	T	Uspostava novih integriranih centara za odgovornost u bolnicama nacionalne zdravstvene službe

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.24	Re-C01-i03	M	Razvoj mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje za „izgradnju putova pacijenata" u kontekstu demencija
1.32	Re-C01-i06	T	Nadogradnja lokalnih mreža informacijske tehnologije
1.33	Re-C01-i06	T	Uvođenje funkcija za telezdravstvo i praćenje na daljinu
2.1	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – potpisani sporazumi o suradnji ili financiranju
2.4	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju hitnog i prijelaznog smještaja
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Planovi života za integraciju beskućnika.
4.6	Re-C04-i02	M	Uspostava mreže „Saber Fazer"
5.5	Re-C05-i01.01	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (planovi inovacija).
5.7	Re-C05-i01.02	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama
5.9	Re-C05-i02	T	Ugovori sa subjektima za sučelje, uključujući suradničke laboratorije – kolabovi, sklopljeni
6.15	Re-C06-r16	M	Stupanje na snagu zakona o reguliranim profesijama
7.1	Re-C07-i00	T	Javno dostupne stanice za punjenje električnih vozila
7.7	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta
8.18	Re-C08-r20	M	Sustav za praćenje pokrova kopna (SMOS)
12.6	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu revidirane Nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu
15.12	TC-C15-i05	M	Potpisan ugovor o kupnji čistih autobusa u okviru Programa dekarbonizacije javnog prijevoza
16.7	TD-C16-i02	T	Testna tijela odabrana za nacionalnu ispitnu mrežu
17.1	TD-C17-r32	T	Dovršiti izradu i provedbu novih modela javne nabave za nacionalni središnji sustav javne nabave kako je predviđeno strateškim planom za razdoblje 2020. 2023. subjekta za zajedničke usluge javne uprave
17.2	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu zakonodavstva na kojem se temelji državno računovodstveno tijelo
17.3	TD-C17-r32	M	Završetak i odobrenje modela za praćenje proračunskog i financijskog izvršenja opće države
17.7	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog modela analize i objavljivanja financijskog stanja i uspješnosti poduzeća u državnom vlasništvu
19.1	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala
19.4	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta uz poštovanje načela „samo jednom"
20.3	TD-C20-i01	T	Računala za individualno korištenje učenika i nastavnika
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za učitelje i roditelje u ARA-i

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za učenike u drugom i trećem ciklusu te srednjoškolske studente
22.1	Re-C22-r49	M	Izmjena ugovora o financiranju između EMRP-a i provedbenih tijela kako bi se uključila obveza provedbe procjene rizika od prijevara
22.2	Re-C22-r49	M	Uvođenje unakrsnih provjera za dvostruko financiranje
		Iznos obroka	*2010220573 EURA*

1.4.Četvrti zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.1	Re-C01-r01	M	Stupanje na snagu pravnih akata u području primarne zdravstvene zaštite
1.5	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu novog Zakona o mentalnom zdravlju, kojim se utvrđuju načela povezana s pravima osoba s duševnim bolestima i uređuje obvezna hospitalizacija ili liječenje
1.12	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog režima rada s punom predanošću u Nacionalnoj zdravstvenoj službi
5.39	Re-C05-i09	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (inovacijski programi).
5.41	Re-C05-i10	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
6.16	Re-C06-r17	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuje rad putem platformi
8.10	Re-C08-i04	T	Isporuka vozila, strojeva i opreme
17.22	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se mijenja pravni okvir odabranih poreznih olakšica
18.1	TD-C18-r33	M	Osnivanje specijaliziranih komora na upravnim i poreznim višim sudovima
18.2	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu pravnog režima za poticanje izvansudske i izvansudske nagodbe
		Iznos obroka	*937165319 EURA*

1.5.Peti zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.2	Re-C01-i01	T	Omogućavanje pristupa instrumentu za stratifikaciju rizika za potporu kliničkom upravljanju u funkcionalnim jedinicama skupina zdravstvenih centara
1.40	Re-C01-i04	M	Potpisivanje ugovora o upravljanju za izgradnju bolnice u Istočnom Lisabonu
1.41	Re-C01-i10	M	Odobrenje izvješća u kojem se utvrđuju potrebe NHS-a za teškom medicinskom opremom
2.2	Re-C01-i10	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanim energetskim svojstvima) stambeni objekti koji se pružaju kućanstvima
2.6	Re-C02-i01	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – smještaj s građevinskim radovima koji su započeli ili kupljeni za smještaj u hitnim i prijelaznim situacijama (koji će se izgraditi ili kupiti u skladu sa standardom energetske učinkovitosti ili sanirati poboljšanim energetskim svojstvima) u izgradnji
2.16	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – obnova
4.7	Re-C04-i02	T	Potpisani ugovori za obnovu i očuvanje zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta
4.9	Re-C04-i01	M	Tehnološka modernizacija ANIM-a – nacionalnog arhiva pokretnih slika
6.3	Re-C06-i01	T	Nadograđene postaje za osposobljavanje
7.14	Re-C07-i05-RAA	M	Potpisan ugovor za osam cestovnih projekata
8.5	Re-C08-i02	T	Osposobljavanje o BUPi-ju
8.12	Re-C08-i04	T	Ugradnja dvostrukih polarizacijskih radara
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Početak ugovora o javnim radovima za tehnički centar MARTEC
11.2	TC-C11-i01	M	Potpisivanje ugovora kojima se dodjeljuje financijska potpora
12.7	TC-C12-r39	M	Stupanje na snagu usklađene definicije kriterija za eko-modulaciju
12.8	TC-C12-r39	M	Program poticaja za povrat (sustav depozita i povrata) za plastične boce koje se ne mogu ponovno upotrijebiti, željezne metale i aluminij
15.1	TC-C15-i01	M	Potpisivanje ugovora o proširenju Lisabonske metro mreže
15.4	TC-C15-i02	M	Potpisivanje ugovora za proširenje mreže Metro Porto
15.13	TC-C15-i05	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz
15.14	TC-C15-r30	T	Potpisani ugovori za usluge javnog prijevoza putnika u metropolitanskim područjima i međuopćinskim zajednicama
16.14	TD-C16-i03	M	Uspostava usluga za slanje digitalnih računa i certificiranje

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
			kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti
16.16	TD-C16-i04	T	Odabir projekata industrije 4.0
17.21	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog popunjavanja određene transakcije koja podliježe administrativnoj pristojbi
17.23	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o osnivanju stalne jedinice za tehničku poreznu politiku Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira (U-TAX)
18.5	TD-C18-i01	M	Modernizirani informacijski sustav za kaznene istrage
19.12	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura
19.19	TD-C19-i07	T	Program stažiranja za osobe s diplomom
19.20	TD-C19-i07	T	Zaposlenici javnih službi koji rade na daljinu
19.23	TD-C19-r35	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa za reorganizaciju javne uprave
21.7	RP-C21-r43	M	Stupanje na snagu zakonodavstva o uspostavi Nacionalnog opservatorija za energetsko siromaštvo (ONPE)
21.9	RP-C21-r44	M	Potpisivanje protokola o suradnji
21.16	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu vladine odluke o vodiku iz obnovljivih izvora
21.18	RP-C21-r47	M	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana
21.20	RP-C21-r48	M	Uspostava do 2030.
21.21	RP-C21-r48	M	Stupanje na snagu Uredbe o izdavanju lokalnih dozvola za energiju iz obnovljivih izvora i projektima skladištenja
21.24	RP-C21-i06	M	Poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora
		Iznos obroka	*1877616715 EURA*

1.6.Šesti zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.7	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog računovodstvenog plana upravljanja Nacionalne zdravstvene službe
1.11	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje centraliziranih mehanizama nabave lijekova
1.22	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane skrbi i palijativne skrbi u kućnoj njezi
3.6	Re-C01-i02	T	Stambeni objekti s boljom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti
3.25	Re-C01-i06	M	Objava izvješća o praćenju metropolskih područja Porta i

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
			Lisabona u vezi s mjerama poduzetima u svakom od 12 područja intervencije.
5.33	Re-C05-i07-RAM	M	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokol) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika
8.21	Re-C08-i05	M	Razvoj kampanje za podizanje svijesti kako bi se spriječilo rizično ponašanje
10.13	TC-C10-i06-RAM	M	Potpisivanje ugovora za višenamjensko istraživačko plovilo
13.1	TC-C13-i01	T	Obnova privatnih stambenih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora u Corvu
14.5	TC-C14-Ci02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije
15.2	TC-C15-i01	M	Izvješće o napretku u proširenju Lisabonske metro mreže
16.6	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih ispitnih centara
17.9	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe državnog računovodstvenog subjekta
18.3	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i oporavak
18.6	TD-C18-i01	M	Informacijski sustav „poduzeće 2.0”
20.6	TD-C20-i01	T	Učionice s novom opremom za projekciju
21.12	RP-C21-i05	M	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za provedbu industrijskih projekata
21.17	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu revidirane Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin
21.19	RP-C21-r47	M	Donošenje akcijskog plana za biometan
21.22	RP-C21-r48	M	Osposobljavanje osoblja uključenog u izdavanje dozvola za projekte u području obnovljivih izvora energije
21.23	RP-C21-r48	M	Donošenje rasporeda za dodjelu novih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, s posebnim naglaskom na zemljopisnim područjima koja proizlaze iz sektorskog programa „Renewable Go -To – Areas”
21.26	RP-C21-i07	M	Potpisivanje ugovora za tehničke studije na moru
21.28	RP-C21-i08	M	Potpis uvjeta prihvaćanja za postavljanje kapaciteta za skladištenje električne energije
21.35	RP-C21-i12	M	Potpisivanje ugovora o kupnji čistih autobusa u okviru Programa dekarbonizacije javnog prijevoza
21.40	RP-C21-i15-RAA	M	Potpisivanje ugovora o kupnji dvaju električnih trajekata za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge
		Iznos obroka	*1501588718 EURA*

1.7.Sedmi zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.10	Re-C01-r03	T	Jačanje odgovora na hospitalizaciju u domovima u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe
1.14	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica
1.35	Re-C01-i07-RAM	T	Nova računalna oprema za regionalnu zdravstvenu službu Madeire
1.37	Re-C01-i08-RAA	T	Uvođenje termina za telemedicinu u regionalnoj zdravstvenoj službi Azora
1.42	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme
2.5	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju hitnog i prijelaznog smještaja
2.10	Re-C02-i03-RAM	T	Stanovanje s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri
3.2	Re-C03-i01	T	Osnivanje timova za socijalnu intervenciju (Radar Social)
3.18	Re-C03-i05	M	Digitalna informacijska platforma za osobe s invaliditetom
5.37	Re-C05-i08	M	Osnivanje Nacionalnog centra za napredno računalstvo (CNCA).
6.5	Re-C06-i02	T	Financijska potpora za ugovore na neodređeno vrijeme
6.17	Re-C06-r18	M	Uspostaviti portugalsku normu za sustav upravljanja jednakim plaćama.
6.18	Re-C06-r18	M	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika u kojima postoje znatne razlike u plaćama na temelju spola
6.24	Re-C06-i07	M	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju
6.26	Re-C06-i08-RAM	M	Potpisan ugovor za proširenje zgrade CITMA
7.2	Re-C07-i00	T	Javno dostupne stanice za punjenje električnih vozila
8.13	Re-C08-i05	T	Jačanje entiteta Ministarstva unutarnjih poslova (MAI) vozilima i operativnom opremom
9.1	Re-C09-i01	T	Dodatne točke za praćenje instaliranih resursa podzemnih voda (SM3)
9.5	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere zahvaćanja u Guadiani, koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš (SM5)
9.7	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere desalinizacije koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš (SM6)
10.15	TC-C10-i06-RAM	T	Isporuka dvaju autonomnih bespilotnih vozila
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Ugradnja novog sinkronog kompenzatora
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Obnovljeni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet u baterijskim sustavima za pohranu
15.5	TC-C15-i02	M	Izvješće o napretku u proširenju mreže Metro Porto
15.11	TC-C15-i04	T	Završena izgradnja brze tranzitne linije Bus između Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu
15.15	TC-C15-i06	M	Potpisivanje ugovora za elektroničke signalno-sigurnosne sustave
16.5	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koji primaju potporu u okviru akceleratora digitalne trgovine
17.5	TD-C17-r32	M	Provedba mehanizama za uključivanje revizija potrošnje u redovni proračunski postupak, uključujući ex post evaluaciju ušteda povezanih s učinkovitošću
17.10	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava za redizajniranje i provedbu proračunskog postupka, uključujući izradu proračuna programa
17.12	TD-C17-i01	T	Dovršetak modernizacije i pojednostavnjenja informacijskih sustava nacionalnog središnjeg sustava javne nabave
19.14	TD-C19-i04	M	Nadogradnja informatičkog sustava sigurnosnih snaga i službi
19.25	TD-C19-i01	M	Potpisivanje protokoma za uspostavu novih trgovina za građane i prostora za građane
19.28	TD-C19-i05-RAM	M	Funkcionalni prototip rješenja za centralizirano upravljanje podacima
20.4	TD-C20-i01	T	Poboljšanje povezanosti osnovnih i srednjih škola
20.5	TD-C20-i01	T	Ugrađeni digitalni obrazovni laboratoriji
20.7	TD-C20-i01	T	Osnaživanje upravljanja školama
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Povezanost škola u ARM-u
21.10	RP-C21-r44	T	Mjere za izgradnju kapaciteta
21.14	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina
21.30	RP-C21-i9	M	Početak rada modula prve faze digitalne platforme „sve na jednom mjestu” za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora
21.38	RP-C21-i14	M	Potpisivanje ugovora za izgradnju dviju linija brzog tranzita Bus u Bragi
21.42	RP-C21-i16	M	Potpisivanje ugovora za provedbu projekta
		Iznos obroka	*2023192454 EURA*

1.8.Osmi zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.34	Re-C01-i06	T	Provedba administrativnih modula informacijske tehnologije, osnovnih kliničkih modula i kliničkih modula za hitne slučajeve
2.29	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanim energetskim svojstvima) stambeni objekti koji se pružaju kućanstvima
3.29	Re-C03-r38	M	Izvješće radne skupine za jedinstvenu socijalnu naknadu
6.1	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri
6.8	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata koji su završili programe tercijarnog obrazovanja u područjima STEAM-a
8.6	Re-C08-i02	M	Izrada referentnog mapiranja za sustav za praćenje pokrova kopna (SMOS)
9.12	Re-C09-i03	T	Dodatni km obnovljenih ili obnovljenih vodova
13.2	TC-C13-i01	T	Obnova privatnih stambenih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti
13.5	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje državne uprave radi povećanja energetske učinkovitosti
13.8	TC-C13-i03	T	Obnova privatnih uslužnih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti
14.8	TC-C14-i02	T	Dodatni kapacitet za integraciju nove instalirane električne energije u elektroenergetski sustav
17.24	TD-C17-r40	M	Objava izvješća o procjeni U-TAX-a o postojećim poreznim olakšicama
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Javne usluge za građane, posjetitelje i poduzeća u ARM-u
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	Modernizacija kritične infrastrukture i računalne arhitekture javnih usluga u ARM-u
19.27	TD-C19-i01	T	Zahtjev građana
19.34	TD-C19-i08	M	Pokretanje portala za pametna područja
21.8	RP-C21-r43	M	Pokretanje financijskog instrumenta za borbu protiv energetskog siromaštva
21.11	RP-C21-r44	T	Pokretanje poduzeća Espaços Cidadão Energia
21.31	RP-C21-i9	M	Početak rada modula druge faze digitalne platforme „sve na jednom mjestu” za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora te dovršetak postupka dematerijalizacije postojećih dokumenata za izdavanje dozvola.
		Iznos obroka	*1056518233 EURA*

1.9.Deveti zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.9	Re-C01-r03	T	Uspostava novih integriranih centara za odgovornost u bolnicama nacionalne zdravstvene službe
1.21	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane skrbi i palijativne skrbi u bolničkoj i izvanbolničkoj skrbi
1.23	Re-C01-i03	T	Obnova forenzičkih psihijatrijskih jedinica i opreme
1.25	Re-C01-i03	M	Završetak jačanja mreže za zaštitu mentalnog zdravlja
1.3	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja mjesta u integriranim uslugama kontinuirane skrbi u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire
1.30	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja mjesta u integriranim uslugama kontinuirane skrbi u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire
1.36	Re-C01-i08-RAA	T	Bolji pristup korisničkom portalu regionalne zdravstvene službe Azora
1.38	Re-C01-i09	T	Završetak provedbe programa „Školska sportska zajednica” i „Školski sport na parkovima” u školama
1.39	Re-C01-i09	M	Pokretanje nacionalne kampanje za univerzalni sustav aktivne potpore životu i povezane tehnološke platforme
2.17	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – izgradnja zgrada
2.18	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u fondu javnih stanova Autonomne regije Azori – obnova
2.31	Re-C02-i08-RAA	T	Jačanje fonda socijalnih stanova Autonomne regije Azora – izgrađeni stanovi
3.7	Re-C03-i02	T	Stambeni objekti s boljom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti
3.8	Re-C03-i02	T	Javni prostor s poboljšanom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti
3.9	Re-C03-i02	T	Javne usluge s poboljšanom pristupačnošću za osobe s ograničenom pokretljivošću
3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Nova i rehabilitirana mjesta u stambenim i nestambenim domovima za njegu
3.12	Re-C03-i04-RAA	T	Osposobljavanje pojedinaca iz obitelji obuhvaćenih dohotkom za socijalnu uključenost
3.14	Re-C03-i04-RAA	T	Vozila kupljena za Instituições Particulares de Solidariedade Social
3.15	Re-C03-i04-RAA	T	Starenje na snazi u projektu
3.16	Re-C03-i04-RAA	T	Mjere za borbu protiv ranog napuštanja školovanja djece i mladih.
3.19	Re-C03-i05	M	Pozivno središte za portugalski znakovni jezik
3.26	Re-C03-i06	T	Potpuna provedba najmanje 90 % mjera
3.27	Re-C03-i03-RAM	T	Broj mjesta u domovima za starije i nemoćne beskućnike
4.2	Re-C04-i01	T	Financijska potpora digitalnoj tranziciji knjižara
4.3	Re-C04-i01	M	Digitalizacija i virtualizacija javnih zbirki
4.5	Re-C04-i01	T	Financijska potpora za prevođenje i izdavanje književnih djela
4.11	Re-C04-i02	M	Ugradnja laboratorija i putova inicijative za tehnološki centar

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
			„Saber Fazer” te stvaranje pedagoških i informativnih aktivnosti o tradicionalnim tehnikama.
5.6	Re-C05-i01	T	Završetak provedbe šest ugovora (sporazumi za inovacije ili mobiliziranje projekata)
5.8	Re-C05-i01	T	Dovršeni proizvodi, procesi ili usluge (PPS) relevantni za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama
5.10	Re-C05-i02	T	Poduzeća koja imaju koristi od usluga koje pružaju subjekti sučelja, uključujući suradničke laboratorije – Colabs
5.12	Re-C05-i03	T	Završetak inovacijskih i istraživačkih projekata usmjerenih na zelene aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu do 2030.
5.13	Re-C05-i03	T	Završetak pet strukturiranih projekata usmjerenih na digitalne aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu do 2030.
5.14	Re-C05-i03	T	Obnova/modernizacija inovacijskih centara u poljoprivredi
5.17	Re-C05-i04-RAA	T	Isporuka ukupnog iznosa od 125 000 000 EUR nefinancijskim društvima regije u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s politikom ulaganja instrumenta. Indikativno, procjenjuje se da će najmanje 300 poduzeća dobiti potporu provedbom plana.
5.19	Re-C05-i05-RAA	T	Nove (zamijeniti zastarjele strukture) ili prekvalificirane strukture odgovorne za klanje životinja te certificiranje kvalitete mlijeka i sigurnosti hrane
5.20	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji se podupiru u okviru programa potpore za restrukturiranje poduzeća u sektoru prerade i stavljanja na tržište
5.21	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji primaju potporu u okviru programa potpore za restrukturiranje poljoprivrednih gospodarstava
5.22	Re-C05-i05-RAA	T	Poljoprivredna gospodarstva koja primaju specijaliziranu tehničku potporu u okviru Programa za osnaživanje poljoprivrednika
5.34	Re-C05-i07-RAM	T	Kreditna jamstva za potporu projektima regionalnih poduzeća.
5.35	Re-C05-i08	T	Završetak kampusa „Znanost XXI” i „Znanstvene službe” te pružanje usluga u okviru Nacionalnog programa za otvorenu znanost i otvorene podatke o istraživanju (PNCADAI)
5.40	Re-C05-i09	T	Dovršetak 168 proizvoda, procesa ili usluga.
5.42	Re-C05-i10	T	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga relevantnih za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
6.2	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri
6.4	Re-C06-i01	T	Nadograđene postaje za osposobljavanje
6.6	Re-C06-i03	T	Dodatni sudionici u mjerama za potporu usavršavanju odraslih osoba
6.7	Re-C06-i04	T	Dodatni klubovi Ciência Viva
6.9	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata koji su završili programe tercijarnog obrazovanja u STEAM-u
6.10	Re-C06-i05-RAA	T	Dodatni broj odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje u Autonomnoj regiji Azorima
6.11	Re-C06-i05-RAA	T	Unaprijeđene stručne škole u Autonomnoj regiji Azorima

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
6.12	Re-C06-r14	M	Otvaranje slobodnih radnih mjesta za osposobljavanje
7.3	Re-C07-i00	T	Javno dostupne stanice za punjenje električnih vozila
7.5	Re-C07-i01	T	Završetak intervencija u odabranim područjima poslovnog prihvata
7.8	Re-C07-i02	T	Izgrađene ili obnovljene ceste
8.1	Re-C08-i01	T	Razvoj programa prostornog planiranja i upravljanja (PRGP) na područjima koja su definirana kao ranjiva.
8.2	Re-C08-i01	T	Objava operacija integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) u Diário da Republica
8.3	Re-C08-i01	T	Sela s projektima gospodarenja gorivom
8.8	Re-C08-i03	T	Utvrđeno područje služnosti
8.9	Re-C08-i03	T	Provedba mreže za strukturiranje primarnog upravljanja gorivom (RPFGC)
8.11	Re-C08-i04	T	Isporuka lakih i srednjih vatrogasaca
8.16	Re-C08-i05	T	Provedba nacionalnog programa osposobljavanja
8.20	Re-C08-i01	T	Provedba mjera konsolidacije zemljišta Program „Emparcelar para Ordenar”
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Dodatna količina vode dostupna u južnom dijelu otoka Madeire za javnu opskrbu i navodnjavanje
10.2	TC-C10-i01	T	Dovršetak modernizacije škola Plavog centra i jačanje opskrbe i opreme
10.3	TC-C10-i01	T	Završetak postavljanja i/ili nadogradnje središta Plavih centara
10.4	TC-C10-i02	T	Odobrenje završnih izvješća za 70 projekata kojima se podupiru inovacije, energetska tranzicija i smanjenje utjecaja na okoliš za subjekte u sektoru ribarstva
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuka istraživačkog plovila
10.16	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuka autonomnog bespilotnog vozila
11.3	TC-C11-i01	T	Financijska potpora projektima dekarbonizacije industrije
12.3	TC-C12-i01	T	Novi proizvodi, tehnologije i pilot-postupci u kojima se integriraju biološki resursi
12.4	TC-C12-i01	T	Razvoj morskih borovih šuma s potencijalom za proizvodnju smole
12.9	TC-C12-r39	M	Program povrata električnog otpada i elektroničke opreme
13.3	TC-C13-i01	T	„Bonovi za učinkovitost” koji se dodjeljuju kućanstvima u energetskom siromaštvu kako bi zamijenili staru opremu i usvojili energetski učinkovita rješenja
13.4	TC-C13-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za upotrebu u zajednicama obnovljive energije u privatnom stambenom sektoru
13.6	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje državne uprave radi povećanja energetske učinkovitosti
13.7	TC-C13-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za upotrebu u zajednicama energije iz

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
			obnovljivih izvora u zgradama središnje vlasti
13.9	TC-C13-i03	T	Obnova privatnih uslužnih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti
13.10	TC-C13-i03	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za upotrebu u zajednicama obnovljive energije u privatnom uslužnom sektoru
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Ugradnja pametnih brojila
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Zamjena uličnih rasvjetnih točaka
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Postavljanje malih jedinica fotonaponskih postrojenja za lokalnu proizvodnju i potrošnju električne energije
16.3	TD-C16-i01	T	Zapošljavanje + sudionici u digitalnom osposobljavanju
16.4	TD-C16-i01	T	Sudionici osposobljavanja Portugalske digitalne akademije
16.8	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih ispitnih centara
16.9	TD-C16-i02	T	Digitalnotrgovinsko susjedstvo
16.10	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koji primaju potporu u okviru akceleratora digitalne trgovine
16.11	TD-C16-i02	T	MSP-ovi i inkubatori za novoosnovana poduzeća koji se izravno podupiru programima digitalizacije
16.12	TD-C16-i02	T	Novoosnovana poduzeća mapirana na platformi Startup Portugal
16.15	TD-C16-i03	T	Korisnici savjetodavnih usluga digitalnoinovacijskih centara
16.17	TD-C16-i04	T	Završetak projekata u području industrije 4.0
16.20	TD-C16-i06-RAM	T	Poduzeće 4.0
17.4	TD-C17-r32	M	Donošenje troškovnog modela za izradu proračuna programa
17.8	TD-C17-r32	T	Broj proračunskih planova i planova aktivnosti poduzeća u državnom vlasništvu koje dosljedno odobravaju ministar financija i odgovarajući resorni ministri
17.11	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava potpore za novi model proračunskog i financijskog nadzora
17.14	TD-C17-i01	M	Dovršetak uspostave centra za sigurnosne operacije
17.16	TD-C17-i02	M	Pružanje i operacionalizacija završne verzije informacijskog sustava za potporu pojednostavnjenoj procjeni ruralnih posjeda
17.17	TD-C17-i02	T	Dovršiti opis edafo-klimato-morfološke (tlo i klima) i procjenu gospodarskog potencijala ruralnih svojstava
17.18	TD-C17-i03	T	Proširenje funkcija internetske stranice Segurança Social Direta dodavanjem pet novih internetskih usluga
17.19	TD-C17-i03	T	Smanjenje prosječnog broja dana koji su potrebni za dodjelu socijalnih naknada doprinosne prirode za 80 % za one koji imaju prosječno vrijeme dodjele dulje od 10 dana
17.20	TD-C17-i03	T	Provedba inteligentnih modela nadzora za potporu sprečavanju prijevara, na temelju procesa strojnog učenja
18.4	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa o uklanjanju prepreka licenciranju i novog pravnog okvira za dobrovoljnu upravnu

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
			arbitražu
18.7	TD-C18-i01	M	Novi informacijski sustav za digitalnu transformaciju sudova i Ureda javnog tužitelja
18.8	TD-C18-i01	M	Provedba novog tehnološkog plana
18.9	TD-C18-i01	M	Platforme za upravljanje znanjem u pravosuđu
19.13	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA-e
19.29	TD-C19-i05-RAM	M	Centralizirano rješenje za upravljanje podacima
19.36	TD-C19-i08	M	Osposobljavanje na pametnim područjima
20.1	TD-C20-r37	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u javnoj obrazovnoj mreži u području digitalnih vještina
20.8	TD-C20-i01	T	Digitalni obrazovni materijali
20.9	TD-C20-i01	T	Digitalni testovi i ispiti u školama
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nova prijenosna računala i tableti za škole u ARA-i
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Digitalna oprema i digitalni obrazovni resursi škola u ARA-i
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za učitelje i roditelje u ARA-i
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za navike u drugom i trećem ciklusu i srednjoškolce u ARM-u
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u području digitalnih kompetencija u ARM-u
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Isporuka znanstvene i tehnološke opreme školama u ARM-u
21.2	RP-C21-i02	T	Obnova privatnih stambenih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti
21.3	RP-C21-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za upotrebu u zajednicama obnovljive energije u privatnom stambenom sektoru
21.5	RP-C21-i04-RAM	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i uporabu energije iz obnovljivih izvora u zajednici u obnovljenim zgradama koje se upotrebljavaju u sektoru komunalnih usluga
21.6	RP-C21-i04-RAM	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti u zgradama javnih službi
21.15	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina
21.29	RP-C21-i08	T	Postavljanje kapaciteta za skladištenje električne energije
21.32	RP-C21-i10-RAA	T	Postavljanje kapaciteta za skladištenje električne energije
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Jačanje instalirane snage vjetra
21.41	RP-C21-i15-RAA	T	Početak rada dvaju novih električnih trajekata

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
		Iznos obroka	*2284617001 EURA*

1.10. Deseti zahtjev za plaćanje (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
1.15	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica
1.16	Re-C01-i01	M	Dovršiti nacionalnu pokrivenost programa probira i ranog dijagnosticiranja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
1.17	Re-C01-i01	M	Povećati kapacitet za odgovor centara primarne zdravstvene zaštite i proširiti njihova područja djelovanja
1.18	Re-C01-i01	M	Obnova zdravstvenih ustanova i opreme kako bi se osigurali pristupačnost, kvaliteta i sigurnosni uvjeti u centrima primarne zdravstvene zaštite
1.19	Re-C01-i01	M	Jačanje intervencija u zajednici u području skrbi, doma i u zajednici
1.26	Re-C01-i04	M	Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i kupnja opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo
1.27	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja dostupnih mjesta u kućnom bolničkom sustavu regionalne zdravstvene službe Madeire
1.28	Re-C01-i05-RAM	T	Osnivanje lokalnih timova za mentalno zdravlje u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire
1.31	Re-C01-i05-RAM	T	Obnova usluga primarne zdravstvene zaštite u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire
1.43	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme
2.3	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanim energetskim svojstvima) stambeni objekti koji se pružaju kućanstvima
2.7	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitne slučajeve i privremeni smještaj – stvoreni smještaj za hitne i prijelazne objekte (izgrađene ili kupljene u skladu sa standardom energetske učinkovitosti ili rehabilitirane, uključujući i kupljene, s poboljšanim energetskim svojstvima) i isporučene nositeljima projekata
2.8	Re-C02-i02	T	Smještaj isporučen sigurnosnim snagama i privremeni smještaj isporučen iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Stanovanje s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri
2.12	Re-C02-i03-RAM	T	Broj obnovljenih stambenih objekata u privatnom vlasništvu, uključujući poboljšanu energetsku učinkovitost
2.30	Re-C02-i07-RAA	T	Infrastruktura zemljišnih parcela
3.1	Re-C03-i01	T	Isporuka električnih vozila

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
3.4	Re-C03-i01	T	Stvaranje novih mjesta i obnova postojećih mjesta u socijalnim ustanovama
3.5	Re-C03-i01	T	Korisnici usluga kućne podrške i osoblje koji primaju pristup tabletima i drugoj informatičkoj i komunikacijskoj opremi, tehničkoj opremi ili osposobljavanju.
3.13	Re-C03-i04-RAA	T	Nova mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za skrb o osobama s invaliditetom
3.28	Re-C03-i07-RAA	T	Proširena ili obnovljena mjesta u domovima za starije i nemoćne osobe
3.30	Re-C03-r38	M	Stupanje na snagu jedinstvene socijalne naknade (u okviru sustava socijalne zaštite građanstva) i Zakonika o socijalnim davanjima
4.4	Re-C04-i01	M	Isporuka modernizirane tehnološke infrastrukture za mrežu kulturnih ustanova
4.8	Re-C04-i02	T	Dovršeni radovi na obnovi i očuvanju zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta
4.10	Re-C04-i01	T	Isporuka opreme za ugradnju nacionalnog arhiva Sounda i za tehnološku modernizaciju javnih laboratorija
4.12	Re-C04-i02	M	Završetak izgradnje Nacionalnog arhiva zvuka
5.36	Re-C05-i08	T	Završetak projekata u okviru programa istraživanja i razvoja u javnoj upravi i novih tečajeva o Nacionalnoj platformi za masovne internetske tečajeve (NAU)
5.38	Re-C05-i08	M	Završetak popratne infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo
6.19	Re-C06-i06	T	Potpora za ugovore na neodređeno vrijeme s istraživačima doktorskih studija u okviru FCT-Tenurea i potpora istraživačima u okviru ERC-a u Portugalu
6.20	Re-C06-i06	M	Međunarodna partnerstva u području znanosti, tehnologije i inovacija: Međunarodna partnerstva kojima se pruža potpora; Podržani projekti u području istraživanja i inovacija; Međunarodna mobilnost kojoj se pruža potpora
6.21	Re-C06-i07	T	Tehnološka i digitalna modernizacija agrarnih znanosti: Kurikularna reforma agrarnih znanosti, otvaranje poljoprivrednih škola učenicima srednjih škola i prekvalifikacija stručnjaka
6.22	Re-C06-i07	T	Modernizacija lijekova
6.23	Re-C06-i07	T	Jačanje digitalnih vještina
6.25	Re-C06-i07	T	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju
6.27	Re-C06-i08-RAM	T	Završeni radovi na proširenju zgrade CITMA
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Izgrađene ili obnovljene ceste
9.2	Re-C09-i01	T	Završetak mrežnih intervencija za smanjenje gubitka vode (SM1)
9.3	Re-C09-i01	T	Modernizacija zemljišta za kolektivnu hidropoljoprivrednu uporabu i pojedinačno navodnjavanje (SM2)
9.4	Re-C09-i01	T	Broj postrojenja za pročišćavanje kako bi se osigurala proizvodnja i poboljšanje pročišćenih otpadnih voda (SM4)
9.6	Re-C09-i01	M	Početak rada zahvaćanja u Guadiani uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih procjenom utjecaja na okoliš (SM5)

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
9.8	Re-C09-i01	M	Početak primjene mjere desalinizacije, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih procjenom utjecaja na okoliš (SM6)
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Operacionalizacija eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem na Azorima (središte MARTEC)
10.11	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuka 2 modula za novo istraživačko plovilo
10.12	TC-C10-i05-RAA	T	Završetak projekata u sektoru ribarstva i akvakulture
10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuka energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila
14.3	TC-C14-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatni i obnovljeni instalirani geotermalni proizvodni kapacitet
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Novi baterijski sustavi za pohranu energije i sustavi gospodarenja energijom u ARA-i
15.3	TC-C15-i01	T	Dovršeno proširenje Lisabonske metro mreže
15.6	TC-C15-i02	T	Dovršeno proširenje mreže Porto Metro
15.16	TC-C15-i06	T	Željezničke pruge zamijenjene elektroničkim signalno-sigurnosnim sustavima
16.18	TD-C16-i05-RAA	T	Broj projekata kojima je dodijeljena potpora u okviru sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća
16.19	TD-C16-i05-RAA	M	Prošireni ili opremljeni parkovi znanosti i tehnologije
17.13	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público (SIGPIP) i modernizacije informacijskih sustava za vozila u državnom vlasništvu
17.25	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o poreznim olakšicama
19.2	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala
19.3	TD-C19-i01	M	Novi model konzularnog upravljanja
19.5	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta uz poštovanje načela „samo jednom”
19.6	TD-C19-i02	T	Teritorijalna informacijska infrastruktura
19.7	TD-C19-i03	T	Osposobljavanje IT stručnjaka za jačanje kapaciteta u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti
19.8	TD-C19-i03	T	Donošenje portugalskog kriptografskog rješenja od strane javnih tijela
19.9	TD-C19-i03	T	Provedba nacionalnog okvira za kibersigurnost
19.10	TD-C19-i03	M	Završetak izgradnje tijela za kibersigurnost i informacijsku sigurnost
19.15	TD-C19-i04	M	Jačanje vladinog centra za upravljanje IT mrežom (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Osposobljavanje zaposlenika u javnoj upravi
19.26	TD-C19-i01	T	Lojas do Cidadão i Espaços cidadão
19.35	TD-C19-i08	M	Inteligentna područja: Platforme za upravljanje gradovima, digitalni blizanci i prikaz javne politike

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
21.1	RP-C21-i01	T	Financijska potpora pojednostavnjenim projektima dekarbonizacije industrije
21.4	RP-C21-i03	T	Energetska obnova uslužnih zgrada
21.13	RP-C21-i05	T	Završetak pet industrijskih projekata u području strateških tehnologija za klimatsku tranziciju
21.25	RP-C21-i06	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora
21.27	RP-C21-i07	M	Završetak tehničkih studija za odobalne vjetroelektrane
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	Povećanje instaliranog kapaciteta jedinica za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i povećanje instaliranog skladišnog kapaciteta za vlastitu potrošnju
21.36	RP-C21-i12	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Kupnja novih autobusa s nultom stopom emisija (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz i turističke usluge te kupnja električnih automobila koji zamjenjuju otpadna vozila
21.39	RP-C21-i14	M	Izgradnja dviju pruga brzog prijevoza autobusom u Bragi
21.43	RP-C21-i16	T	Izgradnja uspinjača
		Iznos obroka	*2030690350 EURA*

2. <u>Zajam</u>

Obroci iz članka 3. stavka 2. organizirani su na sljedeći način:

2.1.Prvi zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
5.23	Re-C05-r10	M	Stupanje na snagu uredbe kojom se utvrđuju djelatnosti i statuti središnje banke Banco Português de Fomento (BPF)
5.27	Re-C05-i06	M	Stupanje na snagu zakonodavne uredbe kojom se uređuje mjera kapitalizacije BPF-a
5.28	Re-C05-i06	M	Razvoj investicijske politike (kapitalizacija) i donošenje od strane upravitelja vozila
		Iznos obroka	*700000000 EURA*

2.2.Drugi zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
5.30	Re-C05-i06	M	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom rezultatu ocjene na temelju stupova za BPF
5.31	Re-C05-i06	M	Kapitalni transfer od 250 000 000 EUR od portugalske vlade BPF-u i donošenje politike ulaganja za BPF
		Iznos obroka	*125000000 EURA*

2.3.Treći zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
2.20	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni fond javnog stanovanja – Stambeni objekti s početnim radovima (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili rehabilitirani s poboljšanim energetskim svojstvima)
2.25	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama – broj studentskih mjesta za smještaj s objavljenim natječajima
5.24	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja
5.25	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije Zakona o vrijednosnim papirima
7.9	Re-C07-i03	M	Dovršena prva procjena utjecaja na okoliš
		Iznos obroka	*379431726 EURA*

2.4.Četvrti zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
5.44	Re-C05-i11	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (inovacijski programi).
7.11	Re-C07-i04	M	Potpisan ugovor za 10 cestovnih projekata
		Iznos obroka	*235337423 EURA*

2.5.Peti zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
5.26	Re-C05-r13	M	Razvoj tržišta kapitala – stupanje na snagu zakonodavstva
5.43	Re-C05-i06	T	Isporuka instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 650 000 000 EUR portugalskim nefinancijskim društvima u vlasničkom i kvazi-vlasničkom kapitalu, u skladu s politikom ulaganja
5.46	Re-C05-i12	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
9.10	Re-C09-i02	M	Podložno pozitivnoj procjeni utjecaja na okoliš koja je u potpunosti i sadržajno u skladu s pravnim kriterijima, donošenje ažuriranog dizajna brane, proizvodnje i navodnjavanja hidro-sunčeve energije, uz potpuno uključivanje svih rezultata i uvjeta iz procjene utjecaja na okoliš.
10.5	TC-C10-i03	M	Potpisivanje ugovora za „Multifunkcionalnu pomorsku platformu" i „Operacijski centar"
10.6	TC-C10-i03	M	Završetak akademije Alfeite Arsenal
10.17	TC-C10-i07	M	Objava poziva na podnošenje ponuda za dekarbonizaciju plovila
		Iznos obroka	*1313054513 EURA*

2.6.Šesti zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
15.7	TC-C15-i03	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji linije za laki željeznički tranzit između Odivelasa i putovanja
19.31	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira SIADAP
19.32	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira profil kompetencija javne uprave
		Iznos obroka	*366243120 EURA*

2.7.Sedmi zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
2.21	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni fond javnog stanovanja – Stambeni objekti s početnim radovima (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili rehabilitirani s poboljšanim energetskim svojstvima)

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
2.22	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni javni stambeni objekti – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili obnovljeni poboljšanim energetskim svojstvima)
2.26	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama
6.28	Re-C06-i09	T	Potpisivanje ugovora o izgradnji i obnovi javnih škola
		Iznos obroka	*689431726 EURA*

2.8.Osmi zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
15.8	TC-C15-i03	M	Izvješće o napretku u izgradnji pruge za laki željeznički tranzit između Odivelasa i Louresa
19.33	TD-C19-r42	T	Početak rada novog sustava SIADAP
		Iznos obroka	*235337423 EURA*

2.9. Deveti zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna vrijednost	Ime
2.23	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni javni stambeni objekti – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili obnovljeni poboljšanim energetskim svojstvima)
2.27	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama
5.29	Re-C05-i06	T	Isporuka putem instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 1 300 000 000 EUR portugalskim nefinancijskim društvima u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s politikom ulaganja
5.32	Re-C05-i06	T	Potpisano je 100 % jamstava stavljenih na raspolaganje povećanjem kapitala.
5.45	Re-C05-i11	T	Dovršetak 446 proizvoda, procesa ili usluga.
5.47	Re-C05-i12	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
7.10	Re-C07-i03	T	Izgrađene ili obnovljene ceste

7.12	Re-C07-i04	T	Izgrađene ili obnovljene ceste
19.30	TD-C19-r41	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta o pristupu javnim uslugama
		Iznos obroka	*938960210 EURA*

2.10. Deseti zahtjev za plaćanje (potpora u obliku zajma):

Redni broj	**Povezana mjera (reforma ili ulaganje)**	**Ključna etapa/ciljna vrijednost**	**Ime**
2.24	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačni javni stambeni objekti – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetskom učinkovitošću ili obnovljeni poboljšanim energetskim svojstvima)
2.28	Re-C02-i06	T	Smještaj studenata po pristupačnim cijenama
2.32	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju (zajmovi) – kupljeni, izgrađeni (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni (s poboljšanom energetskom učinkovitošću) stambeni objekti koji se pružaju kućanstvima
6.29	Re-C06-i09	T	Izgrađene ili obnovljene škole
9.11	Re-C09-i02	M	Početak rada brane, hidro-sunčeve proizvodnje i navodnjavanja, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš, te postizanje dobrog stanja relevantnih vodnih tijela
10.7	TC-C10-i03	M	Primanje i prihvaćanje „Multifunkcionalne pomorske platforme” i „Operacijskog centra”
10.18	TC-10-i07	T	Završetak intervencija u području energetske učinkovitosti za plovila
15.9	TC-C15-i03	T	Izgradnja pruge za laki željeznički tranzit između Odivelasa i kraha dovršena
		Iznos obroka	*907960212 EURA*

ODJELJAK 3.: DODATNI ARANŽMANI

1. Aranžmani za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost

Praćenje i provedba plana za oporavak i otpornost Portugala provode se u skladu sa sljedećim aranžmanima:

Uredbom sa zakonskom snagom br. 29-B/2021, izmijenjenom Uredbom sa zakonskom snagom 61/2023 od 24. srpnja, uspostavlja se model upravljanja na četiri razine:

a) Međuministarsko povjerenstvo, kojim predsjeda premijer, koje je zaduženo za stratešku koordinaciju i koordinaciju politika te opće političko usmjeravanje;
b) Nacionalno povjerenstvo za praćenje, sastavljeno od predstavnika raznih socijalnih i gospodarskih partnera i ključnih osoba civilnog društva i kojim predsjeda neovisna osoba, koje će pratiti provedbu plana za oporavak i otpornost i njegove rezultate, promicati njegovo pravilno širenje među građanima, poduzećima i drugim organizacijama te razmatrati sva pitanja koja utječu na njegovu uspješnost i predlagati preporuke;
c) Administrativna struktura *Estrutura de missao Recuperar Portugal* („zadaća") uspostavljena Rezolucijom Vijeća ministara br. 46-B/2021 zadužena je za provedbu plana za oporavak i otpornost, zajedno s Agencijom za razvoj i koheziju (nadzor upotrebe kombinacije fondova EU-a, kontrola rizika od dvostrukog financiranja i dosljednosti s drugim inicijativama) i Ministarstvom financija;
d) Odbor za reviziju i kontrolu (CAC), kojim predsjeda Glavni inspektorat za financije (IGF), odgovoran je za aktivnosti revizije i kontrole.

Portugal je osnovao institucionalne aktere odgovorne za provedbu pojedinačnih reformi i ulaganja na razini sastavnica. Nadležna ministarstva ili akteri uključeni u provedbu svake reforme i ulaganja redovito se povezuju s radnom skupinom, koja je zadužena za koordinaciju rada na planu za oporavak i otpornost, potpisivanje ugovora s izravnim i posredničkim korisnicima, provjeru ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te slanje zahtjeva za plaćanje Europskoj komisiji.

2. Mehanizmi za osiguravanje potpunog pristupa Komisije osnovnim podacima

- Radna skupina „Estrutura de missao Recuperar Portugal", kao središnje koordinacijsko tijelo za plan za oporavak i otpornost Portugala i njegovu provedbu, odgovorna je za opću koordinaciju i praćenje plana, zajedno s Agencijom za razvoj i koheziju i Ministarstvom financija. Konkretno, djeluje kao koordinacijsko tijelo za praćenje napretka u pogledu ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, za praćenje i, prema potrebi, provedbu aktivnosti kontrole i revizije te za izvješćivanje i zahtjeve za plaćanja. Koordinira izvješćivanje o ključnim etapama i ciljnim vrijednostima, relevantnim pokazateljima, ali i kvalitativnim financijskim informacijama i drugim podacima, primjerice o krajnjim primateljima. Kodiranje podataka odvija se u centraliziranom IT sustavu.
- U skladu s člankom 24. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241, nakon što ispuni relevantne dogovorene ključne etape i ciljne vrijednosti iz odjeljka 2.1. ovog Priloga, Portugal Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za plaćanje financijskog doprinosa i, prema potrebi, zajma. Portugal osigurava da Komisija na zahtjev ima puni pristup osnovnim relevantnim podacima kojima se potkrepljuje valjano obrazloženje zahtjeva za plaćanje, kako za ocjenu zahtjeva za plaćanje u skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/241 tako i za potrebe revizije i kontrole.